

П. Г. Удхаус

Скрито-покрито

ПЪРВА ГЛАВА

Представяме ви един влюбен младеж

I

Живописното селце Ръдж-ин-дъ-Вели дремеше под палещите лъчи на лятното слънце. Тясната Хай Стрийт тънеше в покой. Единствените видими признаци на живот бяха котката, масажираща гръбнака си в каменното корито за водопой, няколко омаломощени от жегата мухи, които правеха дихателни упражнения върху первазите на прозорците, както и групичка философски настроени пиячи, които се облягах на стената на кръчмата „Кармоди Армс“ в очакване да я отворят. Главната улица на Ръдж никога не е особено оживена, но ако влезете в селцето в два следобед през който и да било жарък юлски ден, няма никаква опасност да си помислите, че сте попаднали на Бродуей, на Пикадили или на Рю де Риволи.

След старателно издирване ще откриете на географската карта Ръдж-ин-дъ-Вели в онзи район на Англия, където къщурките от сивкав камък, характерни за Глостършир, отстъпват място на тухлените къщи, каквито се строят в Устършир. Хрисимо – всъщност почти като изпаднало в несвяст – селцето се е сгушило на брега на рекичката Стърм и пет пари не дава за околния свят. Населението му, което според „Наръчник на автомобилите“ наброява 3541 души, се гордее с църквата, построена по времето на нормандското нашествие, както и с единайсетте кръчми, а единствената крачка в посока на модернизацията е смесеният магазин на Час. Байуотър, аптекар.

Час. Байуотър е огън човек, него сън не го хваща. Никога не почива следобед и се труди, докато другите спят. Типичният жител на Ръдж има обичай след обилно похапване да се оттегли в най-тихата стая, да разпростре върху лицето си носна кърпа и да се отдаде на сладка дрямка. Но това удоволствие бе чуждо на Час. Байуотър. В момента, в който започва историята, той както винаги бе на крак и току-що бе снабдил полковник Мередит Уайвърн с шишенце от „Превъзходният еликсир на Брофи“, за който се твърдеше, че лекува ухапвания от комари.

Като приключи с покупката, полковникът понечи да си тръгне, ала аптекарят, който обичаше да съчетава полезното с приятното и да

разнообразява търговията с приятен разговор, не беше склонен да го пусне толкова лесно. Още повече, че Уайвърн влизаше в магазина за пръв път след драматичните събития, разиграли се преди две седмици в Ръдж Хол, и Час. Байуотър, който негласно бе провъзгласен за главен разпространител на клюки в селцето, умираше от желание да се добере до по-пикантни подробности.

Разбира се, в общи линии бе осведомен за случилото се. В прекрасния парк на имението Ръдж Хол, векове наред обитавано от представители на семейство Кармоди, се издигаха няколко дървета, които са били засадени по времето на кралица Елизабет. Корените им постепенно изгниваха и едно подир друго тези дървета се превръщаха в заплаха за мирните пешеходци. На помощ идваха експерти, които чрез взривяване превръщаха смъртоносното растение в безобиден дънер.

Жителите на селцето с потрес бяха научили, че при провеждане на съответната операция за обезвреждане на поредния дъб – връстник на кралица Елизабет – полковник Уайвърн и господин Кармоди на косъм са отървали кожата. Двамата приятели случайно минавали по алеята на мига, когато сапърът запалил фитила, и едва не полетели във въздуха.

Мълвата за инцидента мълниеносно се беше разнесла и всяка вечер случилото се бе главна тема за разговор в единайсетте кръчми. Но Час. Байуотър, който отдалеч на-душваше интересните новини, и чието шесто чувство му помагаше да се добере до истината при събития в изискания свят на аристокрацията, усещаше, че някой премълчава нещо. Реши да предразположи високопоставения и да му даде възможност да излее душата си.

– Топъл ден, нали, полковник? – подхвана учтиво.

– Хм! – изръмжа Уайвърн.

– Забелязвам, че барометърът се вдига.

– Хм!

– Може би най-сетне времето ще се оправи.

– Хм!

– Радвам се, че изглеждате в цветущо здраве, въпреки преживяната неприятност – изгърси Час. Байуотър, който беше решил, че нападението е най-добрата тактика.

Полковник Уайвърн, който беше известен с опакия си нрав, тъкмо се канеше да попита аптекаря не може ли да опакова шишенцето с хартия и да го завърже с канапче, без процедурата да му отнеме целия следобед, но предизвикателството на господин Байуотър го накара да промени намерението си. Лицето му стана мораво като патладжан, а

рошавите му вежди се съединиха над носа му. Хвърли убийствен поглед към събеседника си и избоботи:

– Неприятности ли? Неприятност, а?

– Намеквах за...

– Малка неприятност, тъй ли?

– Аз само...

– Ако под „малка неприятност“ – гърлено произнесе полковникът, – разбирате моето чудодейно спасение, при все че онзи затлъстял главорез от Хол се постара да ме убие, то ще ви помоля най-учтиво по-внимателно да подбирате думите си. И това ми било малка неприятност! Мили Боже!

Едва ли на света съществува по-мъчително преживяване от това да разбереш за свада между двама стари приятели, които години наред са тичали рамо до рамо по пътеката на живота, споделяли са радости и скърби, както и възгледи по отношение на религията, политиката и упадъка на младото поколение, харесвали са една и съща марка пури и едно и също вино. Ето защо би следвало аптекарят да изпита мъка и огорчение, чувайки полковник Уайвърн да нарича „затлъстял главорез“ господин Лестър Кармоди от Ръдж Хол, когото само допреди две седмици смяташе за най-добрия си приятел. Ала вместо от тъга и огорчение, Час Байуотър беше обзет от възторг и нечестива радост. Откакто се разигра драмата в имението, той упорито твърдеше, че обществеността в селцето не е научила цялата истина. Любопитно се втренчи в полковника в очакване на обяснението, а ушите му щръкнаха като антени.

Събеседникът му заразказва, думите се лееха от устата му като порой. Час Байуотър, който жадно слушаше, постепенно осъзна, че възмущението на Уайвърн е донякъде оправдано. След като си бил приятел с някого в продължение на двайсет години, разхождаш се с въпросния някой в парка, чуеш предупредителни викове и разбереш, че в непосредствена близост ще избухне динамит, съвсем логично е да предположиш, че приятелят ти ще постъпи като истински мъж. И през ум не ти минава, че ще те сграбчи през кръста и ловко ще те използва като щит, та ти да бъдеш пометен от взривната вълна, а негова милост да се отърве само с опърлена вежда.

– Не може да бъде! – изкоментира господин Байуотър и още повече наостри уши.

Полковникът продължи да разказва. Невъзможно е да преценим дали, ако бе в състояние да обмисли поведението си, би се доверил именно на аптекаря. Ала в момента здравомислието му бе чуждо. Няма

значение кой отваря бутилката с шампанско – за пенливата течност е важно да излезе навън. Полковник Уайвърн бе досущ като бутилка с шампанско. Поради отсъствието на дъщеря му Патриша, той нямаше с кого да сподели неволите си и в продължение на две седмици бе подложен на неописуеми душевни терзания. Именно това го накара да се изповяда пред първия срещнат.

Описал бе случката толкова образно, че господин Байуотър се почувства така, сякаш е бил свидетел на разигралата се драма; стори му се, че чува ужасените викове на експертите по взривяване, които са установили наличието на човешки същества в опасната зона, и които се спускат към жертвите, проснати на земята. Пристигат тъкмо когато полковник Уайвърн, който е седнал върху лицето на господин Кармоди, се изправя и съобщава на доскорошния си приятел какво мисли за него. Дълбоко в душата си Байуотър смяташе, че собственикът на имението е проявил необикновено присъствие на духа и е опровергал теорията, поддържана от злонамерени личности, според която аристократите-земевладелци са лишени от интелект. Все пак от все сърце съчувстваше на пострадалия. Според него с полковника бяха постъпили несправедливо и огорчението му бе напълно основателно. Въпрос на съвест бе дали Уайвърн има право да нарича бившия си приятел „мекотело“ и „изчадие адово“.

– Ще го съдя! – изсъска полковникът и гневно се вторачи в рекламата за някакви хапчета, наречени „Розовите таблетки на Прингъл“.

– Правилно.

– Онзи шишкак подлец обича само парите, затова ще го докарам до просяшка тояга, дори ако се наложи, ще отнеса случая до Камарата на общините.

– Правилно.

– Можеше да умра. Като по чудо не загинах. Ако съдебните заседатели имат капчица съвест, ще определят обезщетение най-малко от 5000 паунда. Мисля дори, че ако английската правосъдна система функционира нормално, негодникът ще бъде изпратен да чепка кълчища в затвора.

Господин Байуотър цъкаше и мърмореше под нос, но предпочиташе да не взима страна. Двамата участници в драматичните събития бяха негови редовни клиенти и той не искаше да си разваля отношенията нито с единия, нито с другия. Горещо се надяваше, че полковникът няма да се поинтересува от мнението му по въпроса.

За негов късмет надеждите му се оправдаха. След като в

продължение на шест минути Уайвърн изливаше насъбралата се в душата му мъка, като че се окопоти и установи, че не е избрал най-подходящия човек, на когото да се довери. Смутено се изкашля и побърза да смени темата:

– Къде ми е лекарството? Божичко, още ли не сте го опаковали? Защо ли са ви необходими цели три часа, за да завържете някакво канапче?

– Опаковано е, полковник – побърза да го успокои Час. Байуотър. – Заповядайте. Направих малък клуп за пръста, та да ви улесня при носенето.

– Бива ли го този еликсир?

– Повечето клиенти, които са го вземали, твърдят, че въздействието му е чудодейно. Благодаря, полковник. Много съм ви задължен, полковник. Всичко хубаво, полковник.

Уайвърн, който още кипеше от гняв заради нанесената му обида, измарширува до вратата, рязко я блъсна и излезе от магазина. След миг сънената тишина бе нарушена от канска врява – съчетание от писклив и яростен кучешки лай и гневното възклицание на пенсиониран военен. Час. Байуотър подскочи като ужилен, сетне свали от най-горната полица в долупосочената последователност бинт, шишенце с риванол и бурканче от онези за половин крона, съдържащо болкоуспокояващ мехлем, подходящ при порезни рани, изгаряния, драскотини, ужилвания от коприва и ухапвания от куче. Неговото верую бе, че човек трябва да е подготвен за всякакви ситуации.

II

Докато полковник Уайвърн споделяше тегобите си с аптекаря, който целият бе слух, по Хай Стрийт преспокойно крачеше младеж, издокаран с одежди за игра на голф. Името му бе Джон Карол и се падаше племенник на господин Кармоди. Беше извървял пътя до селцето, придружаван от върната териерка Емили, с намерението да си купи тютюн, поради което крайната му цел бе търговският обект, откъдето полковникът току-що се беше снабдил с „еликсира на Брофи“.

Нека читателят не се заблуждава от думичката „аптекаря“ след името на господин Час. Байуотър. Дали от прекалена скромност, или поради необяснима прищявка, този велик човек нарича себе си аптекар, но всъщност професията му е далеч по-разностранна. Час. Байуотър е най-

важната личност в Ръдж, а в магазина му ще намерите всичко – от кристални сервиси до капани за мишки. В селцето има няколко будки, от които можете да си купите нещо, което минава за тютюн, и към което един самоуважаващ се пушач на лула никога не би посегнал. Искаш ли да усетиш истинско удоволствие от порочния си навик, трябва да посетиш магазина на господин Байуотър.

Джон бавно и замислено крачеше по главната улица. Ако някой го наблюдаваше, щеше да види висок и мускулист младеж, чието симпатично лице бе намръщено като буреносен облак. Дали защото беше безнадеждно влюбен, или поради други причини, напоследък мрачното настроение не го напускаше. Ала докато прекосяваше селцето, установи, че тишината и спокойствието действат като балсам за изтерзаната му душа. Толкова беше вгълбен в мислите си, че сякаш бе изпаднал в транс, от който го изтръгна врявата, сепнала Час. Байуотър.

Причината за суматохата беше съвсем прозаична. Кучешката госпожица Емили беше добила особен навик – когато Джон я взимаше със себе си да му помогне при избора на тютюн, тя се поддаваше на неудържим инстинкт, хукваше пред младежа и енергично препускаше до магазина на Час. Байуотър, където притискаше муцуна до вратата и нетърпеливо душеше, докато някой благоволи да ѝ отвори. Изпитваше болезнена страст към хапчетата против кашлица и от опит знаеше, че като влюбено втренчи в аптекаря влажните си кехлибарени очи, неминуемо ще получи от любимото си „лакомство“. Ала днес, тъкмо когато бе предприела обичайната си тактика, ненадейно вратата на магазина се отвори и я цапардоса по нослето. Емили изквича от болка и отскочи назад, в този миг полковник Уайвърн прекрачи прага, стискайки в ръка шишенцето с еликсира на Брофи.

При подобни обстоятелства е прието да се спазва етикеция, на която държи всяко себеуважаващо се куче. Ако някой случайно настъпеше Емили, тя очакваше този някой да почувства вината си и да я обсипе с грижи – редно бе същата процедура да важи и в случаите, когато я халосваха с врати по носа. Зачака полковникът да постъпи според правилата на доброто възпитание, но с потрес установи, че той дори не възнамерява да се извини. Грубиянът я отмина, без да я удостои поне с една съчувствена дума. Женската природа на Емили се разбунтува срещу тази отявлена наглост.

– Един момент – заплашително изръмжа тя. – Бъдете така добри да почакате. Не бързайте толкова, любезни господинчо. Отделете ми минута от драгоценното ви време.

Полковникът, който още беше под въздействието на спомените за обидата, нанесена му от най-близкия му приятел, установи, че и съдбата постъпва несправедливо с него, като му изпраща някакво космато животно, заливащо се в пронизителен лай.

– Махай се! – изкрещя той.

Недостойното му поведение доведе Емили до истерия.

– Как не! – пискливо се провикна кучешката госпожица. – За кого се мислите, господин Непохватко? Не стига, че цапардосвате дами по носовете, като да сте кралят на Англия, ами...

– Вървете си, сър – прекъсна я Уайвърн.

– Кого наричате „сър“, мътните ви взели? – Като всяко съвременно момиче Емили имаше богат речник и не обичаше да се церемони. – Именно заради хора като вас избухват размирици и работниците във фабриките стачкуват! Познавам представителите на вашата класа, които ограбват и потискат обикновените хора. Ще ви кажа и още нещо...

В този момент гневът потикна Уайвърн към безразсъдство и той понечи да ритне заядливото животно. Кракът му не улучи целта, но чашата на търпението на Емили преля. Тя осъзна, че си хвърля думите на вятъра и реши да премине към дела. Като начало захапа крака на полковника, ала точно тогава на бойното поле се появи Джон. Сцената го потресе до дън-душа.

– Емили! – изкрещя колкото му глас държи. Младеж, който вижда как някаква уелска териерка се старае да изяде жив бащата на любимото му момиче, не пести глас и сили.

Викът му прозвуча като тръбен зов, предвещаващ Страшния съд, при което полковникът стреснато подскочи и изпусна шишенцето с еликсира на Брофи. То падна на тротоара и експлодира, а Емили, която смело се хвърляше във всякакви битки, но изпитваше панически страх от бомби, подви опашка и отпраши нанякъде. Вяли ръкопляскания и подвиквания откъм „Кармоди Армс“ подсказаха, че госпожицата е минала покрай това кътче, предлагащо домашен уют, и се движи с похвална бързина.

Джон продължаваше да се суети и да кърши ръце. Съдейки по външността на Уайвърн, не бихте предположили, че той има красива дъщеря, но момичето наистина беше прелестно, ето защо Джон се умилкваше на полковника, както всички младежи се умилкват на бащите на красиви дъщери.

– Извинете, полковник... Много съжалявам... Дано не сте пострадали, полковник...

Ухапаният запази ледено мълчание и измери Джон с поглед, който навремето караше старшините да кльовват като осланени рози, сетне влезе обратно в магазина. Час. Байуотър, който изглеждаше съкрушен, изникна иззад щанда. Младежът се поколеба и също прекрачи прага.

– Дайте ми още едно шишенце от онуй нещо – изръмжа полковникът.

– Ужасно съжалявам – плахо се обади Джон.

– Изпуснах другото на тротоара. Нападна ме свирепо куче – продължи Уайвърн, сякаш не го беше чул.

– Страшно съжалявам... – повтори младежът.

– Това животинче е заплаха за обществеността и досажда на всеки срещнат.

– Точно така – включи се и Час. Байуотър.

Темите за разговор очевидно се бяха изчерпали, настъпи тягостно мълчание. Аптекарят, който реши, че моментът не е подходящ за грижливо увиване с хартия на шишенцето и за измайсторяване на артистична примка, спомагаща за носенето му, счупи рекорда за бързо опаковане на еликсири на Брофи с такъв резултат, че години наред постижението му остана ненадминато от други аптекари. Полковникът грабна покупката си и измарширува на улицата, а Джон, който му беше отворил вратата и дори не бе удостоен с поглед заради учтивостта си, изприпка до щанда и плахо промълви, че иска две унции тютюн от специалната смес.

– Ей сегичка, господин Джон – изчурулика аптекарят. След като полковникът излезе от магазина, сякаш се вдигна тъмен облак, засенчващ света на Час. Байуотър. На лицето му отново грейна усмивка, езикът му се развърза. Подаде на Джон пакета с тютюн и задържайки го чрез изпитаната тактика със забавяне на рестото, се отдаде на удоволствието да разговаря:

– Полковникът май беше доста нервен, сър.

– Ще ми върнете ли рестото? – парира го младежът.

– Струва ми се, че доста се е променил, откакто преживя перипетията в Хол. Вече не е онзи добродушен джентълмен, когото всички познаваме.

– Моля, дайте ми рестото.

– Крайно неприятна случка – въздъхна аптекарят.

– Къде ми е рестото?

– Щом влезе в магазина, разбрах, че не е на себе си. Погледът му беше един такъв... Рекох си: „Душевното му равновесие е разклатено!“

Джон, който току-що бе имал възможността да огледа полковника,

побърза да се съгласи, сетне учтиво настоя да му върнат рестото.

– Безсъмнено страда поради отсъствието на госпожица Уайвърн – отбеляза Час. Байуотър и дружелюбно се усмихна, сякаш не бе чул молбата на клиента. – Преживее ли човек онова, което се случува на полковника... изпадне ли в... особено състояние, ако разбирате за какво намеждавам... сигурно му се иска да бъде заобиколен от любимите си хора. Логично е, нали? – кимна аптекарят.

Джон, който допреди миг изгаряше от желание да излезе от магазина, замръзна на мястото си. Беше така устроен, че жадно слушаше всекиго, който подхванеше разговор за Патриша Уайвърн. Пристъпи по-близо до щанда, а Час. Байуотър продължи монолога си.

– Слава Богу, че госпожицата скоро ще си бъде у дома. Научих, че пристига утре.

Сякаш електрически ток разтърси Джон. Пат Уайвърн бе отсъствала толкова дълго, че той напълно се беше отчаял и само понякога се питаше дали отново ще я види.

– Какво? – възкликна.

– Казвам ви самата истина, сър. Вчера се е върнала от Франция. Презокеанското ѝ пътуване е минало без произшествия. Отседнала е в хотел „Линкълн“ на Кързон Стрийт в Лондон. Утре ще вземе влака, който тръгва в три следобед. Госпожица Уайвърн е в отлично здраве.

На Джон дори не му хрумна да се усъмни в точността на информацията, не го изненада и фактът, че аптекарят е запознат с подробности. Знаеше, че дъщерята на Час. Байуотър работи в пощенската станция.

– Утре ли? – възкликна.

– Да, сър. Пристига тук утре.

– Дайте ми рестото – безкомпромисно отсече Джон. Не го съдържаше вътре, копнееше да броди из полето и да размишлява върху радостната новина.

– Безсъмнено – подхвана аптекарят – тя...

– Къде ми е рестото? – прекъсна го младежът – и го изгледа така кръвнишки, че Час. Байуотър беше принуден да прекъсне приятния разговор.

III

За да стигнете от магазина на Час до имението Ръдж Хол, тръгнете по главната улица, завийте наляво по Ривър Лейн, прекосете каменния

мост над река Скръм, която лениво криволичи, докато се влее в Севърн, продължете по пътя и ще се озовете близо до кокетната къщичка на полковник Уайвърн. Изкачете каменните стъпала и карайте направо през ливадата – докато се усетите, ще навлезете в парка и измежду високите дървета ще видите високите комини на тухлената сграда, векове наред приютявала представителите на рода Кармоди. Ако наоколо не се навъртат хора, взривяващи динамит под носовите на разни полковници от запаса, гледката въздейства успокояващо. За Джон пейзажът беше още по-привлекателен. Според него през четири-найсетте години, откакто семейство Уайвърн се беше заселило в Ръдж, Пат постепенно и неусетно бе оставила своя отпечатък. Накъдето и да се обърнеш, младежът виждаше дънери, на които тя бе седяла, грациозно подвивайки под себе си краката си, обути в дебели чорапи; дървета, под които двамата с нея се бяха подслонявали по време на летните бури; порти, които любимата му беше прескачала; ливади, които тя бе прекосявала тичешком, и трънаци, където, насърчаван от нея, той беше търсил птичи гнезда. Струваше му се, че още чува кръшния ѝ смях. И макар че в повечето случаи именно той бе обект на присмеха ѝ, навлезеше ли в парка, Джон се чувстваше като във вълшебната гора от приказките.

Беше изминал половината път, когато Емили изскочи изневиделица, гузно го изгледа, сякаш питаше: „Да му се не види, къде се дяна, приятел?“, след което двамата закрачиха заедно, заобиколиха къщата и се озоваха в задния двор. Джон, който от няколко години управляваше имението вместо чичо си, обитаваше помещенията над конюшните. Запъти се към скромното си жилище, а Емили остана да досажда на шофьора Болт, който миеше луксозния автомобил марка „Декс Мейо“.

Щом влезе във всекидневната, младежът удобно се настани на креслото и напълни лулата си с тютюн. Сетне вдигна крака на масата и влюбено се загледа в снимката на Пат, поставена върху полицата над камината.

Девојката беше чаровна. Дори модерният фотограф, на чиито снимки хората изглеждат обгърнати от гъста мъгла, която почти скрива лицата им, не бе успял напълно да заличи красотата ѝ. Бадемвидните ѝ очи закачливо проблесваха, изящните ѝ устни бяха извити в дяволита усмивка, сякаш девојката знаеше тайни, които отказваше да сподели. Вирнатото ѝ носле подсилваше чара ѝ и ѝ придаваше предизвикателен вид – изражението ѝ бе едновременно загадъчно и примамливо.

Пат се беше снимала малко преди да замине при приятели във Франция и бе подарила фотографията на Джон. А ето, че след

тримесечно отсъствие, което му се бе сторило безкрайно, тя се завръщаше у дома.

Джон Карол не беше от онези вятърничави младежи, чиито чувства се влияят от настроението. Отдавна бе влюбен в Пат и знаеше, че ще я обича до края на живота си, макар девойката да не насърчаваше любовта му. По времето, когато той бе на петнайсет, а тя на десет години, Пат го боготвореше като всяко момиченце, прекланящо се пред баткото, който умее да си мърда ушите и не се страхува от крави. Ала този период безвъзвратно беше отминал. Напоследък тя се отнасяше с него ту като със слабоумно дете, ту като с непохватно, но симпатично кутре.

Но нищо не бе в състояние да убие любовта му към нея. Патриша се връщаше у дома...

Джон се сепна. Не беше надарен с бърз ум и едва сега му хрумна какво ще се случи, когато любимата му се завърне в родния дом. По време на престоя ѝ във Франция между чичо му Лестър и стария полковник бе избухнала война. Ами ако Патриша реши, че той принадлежи към лагера на противника и откаже да се срещне и да разговаря с него?

Мисълта го смрази до мозъка на костите. Реши, че трябва да предприеме нещо, и то незабавно. Внезапно бе обзет от вдъхновение (което не му се случваше много често) и в съзнанието му се оформи план за действие. Още днес следобед ще замине за Лондон и ще разкаже всичко на Пат, разчитайки на нейното снизхождение. Всичко ще бъде наред, ако успее да я убеди, че от все сърце подкрепя полковника, а на собствения си чичо гледа като на хладнокръвен убиец.

Веднъж задейства ли се мозъкът, спиране няма. След секунда на Джон му хрумна толкова неочаквана и зашеметяваща мисъл, че той смаяно възкликна.

Защо да не помоли Пат да се омъжи за него?

IV

Лицето му пламна от възбуда. Сякаш превръзка падна от очите му и той осъзна каква грешка е допуснал: отдавна беше лудо влюбен в Патриша, но никога не му бе идвало на ум да ѝ довери какво изпитва към нея. Друго си е да изразиш на глас любовта си.

Ето защо тя му се е присмивала толкова често – забавлявало я е поведението на един млад мъж, който години наред не се е осмелил да признае чувствата си.

Решението му бе непоколебимо и той дори усети прилив на сили. Погледна часовника си. Наближаваше три часът. Ако вземе двуместната кола и веднага потегли, ще бъде в Лондон около седем – тъкмо навреме да заведе Пат на вечеря в някой ресторант. Забърза надолу по стълбите и изтича на двора. Едва се спаси от любвеобилната Емили, която беше мокра до кости, но държеше да скочи в прегръдките му, и се обърна към шофьора:

– Премести автомобила, Болт. Ще взема двуместната кола.

– Двуместната ли, сър?

– Да, заминавам за Лондон.

– Обаче тази кола я няма – заяви шофьорът с тон, изразяващ злорадо задоволство, с който той обикновено съобщава на работодателя си, че акумулаторът е спаднал.

– Как така я няма?

– Господин Хюго я взе преди час. Каза, че ще посети господин Кармоди в „Стройни и здрави“. Каза още, че отивал по работа и знаел, че няма да имате нищо против.

На Джон му притъмня пред очите. За кой ли път мислено наруга лекомисления си братовчед, сетне промърмори:

– Знаел, че няма да имам нищо против.

Изявлението бе типично за твърдоглавия Хюго.

ВТОРА ГЛАВА

Стройни и здрави

Навярно отблъскващите думи „Стройни и здрави“ ви се струват странно познати. Имате усещането, че сте ги чували и преди. Внезапно си спомняте, че сте ги срещали в писмата, които от време на време ежедневниците публикуват.

НАПРЕЖЕНИЕТО ОТ СЪВРЕМЕННИЯ НАЧИН НА ЖИВОТ ПРИЧИНЯВА ПРЕУМОРА

До главния редактор на вестник „Таймс“:

Сър,

Във връзка с наскоро поместената във Вашия вестник дописка, озаглавена „Напрежението от съвременния начин на живот причинява преумора“, смятам за свой дълг да уведомя читателите, че в графство Уъстършър се намира лечебно заведение, в което пациентите се освобождават от вредното напрежение. В санаториума „Стройни и здрави“ (помещаващ се в сградата, доскоро известна като Грейвъни Корт) под грижите на прочутия американски лекар и експерт по физкултура доктор Александър Туист на хората, които са били подложени на напрежението на динамичния живот, се предоставя идеалната възможност да възвърнат жизнените си сили сред приятна обстановка. Строгийт дневен режим, усилените физически упражнения и умерената храна спомагат за възстановяване на унищожените тъкани. Ненапрасно доктор Туист твърди, че може да превърне всекиго в НОВ ЧОВЕК.

Искрено ваш: MENS SANA IN CORPORE SANO (Здрав дух в здраво тяло (лат.) – Б. пр.)

ПРЕКАЛЯВАМЕ ЛИ С ХРАНАТА?

До главния редактор на „Дейли Мейл“:

Сър,

Заглавието на една от дописките във Вашия вестник ми напомни за скорошно изказване на доктор Александър Туист – прочут американски лекар и експерт по физическа култура, което гласеше: „Пряждането е проклятието на нашата епоха“.

В санаториума „Стройни и здрави“ (доскоро сградата бе известна като Грейвъни Корт), намиращ се в Уъстършър, пациентите се подлагат на строга диета и на усилено физическо натоварване. Доказано е, че доктор Туист е истински чудотворец и се справя дори с най-безнадеждните случаи.

С пълно основание той твърди, че може да превърне всекиго в НОВ ЧОВЕК.

Искрено ваш: ВЪЗДЪРЖАНИЕ ВЪВ ВСИЧКО

ДА БЪДЕ ЛИ ВЪЗСТАНОВЕНА ПРАКТИКАТА ПО- ВЪЗРАСТНИ ЖЕНИ ДА ПРИДРУЖАВАТ МЛАДИ МОМИЧЕТА?

До главния редактор на „Дейли Експрес“:

Сър,

В съвременния ни живот не са нужни по-възрастни придружителки на младите дами. Много по-крещяща е необходимостта от надзиратели, които да бдят над мъжете на средна възраст, позволили си „да излязат от форма“.

В санаториума „Стройни и здрави“ (бившия Грейвън и Корт), намиращ се в Уъстършър, с подобни случаи се занимава доктор Туист – прочутият американски лекар и специалист по физическа култура. Той е постигнал чудеса, подлагайки пациентите на строга диета и леки, но системни физически упражнения.

Не без основание доктор Туист твърди, че може да превърне всекиго в НОВ ЧОВЕК.

Искрено ваш: БДИТЕЛНИЯТ

Тези писма, както и много други, бяха подписани по различен начин, но всъщност бяха излезли изпод перото на един и същ гений – самия доктор Туист – и предизвикаха задоволителен интерес към санаториума сред онези, които се забравят, седнат ли на масата, ала мечтаят да бъдат слаби и с нормално функциониращ черен дроб. Накратко казано, здравното заведение „Стройни и здрави“ не можеше да се оплаче от липса на пациенти. През този летен следобед докторът със задоволство наблюдаваше от прозореца на кабинета си как единайсет души скачат на въже под зоркия поглед на неговия способен и съвестен помощник, бившия старшина Фланъри.

Шерлок Холмс (и дори доктор Уотсън в момент на умствено

просветление) от пръв поглед би разбрал кой от подскачащите е господин Фланъри. Той беше единственият с ясно очертана талия. Останалите бяха от типа хора, с каквито е предпочитал да се заобикаля Юлий Цезар. А сред тях като най-затлъстял, най-плувнал в пот и най-нешастен се открояваше господин Лестър Кармоди от Ръдж Хол. Въп-росният господин изглеждаше много по-сломен от събратята си – мъченици, тъй като бе подложен не само на физически, но и на душевни терзания. За стотен път си припомняше астрономическата сума, която бе платил за това изтезание.

„Трийсет гвинеи седмично – пресмяташе наум, докато подскачаше. – Четири паунда дневно... три шилинга и девет пенса на час...“ Чувстваше се така, сякаш в сърцето му беше забит меч. Лестър Кармоди обичаше парите повече от всичко на света, с изключение на обилната вечеря.

Доктор Туист се извърна от прозореца и строго изгледа прислужницата, която му поднесе визитна картичка, поставена на табличка. Великият специалист прочете визитката и нареди на момичето да покани посетителя. В кабинета влезе строен младеж със сив спортен костюм и попита:

– Вие ли сте доктор Туист?

– Да, сър.

Непознатият не успя да скрие изненадата си. Очевидно си беше съставил погрешна представа за прочутия експерт по физическа култура и се питаше защо собственикът на „Стройни и здрави“, който твърди, че може да превърне всекиго в нов човек, не се е възползвал от уменията си, за да промени външността си. Доктор Туист беше дребен човечец с болнав вид. Имаше чип нос и поразително приличаше на човекоподобна маймуна, изглеждаше лукав и прикрит. Отгоре на всичко беше засукал мустаците си с помощта на помада.

Всъщност това изобщо не засягаше посетителя. Ако някой желае да плеска мустаците си с брилянтин, това си е негова работа.

– Казвам се Кармоди – заяви младежът. – Хюго Кармоди.

– Да. Имах удоволствието да прочета визитната ви картичка.

– Ще ми разрешите ли да разговарям с чичо ми?

– Разбира се, но се налага да почакате. – Доктор Туист посочи към прозореца и добави: – В момента той е зает.

Младежът погледна навън, смаяно подскочи и възкликна:

– Мили Боже!

Сетне впери очите си, разширени от удивление, в изтерзаните хора

на поляната. Господин Кармоди и колегите му по съдба бяха оставили вѐженцата за скачане и изпълняваха наглед мъчителни упражнения, състоящи се в навеждане и изправяне с вдигнати ръце, последвани от болезнено извиване в онази област на тялото, която с повече въображение би могла да се определи като кръст. Спектакълът беше толкова поразителен, че можеше да вземе ума на които и да било племенник на страдалците.

– Още дълго ли ще го изтезават? – със страхопочитание попита младежът.

Доктор Туист погледна часовника си:

– Скоро приключват. Следват студен душ и масаж, после пациентите разполагат със свободно време до обяд.

– Студен душ ли казахте?

– Точно чака.

– Да не намекувате, че принуждавате чичо Лестър да се къпе със студена вода?

– Разбира се!

– Божичко! – изстена Хюго и с уважение изгледа този свръхчовек. Всеки, който бе в състояние да накара чичо Лестър да се връзва на фльонга под палешите лъчи на слънцето, след което да го принуди да вземе студен душ, беше достоен за уважение.

– Сигурно след толкова усилия пациентите ви добре похапват на обяд – отбеляза той.

– Поднасят им по една овнешка пържола без тлъстини, зеленчуци и филия препечен хляб.

– Това ли е всичко?

– Да.

– А какво пият?

– Вода.

– Разбира се, накрая им поднасят чаша портвайн.

– Грешите, сър.

– И портвайн ли не им се полага?

– В никакъв случай.

– Сериозно ли говорите?

– Напълно. Не близват и капка алкохол. Ако вашият родственик не беше прекалявал с портвайна, нямаше да се озове в „Стройни и здрави“.

– Вие ли измислихте това название?

– Разбира се. Защо питате?

– От любопитство.

– Като заговорихме за прекаляване с удоволствията – подхвана доктор Туист, – ще ви попитам дали имате цигари.

– Естествено. – Хюго му поднесе табакерата си. – От тази страна са цигарите с ориенталски тютюн, а от другата...

– Благодаря, не пуша. Исках да ви предупредя, като се срещнете с чичо ви, в никакъв случай да не му давате цигара. В нашата клиника пушенето е забранено.

– Забранено ли? Връзвате на фльонга бедния чичо Лестър, карате го да мръзне под студения душ, пробутвате му мижава овнешка пържола, вода вместо портвайн и дори не му разрешавате да си дръпне един-два пъти от цигара!

– Точно така.

– Поразен съм! – промълви Хюго. – Според мен такъв начин на живот е недостоен за един изискан джентълмен.

Тъй като още беше зашеметен от току-що получената информация, той безцелно закрочи напред-назад. Не изпитваше особено топли чувства към чичото: всякакви наченки на привързаност бяха поразени в зародиш от поведението на господин Кармоди-старши, който не му даваше пукната пара и целогодишно го държеше като затворник в Ръдж. Все пак Хюго беше на мнение, че Лестър не е заслужил изтезанията, на които го подлагаха в „Стройни и здрави“.

Странен човек бе този негов чичо. Ненавиждаше харченето на пари, следователно би трябвало да бъде здравеняк с идеално функциониращ черен дроб, който, подобно на американските милионери, консумира само горещо мляко и стрити на прах трици. Ала по ирония на съдбата той беше благоразумен относно разходите, но безразсъден по отношение на храненето.

Доктор Туист отново надникна през прозореца и отбеляза:

– Пациентите приключиха упражненията. Сега е моментът да поговорите с вашия чичо. Дано да не му носите лоши новини.

– Имам предчувствието, че мен ме очаква лоша новина – промърмори младежът и тъй като по природа беше откровен, продължи: – Между нас казано, дошъл съм да му искам пари.

– Така ли? – Любопитството на доктор Туист беше възбудено. Парите живо интересуваха прочутия американски лекар и експерт по физическа култура.

– Ами да. Трябват ми пет стотачки – унило отговори Хюго, който също бе застанал до прозореца и имаше възможност хубавичко да огледа родственика си. Вследствие на физическите и душевните терзания

изражението на Лестър Кармоди бе толкова заплашително, че надеждите на племенника му се изпариха яко дим. Ако чичото хвърлеше топа (а той изглеждаше така, сякаш всеки момент ще го стори), в качеството си на най-близък сродник Хюго щеше да наследи имението; в противен случай перспективата за получаване на пари беше повече от мрачна.

– Казах, че ще му искам пари – продължи той, – но не се изразих правилно. Всъщност парите са си мои. Татко ми е завещал няколко хилядарки, но е имал неблагоприятното да определи за мой попечител чичо Лестър. Нали разбирате, нямам право на нито шилинг без разрешението на стария скъперник. Вчера получих писмо от един приятел, който ми предлага пълноправно съдружие в лондонския нощен клуб, който възнамерява да открие. За целта обаче са ми необходими пет стотачки.

– Ясно – промърмори многоуважаваният Туист.

– Питам се дали чичо Лестър ще развърже кесията – добави Хюго.

– За краткото време, с което разполагах да опозная господин Кармоди, останах с впечатлението, че развързването на кесии не е сред любимите му занимания.

– Хич го няма в това отношение – опечалено промърмори младежът.

– Все пак ви желая късмет – каза доктор Туист. – Но не се опитвайте да го подкупите с цигари.

– Моля?

– Не му предлагайте цигара. След като прекарат известно време в санаториума, мнозина пациенти са готови да продадат душата си, само и само да получат онова, което аз наричам „гробокопачка“.

Хюго се замисли. И през ум не му минаваше да подкупва стария скъперник, но идеята на прочутия американски лекар заслужаваше внимание.

– И не го задържайте повече от необходимото – строго добави доктор Туист. – Господин Кармоди час по-скоро трябва да бъде под душа.

Младежът бе осенен от гениално хрумване:

– Разрешавате ли да му съобщя, че благодарение на убедителните ми аргументи за днес вие сте го освободили от задължението да мръзне под душа?

– Не, сър.

– Ще ми окажете неоценима помощ – настояваше Хюго. – Току-виж старецът се е размекнал и е удовлетворил молбата ми.

– Съжалявам, но студеният душ е задължителен. Когато правите физически упражнения и потта блика от всяка ваша пора...

– Спестете ми подробностите – с леден тон го прекъсна младежът. – Изглежда, че ще трябва да разчитам на моя такт и на очарователните ми обноски. Обаче хич не ми се ще да разговарям по делови въпроси с бедния ми чичо след онова, на което е бил подложен тази сутрин.

Издърпа ръкавелите си, изопна жилетката на костюма си и с решителни крачки напусна кабинета. Предстоеше му решителна схватка с човек, който през целия си живот беше заделял бели пари за черни дни и се бе превърнал в скъперник, и който поддържаше пагубната теория, че за младежите е по-добре да не разполагат с пари. По принцип Хюго беше непоправим оптимист, имаше весел нрав и винаги пееше, докато се излягаше във ваната, но този път беше изпълнен със съмнения относно изхода на мисията си. Обаче истинският представител на фамилията Кармоди е като булдог – намисли ли си нещо, непременно го изпълнява. Хюго реши да опита късмета си.

Упражняването на отпуснатите мускули, отпушването на херметически запечатаните пори и възстановяването на дейността на черния дроб, който отдавна е отказал да функционира, теоретично би трябвало да предизвиква върховно щастие. Ала на практика това не винаги се случва. Когато в отговор на подсвиркването на Хюго господин Кармоди се обърна, изражението му подсказваше, че е в отвратително настроение. Въпреки оздравителните процедури, които бе принуден да изтърпява през последните десет дни, той още не беше изпаднал в състояние на блаженство.

Настроението на Лестър Кармоди ни най-малко не се подобри, когато установи, че племенникът, когото смяташе за закръпостен на безопасно разстояние, ненадейно е изникнал до него.

– Къде го сееш, къде никне – промърмори и вместо поздрав попита: – С какво дойде до тук? – За миг пламналото му лице изчезна сред гънките на огромна носна кърпа, а когато отново се появи, бе изкривено от тревога. – Да не би... – Гласът му пресека от вълнение. – Нали не си дошъл с големия автомобил?

Ужасяващото предположение би потресло дори човек със здрава психика. Разстоянието от Ръдж Хол до „Стройни и здрави“ и обратно възлизаше на четирийсет мили. Автомобилът „Декс-Мейо“ беше като ненаситен вяр, който на десет мили консумираше един галон бензин. А напоследък кожодерите продаваха един галон бензин срещу убийствената сума от шилинг и шест пенса. Следователно изминаването на разстояние от четирийсет мили означаваше за господин Кармоди загуба от

шест шилинга, без да се смятат разхода на машинно масло и амортизацията на двигателя и гумите – прекалено висока цена за „удоволствието“ да види племенника, към когото никога не бе изпитвал особена симпатия.

– Не, не! – побърза да разсее страховете му Хюго. – Джон ми разреши да взема двуместната му кола.

– О! – с облекчение въздъхна чичото.

Настъпи неловко мълчание, нарушавано само от тежкото дишане на господин Кармоди. Хюго напразно се опитваше да измисли фраза, която да бъде едновременно тактична и съчувствена, и да му осигури благоразположението на стария скъперник. Прехвърли на ум няколко варианта. „Чичо, изглеждаш страхотно“. Не, не става. „Чичо, как постигна този прекрасен тен?“ В никакъв случай! Подходът е напълно погрешен! Внезапно му хрумна подходящата дума и побърза да я използва:

– Чичо, изглеждаш в отлична форма.

Вместо отговор господин Кармоди изпръхтя като бивол, който с усилие излиза от мочурище. Хюго се питаше как да изтълкува възклицанието. Ала той беше съобразителен младеж и разбираше, че е глупаво да се надява добротата да бликне като гейзер от сто и десет килограмовия чичо, който току-що е бил подложен на безмилостни физически упражнения. Налагаше се да прояви търпение и блестящо да изиграе ролята на любезен племенник, изпълнен със съчувствие към изтерзания си родственик.

– Ала сигурно ти е било трудно, много трудно – продължи. – Представям си какъв кошмар са тези упражнения, студени душеве и безвкусни пържоли. Разбирам, че си подложен на ужасно изпитание. Възхищавам се от стоицизма ти. Само силните духом могат да издържат жестокия режим. Да, иска се силен характер. Точно така, характер. Мнозина биха се отказали още на втория ден...

– Аз също – изпухтя господин Кармоди, – обаче проклетият доктор ме накара предварително да платя за целия курс на лечение.

Изявлението му секна вџодушевлението на Хюго. Беше намислил хвалебствена реч за хората със силен характер, но вече нямаше смисъл да си хаби думите.

– Е, няма загуба, наистина изглеждаш много добре. В забележително добра... в отлична форма. – Замълча, защото осъзна, че тъпче на едно място. Изведнџ реши да премине направо към целта на посещенияето си. Време бе да провери късмета си, ако ще и да загуби. – Слушай, чичо Лестър, всъщност съм тук по работа.

– Не думай. Аз пък реших, че си дошъл да дрънкаш празни приказки. Хайде, изплюй камъчето.

– Познаваш ли един мой приятел на име Фиш?

– Не познавам никакъв Фиш.

– Обаче аз имам приятел, който се казва Фиш.

– Какво от това?

– Той възнамерява да открие нощен клуб.

– Пет пари не давам – заяви господин Кармоди, което беше самата истина.

– Заведението се намира близо до Бонд Стрийт в онзи квартал на Лондон, където хората търсят развлечения, и ще се казва „Под светлината на прожектора“.

Вместо да коментира любопитната информация, чичото изпръхтя като друг бивол. Доскоро моравото му лице бавно възвръщаше нормалния си тен. Съществуваше реална възможност гневът му постепенно да се изпари.

– Тази сутрин получих писмо от моя приятел. Обещава да ме направи пълноправен съдружник само срещу пет стотачки.

– Значи няма да станеш негов съдружник – предказа господин Кармоди.

– Ама аз притежавам тази сума! Всъщност ти съхраняваш много повече в попечителския фонд на мое име!

– Съхранявам е точната дума – отсеке чичото.

– И безсъмнено ще ми отпуснеш тази нищожна сума, за да я вложа в начинание, което със сигурност ще има успех. Рони Фиш е голям специалист по ношните клубове. На практика не излиза от тях, откакто го изхвърлиха от Кеймбридж.

– Няма да получиш нито пени. Знаеш ли какво е задължението на попечителя? Да вложи парите в надеждни ценни книжа.

– Никога не ще намериш по-надеждна инвестиция от нощен клуб, управляван от Рони Фиш.

– Ако си приключил с идиотското си предложение, ще отида под душа.

– Слушай, чичо, разрешавах ли да поканя Рони в Ръдж, за да си поговорите?

– Не разрешавам. Нямам никакво желание да разговарям с него.

– Бас държа, че ще го харесаш. Леля му е в лудницата.

– Това за препоръка ли го смяташ?

– А, не, само го споменах.

– Забранявам да го поканиш и туй-то!

– Чуй какво ще ти кажа, чичо. Очаквам всеки момент викарият да ме посети с молба да участвам в ежегодния концерт, организиран за жителите на селото. Ако покана Рони, двамата ще изиграем сцената на свадата от „Юлий Цезар“ и зрителите ще останат много доволни. Като бяхме в Кеймбридж, обирахме оваците на публиката.

Ала дори тази информация не смекчи сърцето на господин Кармоди:

– Отказвам да каня твои приятели в Ръдж!

– Както кажеш – промърмори Хюго, който умееше да приема пораженията. Беше разочарован, но не и изненадан. От самото начало знаеше, че съдружието му в нощен клуб ще си остане само утопична мечта. На света има хора, които по природа са неспособни да се разделят с петстотин паунда, и чичо Лестър бе един от тях. Нищо чудно обаче скъперникът да се окаже по-сговорчив по отношение на по-малка сума, от каквато Хюго спешно се нуждаеше.

– Има и още нещо, което искам да обсъдим, ако не възразяваш.

Господин Кармоди отвърна, че възразява, но младежът вече беше набрал скорост:

– Довечера в Албърт Хол ще се състои важен боксов мач. Юстас Род и Сирил Уорбъртън ще играят двайсет рунда за спечелването на титлата в полусредна категория. Направило ли ти е впечатление – продължи той по темата, която бе обсебила мислите му – нещо странно относно боксьорите? Допреди няколко години всеки се наричаше Бийфи (Beefy (англ.) – силен, мускулест. – Б. пр.) Еди Кой Си или Порки (Porky (англ.) – тлъст, дебел. – Б. пр.) Еди Кой Си. Обаче напоследък се навъдиха разни Харолдовци и Кътбъртовци. Фактът, че световният шампион в тежка категория се казва Юджин, е доста показателен... Аз май се отплеснах от същината на въпроса. Важното е, че довчера Род и Уорбъртън ще играят двайсет рунда и ми е необходима подкрепата ти.

– Какви ги дрънкаш? – гневно го изглежда господин Кармоди. С течение на времето присъствието на Хюго влияеше все по-отрицателно на нервната му система, а днешното му поведение беше направо нетърпимо.

– Опитвах се да ти обясня, че Рони Фиш ми е изпратил билет и че ако ми отпуснеш десетачка за покриване на неизбежни разходи за храна, хотел и прочие... ще присъствам на голямото събитие.

– Да разбирам ли, че искаш да заминеш за Лондон, за да гледаш някакъв боксов мач?

– Правилно си схванал мисълта ми.

– Никъде няма да ходиш. Много добре знаеш, че изрично съм ти забранил да посещаваш Лондон. Спомняш ли си какво се случи последния път, когато проявих слабост и ти разреших да пътуваш? Арестувах те и се наложи да пренощуваш в полицейското управление.

– Имах си оправдание – празнувахме победата в състезанието с гребни лодки.

– А пък аз платих глобата ти, възлизаща на пет паунда.

Хюго махна с ръка в знак, че не бива да се връщат към миналото:

– Тогава станах жертва на досадно недоразумение и ако питаш мен, бъдещите ми потомци ще докажат, че простъпката на полиция е много по-сериозна от моята. Прави ми впечатление, че напоследък в полицията приемат недостойни хора. Повярвай ми, убедил съм се от собствен опит. Освен това историята няма да се повтори.

– Виж, тук имаш право.

– Питам се дали, ако поразмислиш, няма да ми отпуснеш десетачка.

– Ако ще да размишлявам до края на света, пак няма да те огрее.

– Чичо, разбираш ли какво ще означава жестът ти, ако ми дадеш парите?

– Ще означава, че страдам от старческо оглупяване.

– Аз бих го изтълкувал по друг начин – че ми се доверяваш, че вярваш в доброто в мен. Няма нищо по-опасно от липсата на доверие. Попитай когото искаш. Липсата на доверие подронва авторитета на младия човек.

– Нека! – коравосърдечно отсече господин Кармоди.

– Ако замина за Лондон, ще се срещна с Рони Фиш и ще му обясня защо не мога да му стана съдружник.

– Спокойно можеш да го уведомиш с писмо.

– Толкова е трудно да обясниш с писмо всичко както трябва...

– Ами обясни го както не трябва! – кипна господин Кармоди. – Така или иначе няма да заминеш за Лондон.

Понечи да обърне гръб на досадния племенник и да прекрати безсмисления разговор, но внезапно се вкамени. Хюго машинално бе извадил от джоба си табакерата, както правеше в случаите, когато положението се запече и изисква задълбочено обмисляне.

Господин Кармоди прошепна „Божичко!“ или нещо подобно, сетне неволно протегна ръка, както изнемощелият човек посяга към комата хляб. Хюго пък грейна от радост, осъзнавайки, че все пак не е бил толкова път напразно и че едва ли не в последния момент се отваря

възможност за делово уреждане на въпроса.

– Цигарите с ориенталски тютюн са от тази страна – услужливо посочи той. – Ще получиш всички само за десетачка.

– Време е за душа, господин Кармоди – сепна ги гласът на доктор Туист, който незабелязано се бе приближил.

Гласът на собственика на „Стройни и здрави“ наистина бе неприятен, но никога не бе влудявал господин Кармоди колкото в този момент. Макар да беше скъперник, той би дал мило и драго за възможността да цапардоса с тухла противния американец. Докторът се беше появил тъкмо когато на Лестър Кармоди му бе хрумнала гениалната мисъл да избие табакерата от ръката на Хюго и мълниеносно да събере изпадналите цигари; сега обаче трябваше да се откаже от хитроумния си план.

Нададе стон, който се изтръгна от дълбините на изтерзаната му душа, обърна се и затътри крака към сградата.

– Не биваше да го правите! – заяви доктор Туист и укоризнено поклати глава. – Не биваше, сър. Не е честно да изкушавате бедния човек.

Умовете на племенника и на чичото почти никога не бяха в синхрон, ала сега в съзнанието на младежа се мерзелееше същата мисъл, която преди малко беше блазнила Лестър Кармоди: да запокити тухла към нахалния доктор Туист. Но когато си възвърна дар слово, и дума не обели за справедливото наказание, а побърза да направи делово предложение:

– Не бихте ли ми заели десет паунда?

– Не бих – поклати глава Туист.

Хюго отново си заблъска главата над загадката защо мъдрият Творец е наказал човечеството с личност като специалиста по физическа култура.

– В такъв случай ще ви кажа сбогом – кисело измрънка той.

– Тръгвате ли си вече?

– Да – отвърна младежът и тръгна към колата. Доктор Туист го последва:

– Дано не ми се сърдите, задето ви попречих. Може би чичо ви се е надявал тайно да му дадете една-две „гробокопачки“ и разочарованието щеше да го изнерви. Към лечението в нашия санаториум спада задължението да накараме пациентите да мислят позитивно.

– Моля?

– Искаме да бъдат спокойни и обзети от приятни мисли. Разбирате ли, душевното състояние до голяма степен въздейства на физическото.

Хюго седна зад волана и промърмори:

– Да разбирам ли, че очаквате чичо Лестър да мисли позитивно?

– Да, и то непрекъснато.

– Дори и когато се облива със студена вода ли?

– Разбира се, сър.

– Бог да ви е на помощ! – заяви младежът. Натисна педала за газта и бавно подкара по алеята. Въздъхна с облекчение, когато шубраците го скриха от погледа на доктор Туист, защото му се искаше час по-скоро да забрави противния американец. След миг изпита двойно по-голямо облекчение – след първия завой от гъсталака край шосето ненадейно изскочи шишко със зачервено лице, обляно в пот. Лестър Кармоди не беше свикнал да бяга на дълги разстояния.

– Стой! – изпухтя той и застана по средата на шосето.

Хюго се зарадва – в края на краищата не беше пропуснал търга.

– Дай ми цигарите! – едва успя да изрече задъханият чичо.

За миг младежът се поколеба дали да не вдигне цената, но благоразумието взе връх. Не възнамеряваше да се обогатява на чужд гръб. Хюго Кармоди беше почтен човек.

– Даваш десетачка и моментално ги получаваш.

Потното лице на чичото се разкриви от болезнена гримаса.

– Ще ти дам петак – опита да се пазари, ала племенникът му бе непреклонен.

– Десетачка и нито пени по-малко.

Господин Кармоди взе съдбовно решение:

– Съгласен съм. Давай цигарите! По-бързо!

– От тази страна са с ориенталски тютюн – подхвана обясненията си младежът, но шишкото вече се бе шмугнал обратно в гъсталака. Птиците, накацали на клоните на дърветата, отново подхванаха химна на радостта, а Хюго, в чийто джоб шумоляха две нови-новенички банкноти, подкара с бясна скорост по шосето. Дори придирчивият доктор Туист би се възхитил от позитивните му мисли. Толкова беше доволен, че пееше като конопарче през лятото.

ТРЕТА ГЛАВА

Хюго извършва благородно дело

След около четирийсет минути Хюго вкара колата в задния двор на Ръдж Хол, като пееше с пълен глас, уверявайки всеки, който бе наблизил, да го чуе:

– Да, сър, това е моето момиче... Не, сър, наистина го обичам... Да, сър, това е моето момиче...

– Мътните те взели! – извика братовчедът му Джон, който сякаш изникна от земята. – Веднага слез от колата!

– Здравей, Джон. Приятно ми е да те видя, Джон. Връщам се от посещение на главата на семейството, който пребивава в санаториума „Стройни и здрави“. Умът ми не го побира как така никой не се е досетил да организира екскурзии до там. Гледката си заслужава пътуването, повярвай ми. Представи си само: затлъстели чичковци, които се кършат в изнурителни физкултурни упражнения... тонове човешка плът, тресяща се след всяко прескачане на въжето... Нито за миг няма да скучаеш, при това представлението не е нито вулгарно, нито предизвикателно. Подходящо е за семейни двойки, които могат да вземат на излета и дечурлигата си. Обаче още не си чул най-интересното, Джон...

– Нямам време. Заради теб закъснях.

– За къде си закъснял?

– Заминавам за Лондон.

– Нима? – Хюго сияйно се усмихна, зарадван от благоприятното стечение на обстоятелствата. – Аз също. Тъкмо ще ме закараш.

– Не си познал.

– Не възнамерявам да тичам подир колата.

– Няма да ходиш в Лондон.

– Хайде на бас, че ще замина!

– Тогава ще вземеш влака.

– И да похарча от парите, които съм изкарал с пот на челото, така ли? Известно ли ти е, че всяко пени ми е необходимо да оцелея в големия град?

– Съжалявам, но няма да пътуваш с мен.

– Защо?

– Защото искам да бъда сам.

– Скъпи братовчедо – усмихна се Хюго, – надушвам някакна тайна.

Не можеш да ме заблудиш. Сигурен съм, че отиваш в Лондон с определена цел. Хайде, не бъди толкова потаен, сподели намеренията си.

– Щом толкова искаш да знаеш, отивам да се срещна с Пат.

– Защо, за Бога? Утре тя ще бъде тук. Сутринта се отбих за цигари при Час. Байуотър... щастливо хрумване, не ще и дума... между другото, казах му да ги запише на твоята сметка... Докъде бях стигнал? А, да, аптекарят ме осведоми, че Пат щяла да пристигне със следобедния влак.

– Зная. Обаче искам да я видя още довечера.

Хюго се втренчи в братовчеда си. Мислено подреди фактите, направи съответните заключения и подхвана:

– Джон, поведението ти ме навежда само на една мисъл. Готов си да шофираш чак до Лондон... да не забравя да те предупредя – предната лява гума е омекнала. Препоръчвам ти да я напомним, преди да потеглиш. И тъй, ще биеш път чак до Лондон, за да се срещнеш с момиче, което още утре ще видиш, ако си направиш труда да бъдеш на гарата, когато пристигне следобедният влак. Душевното ти състояние е такова, че предпочиташ да останеш сам. Забелязвам, че се изчервяваш под погледа ми. Ясно е като бял ден, че си решил да предложиш на Пат да се омъжи за теб. Познах ли?

Джон дълбоко си пое дъх. Не беше от хората, на които доставя удоволствие да споделят най-съкровените си чувства. Ако беше на негово място, Хюго щеше да провъзгласи любовта си досущ като герой от опера; щеше да довери тайната на всичките си приятели, а след като запасът му от приятели се изчерпеше, щеше да доядва на градинаря с голямата си новина. Ала Джон беше различен. Като чу възвишените си мисли, пресъздадени чрез банални слова, изпита усещането, че е гол посред оживена улица.

– Няма нужда да ми отговаряш – продължи Хюго. – При това положение на нещата непременно трябва да те придружа. Ще се застъпя за теб, ще проправя пътя ти, тъй да се каже.

– Слушай – заговори Джон, който допреди миг си беше глътнал езика, – да не си посмял да се приближиш до нас! Забранената зона е с обсег петнайсет километра!

– Размисли и ще разбереш, че присъствието ми е задължително. Имаш златно сърце, но не те бива да разговаряш. Ако си сам, ще оплескаш всичко.

– Не си пъхай носа в моите работи! – прегракнало изрече Джон – очевидно спешно се нуждаеше от хапчетата против кашлица на Час. Байуотър, които кучешката госпожица Емили обожаваше.

Братовчедът му сви рамене и обидено заяви:

– Както искаш. Хюго Кармоди не обича да се натрапва на онези, които не желаят помощта му. Ала много добре знаеш, че не ще се справиш без мен. Не знам дали съм заслужил доверието й, но Пат винаги ме е уважавала, смятала ми е за мъдър по-голям брат... накратко, вслушвала се е в съветите ми. Но щом си толкова независим и не искаш помощта ми, троши си главата. Обаче запомни, че когато се провалиш и рониш горчиви сълзи, като разбереш какво си пропуснал, не търси съчувствие от мен, защото няма да го получиш.

Джон отиде в жилището си и грижливо опакова багажа ги. После слезе по стълбата и с раздражение установи, че Хюго още загрозява пейзажа с присъствието си.

Ала противно на очакванията му братовчедът му не подхвана неприятната тема от преди малко. Изглежда, беше решил да се превъплъти в ролята на добрия самарянин.

– Напомпах гумата – обясни, – напълних резервоара с бензин и прегледах двигателя. Мисля, че пътуването ти ще бъде безпроблемно.

Джон омекна. Гневът му се беше стопил и той си напомни, че винаги е хранил топли чувства към младия развейпрах.

– Благодаря. Много си любезен. Довиждане.

– Довиждане – отвърна Хюго. – Дано начинанието ти се увенчае с успех, мило момче.

След като напусна тесните междуселски пътища, където колата пълзеше заради многобройните дупки и бабуни, Джон ознаменува излизането на шосето за Лондон, като натисна педала за газта и не отмести крак от него. Закъсняваше, освен това искаше да провери предположението си, че двуместният автомобил може да вдигне осемдесет километра в час. Беше погълнат от мислите си и не обръщаше внимание на пейзажа, който е особено живописен в този район на Англия. Шофираше машинално, разминаваше се на сантиметри с натоварените каруци, стряскаше до смърт кучета и пилци и ги караше да мислят за задгробния живот. Още преди да се настани удобно на седалката, бе прекосил границата между Устършир и Глостършир. Едва когато търна стената, обкръжаваща Бленъм Парк, разбра, че след няколко минути ще бъде в Оксфорд. Реши да спре и да изпие чаша чай – заслужил си я бе, тъй като беше наваксал закъснението.

Пребори се с натовареното движение в Лондон и спря пред хотел „Кларъндън“. Слезе от колата и се протегна – беше се схванал от продължителното шофиране. Внезапно с крайчеца на окото си забеляза

някакво движение. Братовчедът му се измъкна от задната седалка, на която досега беше лежал свит на кълбо, и заяви:

– Поздравявам те, справи се отлично. Според мен пристигнахме за рекордно кратко време.

Цялото му същество излъчваше доброта и задоволство от устройството на света. Изглежда, не забелязваше убийствения поглед на Джон, който беше онемял от гняв.

– С удоволствие ще разквеса гърло с едно питие – продължи най-смирено. – Нагълтах се с прах, докато пътувах на задната седалка. Между другото, не се налагаше да бързаме. Преди да тръгнем, телефонирах на Пат и научих, че възнамерява да вечеря в ресторант, после да отиде на театър.

– Какво? – изтерзано възкликна Джон.

– Не се безпокой. Няма да я изпуснеш. В единайсет и петнайсет ще ни чака в „Мъстърд Спун“. Още членувам в този клуб и ще ви поканя като мои гости. Хубаво ще си поприказваме за доброто старо време. Ако пък боксовият мач протече според предвижданията и Сирил Уорбъртън поне наполовина оправдае очакванията ми, ще се обзаложа с някой навивник и с печалбата ще платя сметката.

– Много си любезен.

– Старая се, Джон – скромно промърмори Хюго. – Старая се. Няма само скаутите да вършат добри дела, я!

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Произшествия в нощния клуб

I

Човек, чийто чичо го изтръгва от Лондон така, сякаш изважда с карфица охлюв от черупката му, и задълго го заточава в глухата провинция, неизбежно губи връзка с непрестанно променящия се калейдоскоп на нощния живот в метрополиса. Най-непостоянното в един голям град е категорията на заведенията. Ако Хюго бе в крак с модната тенденция по отношение на клубовете, щеше да е осведомен, че напоследък „Мъстърд Спун“ е западнал. Изисканата клиентела вече посещаваше други новооткрити нощни заведения, а в доскоро модния клуб се събираха само второкласни театрални актьори, португалци, аржентинци и гърци.

Обаче за Джон Карол, който чакаше във фойето, „Мъстърд Спун“ бе олицетворение на изискаността и добрия вкус. Не беше стъпвал в Лондон почти година и беше очарован от атмосферата в заведението. Отнякъде се разнасяше музика, изпълнявана от изключително енергичен оркестър, от време на време покрай Джон минаваха екстравагантно облечени личности от двата пола и влизаха в ярко осветената зала на ресторанта. Истинският познавач на нощни клубове сигурно щеше презрително да стисне устни и да поклати глава, ала младежът се чувстваше на седмото небе.

Предстоеше му да види Пат, което е достатъчно да ощастливи всеки мъж.

Появяването ѝ го завари неподготвен – за миг беше извърнал поглед от вратата и изумено се взираше в дама с оранжева рокля, която, безсъмнено за да изглежда по-оригинална, беше боядисала косата си в пурпурно и носеше монокъл. Дотолкова беше погълнат от гледката, че не забеляза Пат, и установи присъствието ѝ едва щом чу мелодичния ѝ глас, който, дори когато тя му се присмиваше, звучеше като песен на чучулига през лятна утрин и като свистенето на вятъра, брулещ голите полета през пролетта.

– Здравей, Джони.

На секундата Джон загуби интерес към пурпурната коса на непознатата, дори монокълът ѝ престана да привлича вниманието му. Рязко

се извърна и възкликна:

– Пат!

Първото, което се набиваше на очи, бе, че тя се е разхубавила. Той нямаше да повярва, ако му кажеха, че е възможно възлюбената му да е по-красива от образа, който се беше запечатал в съзнанието му. Ала това бе неоспорим факт. В този момент във фойето влезе персона с изскубани вежди и с тежък грим, сякаш провидението я изпращаше да послужи за сравнение. Пред нея Пат изглеждаше олицетворение на здравето – момиче, което прекарва повече иреме на открито под живителните лъчи на слънцето.

– Пат! – повторно извика Джон и гласът му секна от вълнение. Погледът му се замъгли, сърцето му лудо биеше.

Тя очевидно не забеляза вълнението му и спокойно му подаде ръка, като че не се бяха виждали само няколко дни:

– Как си, Джон? Радвам се отново да те видя. Имаш прекрасен слънчев загар. Изглежда, животът на село ти понася. Къде е Хюго?

Хладното посрещане попари емоционалния изблик на Джон. Вместо да възкликне колко е щастлив, че отново са заедно, той смотолев:

– Ами... такава... сигурно ще дойде всеки момент.

Пат снизходително се засмя:

– Хюго ще закъснее за собственото си погребение, ако изобщо си спомни, че трябва да присъства. Определи ми среща в единайсет и петнайсет, а вече приближава дванайсет. Запази ли маса?

– Още не съм.

– Защо?

– Не съм член на клуба – отвърна той и посърна под унищожителния поглед, с който дамите удостояват смотани и непредприемчиви приятели и роднини. – За да ти дадат маса, непременно трябва да си член – опита да се оправдае.

– Дрън-дрън! – отсече младата жена. – Дълбоко грешиш, ако си възбразяваш, че часове наред ще чакам Хюго на течение. Открий оберкелнера и осигури маса, докато оставя палтото си на гардероба. Връщам се веднага.

Докато се приближаваше до оберкелнера, Джон се чувстваше както преди години, когато се бе приближил до бик, известен с лошия си нрав, и то по молба на Пат, която искаше да разбере дали биковете наистина са опасни, или пък художниците на комикси нарочно ги рисуват разгневени, за да изглеждат по-смешни. Хем се страхуваше, хем се срамуваше. Оберкелнерът беше едър шишко с лице като месечина, за когото

неколкоседмичният престой в „Стройни и здрави“ щеше да бъде от полза. Погледът му подсказваше, че от самото начало е изпитал необяснима неприязън към Джон.

Младежът плахо отбеляза, че нощта е тиха и прекрасна, но шишкото сякаш не му повярва.

– Господин Кармоди... запазил ли е маса? – престаши се да пита Джон.

– Не е, мосю.

– Имам среща с него във вашия клуб.

Сервитьорът се престори, че е забравил за присъствието му и заговори на френски на своя подчинен. Джон, който повече от всякога се чувстваше като натрапник, използва временното затишие в разговора, за да предприеме още един опит:

– Питам се... Ще бъде ли възможно... Ще ми дадете ли маса?

Очите на оберкелнера почти бяха потънали сред гънките от сланина, но той все пак успя да отправи към Джон унищожителен поглед, сякаш се беше натъкнал на хлебарка в салатата.

– Мосю членува ли в клуба?

– Ами... не.

– Бъдете така любезни да почакаете във фойето.

– Обаче се питах дали...

– Моля, почакайте във фойето – повтори шишкото, загърби Джон и се разтопи от любезност пред някакъв плешив тип с диамантени копчета на ръкавелите и с властни маниери, придружаван от дама в розов тоалет. Заклатушка се пред тях като охранен гъсок и ги поведе към ресторанта, а Пат, която беше оставила палтото си на гардероба, попита:

– Осигури ли маса?

– Боя се, че не успях. Сервитьорът каза, че...

– Божичко, колко си безпомощен!

Понякога жените са несправедливи. Когато един мъж поиска да му осигурят маса в нощен клуб, в който не членува, той знае, че проявява нахалство и се усеща като в небрано лозе. Поведението му не е признак за безпомощност, а за чувствителност, ала жените не го разбират.

– Извинявай... много съжалявам... – промърмори. Оберкелнерът, който се беше върнал, седна зад бюрото и се захвана да пише в големия си бележник – може би пресмяташе сборове или просто си драскаше. Изглеждаше досущ като велик художник, задълбочен в работата си, и на Джон през ум не му минаваше да го прекъсне. Обаче Пат не беше така съобразителна и най-безцеремонно отсече:

– Искам маса, моля!

– Членувате ли в клуба, мадам?

– Казах, че искам маса, и то голяма. Не обичам да ме притесняват. Като се появи господин Кармоди, уведомете го, че госпожица Уайвърн и господин Карол са в ресторанта.

– Добре, мадам. Разбира се, мадам. Последвайте ме, мадам.

„Фасулска работа, нали?“ – мислеше си Джон, докато тътреше крака на опашката на процесията. Никой не би предположил, че този внушителен на ръст младеж има заешко сърце. Докато прекосяваше излъскания до блясък дървен под, той се питаше как Пат успява да се справи в подобни ситуации, след като не спада към категорията едри и властни дами, от които се очаква с един поглед да поставят на мястото им всякакви оберкелнери. Не беше нито Клеопатра, нито Екатерина Велика, а крехка девойка с вирнато носле. И все пак с лекота беше смачкала фасона на надменния дебелак, а той се взираше в нея с възхищение, досущ като верен пес.

Както обикновено се случваше, Пат веднага съжали за избухването си:

– Извинявай, че те обидих, Джони. И аз съм една... да се нахвърля така върху теб, след като си бил път чак до тук, за да ме посрещнеш! Но да знаеш, че побеснявам, когато позволяваш на разни типове да те тъпчат. Понякога обаче си казвам, че вината не е твоя. – Чаровно му се усмихна и добави: – Такъв си ми ти – муден добродушко. Напомняш ми на голямо куче, което доверчиво отпуска глава на скута на всеки срещнат и започва да сумти. Бедничкият стар Джони!

Младежът съвсем се вкисна. Не беше поласкан от сравнението с някакъв глуповат пес, а възклицанието „бедничкият стар Джони“ му подсказа, че разговорът е взел лош обрат. Едно е сигурно при взаимоотношенията между двата пола и то е, че жените се си падат по бедни стари Джонита. Ала преди да изрази на глас чувствата си, Пат смени темата:

– Слушай, какво се е случило между твоя чичо и баща ми? Преди две седмици получих писмо от татко и ако се съди по съдържанието, господин Кармоди се е опитал да го убие. Искам да науча истината.

Той изложи фактите, ала разказът му далеч не беше образен, като изповедта на полковник Уайвърн пред Час. Байуотър.

– Мили Боже! – възкликна девойката.

– Дано... – запелтечи Джон.

– Какво? – нетърпеливо го прекъсна тя.

– Дано не се отрази...

– Не те разбирам, престани да го усукваш!

– Да се отрази на двама ни с теб.

– Хайде, приятелю, изплюй камъчето.

Джон разбра, че е настъпил решителният момент.

„Скъпа Пат, познаваме се почти от деца. Чудно как не си разбрала, че те обичам и че любовта ми се усилва с всяка изминала минута. Откакто се помня, съм влюбен в теб. Обичах те още когато беше момиченце и носеше къси роклички. Чувствата ми се възпламениха, когато ти се върна от колежа и видях, че си по-красива от принцеса. А сега те обичам повече от всякога. Обожавам те, скъпа Пат! За мен ти си най-скъпото на света. И да не си посмяла да ми се присмееш, защото съм решил да те накарам да ме приемеш насериозно. Може в миналото да съм бил добрият стар Джони, но настъпи моментът да промениш мнението си за мен. Не, изобщо не се шегувам. Нямах друг избор, освен да се омъжиш за мен, съветвам те в най-скоро време да ми съобщиш, че приемаш предложението ми.“

Ала тази страстна тирада остана неизречена. Джон произнесе съвсем кратка фраза, лишена от всякаква романтика.

– Нямам нищо за казване.

– Хей, да не се страхуваш, че ще развалим приятелството си само защото баща ми и чичо ти са се скарали?

– Да – отвърна той. Имаше да й казва още много, но все пак донякъде Пат бе схванала същността на проблема.

– Какъв абсурд! Та с теб се познаваме толкова отдавна. Не ще позволя враждата между двамата старци да ни раздели. Знаеш, че те обичам, Джони.

Ето че отново му се предоставяше възможност да й признае чувствата си. Този път не биваше да я пропусне. Събра смелост. Изкашля се и машинално се вкопчи в масата:

– Пат...

– О, най-сетне Хюго благоволи да се появи! – възкликна тя. – Крайно време беше. Умирам от глад. Хей, насам! Кои ли са хората с него? Познаваш ли ги?

Джон едва сподави тежката си въздишка. Типично за Хюго беше да цъфне в най-неподходящия момент. Обърна се и намръщено се втренчи в натрапника. Придружаваха го човек на средна възраст и млада, изключително красива жена, които Джон никога не бе виждал.

II

Хюго се усмихна до уши и запрепуска към масата. Изглеждаше като човек, който е присъствал на боксовия мач в Албъртхол и е заложил на победителя от двубоя.

– Здравей, Пат! – провикна се сърдечно. – Здравсти, Джон. Извинете, че закъснях. Запознайте се с моя стар приятел... прощавай, забравих ти името – обърна се той към спътника си.

– Казвам се Молой, братле. Томас Молой.

Приятелят на Хюго имаше дълбок и мелодичен глас, който прилягаше на външността му. Беше на около четирийсет, красив, с открито лице, а прошарената му коса бе пригладена назад и откриваше високото му чело. Безспорно беше американец и донякъде приличаше на сенатор.

– Да, бе, как можа да ми излезе от ума – плесна се по челото Хюго. – Това са Томас Молой и дъщеря му. Приятелю, запознай се с госпожица Уайвърн и с братовчедата Джон Карол. А сега – добави той с чувство за изпълнен дълг – не е зле да похапнем.

Обслужването в „Мъстърд Спун“ далеч не е на предишната си висота, обаче Хюго се изхитри, хвана за пешовете сервитьора, който профучаваше покрай масата, и го задържа в плен, докато онзи склони да му обърне подобаващо внимание. Настъпи неловко мълчание, както обикновено се случва, ако на една маса седят хора, които току-що са се запознали. Внезапно оркестърът енергично подхвана нещо, което изпълнителите сигурно вземаха за музика. Томас Молой стана и отведе дъщеря си на дансинга. Беше доста непохватен танцьор, но поне се стараше да не настъпва партньорката си.

– Кои са твоите приятели, Хюго? – попита Пат.

– Томас Молой и дъ...

– Вече знаем имената им. Но кои са тези хора?

– Хвана ме натясно – избърбори младежът. – Да пукна, ако знам. По време на боксовия мач седях до Томас и изведнъж изпитах симпатия към него. Прозрях, че притежава множество положителни качества, включително неоправдано доверие в способностите на Юстас Род. Предложи ми облог три към едно, че неговият любимец ще спечели, в резултат на което след седмия рунд джобовите ми се напълниха. Естествено след загубата му се почувствах задължен да го покания на вечеря. Каза ми, че е обещал на дъщеря си да я заведе на ресторант, а пък аз предложих да прекарат вечерта заедно с нас. Нали не възразяваш?

– Не. Обаче щяхме да се чувстваме по-свободни, ако бяхме само тримата.

– Така си е. Но не забравяй, че благодарение на този Томас разполагам с достатъчно пари да ви устроя богата вечеря. Гледай на него като на първопричина за банкета. – Той лукаво изгледа братовчедата си, който бе потънал в мисли. – Джон успя ли да признае?

– Джон ли? Какво да признае?

– О, нищо особено. Ела да потанцуваме. Искам сериозно да си поговорим, моя малка Пат. Предстоят вълнуващи събития.

– Много си загадъчен.

– Такъв съм си – подсмихна се Хюго.

Джон, който остана сам с мислите си, почти незабавно стигна до заключението, че първоначалното му впечатление от „Мъстърд Спун“ е погрешно. На пръв поглед клубът му се бе сторил изискан, ала едва сега той осъзнаваше, че това е едно петно върху лицето на големия град. Заведения като „Мъстърд Спун“ предизвикваха неприязън към прогреса. Посетителите бяха противни. Оберкелнерът беше противен. Оркестърът беше противен. Хората, насядали около масите, бяха безвкусно облечени, косите на мъжете лъщяха от брилянтин. Оберкелнерът беше затлъстял паразит, който заслужава ритник отзад. Колкото до музикантите, подвизаващи се под името „Академичните приятели на Бен Берман“, Джон се въбесяваше, задето им плащат да издават звуци, каквито той в детството си бе произвеждал (разбира се, за удоволствие, не с користна цел) с помощта на гребен и цигарена хартия.

Размишляваше върху сцената със същия заядлив скептицизъм, с който Лот е гледал Содом и Гомор. В този момент „Академичните приятели“ внезапно прекратиха какофонията и Пат и Хюго понечиха да напуснат дансинга. Оказа се обаче, че музикантите са замлъкнали временно, подготвяйки се за ново изпълнение. След миг подновиха шумотевницата, а Пат очаквателно погледна кавалера си. Той поклати глава и заяви:

– Току-що видях Рони Фиш на балкона. Налага се спешно да му съобщя нещо. А ти, скъпа, остана с Джон. Поговорете си, свързват ви толкова много спомени. Доскоро. И още нещо – поръчвайте си каквото ви душа иска, без да се съобразявате с цената в листа. Благодарение на добрия стар приятел Томас джобовете ми са пълни.

Побърза да се отдалечи, а Пат се върна на мястото си. Ненадейно настроението на Джон се повиши, хрумна му, че е бил несправедлив по отношение на „Мъстърд Спун“. Заведението си го биваше. Посетителите

бяха изискани, обектелнерът голям симпатията, а музикантите надарени с изключителен талант. Обърна се към Пат, за да сподели мнението си с нея, ала погледът ѝ го смрази. Очите ѝ сякаш се бяха превърнали в ледени топчета, а вирнатото ѝ носле подсилваше презрителното ѝ изражение.

– Хей! – стреснато възкликна той. – Какво ти е?

– Нищо.

– Защо ме гледаш така?

– Как?

– Ами... – Джон не притежаваше дар слово. Едва след дълго обмисляне и подготовка би могъл да опише погледа ѝ. Обаче поведението ѝ го плашеше.

– Сигурно си очаквал да вперея в теб очи, преливащи от смях.

– Моля?

Девојката дяволито впери в него очите си, преливащи от смях, и развълнувано изрече:

– Защо сам не го кажеш, Джон?

– Нищо не разбирам!

– Нима не си чел „Ухажорът Майлс Стандиш“? Реших, че си заимствал идеята от въпросното литературно произведение. В училище ни караха да наизустим цели епизоди и въпреки крехката си възраст още тогава смятах Майлс Стандиш за истински чукундур. „Ако прочутият капитан от Плимут наистина копнее да се ожени за мен, защо не си направи труда да ми го каже? Едва ли ме желае толкова, след като не се старае да ме спечели.“ И така нататък, и така нататък. Навремето знаех наизуст целия роман. Интересувам се дали искаш да чуеш отговора от мен, или предпочиташ да разговаряме чрез твоя пълномощник.

– Нищичко не разбирам.

– Не думай!

– Пат, какво ти е? Какво се е случило?

– Нищо особено. Докато танцувахме, Хюго ми направи предложение.

Сякаш ледена ръка сграбчи сърцето на Джон. Не мислеше братовчедата си за красив и чаровен и не го смяташе за съперник, но го отвращаваше мисълта, че друг освен него се е осмелил да предложи брак на Пат.

– Така ли? – изрече едва-едва.

– Да. Предложи ми брак от твое име.

– Моля? Какви ги говориш?

– Каквото чу: помоли ме да се омъжа за теб. Признавам, че бях

поразена от красноречието му, което направи силно впечатление на многобройните слушатели.

Тя замълча, настъпи тишина... доколкото може да настъпи тишина, когато „Университетските приятели“ изпълняват на бис „Мойта мила е красива“. Пат мълчеше, задавена от вълнение, а Джон беше почти сигурен, че завинаги е загубил способността си да говори.

Почервена като рак, яката така го стегна, сякаш някой го душеше с гарота. Ужасяващото разкритие така замъгли разсъдъка му, че единственото му желание бе да се качи на балкона, да разкъса Хюго и да хвърли върху масите жалките му останки.

Пат първа си възвърна дар слово и възбудено заговори:

– Как можа толкова да се промениш, Джони? Едно време не беше такова мекотело, имаше собствено мнение... Сигурно мозъкът ти се е размекнал от дългото пребиваване в Ръдж. Станал си ленив, отпуснал си се, превърнал си се в безполезен човек. Хайлазуваш година след година, хапваш си обилно три пъти на ден, излежаваш се в уютното си жилище, а вечер си лягаш с грейката...

– Не е вярно! – извика Джон. Чудовищното обвинение го изтръгна от транса, в който беше изпаднал.

– Тогава сигурно си обуваш вълнени чорапи – подхвърли девойката. – Глезил си се и си угаждал на душичката си, докато Джон, когото познавам, е изчезнал и е бил заменен от един празноглавец! Скъпият ми Джони! – побърза да добави тя, предотвратявайки намерението му да я прекъсне. Връхчето на носа ѝ потреперваше – в детството ѝ това бе сигурен признак на гняв. – Горкичкият глуповат, дебелоглав Джони! Нима си въобразяваш, че нормално момиче ще приеме да се омъжи за човек, който няма смелостта сам да ѝ поиска ръката, а изпраща пълномощник?

– Не съм упълномощавал никого!

– Хайде, де!

– Честна дума, не съм!

– Наистина ли не си помолил Хюго да опипа почвата?

– Разбира се, че не съм! Скъпият ми братовчед е подъл тип, който си пъха носа където не му е работа. Само да го пипна, ще му извия врата като на пиле!

Той намръщено се втренчи в балкона. Хюго, който в този момент надникна иззад перилото, окуражаващо се усмихна и дружелюбно помахна на братовчедата си, за да го увери, че морално го подкрепя. Отново настъпи мълчание. Нарушаваха го само воят на саксофона и дрезгавите викове на „Академичните приятели“, които бяха подхванали припева на

песента.

– Това променя нещата – най-сетне промърмори Пат. – Нашата госпожица Уайвърн май се е объркала. – Тя замислено го изгледа. – Странно... Хюго беше толкова сигурен в чувствата ти.

Яката на Джон още по-силно стегна шията му, ала той успя да задейства гласните си струни:

– Не те е излъгал относно чувствата ми.

– Какво? Наистина ли?

– Да!

– Вярно ли е, че ме... че съм ти симпатична?

– Да!

– Ама...

– Да му се не види, спяпа ли си! – възкликна младежът. Срамът и душевната агония, съчетани със задушавашата яка на ризата, която е била ушита за много по-слаб човек, напълно го извадиха от равновесие. – Чувствата ми са изписани на лицето ми! Нима не знаеш, че винаги съм те обичал? Обичах те дори когато беше хлапе.

– Недей, Джони! – изтерзано извика девойката. От едва съдържаните чувства мелодичният ѝ глас бе станал писклив. – Невъзможно е! Бях противна хлапачка и те тормозех от сутрин до вечер.

– Харесваше ми да ме тормозиш.

– Невъзможно е да се омъжа за теб. Познаваме се прекалено добре. За мен винаги си бил като по-голям брат.

Някои думи напомнят на погребален звън. Според Кийтс такава дума е „безнадежден“. Джон Карол пък беше на мнение, че „брат“ звучи също тъй отчайващо.

– Знаех си... – избърбори той. – Ама че съм глупак! Знаех, че ще ми се присмееш...

Пат се беше просълзила. Вместо върха на нослето ѝ потръпваха устните ѝ. Пресегна се през масата и стисна ръката му.

– Не ти се подигравам, Джони... глупчо такъв. Изобщо не ми е до смях, по-скоро ме избива на плач. Готова съм на всичко, само и само да не засегна чувствата ти... знаеш го, нали? Ти си най-големият симпатяга на света, няма човек, когото да обичам като теб. – Замълча, сетне добави: – Но... бракът помежду ни е невъзможен.

Погледна го изпод око, използвайки случая, че той е извърнал глава и мрачно се вира в гърба на издокарания с фрак господин Бен Берман. В душата ѝ бушуваха противоречиви чувства. Ако я бяха попитали какъв според нея е идеалният съпруг, сигурно щеше да опише човек като

добрия стар Джони. Той беше здравеняк с открито лице, позагрубяло от вятъра и слънцето (Пат знаеше, че избраникът ѝ ще бъде мъж, прекарващ повечето време на полето), беше пряк и добродушен – качества, които тя най-много ценеше, след като няколко години бе живяла сред общество, където откровените и честни мъже са истинска рядкост. Джон беше пълната противоположност на мустакатите светски лъвове, към които девойката изпитваше най-силно отвращение... и все пак мисълта да се омъжи за него ѝ се струваше прекалено абсурдна.

Но защо? Какво му липсваше, та да не го пожелае за съпруг? Нищо, само дето беше Джони. Според Пат бракът бе приключение. Едва ли можеше да се очаква уравновесеният и скучноват Джони да се промени до неузнаваемост и брачният съюз с него да се превърне в авантюра... Обектът на размишленията ѝ посочи диригента и отбеляза:

– Досуц като бръмбар е, нали?

Пат изпита облекчение. Изглежда, забележката, подхвърлена ни в клин, ни в ръкав, изразяваше желанието на младежа да сменят темата на разговор.

– Нали? – охотно се съгласи тя. – Нямам представа откъде са го изнамерили. Последния път, когато бях тук, свиреше първокласен оркестър. Според мен клубът е позападнал. Клиентелата изглежда, меко казано, съмнителна. Какво е мнението ти за приятелите на Хюго?

– Изглеждат симпатични. – Джон навъсено се загледа в госпожица Молой, която ту се появяваше, ту изчезваше сред танцуващите двойки. В един момент тя се засмя и белите ѝ зъби проблеснаха. – Отдавна не съм виждал толкова красиво момиче.

Пат едва забележимо трепна. Ненадейно я обзе безпокойство, което се спотаи в най-отдалеченото кътче на съзнанието ѝ.

– Така ли мислиш? – промърмори и се опита да анализира чувствата си. Да, определено изпитваше безпокойство. Ако друг мъж така открито беше изказал възхищението си от госпожица Молой, би го заподозряла в опит да предизвика ревността ѝ. Ала Джон беше най-честният и безхитростен човек на света и винаги казваше онова, което мисли.

Обхвана я смут. Беше склонна към самокритика и тайно си признаваше, че макар да не желаше Джони за съпруг, винаги го бе смятала за своя собственост. Съжаляваше, задето се е влюбил в нея, ала едва сега осъзна, че ще съжалява много повече, ако той обикне друга жена. Липсата му щеше да остави огромна празнина в живота ѝ. В ресторанта беше задушно, но Пат потръпна от ужасяващата мисъл.

Музикантите прекратиха издевателството над посетителите,

дансингът опустя. Господин Молой и дъщеря му се върнаха на масата. Хюго остана в галерията – беше погълнат от разговора със стария си познайник Фиш.

III

Роналд Овърбъри Фиш беше дребен младеж с румени страни, който обичаше да си придава важност. С Хюго бяха и съученици, и състуденти. Итън би трябвало да се гордее с тях и никой не му беше виновен, че е пропуснал златна възможност. Същото важеше и за Тринти Колидж в Кеймбридж. Хюго винаги се бе възхищавал от Роналд и мисълта, че ще го разочарова относно съдружничеството в нощния клуб донякъде помрачаваше настроението му.

– Безкрайно съжалявам, Рони – подхвана веднага, след като си размениха поздравии. – Днес следобед разговарях с чичо ми по нашия въпрос, но ударих на камък.

– Положението безнадеждно ли е?

– Абсолютно безнадеждно.

Рони Фиш мрачно се вторачи в двойките на дансинга. Извади угарката от цигарето, което беше дълго цели трийсет сантиметра, и отново зареди внушителното пособие.

– Опита ли се да убедиш стария досадник?

– Чичо Лестър не подлежи на убеждаване.

– Сигурен съм, че мога да го увеща – заяви господин Фиш.

Хюго не се усъмни в твърдението му. Смяташе Рони за способен на всякакви подвизи, що прецени за необходимо да поясни:

– Лошото е, че ще се наложи да го увещавах от разстояние. Поисках разрешение да те поканя в Ръдж, но той категорично отказа.

Рони Фиш потъна в мълчание. Хюго, който не откъсваше поглед от него, реши, че гениалният му приятел си блъска главата над незнаен проблем.

– Кои са хората с теб? – най-сетне проговори Рони.

– Едрият русокос мъж е братовчедът ми Джон. Девойката със зелената рокля е Пат Уайвърн. Домът ѝ се намира близо до нашето имение.

– Ами другите? Кой е внушителният господин със зализаната коса, дето има вид сякаш се кани да произнесе пред избирателите реч по важен политически въпрос?

– Казва се Томас Молой и е американец. Запознах се с него на

боксовия мач.

– Изглежда фрашкан с пари.

– Е, джобовете му малко олекнаха след мача. Обзаложихме се и загуби три десетачки.

– От онова, което си ми разказвал за чичо ти излиза, че той си пада по богатите хора. Правилно ли съм разбрал?

– Като види богаташ, се разтапя от любезност.

– В такъв случай задачата ни се улеснява. Поканваш в Ръдж този Мълкахи... или както там му е името... същевременно удостояваш с покана и мен. Чичо ти ще пощурее от радост, задето ще му гостува милионер, и изобщо няма да се разгневи от присъствието ми. Гарантирам, че само след половинчасов разговор ще накарам стареца да прозре истината.

За миг Хюго онемя от възхищение пред гениалния и същевременно елементарен план на приятеля си.

– Работата е в това – продължи Рони Фиш, – че чичо ти иска да те лиши от възможността да забогатееш, тъй като нашият клуб ще бъде истинска златна мина. Все едно, че се опитва да измъкне от джоба ти хилядарки. Ще се постарая да му отворя очите и да не се казвам Роналд, ако не успее. Кога трябва да се появи в имението?

– Рони – възхитено възкликна Хюго, – ти си истински гений. – После се поколеба. Не му се щеше да обезсърчава приятеля си, но искаше да бъде напълно откровен с него. – Има и още нещо, което едва ли ще ти допадне. Как ще реагираш, ако те поканят да участваш в концерта, който ежегодно се организира в селото?

– Ще приема с удоволствие.

– Със сигурност ще те завербуват. Ако искаш, ще изиграем сцената на свадата от „Юлий Цезар“.

– Прекрасно хрумване!

– Дори – продължи Хюго, който бе трогнат от отзивчивостта на приятеля си – ще ти отстъпя ролята на Брут.

– В никакъв случай! – запротестира Рони.

– Настоявам.

– Е, няма да ти развалям удоволствието. Покани в Ръдж американеца, с останалото ще се заема аз. Налага ли се да харесам чичото?

– Не.

– Радвам се – преспокойно отбеляза Рони Фиш. – Защото не храня илюзии, че той ще изпита симпатия към мен.

IV

Почивката за ушните тъпанчета на посетителите, осигурена от внезапното замлъкване на инквизиторите, подвизаващи се под названието „Университетски приятели“, се оказа кратка. При хората, в които се е загнездил вирусът на саксофона, моментите на просветление са много краткотрайни. Оркестърът отново поде атака, а господин Молой учтиво покани Пат да танцува. Дъщеря му го проследи с поглед, начерви устните си и през смях заяви:

– Горката, не подозира какво я очаква.

Също като Пат преди малко Джон беше потънал в дълбок размисъл. Гласът на девойката го сепна и той осъзна, че е сам с нея и че от него се очаква да води забавен разговор.

– Извинете, не чух какво казахте – промърмори с надеждата, че тя ще го остави на спокойствие.

Дори умът му да не беше зает с неразрешими проблеми, Джон нямаше да се зарадва, че е останал насаме с красавицата. Госпожица Молой (баща ѝ я наричаше Доли) бе от момичетата, в чието присъствие стеснителните мъже се чувстват неловко. Напомняше на диамант, който хвърля студени отблясъци. Красивите ѝ светлокафяви очи хвърляха предизвикателни погледи. Изглеждаше безкрайно самоуверена. Приличаше му на най-омразното му животно -кръвожадна тигрица.

– Казах, че приятелката ви пое голям риск, като се съгласи да танцува със Соупи. (Soary (англ.) – подмазвач. – Б. пр.)

– Кой е Соупи? – попита Джон и му се стори, че за миг събеседницата му се смути, но успя да събере мислите си и да отговори:

– Ами... баща ми. Наричам го Соупи.

– Тъй ли? – измънка младежът.

– Соупи – разпалено продължи младата жена – е много сексапилен, но за съжаление има два леви крака. – Тя гърлено се изсмя. – Господи! Погледнете какви ги върши!

Джон си каза, че новата му позната сигурно ще го помисли за глупак, защото не забелязваше нищо нередно в танцовите изяви на баща ѝ. Дори му се струваше, че за човек, който не е в първа младост, господин Молой притежава завидна пъргавина.

– Боя се, че нищичко не разбирам от танци – смирено промърмори той.

– Значи сте на крачка пред Соупи. Той даже не подозира за

съществуването на танцови стъпки. Всеки път, като ме покани на дансинга, се моля да остана жива. Свикнала съм да ме настъпва, но неочакваните му подскоци направо ме убиват. А вас бива ли ви по танците?

– Не особено.

– Сега обаче ще потанцувате с мен. Не ме сдържа на едно място, когато свирят това парче.

Джон неохотно се изправи. От кратката размяна на реплика беше разбрал, че младата дама има високи изисквания към партньорите си на дансинга, и се страхуваше да не я разочарова. Щом се надсмива на приличен танцор като господин Молой, самият той изобщо не е достоен за нея. Ала не виждаше начин да избегне изпитанието. Поведе я към дансинга, като се молеше да не се изложи.

Съдбата беше благосклонна към него. Танцуващите двойки бяха толкова нагъсто, че липсата на умение изобщо не се забелязваше. Дори гъвкавите младежи с жълтеникав тен и с накъдрени коси не можеха да се развихрят, а само пристъпваха от крак на крак. Този стил на танцуване напълно бе по вкуса на Джон. Той също започна да тъпче на едно място и за своя изненада установи, че се справя по-добре, отколкото беше очаквал. Поуспокои се и дори поведе разговор.

– Често ли идвате тук? – попита и облегна партньорката си на тесния гръб на един от типове с накъдрена коса, който също беше попаднал в задръстването.

– За пръв път стъпвам в това заведение и, доста ще си помисля дали отново да го посетя. – Госпожица Молой критично се огледа. – Никога не съм виждала подобно жалко сборище. Погледнете онази персона с монокъла!

– Странна птица – съгласи се младежът.

– Последна грижа! – безмилостно отсече партньорката му. – Питам се защо, след като във всяка аптека се продава препарат за изтребване на паразити, тези момченца с накъдрени коси още са живи!

Джон усети симпатия към госпожица Молой. Отначало си беше помислил, че помежду им няма нищо общо, ала забележката ѝ му подсказа, че по определени въпроси са на едно и също мнение. И той често се питаше защо не се предприемат решителни мерки по отношение на тези млади безделници.

Оркестърът престана да свири, ала Джон, който бе въодушевен от собствената си самоувереност, бурно заръкопляска, за да ги извика на бис.

Но „Университетските приятели“ изобщо не откликнаха. Допреди

малко само един поощрителен жест бе достатъчен да ги потйкне към нови епилептични гърчове, сега обаче ги беше налегнала странна летаргия, като че бяха взели успокоително. Сякаш се бяха вкаменили и като хипнотизирани сезираха в човека с изпито лице и с лошо ушит костюм, който бе изникнал до диригента. Сетне гробната тишина бе нарушена от глас, идващ откъм вратата:

– Дами и господа, моля, върнете се по местата си.

– Полицейска акция – прошепна госпожица Молой. – Знаех си, че ще се случи!

Очевидно диагнозата ѝ беше правилна. Дансингът постепенно се изпразни. Посетителите се отправиха към масите си с примирението на хора, които и друг път са имали подобно преживяване, и едва сега Джон забеляза, че като по магия залата се е изпълнила с копия на човека, който стоеше до господин Берман. Цивилните полицаи шъкаха между масите, най-нахално оглеждаха бутилките и усърдно драскаха в бележниците си. В храмове на удоволствието като „Мъстъд Спун“ времето сякаш лети и управителят бе допуснал невинното нарушение да се сервира алкохол след забранения от закона час.

– Знаех си, че в бардак като този ще си имаме неприятности – плачливо повтори госпожица Молой.

Като всеки провинциалист, който е пълна противоположност на разпуснатия гражданин, Джон беше хрисим човек, стриктно спазващ законите. Ако беше сам, щеше да се подчини на нарежданията, да се върне на масата и най-чинно да съобщи на полицаите името и адреса си. Ала партньорката му взе нещата в свои ръце. След секунда стана ясно, че не само прилича на тигрица, но и притежава смелостта на това грациозно животно. Сграбчи Джон за рамото и изсъска:

– Влез там!

„Там“ очевидно бе вратичката към служебните помещения на клуба и единствената стратегическа позиция, която още не се охраняваше от набит мъжага с големи стъпала и сурови очи. Младежът се спусна към вратата като подплашен заек към дупката си, без да изпуска ръката на госпожица Молой. Щом се озоваха в безопасност, той прояви изненадваща дори за самия него предприемчивост и побърза да завърти ключа.

– Бива си те! – одобрително отбеляза Доли. – Няма да ни докопат толкова лесно.

Оказа се права. Иззад вратата се разнесоха гневни викове, някой разтърси дръжката, ала тази вечер представителите на закона явно бяха забравили да вземат брадва и усилията им не се увенчаха с успех.

Бегълците хукнаха по тесния коридор, минаха през друга врата и се озоваха в задния двор, където вонеше на гнило зеле и на помия.

Доли наостри уши, Джон стори същото. Някъде отдалеч се чуваше скърцане на гуми и вой на клаксони – звуци, които приличаха на мелодия, изпълнявана от „Университетските приятели“, но всъщност ги издаваха автомобилите, движещи се по Риджънт Стрийт.

– На западния фронт нищо ново – със задоволство отбеляза госпожица Молой, огледа се и добави: – А сега постави онази кофа за смет до стената и ми помогни да се покатеря на покрива. Двамата с теб се прехвърляме в съседния двор, прескачаме още една-две огради и смятай, че ще сме се отървали.

V

Джон седеше във фоайето на хотел „Линкълн“ на Кързън Стрийт. Струваше му се, че цяла нощ е пълзял по покриви и е прескачал стени, ала от бягството им от клуба бяха изминали едва двацет минути.

След като качи на такси смелата си спътница, побърза да отиде в „Линкълн“, където полузаспалият чиновник на рецепцията го осведоми, че госпожица Уайвърн още не се е прибрала. Той реши да я изчака.

Не след дълго Пат се появи, придружавана от Хюго. Лятната нощ беше тиха и гореща, ала при влизането на девойката във фоайето сякаш задуха леден вятър. Беше пребледняла, но се движеше с гордо вдигната глава, а вечно ухиленият Хюго изглеждаше доста посърнал. Имаше вид на човек, когото наскоро някоя жена хубавичко го е подредила, задето я е завел в долнопробно заведение.

– Здравсти, Джон – прошепна със страдалчески глас, сякаш се намираще край смъртния одър на любимо същество. След миг обаче се пооживи, защото след като в продължение на четвърт час Пат го беше направила на бъз и коприва, в лицето на Джон той виждаше спасител, върху когото девойката да доизлее гнева си. – Къде се изгуби? Май си тръгна по-рано, за да избегнеш навалицата.

– Ей сега ще ви обясня... – подхвана Джон, но Пат му обърна гръб и поиска ключа си от служителя на рецепцията. Ако мъченица, живяла през най-кървавия период на Римската империя, бе имала повод да поиска ключа от стаята си, със сигурност щеше да говори като Пат. Девойката не повиши глас и не изглеждаше разгневена, а само смазана от скръб, задето е загубила вратата си в доброто.

– Разбираш ли... – приближи се до нея Джон.

– Има ли писма за мен? – попита тя, все едно не го забелязваше.

– Няма, госпожице – отговори служителят, а бедната девойка примирено въздъхна, сякаш тъкмо това можеше да се очаква в свят, където мъже, които си познавала през целия си живот, те водят в долнопробни заведения, а други мъже, които също си познавала през целия си живот и които отгоре на всичко наскоро са ти се обяснили с любов, най-подло се измъкват, и то в компанията на съмнителни жени, зарязвайки те в ръцете на полицаите, за да бъдеш разпитвана като престъпница.

– Случи се така, че... – отново заговори Джон.

– Лека нощ – промърмори Пат и тръгна към асансьора.

– Отвратително време, друже. Рязко понижаване на атмосферното налягане, ледени ветрове, духащи от Исландия. – Хюго сложи ръка на рамото на Джон, който понечи да последва Снежната кралица, и изрече с гробовен глас: – Няма смисъл, приятелю, не си губи времето с обяснения. Както е казал поетът, на света не съществува ярост по-голяма от тази на жена презряна и на девойка, която е била принудена да съобщи на цивилен полицаи името и адреса си, и не стига това, ами той я е накарал да повтори изявлението си, а после я е нарекъл лъжкия.

– Ама аз искам да й кажа защо...

– Никога не давай обяснения на жените. Безполезно е, уверявам те... Слушай, хайде да поговорим за по-приятни неща. На път съм да направя най-големия удар в живота си. Идеята не беше моя, а на приятелчето ми Рони Фиш. Акълия момче е, повярвай ми, има мозък колкото за двама.

– Не разбирам за какво говориш.

– За гениалното хрумване на Рони. По някакъв начин трябва да накарам чичо Лестър да ми отпусне пет стотачки от собствения ми капитал, за да участвам в предприятие, което е солидно почти като монетния двор. Само Рони може да го убеди да удовлетвори молбата ми. Ето защо го поканих в Ръдж.

– Тъй ли? – с безразличие промърмори Джон.

– За да не мрънка старият Лестър, поканих и господин Молой с дъщеря му. Рони ме посъветва да го сторя. Щом чичо разбере, че Томас е червив от пари, изобщо няма да забележи присъствието на Роналд Фиш. Старият скъперник душа дава да общува с богаташи.

– Поканил си онова момиче в Ръдж, така ли? – отчаяно възкликна Джон. Съвестта му беше чиста като току-що паднал сняг, ала беше прозрял, че авантюрата му с госпожица Молой е разгневila Пат, поради

което за нищо на света не искаше отново да бъде в компанията на въпросната госпожица. Ако тя гостува в Ръдж, Пат ще си помисли... Бог знае какво. Като в просъница чу гласа на Хюго:

– Как реагира тя, Джон?

– Какво? Коя?

– Говоря за Пат, драги. Каза ли ти, че подготвих почвата за теб?

– Да. Идва ми да ти...

– Спокойно, братовчедо! – Хюго вдигна ръце, сякаш да се предпази. – Не е необходимо да ми благодариш. Сигурен съм, че би направил същото за мен. Е, как мина? Всичко наред ли е?

– И още питаш!

– Хей, да не е отхвърлила предложението ти?

– Щом искаш да знаеш, отговорът е положителен – отреза ме като кисела краставица.

– Страхувах се, че точно това ще се случи – въздъхна Хюго. – Нещо ме жегна, докато подготвах почвата. Дамата на сърцето ти беше някак равнодушна, погледът ѝ бе безжизнен. Странно – продължи, отдавайки се на философски размисления. – Въпреки многото начини да дадеш положителен отговор, в подобни случаи момичетата винаги казват „не“. Някакъв американски статистик е установил, че освен стандартните думи „да“ и „добре“ в английския език съществуват близо петдесет начина за изразяване на съгласие, например „а-ха“, „ъ-хъ“, „бива“...

– Млък! – изкрещя Джон.

Братовчедът му добродушно го потупа по рамото:

– Не ти се сърдя, приятелю. Влизам ти в положението. Май нервите ти са поопънати, а? Разбира се, съвсем естествено е да си неспокоен, но моля те да изслушаш своя братовчед, който е изпълнен с житейска мъдрост. На твоё място бих се взел здраво в ръце. Сигурно вече си разбрал, че си губиш времето, като тичаш след скъпата Пат. Признавам, че си я бива, момичета като нея не се срещат под път и над път, но щом е отказала да се омъжи за теб, няма да промени решението си. Послушай съвета ми: забрави я и потърси друга жена, която ще отвърне на чувствата ти. Какво ще кажеш за госпожица Молой? Не стига, че е красива, ами е и богата. Възползвай се от присъствието ѝ в Ръдж и гледай да ѝ завъртиш главата. Ти си идеалният съпруг за всяка жена. Домошар си, доставя ти удоволствие да окосиш моравата, после да обуеш удобни пантофи, да запалиш лула, да седнеш до половинката си и да слушате радио. Хайде, стегни се и опитай късмета си с госпожица Молой. Хванеш ли богата съпруга, животът ти ще бъде песен.

Няколко пъти Джон безуспешно се беше опитал да го прекъсне, но тъкмо когато отново се канеше да секне словесния изблик, се случи нещо, при което думите заседнаха в гърлото му. В непосредствена близост чу до болка познат глас:

– Дай ми чантата, Хюго.

Той рязко се обърна и видя Пат, която стоеше наблизко. Още изглеждаше като мъченица, но изражението ѝ бе на жертва, чиито инквизитори са измислили ново изтезание.

– Чантата ми остана в теб – повтори тя.

– О... така ли? – гузно смотолели младежът и ѝ подаде чантичката, обшита с мъниста. Пат надменно протегна ръка. Настъпи неловко мълчание.

– Е, лека нощ – обади се Хюго.

– Лека нощ – процеди Пат.

– Лека нощ – осмели се да каже Джон.

– Лека нощ – отвърна тя. Обърна се, качи се в асансьора и кабината се понесе нагоре. Механизмът отчаяно се нуждаеше от смазване и виеше, сякаш оплакваше разбитите мечти на Джон.

VI

На около километър от Кързън Стрийт в квартала Сохо има един по-малък и по-скромен хотел, наречен „Белвидере“. В момента, когато Пат и Хюго влязоха във фоайето на „Линкълн“, Доли Молой седеше пред тоалетката в стаята на втория етаж на „Белвидере“ и нанасяше на лицето си ношен крем. Появяването на Томас я накара да прекъсне заниманието си.

– Върна ли се, скъпи? – изчурулика.

– Върнах се – мрачно промърмори той. Макар поведението му да не беше белязано от трагизма, чрез който Пат Уайвърн бе накарала двама силни мъже да тръпнат от страх, този човек очевидно не беше в настроение. Красивото му лице беше мрачно, сивите му очи излъчваха печал.

– Бога ми! – възкликна. – Ако мразя нещо на този свят, то е да разговарям с полицаи.

– Какво се случи?

– О, нищо особено. Съобщих им името си и адреса... тоест издиктувах им някакво име и измислен адрес. Обаче още не мога да се съвзема от ужаса, който изпитах при вида на толкова много ченгета на едно

място... Де да беше само това – продължи да се жалва той. – Защо ме принуди да кажа на онези хора, че си моя дъщеря?

– Защото, миличък, не мога да се развихря, ако се знае, че съм ти съпруга.

– И таз хубава, за какво развихряне говориш?

– О, не се притеснявай. Повярвай, че така е по-добре и за двама ни.

– Сигурно не ти е хрумнало – кисело отбеляза Томас Молой, преминавайки към същността на въпроса, – че като ме представяш за свой баща, ще изглеждам прекалено стар в очите на хората. – Соупи Молой беше особено чувствителен по отношение на голямата разлика във възрастта между него и младата му съпруга. – Та аз съм едва на четирийсет и две...

– И човек изобщо не може да ти ги даде, освен ако не те погледне отблизо – тактично отбеляза Доли. – Миличък, толкова си изискан, че спокойно ще минеш за баща на когото си поискаш и пак няма да те помислят за старец.

Думите ѝ го поуспокоиха, той одобрително впери поглед в отражението си и доволно отбеляза:

– Наистина изглеждам изпълнен с достойнство.

– Досуц приличаш на университетски преподавател или на нещо подобно...

– Нали не съм започнал да оплешивявам?

– Разбира се, че не си. Светлината пада под такъв ъгъл, че създава погрешно впечатление.

Господин Молой с нарастващо възхищение продължи да се взира в огледалото. След няколко секунди доволно кимна:

– Да... от професионална гледна точка физиономията ми я бива. Може да не съм най-големият красавец на света, но безусловно лицето ми вдъхва доверие. Сигурно съм продал на разни леваци повече фалшиви акции от несъществуващи нефтени полета отколкото всеки друг от занаята... Което ме подсеща за друго... Знаеш ли какво се случи, миличка?

– Какво? – попита госпожа Молой и се залови да бърше крема с хавлиена кърпа.

– Извадихме луд късмет. Отдавна мечтая да се запозная с богаташ, който се интересува от нефтодобив. И ето, че онзи Кармоди, с когото се запознахме тази вечер, ни покани в семейното си имение.

– Не думай!

– Няма лъжа, няма измама, госпожо.

– Прекрасно! Богат ли е?

– Чичо му е фрашкан с пари, иначе нямаше да живее в такъв разкош. Младежът обясни, че обитавали от онези великолепни домове, които са описани в туристическите пътеводители.

Доли се замисли. Усмивката ѝ подсказваше, че тя е унесена в мечти за прекрасното бъдеще.

– Непременно трябва да си купя няколко нови рокли... шапки... обувки, чорапи и...

– Успокой се, миличка – ужасено я прекъсна господин Молой, както би сторил всеки съпруг, заплашен от излишни разходи. – Не бива да се увличаш. Все пак не сме поканени в Бъкингамския дворец.

– Но нали ще устроят празненство, на което ще присъстват важни клечки...

– Лъжеш се, скъпа моя. Ще бъдем само с двамата младежи, с които се запознахме тази вечер, и с техния чичо. Но обещавам, че ако пробувам на стареца акциите от нефтеното находище „Силвър Ривър“, ще си купиш каквото ти душа иска.

– Божичко, Соупи! Мислиш ли, че ще успееш?

– Питаш дали ще успеея, така ли? – извително подхвърли Томас Молой. – Не твърдя, че съм продал някому Сентръл Парк или Бруклинския мост, но ако не мога да пласирам на един селяндур фалшиви акции, значи е време да се пенсионирам. Разбира се, че ще успея, мила моя. Всъщност собствениците на големи имения в Англия са само титуловани фермери, а фермерът е готов да купи всичко, което му предложиш, стига да хваща окото и да е лъскаво.

– Слушай, Соупи...

– Сега пък какво?

– Хрумна ми нещо. Къщата, както я описваш, сигурно е претърпкана с какво ли не – например картини, сребърни прибори, антики и така натък. Какво ще кажеш да задигнем туй-онуй и да офейкаме?

Господин Молой, който по принцип подкрепяше подобни идеи, побърза да охлади ентусиазма на чаровната си съпруга:

– Как ще продадеш плячката?

– Фасулска работа, стига да пренесем вещите отвъд океана. В Ню Йорк е пълно с милионери, които са луди по антиките и ще ни броят добри пари, без да се интересуват от произхода на предметите.

Той поклати глава:

– Прекалено опасно е, малката. Ако изчезването на вещите съвпадне с нашето заминаване, ченгетата ще хукнат по петите ни. Освен това

обирите не са в стила ми. Занимавам се с определена дейност и възнамерявам да се придържам към нея. Всеки, който се отклони от призванието си, рано или късно претърпява неуспех.

– Може би имаш право.

– Разбира се, момичето ми. Не бива да бъдем алчни. Стремя се към скромни, но сигурни доходи.

– Ама представи си, че като отидем там, нещата се подредят благоприятно?

– Е, не се заричам, че ще пропусна изгодна възможност. Не обичам да рискувам, но ако ми поднесат нещо на тепсия, ще го взема.

След като цитира едно от златните правила в търговията, господин Молой облече пижамата си и се изтегна в леглото. Беше се потрудил доста и заслужаваше няколко часа сън.

ПЕТА ГЛАВА

Скрито-покрито

I

Няколко години преди да се разиграят събитията, за които разказваме, по време на размириците между богатите, живеещи на престижната Ривърсайд Роу, и далеч по-скромните обитатели на къщичките на Бъд Стрийт (възникнали поради навика на плебеите да простират изправното си бельо в задните си дворове и да загрозяват изгледа на аристократичните си съседи), енорийският свещеник, преподобният Алистър Понд-Понд, който бе известен с цветистите си фрази, бе завършил речта си по случай откриването на ежегодните спортни състезания с прочувствен апел към спорещите страни:

– Не бива да се смятаме за обитатели на този или онзи район на Ръдж-ин-дъ-Вейл. Да се обединим! Да си спомним, че сме членове на една общност. Да гледаме на Ръдж като на едно цяло, да поставим обществените интереси над личните!

Пат Уайвърн, която се беше завърнала преди по-малко от седмица, напълно подкрепяше становището на преподобния Понд. Докато на шестия ден се разождаше с баща си по Хай Стрийт, тя едва прикриваше разочарованието си от Ръдж, дори започваше да съжالياва, че не е останала във Франция.

Вечно мрънкащите старци не са подходяща компания за младо момиче и след пет дни, прекарани само в обществото на полковник Уайвърн, Пат жадуваше скъпият ѝ баща поне за малко да смени темата на разговор. Дори да беше присъствала на инцидента с взривения дъб, едва ли щеше да знае толкова много подробности.

Ала това не беше най-лошото. След себичната проява на господин Кармоди през онзи фатален ден, ѝ бе забранено да стъпва в Ръдж Хол или на територията на имението, както достъпът до площада пред дома на Капулетите е бил забранен за младежа от фамилията Монтеки.

Не беше нарушила бащината заповед, но след като в продължение на четиринайсет години бе смятала имението за своя собственост, селцето ѝ се стори най-скупното и най-гъжно място на света. Макар господин Кармоди да беше доста неприятна личност, тя беше привързана към

него и ѝ беше криво, че не може да го посети. Мъчно ѝ беше за Хюго, а най-тежкият удар бе невъзможността да се среща с Джон.

Още от детството ѝ той беше нейният верен рицар. Мъжете в живота ѝ идваха и си отиваха, но Джон оставаше неизменна величина. Господин Кармоди беше прекалено възрастен, а Хюго прекалено мързелив да се занимава с нея, но Джони ѝ посвещаваше цялото си внимание и време. Пат беше на мнение, че въпреки абсурдната вражда между чичо му и баща ѝ той е длъжен да измисли начин да се срещне с нея. С течение на времето негодуванието ѝ нарастваше, докато тя стигна до заключението, че не би могла да очаква друго от човек с неговия характер. Принудена бе да признае, че Джон е мекотело. Когато един мъж е мекотело, поведението му е като на мекотело, а по време на криза неговата безгърбност е още по-силно изявена.

Тази сутрин разкаянието я беше накарало да придружи баща си до магазина на Час. Байуотър. Полковникът я беше посрещнал с толкова трогателно нетърпение и толкова радушно, че тя се засрами от себе си. Въпреки че предпочиташе да почете книга в градината, в опит да успокои гузната си съвест, тя го съпроводи при покупката на още едно шишенце от еликсир на Брофи.

Биваше си го този Брофи. Неговият еликсир правеше местните комари за смях и ги караше да се чувстват като кръгли идиоти. Ухапваха полковника тук и там по лицето и отлитаха, изпълнени със злорадство, обаче той се намазваше с мехлема на Брофи и пет пари не даваше за тях. От гледна точка на комарите еликсирът беше дяволско изобретение, но Уайвърн беше на противоположното мнение и тъй като беше справедлив човек, който, има ли повод, не пести похвалите си, той сподели възторга си с Час. Байуотър:

– Бива си го туй чудо. Жалко, че доскоро не бях чувал за него. Дайте ми още едно шишенце.

Аптекарят засия не само защото търговията му процъфтяваше, но и поради факта, че имаше добро сърце и се радваше да облекчи страданията на ближните си.

– Знаех си, че ще го одобрите, полковник. Напоследък едва смогвам да задоволя търсенето. Вчера например продадох едно шишенце на господин Кармоди-старши.

Полковникът се намръщи, сякаш някой беше пресушил извора на доброто му настроение.

– Не споменавайте пред мен името му! – възкликна гневно.

– Разбира се – побърза да отговори Час. Байуотър.

Настъпи неловко мълчание и Пат реши, че е време да се намеси:

– Значи господин Кармоди се е върнал. Научих, че е бил в някакъв санаториум.

– Да, госпожице, в „Стройни и здрави“ – намира се близо до Лоуик.

– Мястото му е в затвора! – отсече полковникът.

За щастие в последния момент господин Байуотър се усети и не каза обичайното „разбира се“, което щеше да бъде в разрез с принципа му да не взема страната на нито един свой клиент.

– Върна се завчера, госпожице, и тутакси някакъв комар го ухапа по носа.

– Браво на насекомото – избоботи полковникът.

– Обаче аз го снабдих с възшебния еликсир – продължи аптекарят, едва сдържайки гордостта си – и само едно намазване облекчи болката.

– Много жалко – отбеляза Уайвърн и язвителната му забележка породила реална опасност разговорът отново да замре. В този момент иззад вратата се дочу настойчиво сумтене. Бащинска усмивка озари лицето на аптекаря:

– Това е кучето на господин Джон! – възкликна и посегна към дражетата против кашлица.

Пат отвори вратата и установи, че Час. Байуотър не се е излъгал. Емили изджафка – дали от гняв, че са я накарали да чака, или от радостно предчувствие – влезе с царствена походка, окуми се пред щанда и очаквателно се втренчи в аптекаря.

– Здравей, Емили – поздрави я Пат.

Кучешката госпожица я изгледа накриво – личеше, че не е познала девойката, и е разгневена, задето прекъсват важното ѝ съвещание. Сетне отново се зае да хипнотизира аптекаря.

– Бонбонче ли искаш, миличка? – попита той, разтапяйки се от умиление.

– Да му се не види, престани да се лигавиш! – сопна се Емили, според която поведението му бе крайно глупаво.

– Още малко и ще проговори! – усмихна се господин Байуотър. – Досущ човек е, нали?

Полковникът, към когото бе отправено запитването, явно не споделяше възхищението на аптекаря. Измърмори нещо под носа си, заплашително изгледа териерката и машинално вдигна крак, сякаш изгаряше от желание да изрита рошавата досадница.

– Нали е досущ човешко същество, госпожице? – настойчиво попита Час. Байуотър, макар че ентузиазмът му бе поохладен от поведението

на полковника.

– Разбира се – разсеяно отговори девойката.

Аптекарят толкова се стресна от нарушаването на авторското му право върху фразата, че изпусна ментоловото бонбонче и Емили побърза да го лапне.

Пат не откъсваше поглед от вратата. Внезапно установи, че диша на пресекулки, а сърцето ѝ тупти по-бързо от обикновено. Беше смаяна от реакцията си. Защо тръпне в очакване на бедния Джони, всепризнатото мекотело, сякаш държи на него? Мислено се упрекна заради абсурдното си поведение и се опита да възвърне самообладанието си. Усилията ѝ останаха напразни. С нежелание установи, че сега сърцето ѝ бие до пръсване.

Навън отекнаха стъпки, сянка падна върху тротоара, напечен от жаркото слънце, и Доли Молой влезе в магазина.

II

Едва ли сте се замисляли по колко начина различни хора възприемат една и съща личност. Всеки от присъстващите в магазина реагира по своему, сякаш прага бяха прекрачили четири жени на име Доли Молой.

Полковникът видя девойка с дяволит поглед, който подсеца застаряващите вдовци, че в тях има още хляб. Той се изпъчи и машинално засука мустак. За него Доли бе олицетворение на Красотата.

За Час. Байуотър, който беше по-практичен и по-земен човек, тя представляваше Богатството. Въпреки че Соупи бе съумял да я възпре от неразумните покупки с оглед предстоящото ѝ посещение в Ръдж Хол, тя даваше вид на състоятелна жена и аптекарят си представи как го обсипва с поръчки за скъпи кремове и вносни парфюми.

Емили пък гледаше на Доли като на самото Съвършенство. По принцип не беше много общителна и наблюдаваше света с хладен присмех, ала щом зърна госпожица Молой, мигом се влюби в нея, което, макар и рядко, се случвай дори с най-безсърдечните уелски териерки. Набързо схруска бонбончето, изприпка до новодошлата и с обожание впи поглед в нея.

Дотук изброените присъстващи безспорно си съставиха благоприятно впечатление за Доли Молой, но ако някой се поинтересуваше от мнението на Пат, щеше да забележи как Неодобрението надига глава.

Женската интуиция ѝ помогна да прозре какво се крие под красивата външност, която привлича празноглавите представители на силния пол, и Пат осъзна, че новодошлата е авантюристка и заплашва щастието ѝ.

Нито за миг не се съмняваше, че госпожица Молой най-безсрамно преследва Джони и е дошла в Ръдж с единствената цел да го спечели. Фактът, че Доли се разхожда с Емили красноречиво говореше, че нахалницата гостува в имението и че със сигурност си е изпросила покана, за да продължи започнатото в нощния клуб. Ето защо Джон не намира време да се отбие при отдавнашната си приятелка! Смятала го бе за безхарактерен, а той се беше оказал долен предател. Подобно на Емили, която се умилкваше пред госпожица Нахалство, и която Пат на драго сърце би изритала, Джон бе завладян от красотата ѝ, без да осъзнава колко е повърхността, и беше забравил старите си приятели.

Изглежда накриво Доли и изведнъж изпита безкористно сестринско желание да го спаси от жената, с която никога няма да бъде щастлив.

Доли пък преливаше от любезност.

– Здравейте! – възкликна и ловко измъкна изящното си стъпало от устата на Емили. – Питам се кога ли ще се срещнем. Чух, че домът ви се намира някъде тук.

– Да – с леден тон потвърди Пат.

– Ние гостуваме в Ръдж Хол.

– Така ли?

– Голямо впечатление ми направиха картините, gobлените и антиките.

– Така ли?

– Сигурно господинът е вашият баща.

– Да. Това е госпожица Молой, татко. Запознахме се в Лондон.

– Приятно ми е – изчурулика Доли.

– На мен два пъти повече – заяви полковникът и отново засука мустак. Час. Байуотър лъчезарно се усмихна, а Емили доволно продължи да гризе обувката на Доли. На Пат ѝ се повдигна от гледката. Обърна се и се запъти към вратата, като подхвърли:

– Аз тръгвам, татко. Ще се отбия в пощата за марки.

– И аз продавам марки – намеси се Час. Байуотър.

– Благодаря. Предпочитам да отскоча до пощата. – Като я слушаше, човек би си помислил, че там се продават по-висококачествени марки.

Излезе на улицата и с прискърбие установи, че гледката е по-потискаща отвсякога. Ярките лъчи на слънцето позлатяваха Хай Стрийт, „Кармоди Армс“ и останалите единайсет кръчми в селцето, но в душата

на Пат Уайвърн цареше мрак.

III

Колкото и да е странно, в същия момент и господин Лестър Кармоди се чувстваше отчаян като Пат Уайвърп. Взираше се през прозореца на кабинета, от който се виждаше свят, облян от златиста светлина, но гледката го потискаше. Причината за лошото му настроение бе посещението на преподобния Алистър Понд-Понд, който го беше оскубал с пет шилинга.

Мнозина на негово място биха решили, че са минали тънко. Викарият бе дошъл с молба за парична помощ за фондацията за закупуване на орган за църквата, за съботния кръжок на многодетните майки, за дружеството в подкрепа на изпадналите в беда и за ежегодния излет на младежите от Ръдж, като в пристъп на непоправим оптимизъм се беше надявал да изкара поне десет паунда. Докато въртеше педалите на велосипеда си по обратния път към селото, преподобният Алистър Понд-Понд с горчивина си мислеше, че е получил само гореспоменатите пет шилинга, както и обещанието Хюго – племенникът на господин Кармоди – и приятелят му Фиш да участват в концерта, който щеше да се състои през следващата седмица.

Господин Кармоди пък се смяташе за ограбен. Пустият му свещеник – измъкнал му бе цели пет шилинга.

Имаше и още нещо, което не му даваше покой и му пречеше да се наслади на прекрасния летен ден: нечестната постъпка на доктор Александър Туист, собственик на „Стройни и здрави“.

Когато докторът се беше нагърбил да направи нов човек от господин Кармоди, изрично бе настоял предварително да получи сумата, покриваща разносните за триседмичния престой в санаториума. Ала след четиринайсет дни Лестър научи от племенника си Хюго за предстоящото посещение на американския милионер и естествено реши да се откаже от последния етап на лечението, за да посрещне видния гост. Също така естествено му се струваше да му върнат една трета от внесената сума, което видният лекар и експерт по физическа култура категорично бе отказал да стори. Докато препрочиташе писмото му, господин Кармоди си мислеше, че никога не се е натъквал на по-нагло послание.

След дълбок размисъл, стигна до печалното заключение, че животът на собственика на имение съвсем не е лек като през добрите стари

времена. Когато първият Кармоди се е заселил в Ръдж, едва ли е имал повод за оплакване. Селяните са си знаели мястото, а слугите са работели по дванайсет часа дневно, включително и събота, за комат черен хляб и одобрителното кимване на господаря си. Но през двайсети век нравите са се променили. Съвременните обитатели на селата очакват всичко наготово. Господарят на имението трябва да поправя покривите на къщите им, да запълва дупките по пътищата и за всичко да плаща от собствения си джоб. Господин Кармоди предвиждаше, че както вървят нещата, нищо чудно след година-две собственикът да плаща и за поправката на радиоапаратите на арендаторите.

Докато мрачно съзерцаваше градината, в полезрението му се появи гостът му Томас Молой и за пръв път през този ден Лестър Кармоди сякаш чу в далечината да пърха с крила птичето на късмета. Хрумна му, че светът няма да загине, докато ги има милионерите.

Предсказанието на Роналд Фиш, че чичото на Хюго възторжено ще посрещне заможния гражданин на Съединените щати, дословно се беше сбъднало. Лестър бе приел с отворени обятия видния гост. Мечтаеше да общува с богаташи, защото бе далновиден и имаше наум няколко проекта, за които търсеше финансова подкрепа.

Реши незабавно да поговори с господин Молой. В ден като този, когато природата лъчезарно се усмихва, един американски милионер би следвало да е в настроение да вложи няколкостотин хиляди долара в перспективно начинание. Юли бе долетял, разперил крила от злато, прекрасното време вдъхновяваше поетите, вдъхваше пламенни чувства на влюбените и подмамваше шотландците да влагат парите си в акции от предприятия за добиване на диаманти от каменовъглена смола. Лестър Кармоди беше сигурен, че през такова слънчево утро всеки богаташ е готов широко да отвори кесията си.

IV

Природата продължи да се усмихва още три минути и двайсет секунди, след което господин Кармоди се почувства така, сякаш буреносни облаци са скрили слънцето. Със сломяваща откровеност, която подейства на Лестър като удар с нож в сърцето, американският милионер твърдо отказа да инвестира дори малка част от състоянието си за създаване на ново игрище за голф, за построяване на модерен киносалон на главната улица, или за финансиране на още четири проекта.

– Не, сър – заяви господин Молой. – Съжалявам, че не мога да ви подкрепя, но се занимавам само с нефтодобив. За мен нефтодобивът е алфата и омегата на бизнеса. Не ми се ще да разпръсквам капиталите си.

– Сериозно ли говорите? – измънка Лестър и криво-ляво успя да прикрие разочарованието си и внезапната неприязън, която бе почувствал към американеца.

– Да, сър – отвърна гостът, когото под влияние на хубавото време го избиваше на лирични отстъпления. – Вложих в нефта първите си хиляда долара и ще му остана верен, защото никога не ме е подвел. От нефта падат добри пари.

– Очаквам сигурна печалба от киносалона на главната улица.

– Но няма да е голяма като от нефтодобива.

– Вие сте чужденец – търпеливо продължи Лестър – и не разбирате какви неподозирани възможности предлага Ръдж. Селцето не е голямо, но се намира близо до главния път в центъра на район с процъфтяваща икономика. Устършир отстои само на единайсет километра, Бирмингам едва на двайсет и осем. Туристите ще идват с коли в Ръдж...

– Няма да ги спирам – великодушно заяви американецът. – Обаче ще влагам парите си само в добив на нефт.

– Или пък да вземем за пример голфа – не отстъпваше господин Кармоди, който подхвана атака от друга посока. – В момента единственото прилично игрище за голф е в Стауърбридж. В Устършир трябва да има повече игрища – знаете на каква популярност се радва този спорт...

– Обаче не е популярен като нефта – прекъсна го Молой. – Нефът... – замисли се и доволно се усмихна, като че току-що бе съчинил епиграма: – Нефът си е нефт.

Лестър едва се въздържа да му съобщи мнението си по въпроса за нефта. Тъй като не можеше да даде воля на чувствата си, се извърна и заби тока си в чакъла, с който беше посипана пътеката. Съжаляваше само за едно – че кракът на Молой не се намира в обсега му. В този миг установи, че съдбата, която още от времето на Йов (Йов според Библията е бил праведен човек, станал обект на облог между Господ и Сатаната, в резултат на което го сполетели безчет злини. – Б. пр.) е била любопитна колко от ударите ѝ е в състояние да понесе човек, му изпраща ново изпитание в лицето на Роналд Фиш. Младежът тътреше крака след неизменния си атрибут, трийсетсантиметровото цигаре, а на руменото му лице бе изписано добродушното снизхождение, което беше подразнило господин Кармоди още при първата му среща с Рони. Едва сега Лестър осъзна, че като е правил равносметка на сполетелите го злини,

по невнимание е пропуснал Роналд Овърбъри Фиш. Безсъмнено за майка си младият джентълмен бе най-скъпото същество на света, ала за господин Кармоди той беше само трън в окоето. Първо, разходите по изхранването му бяха значителни, защото си сервираше по два пъти от всяко ястие и най-безсрамно се наливаше с портвайн, второ, покровителственото му поведение бе нетърпимо. Лестър не понасяше разни младежи с румени лица да се държат с него като със слабоумен хлапак.

– Какъв е предметът на спора? – високомерно попита Рони и заедно с цигарето си се закотви до собственика на имението.

Господин Молой широко се усмихна и отговори с престорената сърдечност, която Лестър беше възневидял:

– Не спорим, братле. Само обяснявах на нашия любезен домакин, че си струва да инвестираш само в нефта.

– Вярно е – кимна Рони Фиш. – Господинът има право, драги Кармоди.

– Нашият мил домакин искаше да вложи известна сума в създаване на игрища за голф.

– За нищо на света! Ще хвърлите парите си на вятъра.

– Изобщо не възнамерявам да се занимавам с никакви си игрища. Нефтът си е нефт. Петролът е от първа необходимост и по време на война, и през мирно време. Това е универсалното гориво на бъдещето.

– Съгласен съм – отбеляза Рони Фиш. – Спомняте ли си какво е казал Гладстон през 1888 година? Възможно е непрекъснато да снабдяваш с гориво определени хора или да отпускаш гориво на целия свят понякога, но не и непрекъснато. Сигурно е забравил за петрола. А може би е ставало въпрос за въглища.

– Въглища ли? – изсмя се Томас Молой. Изражението му подсказваше, че е под достойнството му да се занимава с въгледобив. – Не искам и да чувам за въглища!

Съдбата отново нанасяше удар на господин Кармоди. След като милионерът не прояви интерес към кинозалони и игрища за голф, възнамеряваше да насочи вниманието му към минното дело. Подозираше, че под вековните дървета в парка се крие богато находище на въглища и с радост би потвърдил подозренията си, използвайки чужд капитал.

– Вслушай се в съветите на господина, Кармоди – заяви Рони Фиш и потупа домакина по гърба. – Човекът има право – бъдещето е в нефтопроизводството. Извади част от спестяванията си, които къташ в някой чорап, драги Кармоди, и се включи, докато е време. Повярвай ми, няма да съжالياш. – След поредния бащински съвет, който вдигна

кръвното на домакина, Рони Фиш продължи разходката си.

Томас Молой го проследи с поглед, благосклонно кимна и обясни на господин Кармоди, че младежът носи умна глава на раменете си, без да забелязва липсата на ентузиазъм от страна на събеседника си. В момента темата за главата на Рони Фиш не беше от най-любимите на Лестър Кармоди.

– Та както казвах – отново подхвана американецът, – няма начин да загубите, ако вложите парите си в нефта. Не сте видели Джон Рокфелер да проси подаяния от приятелите си, нали? Не, сър! И той като мен притежава солидно състояние, натрупано от добив на петролни продукти. Ще ви призная нещо, господине. Не обичам да продавам, но искам да ви се отблагодаря, задето ни поканихте в дома си. Предлагам ви на костюема цена голям пакет акции от нефтеното находище „Силвър Ривър“. Повярвайте, че мнозина богати хора отвъд океана биха дали мило и драго да бъдат на ваше място. Няколко дни преди да предприема настоящето пътуване, обядвах с Чарли Суоб и той ми каза: „Том, досега търгувам със стомана и не мога да се оплача. Нали разбираш, никога няма да се откажа от стоманата, но бъдещето е в нефта. Ако си решил да продадеш част от акциите си в «Силвър Ривър», веднага ще ги купя за каквато сума определиш.“ Това е най-сигурното доказателство, че не ви подвеждам.

Неописуемо е разочарованието на човек, който се опитва да измъкне пари от ближния си, и внезапно установява, че ближният се стреми да стори същото с него.

Лестър горчиво се изсмя и промърмори:

– Нима си въобразявате, че разполагам с излишни средства за спекулативни сделки?

– Спекулативни ли? – повтори Томас Молой, сякаш не вярваше на ушите си. – „Силвър Ривър“ е...

Домакинът безцеремонно го прекъсна:

– Като платя сметките за поддържане на проклетото имение, се смятам за късметлия, ако ми останат няколко стотачки.

Настъпи гробна тишина.

– Наистина ли? – невярващо попита господин Молой. Разбира се, Лестър преувеличаваше. Преди да наследи имението, той беше спестил доста солидна сума и я бе вложил в солидни ценни книжа, ала предпочиташе да играе ролята на човек, който едва свързва двата края.

– Не може да бъде! Ами всичко това? – Гостът махна по посока на разкошните градини, великолепния парк и вековните дървета, които се

отразяваха във водата в крепостния ров. – Всичко това носи купища пари.

– Разходите надвишават приходите. Убийствени са, повярвайте ми. Днешните английски фермери не мигват по цяла нощ, за да измислят нови искания, които да предявят на собственика на земята.

Отново настъпи тишина.

– Лоша работа – замислено каза господин Молой. – Да, сър, лоша работа.

Лестър не подозираше, че американецът се тюхка не заради негово-то неблагоприятие, а заради своето. Едва сега господин Молой разбираше, че с тази разходка в провинцията е пропилял ценно време. Не само не изпитваше естетическа наслада от пребиваването в старинни къщи, ами престоя в тях опъваше нервите му. Чувстваше се като герой от старомодна оперета и се страхуваше, че всеки момент на сцената ще излязат статисти, облечени като селяни, и ще подхванат пиянска песен.

– Да, сър, сигурно положението ви е нетърпимо! – съчувствено изрече американският гост.

– Какво е толкова нетърпимо? – попита мелодичен женски глас. Привлекателната Доли се беше върнала от разходката в селото и се бе отправила към розовата градина. Отдалеч видя как съпругът ѝ разпалено ръкомаха и се досети, че е подхванал една от кампаниите за „продажба на акции“, които им осигуряваха почти мизерно съществуване. След миг забеляза, че лицето му помръкна, което означаваше спънка в преговорите. Ето защо като всяка добра съпруга тя побърза да се притече на помощ.

– Какво е толкова нетърпимо? – повтори. Господин Молой нямаше тайни от половинката си:

– Предлагам на нашия домакин голям пакет акции от „Силвър Ривър“...

– О, не! – възкликна тя и се престори на потресена. – Нали няма да ги продадеш! Винаги си казвал, че са най-скъпото, което притежаваш.

– Така е, обаче...

– Всъщност нямам нищо против, ако станат собственост на господин Кармоди – въздъхна тя и чаровно се усмихна.

– Аз също – искрено заяви съпругът ѝ. – Обаче той не може да ги купи.

– Какво?

– Обяснете ѝ – промърмори господин Молой. Лестър с удоволствие изпълни молбата му. Никога не му омръзваше да се оплаква от

унизителното положение, в което е поставен съвременният английски земевладелец.

– Нещо не се връзва – поклати глава Доли. – Твърдите, че сте бедняк, а вчера ни показахте зала, претъпкана с картини, всяка от които струва цяло състояние. Ами разкошните гоблени и онези златни монети... те също струват купища пари...

– Вещите и картините вървят с имението – прекъсна я Лестър.

– Не ви разбирам.

– Нямам право да ги продавам – горчиво промълви той. Като си помислеше за съкровищата в Ръдж Хол, винаги изпитваше огорчение. Смяташе ги за лоша шега, която са му скроили банда злобни предтечи.

Когато човек, който пет пари не дава за семейните традиции и за изкуството, наследи старинна сграда заедно с антиките и картините, вечно ще изпитва горчивина, споменат ли се вещите, неподлежащи на продан. Според него те представляват абсурдно замразяване на средства, които биха послужили за много полезни начинания.

За разлика от повечето наследници Лестър Кармоди не бе възпитаван от най-ранно детство да благоговее пред дома на предтечите си и да приема като свещен дълг бъдещото си владение на имението. На млади години дори не беше помислял, че ще наследи Ръдж Хол, тъй като беше по-малкият син на по-малкия син, а според английските закони първородното отроче от мъжки пол получава цялото наследство. Поради ненавременната смърт на родствениците си най-неочаквано на средна възраст той стана господар на имението, на което гледаше не с очите на аристократ-безделник, а на предприемчив делови човек. Ето защо колчем влезеше в картинната галерия и си помислеше каква огромна сума би получил, ако имаше право да се разпорежда с наследството, сякаш нож се забиваше в сърцето му. А в шкафа се мъдреше една солница, изработена през епохата на кралица Елизабет и оценена на три хиляди паунда, която той дори не желаше да погледне.

– Нямам право да ги продавам – повтори.

– Как така? Нали ви принадлежат?

– Не – намръщено отговори господин Кармоди. – Принадлежат към имението.

Захвана да обяснява закона относно семейните реликви, а американският му гост постепенно бе обхванат от чувство за безнадеждност. От обясненията на Лестър ставаше ясно, че проклетите вещи не могат да бъдат продавани без съгласието на попечителите; в редките случаи, в които те одобряваха продажбата, прибираха парите и ги инвестираха в

имението. Господин Молой, който бе по природа оптимист, не вярваше, че въпросните попечители – навярно надменни и мнителни адвокати – ще рискуват да вложат пари в акции от „Силвър Ривър“.

– Да му се не види! – най-искрено възкликна той. – Ама че глупави закони!

Доли побърза да го хване под ръка, сякаш искаше да го утеши:

– Горкичкият ми баща! Това е голям удар за него!

Лестър кисело изгледа госта си и процеди с тон, в който се долавяше горчива нотка:

– Какво го е грижа за моите проблеми?

– Ами... надяваше се да купи разните там картини и предмети – обясни младата жена. – Тази сутрин сподели с мен, че без да се замисли, ще ви напише чек за каквато сума пожелаете.

Докато слушаше лекцията на домакина относно английските закони, Томас Молой намръщено наблюдаваше съпругата си и забеляза как внезапно тя засия – сигурен признак, че е измислила нещо гениално, ала изказването ѝ го разочарова. Не разбираше накъде бие скъпата му Доли, поради което понечи да възрази:

– Миличка, май не си...

Нежната му половинка бе дала обет да го обича, да го почита и да му се подчинява, не и да му обръща внимание, когато ѝ пречи да осъществи блестящото си хрумване.

– Разбирате ли – продължи, сякаш не забелязваше господин Молой, – татко колекционира разни стари боклуци – антики и тем подобни. В Америка има музей, пълен с такива предмети, който ще завещае на държавата. Нали така, татенце?

Томас разбра, че в главата ѝ се върти план, който той не проумява поради типичната за мъжете несъобразителност. Все пак се досети, че трябва да се включи в играта, което и побърза да стори:

– Точно така, скъпа.

– Каква е стойността на всички предмети в музея, татко?

Томас Молой още не знаеше накъде бие жена му, но реши да ѝ играе по свирката:

– Каква ли? О-о-о... Да речем милион... Два милиона... Може би три.

– Работата е в това – обясни Доли, – че той дори не знае какво притежава, защото музеят е претъпкан. Но Пиърпонт Морган ти предложи милион само за картините, нали?

Споменаването на цифри накара господин Молой да се почувства в

свои води. Той изпитваше особена слабост към цифрите.

– Грешеш, скъпа. Морган искаше да купи гоблените, а към картините прояви интерес Джейк Тъбърт. И не ми предлагаше милион, а седемстотин хиляди. Разбира се, изсмях му се в лицето. Попитах го дали си въобразява, че купува сандвичи със сирене. Той се разсърди. – Господин Молой печално поклати глава, сякаш съжаляваше, че заради една глупава шега е развалил отношенията си със стар приятел.

– Но предложението беше абсурдно! – добави, като че да се оправдае. – Седемстотин хиляди! Та аз харча по толкова само за таксита!

Докато траеше тази размяна на реплики, и без друго изпъкналите очи на господин Кармоди сякаш се обтегнаха на ластици и заплашваха да изхвъркнат от кухините си. Той дишаше на пресекулки, пръстите му конвулсивно потръпваха. Душевните му терзания не се подаваха на описание.

С горчивина си мислеше, че му е лесно на този самодоволен американец с лека ръка да откаже седемстотин хиляди долара. За повечето хора обаче, включително за Лестър Кармоди, седемстотин хиляди долара бяха съвсем прилична сума. Може би ако Молой видеше захвърлени на улицата седемстотин хиляди долара, нямаше да си направи труда да се наведе и да ги вземе, ала Лестър Кармоди не бе в състояние да демонстрира подобно презрение към нищожната сума. Влудяваше го мисълта, че в имението му гостува човек с дебел портфейл и със слабост към антиките, и че само някакъв идиотски закон му пречи да сключи изгодна сделка.

– Колко би дал на господин Кармоди за всичко, което той ни показва вчера? – попита Доли и сякаш посипа със сол раната му.

Съругът ѝ небрежно подхвърли:

– Двеста хиляди... Може би дори триста. Няма да се пазаря. Но не виждам смисъл да го обсъждаме, след като той няма право да продаде каквото и да било.

– Защо смяташ така?

– Няма начин, човекът ти обясни техните закони.

– Има, разбира се. Инсценирайте обир.

– Моля?

– Обир, скъпо ми татенце. Уреждаш вещите да бъдат откраднати и предадени на теб, после връчваш на нашия домакин чек за двеста-триста хиляди и всички ще бъдат доволни. Освен това ценните предмети и картините сигурно са застраховани. Следователно господин Кармоди ще получи и парите от застраховката.

Настъпи тишина. Доли нямаше какво повече да каже, а господин Молой временно бе онемял. Предположението, че съпругата му е измислила план, се беше потвърдило, но дори не бе подозирал колко смело е хрумването ѝ. От практическа гледна точка проектът беше свършен и правеше чест на авторката си, която според Томас Молой беше най-умната жена на света. Ала някак не подхождаше да бъде предложен от дъщерята на един американски милионер, за която се предполага, че е невинна и неопетнена. Съществуваше сериозна опасност подозренията на домакина да се възбудят и той да заподозре гостите си в нечисти помисли.

Страховете му щяха да бъдат напразни, ако можеше да прочете мислите на господин Кармоди, който не проронваше и дума, но не поради справедливо възмущение.

Един мъдрец е установил, че съществува връзка между престъплението и наднорменото тегло. Според този капацитет почти всички крадци и мошеници са шишковци. Независимо дали теорията е вярна, или не, неоспорим факт е, че скандалното предложение не предизвика възмущението на господин Кармоди. Беше изненадан, но не и потресен. Годиците, през които се беше подвизавал на лондонската борса, му бяха помогнали да разшири мирогледа си. Великодушно възприемаше всяка сделка, дори съмнителните, стига и в неговия джоб да влезе нещичко.

– Бъдете спокойни, всичко ще бъде скрито-покрито – продължи Доли, която бе изтъквала погрешно мълчанието му. – Ще получите за нищо нещо. Тези вещи и без това са безполезни, ако не можете да им вземете парите. Докато ви слушах да обяснявате английските закони, стигнах до съвсем логично заключение: предметите принадлежат към имението, имението е ваша собственост, следователно имате право да ги продадете. Кой евентуално ще ви наследи?

Лестър, който до този момент се взираше в една точка, се сепна:

– Моля? А, питате кой е моят наследник, така ли? След моята смърт племенникът ми Хюго ще получи всичко.

– Нима ви е грижа за него?

Господин Кармоди пет пари не даваше за Хюго. Тревожеше го практическата страна на въпроса. Питаше се възможно ли е планът да се осъществи без рискове, които са толкова неприятни за един чувствителен човек, или му е съдено да прекара дълги години в затвора.

– Опасно е – промълви опечалено. От сътворението на света до наши дни малцина са били терзани от такава горест. – Ще ни разкрият.

– Глупости! Кой ще разбере за заговора? Ще си мълчим – вие, аз,

татко...

– Татко ти със сигурност ще мълчи като риба – побърза да я подкрепи господин Молой.

Лестър се втренчи в дълбокия ров около сградата. Мисловният му процес беше стимулиран от перспективата за получаване на пари и той прозря недостатък в плана.

– Кой ще вземе картините и предметите?

– Интересувате се кой ще изнесе вещите, така ли?

– Точно така. Необходимо е да инсценираме кражба. Тогава никой няма да се усъмни.

– Имате право – вещите не трябва да остават в къщата.

– Но на кого можем да поверим толкова отговорна операция?

– О, не берете грижа. Татко има един приятел, който ще свърши цялата работа само за да му услужи. Човекът заслужава пълно доверие.

– За кого говориш? – попита Томас, който явно беше учуден, че има приятел, заслужаващ доверие.

– За Чимп – отсеке Доли.

– А-а... Чимп. – Лицето на господин Молой се проясни. – Да, той... той е подходящ.

– Кой е този Чимп? – поинтересува се Лестър.

– Мой добър приятел. Сигурен съм, че не го познавате.

Господин Кармоди сведе поглед и се захвана да рови чакъла с тока на обувката си. В градината се възцари тишина. Господин и госпожа Молой се спогледаха. Той едва забележимо присви лявото си око, в отговор десният ѝ клепач потрепна. Досещаха се, че този силен човек желае да остане сам, за да надникне в дълбините на душата си, и не дръзва да го прекъснат.

– Ще си помисля – промърмори любезният им домакин.

– Браво, така ви искам! Куражлия сте, драги – похвали го американецът.

– Разбира се. Поразходете се из квартала, но не се бавете с отговора – изчурулика Доли.

Лестър се отдалечи, а господин Молой се обърна към съпругата си и я попита със сянка на съмнение:

– Как ти хрумна да предложиш Чимп?

– Само него познаваме тук. Виж, ако бяхме в Ню Йорк, щяхме да имаме богат избор.

Той замислено се загледа в рова и смръщи чело:

– Честно казано, скъпа, не ми се ще да го използваме за тази

операция. Знаеш го какъв е – изплъзва се като змиорка. Страхувам се да не ни преметне.

– Няма страшно, ако го преварим и го измамим.

– Дали ще успеем?

– Разбира се, нима се съмняваш? Пък и нямаме избор. Невъзможно е да поканим първия срещнат. Необходим ни е човек, с когото сме работили и преди.

– Както кажеш, сладурче. Винаги си била мозъкът на нашата фирма. Щом смяташ, че Чимп го бива за тази работа, няма да възразявам... А сега точка по въпроса. Негово благородие се завръща.

Лестър крачеше по пътеката с изражението на човек, който е взел съдбоносно решение. Очевидно бе разсъждавал по темата, защото подхвана от мястото, до което беше стигнал в мислите си:

– Има нещо, което не ми се нрави. Не ми се иска да посвещавате в тайната вашия приятел. Възможно е да е почтен и щом казвате, сигурно е достоен за доверие, но мисля, че е в наш интерес по-малко хора да са в играта.

Господин Молой беше на същото мнение, ала беше реалист и мразеше да си затваря очите за трудностите.

– Напълно съм съгласен, драги. И на мен не ми се иска да привлечем Чимп. Но не виждам кой друг ще изнесе предметите от къщата.

– Трябва да изглежда така, сякаш вещите са чопнати от външни хора – намеси се Доли.

– Ах, тази моя дъщеря! – побърза да се обади Томас Молой. – Непрекъснато четете криминални романи, от които е научила този жаргон. Чопнати от външни хора – какъв майтап, а? Обаче тя има право. Вие сам казахте, че трябва да инсценираме кражба. Ако не се възползваме от Чимп, кой ще изнесе плячката?

– Аз.

– Какво?!

– Аз – твърдо повтори господин Кармоди. – Много мислих по въпроса и установих, че това е най-доброто разрешение. Утре ще стана в ранни зори, ще взема стълбата и ще вляза в картинната галерия през прозореца. По този начин ще заблудим полицаите, че обирът е бил извършен от професионалист.

Томас Молой го изгледа с възхищение и възкликна:

– Ама ти си бил страхотна скица! Да ти се не надява човек! Все едно всеки ден участваш в обири.

– И не забравяй да си сложиш ръкавици – обади се Доли.

Господин Молой отново побърза да замаже положението:

– Дъщеря ми ни подсеща, че първата работа на куките... в криминалните романи винаги наричат полицаите „куки“... че първата им работа ще бъде да снемат отпечатъците от пръсти. Крадците, описани в книгите, винаги носят ръкавици.

– Смятам го за много разумно – отбеляза Лестър, който напълно се беше вживял в ролята си. – Добре, че ме подсетихте. Ще взема необходимите предпазни мерки.

ШЕСТА ГЛАВА

Господин Кармоди общува с птиците

I

Картинната галерия на Ръдж Хол, в която се съхраняваше всичко, наречено от господин Молой „антики и прочие“, заемаше втория етаж на старинната сграда. Ала на Лестър Кармоди, който в пет и половина сутринта подпря на перваза на прозореца откъм рова стълбата, намерена в хамбара, му се стори, че помещението е на много по-голяма височина. Вдигна взор и се почувства като неопитен Джак, комуто предстои да се изкачи по най-дългото бобено стъбло на земята.

От малък не го биваше да се катери. Докато приятелчетата му безстрашно шурмуваха върховете на ябълковите дървета с риск да си счупят я ръка, я крак, той пълзеше в тревата и търсеше плодове, опаднали от вятъра. Винаги се беше страхувал от височините, а тази сутрин омразата му към тях се беше задълбочила. Доказателство за твърдението, че пресъпните мисли изцяло променят човека, е, че след известно колебание Лестър се качи на най-долното стъпало. За нищо на света нямаше да събере смелост, ако не беше подтикван от желанието да изиграе мръсен номер на застрахователната компания.

След като духът му възтържествува над двигателната му система, Лестър установи, че положението не е безнадеждно. Упорито се заизкачва, като се старееше да не поглежда надолу. Само дрезгавите звуци, изтръгващи се от гърлото му, нарушаваха тишината на лятната утрин. Но господин Кармоди беше сляп за първите слънчеви лъчи, които се прокрадваха по тревата, покрита с роса, а когато най-ранобудните птици зачуруликаха, не спря да се наслади на песните им. Повтаряше си, че трябва да побърза, и не подозираше, че по-късно ще разполага с прекалено много свободно време.

Продължи да се изкачва с изключителна предпазливост, което допринасяше за душевното му спокойствие, но не и за скоростта на придвижване. Не след дълго му се стори, че цял живот е пълзял нагоре по безкрайната стълба. Питаше се дали на тази височина въздухът не е разреден, струваше му се невероятно, че още не се е добрал до перваза на прозореца.

Събра смелост да вдигне поглед и установи колко вярна е поговорката, че с постоянство всичко се постига. Намираше се на сантиметри от перваза, което го окуражи и дори го потикна към безразсъдство. Заизкачва се по-бързо и стъпи върху най-горния напречник, който се прекърши като кибритена клечка под тежестта му.

Тъкмо в този момент той се канеше да се прехвърли на перваза. Злополуката го накара да направи прескока около петнайсет пъти по-бързо, отколкото възнамеряваше. За миг светът около него помръкна, сетне откри, че седи на перваза. Вкопчил се бе с две ръце в някаква водопроводна тръба, щръкнала от стената, а краката му се клатушкаха над бездната. Стълбата, която беше ритнал в отчаяния си опит да се добере до заветния прозорец, за миг се задържа изправена, сетне падна на земята.

Макар на участника в гореописаните събития да му се струваше, че е изминал цял век, драмата се бе разиграла в разстояние на шест секунди. Светът подскачаше и се развиваше пред погледа на господин Кармоди, той подозираше, че са изтръгнали сърцето му и са го заменили с нажежен въглен, който изгаря белите му дробове и затруднява дишането му. Отначало само болката и страхът властваха над съзнанието му, ала постепенно се успокои дотолкова, че да разсъждава трезво.

Първото му заключение бе, че положението изобщо не е розово. Беше се почувствал на седмото небе, задето се е отървал жив и здрав, ала след по-задълбочено обмисляне установи, че здравата е загазил.

Часът бе едва шест без четвърт. Макар разумът да го убеждаваше, че солидният перваз ще издържи и по-голяма тежест, Лестър бе преследван от ужасяващото предчувствие, че всеки момент каменната опора ще рухне и той ще полети към смъртта си.

Погледнато от друг ъгъл обаче, положението имаше и своята добра страна. Лекарите са единомудни, че чистият утринен въздух е много здравословен, а Лестър го вдишваше в неограничени количества. Нещо повече – предоставяше му се уникалната възможност да събере данни за някоя от статиите, посветени на живота в провинцията, които толкова допадат на читателите на ежедневниците.

Господин Кармоди би трябвало да си мисли: „Седя си на перваза на прозореца на втория етаж, оглеждам се и виждам как госпожа Природа бърза да приключи с утринните си задължения. Красивата градина на моето имение е пълна с разцъфнали цветя, обагрени с вълшебни краски. Птиците възпяват първите лъчи на слънцето. Ето ги сойката (*Garrulus Glandarius Rufetegum*) и *Corvus Monedula Spermologus* (или свраката),

виждам врабеца (който мнозина читатели може би свързват с латинското му наименование *Prunella Modularis Occidentalis*), както и много други...“

Ала в главата му изобщо не се въртяха подобни мисли. Той мрачно и враждебно се взираше в тревата, в дърветата, в цветята, в птиците и росата, която покриваше като скреж моравата. От гореспоменатите най-много го дразнеха птиците – шумни досадници, чиято прекалена сърдечност му се струваше престорена и дори оскърбителна. Хвъркатите му лазеха по нервите, а най-нагло и противно беше някакво дартфордско коприварче (*Melizophilis Undatus Dartfordiensis*), което, вместо да си стои в Дартфорд, където му е мястото, бе долетяло чак до Устършир сякаш само да трови живота на горкичкия Лестър.

Пернатото, което бе издокарано с червена жилетка (подходяща за мразовития зимен ден, но някак безвкусна и не на място през топлата лятна утрин, досущ като човек с домашно плетен пуловер в кралската лежа в Аскот), се появи точно в шест и пет, кацна на ръба на перваза, наклони глава и невярващо се втренчи в господин Кармоди, сетне промърмори:

– Не може да бъде! Сигурно ми се привижда!

Разпери криле и кацна под един храст, поглъщайки всяко насекомо, което имаше злата участ да попадне пред очите му. След пет минути се върна и заговори на себе си:

– Не, не ми се привижда. Истинско е. Но тогава какво представлява? – Докато си блъскаше главата над загадката, пернатият досадник се пъкна под храста и отново се залови с изстребването на насекоми. В шест и трийсет и пет Лестър Кармоди бе сепнат от глас, който прозвуча съвсем отблизо. Коприварчето незабелязано беше кацнало до него. Погледът му беше позамъглен, а изражението му беше на птиче, което добре си е похапнало на закуска.

– И какво търси тук? – продължи то монолога си от мястото, на което го беше прекъснало.

За господин Кармоди, чийто стомах вече стържеше от глад, преялата до пръсване хвърката твар бе последната капка. Гневно замахна към нея и едва не загуби равновесие. Коприварчето изпищя от ужас и побърза да си обере крушите като събирач на облози, преследван от служителите на закона. Лестър се вкопчи в перваза, сърцето му биеше до пръсване. След малко възвърна способността си да мисли и реши, че времето е спряло.

В седем и половина, когато се чувстваше така, сякаш от детинство

не е слагал зальк в устата, дочу дразнешо слуха подсвиркване.

II

Предпазливо погледна надолу. Зави му се свят, но неприятното усещане бе превъзможнато от желанието му да види източника на звука. По време на престоя си на перваза се беше наслушал на всякакви подсвирквания и писукания. Бе удостоен с честта да присъства на концерта, в който освен Garrulus Glandarius Rufefergum и Corvus Monedula Spermologus участваха прочути изпълнители като Dryobates Major Angelicus, Sturnus Vulgaris, Emberiza Curlus и Muscicapa Striata, наричан от народа петнист мухолов. Ето защо само преди минута би заявил, че му е дошло до гуша от всякакви подсвирквания. Стори му се обаче, че звукът, който току-що бе чул, излиза от гърлото на човек, и в душата му проблесна искрица надежда. Проточи врат и нетърпеливо зачака. След миг иззад ъгъла на къщата се появи племенникът му Хюго, който беше праметнал през рамо хавлиена кърпа, подсказваща намерението му да поплува в езерото.

От разказаното досега навярно ви е станало ясно, че Лестър не изпитваше към младежа онези топли чувства, каквито бихте очаквали чичо да храни към най-близкия си родственик, ала в момента му се зарадва повече отколкото на милионер, който е готов да вложи солидна сума за създаване на игрище за голф.

– Ура! – изрева, както отчаяните защитници на укрепление биха извикали при пристигането на подкрепления. – Хей!

Хюго спря, погледна наляво-надясно, впери поглед напред, сетне се обърна да провери зад себе си.

– Хей! – отново извика господин Кармоди. – Хюго! Да му се не види, глухо ли е това момче... Хюго!

Младежът вдигна поглед, вкамени се и зяпна от изумление, като видя чичото, кацнал в гнездото си. Изглеждаше така, сякаш позираше за статуя, изобразяваща млад мъж, който е възнамерявал да поплува в езерото, но е бил стреснат от внезапната поява на змия на пътеката.

– Мили Боже! – избърбори. На предубедения господин Кармоди племенникът му изглеждаше досущ като глуповатото и нахално копи-варче. – Какво правиш там?

На Лестър му идваше да тропне с крак от раздражение, но благоразумието му напомни, че се намира прекалено високо за подобни прояви.

Ето защо се задоволи да измънка:

- Няма значение. Помогни ми да сляза.
- Ама как се покатери?
- Не е важно.
- Но какво те накара да го сториш? – упорстваше младежът.

Тъй като беше лишен от възможността да излее яда си чрез тропане с крак, Лестър скръцна със зъби, сетне процеди:

- Подпри стълбата на стената.
- Стълбата ли?
- Именно.
- Коя стълба?
- Дето е на земята.
- Къде?

– Ето я. Не, не там! Гледай накъде посочвам! Ето я!

Следвайки указанията му, Хюго успешно приключи издирването и доволно възкликна:

– Открих нещо! Стълба, дървена, висока, един брой. Какво да правя с нея?

- Подпри я на стената.
- Дадено.
- И я дръж здраво.
- Заповедта е изпълнена. Продължавай – насърчи го Хюго.
- Сигурен ли си, че държиш здраво?
- Сграбчил съм я в желязна хватка.
- Гледай да не я изпуснеш.

Господин Кармоди заслиза, като на всяко стъпало си представяше как полита надолу и свършва земния си път във вид на пихтия. Когато най-сетне се озова в безопасност, установи, че отблизо физиономията на Хюго е още по-противна и че любопитството му се е изострило.

– За Бога, какво правеше там? – попита младежът, подхващайки разпита от самото начало.

- Няма значение.
- Ама как така?

– Щом толкова се интересуваш, един напречник се счупи и стълбата падна.

– Но какво си правил на стълбата?

– Не е важно! – изкрещя Лестър, който по-горчиво от всякога съжали, че покойният му брат Юстас не се е оженил и не е оставил потомство. – Престани да задаваш глупави въпроси. Стига си ме питал „как“ и

„какво“!

– Тогава ще попитам защо? – примирително каза Хюго. – Защо ти е притрябвало да се катериш по стълби?

Чичото се поколеба. Беше схватлив по природа и тъй като вече беше възвърнал способността си да разсъждава, осъзна, че точно този въпрос ще си задава цялата общественост в Ръдж. Безполезно бе да убеждава тази латерна Хюго да запази в тайна случилото се. За броени часове новината щяха да научат всички в селцето. Трябваше на секундата да измисли правдоподобно обяснение.

– Стори ми се, че видях лястовиче гнездо под стряхата – заяви.

– Лястовиче гнездо ли?

– Именно.

– Нима мислиш, че лястовиците гнездят през юли?

– Защо, какво им пречи?

– Никога не свиват гнезда през лятото.

– Не съм казал, че го правят. Стори ми се, че...

– Не съм чувал лястовица да гнезди през юли.

– Изобщо не съм...

– През април – прекъсна го племенникът всезнайко.

– Какво?!

– Тези птици свиват гнезда през април.

– Мътните ги взели! – избухна господин Кармоди.

Настъпи тишина. Хюго задълбочено обмисляше другите страни на необикновеното събитие.

– Откога си там?

– Един Бог знае колко часа са изминали. Станах в пет и половина и...

– В пет и половина ли? Не мога да повярвам! Станал си в ранни зори, за да търсиш лястовичи гнезда, и то през юли!

– Не съм търсил гнезда.

– Ама нали каза, че...

– Отпуши си ушите, младежо, и слушай какво говоря! Не съм казал, че съм търсил гнезда. Само ми се стори, че видях гнездо под стряхата.

– Взел си стълбата и си се покатерил да го разгледаш, така ли?

– Точно така.

– Хукнал си да търсиш лястовичи гнезда, след като си станал в пет и половина сутринта, а?

– Бъди така добър и престани да ме разпитваш.

Хюго замислено го изгледа и промълви:

– Както кажеш, чичо. Предвидил ли си нещо друго за тази сутрин?
Ако не съм ти необходим, смятам все пак да поплувам в езерото.

III

– Ще споделя нещо с теб, Рони – каза след няколко часа Хюго на приятеля си, който бе тръгнал да закуси. – Нали се запозна с чичо ми?

– Да. И какво от това?

– Днес установих, че не е с всичкия си.

– Не думай!

– Съвсем е превъртял. В седем сутринта го заварих да седи на перваза на прозореца на втория етаж. Заяви, че е станал в пет и половина да търси лястовичи гнезда.

– Лош признак. – Фиш поклати глава – изглеждаше по-сериозен от всякога. – Седял е на перваза на прозореца на втория етаж, тъй ли?

– Да.

– Същото се случи и с леля ми – печално промърмори Рони Фиш. – Една сутрин я завариха да седи по халат на покрива на обора и да свири на хавайска китара. Твърдеше, че е богинята на плодородието, но не беше. Точно в това е въпросът, стари ми друже – дълбокомислено заяви господин Фиш. – Не беше никаква богиня. Трябва час по-скоро да те измъкна от тук, че докато се усетиш, току-виж са те заклали в леглото. Изобщо не се учудвам, че всички провинциалисти рано или късно превъртат. Само шест месеца, прекарани на село, са достатъчни да умъртвят мозъчните ти клетки. Значи чичото е търсел лястовичи гнезда, а?

– Така каза. Обаче лястовиците не свиват гнезда през юли, а през април.

– И аз съм чул същото – кимна Рони Фиш. – Случката ми се струва доста странна и не предвещава нищо добро. Както вече казах, налага се възможно най-бързо да напуснеш имението и да потърсиш убежище в Лондон.

IV

Почти по същото време господин Кармоди провеждаше спешно съобщение с американския си гост, с когото вече разговаряше като със

съучастник:

- Спомена за някакъв твой приятел, който щял да ни помогне.
- За Чимп ли става дума?
- Май това беше името му. Възможно ли е да се свържеш с него?
- Разбира се, братле.

Лестър мразеше да му викат братле, но реши, че моментът не е подходящ да се формализира.

- Незабавно го повикай.
- Да разбирам ли, че си се отказал от плана собственооръчно да изнесеш вещите от сградата?
- Точно така – промърмори господин Кармоди и потръпна. – Задълбочено обмислих въпроса и стигнах до заключението, че ни е необходима помощта на външен човек. В Лондон ли живее твоят приятел?

– Не. Пребивава съвсем наблизо. Казва се Туист и ръководи някакъв санаториум, който се намира на няколко километра от тук.

– Не може да бъде! Да не би санаториумът да се нарича „Стройни и здрави“?

- Точно така. Чувал ли си за него?
- Да съм чувал ли? Прекарах цели две седмици там.

Господин Молой изпита неопишуемо благоговение като човек, който е станал свидетел на чудо. Не беше за вярване, че нещата се уреждат толкова гладко. Предвиждаше, че няма да е лесно да пробута (както мислено се изразяваше) Чимп Туист на Лестър Кармоди и очакваше да бъде подложен на дълъг и неприятен разпит относно почтеността на приятеля си. Оказа се обаче, че господарят на имението познава Чимп и е готов безрезервно да го приеме. Гнетеше го само една мисъл – дали късметът няма да му изневери.

– Невероятно съвпадение! – преднамерено бавно заговори той. – Значи познаваш моя приятел Туист.

– Да – кисело процеди Лестър. – Тонът му подсказваше, че той не храни приятни спомени от запознанството с въпросния господин. – И то много добре.

– Прекрасно. Честно казано, притеснявах се да вкарам в играта човек, когото не познаваш и комуто не се доверяваш.

Господин Кармоди бе потънал в размисъл и пропусна да чуе изявлението на американеца. Разсъждаваше върху приятното откритие, че парите, които доктор Туист категорично отказа да му върне, не са безвъзвратно загубени. Щеше да ги приспадне от хонорара, полагащ се на добрия доктор за участието му в заговора. Лъчезарно се усмихна на

госта си и каза:

– Номерът на санаториума е записан в телефонния указател. Обади се на доктор Туист и го помоли незабавно да дойде в имението. – За миг се поколеба, сетне самоотвержено взе решение. Бензинът е скъп и гумите на автомобила лесно се износват, но благородната кауза изисква жертви. – Ще изпратя моята кола да го вземе – добави. Знаеше, че за да жънеш, преди това трябва да засееш.

СЕДМА ГЛАВА

Една бурна нощ

I

Необичайната потиснатост, която обхвана Пат в магазина на Час. Байуотър, не изчезна под целебното въздействие на времето, заличаващо лошото настроение. Утрото на следващия ден я завари все тъй натъжена, а последвалите събития я хвърлиха в още по-дълбока печал. Макар и неохотно, вярна на мотото на Уайвърнови, че благородството задължава, тя посети възрастна прислужница, която живееше (ако това изобщо бе живот) в една от най-мизерните и схлупени къщурки на Бъд Стрийт. След като цели осемнайсет години бе заемала поста на готвачка в дома на полковника, старичката бе прикована към леглото, а родствениците ѝ разпространяваха слухове (които тя нито веднъж не потвърди с дума или жест), че посещенията на Пат я радват. Прикованите към леглото дами в напреднала възраст рядко преливат от жизнерадост. Мирогледът на вярната готвачка бе силно повлиян от любимото ѝ развлекателно четиво – книгата на пророк Еремия (Пророк, който е преживял периода на упадък на Иудея през VII в. пр. Христа. Заради схващанията си и песимистичните си предсказания е бил подложен на безкрайни преследвания, които го довели до крайно отчаяние. – Б. пр.), ето защо след осемдесет минути в нейната компания Пат се почувства като по-малка сестра на Еремия.

Докато крачеше по обратния път към дома си, се почувства още по-обезнадеждена при мисълта, че живее в недостоеен свят – студен, бездушен и изпълнен с нищожества. Толкова беше потисната, че спря на стария мост, свързващ двата бряга на Скърм. От малка обичаше да идва тук, когато бе тъжна – тишината винаги я успокояваше. Загледа се в лениво плискащите се води на рекичката и зачакаха магията да се задейства, ала някой я извика по име. Обърна се и се озова лице срещу лице с Хюго.

– Здравей! – усмихна се той, сякаш при последната им среща се бяха разделили най-приятелски. Не се бяха виждали след неприятната сцена във фойето на хотел „Линкълн“, но младежът не беше злопаметен. – Какво правиш тук, мъничка Пат?

Тя харесваше Хюго и появата му донякъде прогони мрачното ѝ настроение. Напусна я чувството, че е сам-сама в един враждебен свят.

– Нищо особено – отвърна. – Гледам реката...

– Която е достойна за наблюдение – вметна Хюго, – стига да си знае мястото. Аз пък обърнах една-две бири в „Кърмоди Армс“, после си купих цигари и някои други неща. Отдавна не сме се виждали, та едва ли си научила новината: чичо Лестър напълно се е чалнал. Бога ми, наистина е невменяем, хлопа му дъската! Вманиачил се е в ранни зори да се катери по дървени стълби и да търси лястовичи гнезда. Но да забравим за момент стария Лестър. Радвам се, че съдбата ни среща, Пат. Искам да поговоря с теб за Джон.

– За Джон ли?

– Именно.

– Какво за него?

В този момент покрай тях избръмча голям червен автомобил, в който се беше разположил чипонос мъж с напомадени мустаци. Хюго изумено замлъкна и го проследи с поглед.

– Мили Боже!

– Какво щеше да ми кажеш за Джони?

– Това е автомобилът на чичо ми – промълви младежът. – А грозникът, който се разположил на предната седалка, е онзи Туист от „Стройни и здрави“. Не може да бъде! Изпрати ли са шофьора да го докара в имението!

– Защо ти се вижда толкова странно?

– Защо ли? – повтори Хюго, който още не се бе съвзел от изненадата. – И още питаш! Къде се е чуло и видяло чичо Лестър да изпрати собствената си кола за човек, който, ако изобщо бъде поканен в Ръдж Хол, може да пристигне с влак и на свои разноски? Скъпа моя, това е истинска революция, начало на нова епоха! Струва ми се, че знам причината. Спомняш ли си експлозията в парка, при която чичо Лестър едва не хвърли топа?

– Татко се грижи да не я забравя.

– Според мен преживяното го е променило до неузнаваемост. Нищо чудно – почти всеки ден научаваме за подобни случаи. Вчера моят приятел Рони Фиш ми разказа любопитна история за някакъв лондонски лихвар с изкуствено око, което се различавало от истинското по това, че изразявало милосърдие. Толкова бил суров и безсърдечен. Ала се случило така, че едва не загинал при железопътна катастрофа, а като излязъл от болницата, вече бил нов човек. Дружелюбно потупвал по рамото

всеки срещнат, милвал непознати дечица, скъсал разписките на всички длъжници и обявил, че е дълг на всеки човек да допринесе за добруването на събратята си по света. Запомни го от мен, мъничка Пат, моят чичо е претърпял подобна метаморфоза. Историята с лястовичите гнезда е сигурен симптом за душевно разстройство. Рони разправяше, че лихварят с изкуственото око...

Пат, която пет пари не даваше за лихвари с изкуствени очи, грубо го прекъсна:

– Нали щеше да ми казваш нещо за Джон?

– Ето какво ще направя – ще побързам да се прибера, та да присъствам, когато започне раздаването на парите. Още не съм се отказал от надеждата да се добера до така необходимите ми петстотин паунда. Бог знае какво може да се случи, когато един скъперник промени възгледите си... – Той забърза по пътеката. Пат ускори крачка, настигна го и възкликна:

– Нали искаше да разговаряме за Джон? – Досадното му бръщолевене я изнервяше, искаше ѝ се да върне времето назад. Превръщането ѝ в млада и улегнала дама безсъмнено имаше своите предимства, но за беда трябваше да се откаже от някои детински навици, като този да цапардосва по главата приятелите си, когато се отклоняват от темата. Реши обаче, че не е прекалено улегнала, за да опипе по ръката спътника си.

– Ох! – възкликна Хюго и излезе от трансa.

– Разкажи ми за Джон!

Младежът потърка болното място. Замечтаното изражение на човек, който си представя как с пълни шепи загребва злато, напусна лицето му.

– Да... разбира се. За Джон. Добре, че ми напомни. Виждала ли си го напоследък?

– Не. Татко ми е забранил да стъпвам в Ръдж Хол, а твоят братовчед май е прекалено зает и няма време да ме посети.

– Не забравяй, че се намираме във военно положение. Той сигурно се бои от родителя ти.

– Ако Джони се страхува от татко...

– Не го презирай заради слабостта му. Осмелявам се да твърдя, че на света едва ли има храбрец като Хюго Кармоди, но полковникът е костелив орех. Видя ли го, ще побегна като заек – нека бъдещите ми биографи тълкуват постъпката ми както им е угодно. Като негова дъщеря сигурно си свикнала с опакия му характер, може би го възприемаш като най-обикновен и безобиден човек, но ако си честна, ще признаеш, че

веждите му не се поддават на описание.

– Престани да се занимаваш с веждите на татко и най-сетне изплюй камъчето за Джони.

– Дадено. Слушай, мъничка Пат, относно гореспоменатия Джон... искам да те помоля за нещо. Разбрах, че онази вечер ти е предложил да се омъжиш за него.

– Е?

– А ти си отказала.

– Е?

– О, не те обвинявам – успокой я той. – Щом не го обичаш, никой не те принуждава да приемеш предложението му. Молбата ми е да не се мяркаш пред очите на бедното момче. Няма начин да се избегнат случайните срещи помежду ви, но приеми нещата присърце и се постарай да го избягваш. Въртиш ли се около него, ще му напомняш за добрите стари времена и горкичкят ми братовчед съвсем ще се обърка. Няма да преследва целта си... и както вече казах, душевното му равновесие ще се наруши. Ако запази присъствие на духа, вярвам, че скоро ще го... похарчим. Ясно ли е?

Девојката гневно изрита някакво безобидно камъче, чиято вина бе, че в този миг се е изпречило на пътя ѝ:

– Сигурно по заобиколен начин намекаваш, че Джони се прехласва по онази Молой. Преди малко се запознахме в магазина на Байуотър и госпожицата ме осведоми, че гостува в имението.

– Не бих казал, че той се прехласва по нея – замислено отбеляза Хюго, говорейки от позицията на специалист по сърдечните въпроси, който различава нюансите на ухажването. – Мисля, че още не е стигнал до този етап. Но съм обнадежден. Нали разбираш, Джон ще бъде идеален съпруг. Мечтае да създаде семейство и...

– Спести ми повторната лекция. Онази вечер във файето на хотела имах удоволствието да науча мнението ти по въпроса.

– О, нима си чула? – попита Хюго, без да му мигне окото. – Как мислиш, имам ли право?

– Ако питаш дали одобрявам брака между Джони и онази фръцла, отговорът е отрицателен.

– Но щом не го искаш за съпруг...

– Не става въпрос дали го искам. Не харесвам госпожица Молой.

– Защо?

– Смятам я за хитра и лукава.

– Аз бих я определил като интелигентна.

– А пък аз не! – сонна се Пат и направи усилие да се овладее. Този спор беше под достойнството ѝ. Тъй като не можеше да удари Хюго с кошницата, с която бе занесла на старицата пакет чай, букет от рози и кейк с анасон, не ѝ оставаше друго, освен да запази самообладание. – Освен това подозирам, че фантазираш. Може би Джони пет пари не дава за госпожица Молой. Проявил ли е някакъв интерес към нея? Показал ли е, че я харесва?

Хюго се замисли, сетне отвърна:

– Зависи какво разбираш под проява на интерес. Знаеш го какъв е нашият Джон – мълчалив мъжага, който досущ прилича на плюшен жабок.

– Глупости! Не...

– Извинявай – решително я прекъсна Хюго, – но сигурно не си виждала плюшен жабок. А аз като малък притежавах такава играчка. Братовчедът ми е непроницаем. Нито думите му, нито изражението му издават мислите му. Налага се да го наблюдаваме отблизо, за да открием доказателства за чувствата му. Ето един пример: снощи, докато обясняваше на госпожица Молой правилата за игра на крикет и отговаряше на въпросите ѝ, той се въздържа да ѝ отвърти як шамар, което според мен говори за силните му чувства към нея. Рони е на същото мнение. Молбата ми към теб...

– Довиждане! – срязва го Пат. Бяха стигнали до алеята, водеща към нейния дом.

– Моля?

– Довиждане!

– Ама... почакай – настоя младежът. – Ще изпълниш ли... – Млъкна по средата на изречението, обърна се и бързо се отдалечи. Пат, която беше изумена от неочакваното му отстъпление, след миг разбра причината – баща ѝ се задаваше по алеята. Полковникът до този момент бе изтребвал охлюви, скрит в сянката на един храст, и изражението му подсказваше желание да приложи същата процедура и върху Хюго.

Преди малко бе прегледал пощата. Освен известия за неплатени сметки и рекламни листовки беше пристигнало писмо от адвоката му, който го уведомяваше, че за съжаление е невъзможно да се повдигне обвинение към господин Лестър Кармоди по повод поведението му при избухването на взрива. Адвокатът допълваше, че предявяването на иск ще означава само загуба на време и средства. Писмото въздейства неблагоприятно на сприхавия полковник Уайвърн, който излезе извън кожата си, като видя как дъщеря му най-приятелски беседва с

представител на противниковия лагер.

– За какво разговаряше с този нехранимайко? – сонна се на Пат. Рядко ѝ правеше забележки, но в определени случаи се изисква твърда родителска ръка. – Къде се видяхте?

Тонът му опъна докрай и без друго изопнатите ѝ нерви, но тя отговори учтиво:

– Срегнах го на моста. Разговаряхме за Джон.

– Набий си в главата, че забранявам да контактуваш с този младеж, с братовчедата му Джон, с проклетия му чичо или с когото и да било от бандата, обитаваща Ръдж Хол. Ясно ли е?

Взираше се в нея като в охлюв, който е спипан на местопрестъплението върху някоя маруля, а Пат пребледня, но с усилие запази самообладание и отговори:

– Напълно.

– Радвам се.

Настъпи тишина.

– Познавам Джони от четиринайсет години – едва чуто промълви девойката.

– Прекалено отдавна! – изръмжа полковникът.

Тя влезе в къщата и отиде в стаята си на първия етаж. Запрати кошницата на пода и я тъпка с крака, докато я превърна в безформена маса, с която никога повече нямаше да се носят анасонови кейкове на бивши готвачки, после седна на леглото и се втренчи в отражението си в огледалото, без да пророни нито една сълза.

След намесата на Хюго и на баща ѝ и появяването на госпожица Молой, отношението ѝ към Джон Карол бе претърпяло рязка промяна. Вече не мислеше за него като за бедничкия Джони, когото смяташе за свой верен роб. Сега той притежаваше обаянието на недостижимото. Спомни си как преди много столетия неразумна девойка бе отблъснала любовта на един свръхчовек и потръпна, като си представи какви кашии могат да забъркат глупавите девойки.

Най-странното бе, че нямаше пред кого да излее душата си. Само лихварят с изкуственото око, за когото разказваше Хюго, би проявил разбиране и съчувствие – знаел е какво означава да промениш възгледите си.

II

Господин Александър (Чимп) Туист се облягаше на полицата над камината в кабинета на господин Кармоди, замислено засукваше мустак и с безизразно лице слушаше обобщението на Соупи Молой за събитията, довели до присъствието му в Ръдж Хол тази сутрин. Доли се беше настанила удобно на едно кресло. Господарят на имението не присъстваше на съвещанието и бе заявил, че упълномощава господин Молой да води преговорите.

През отворения прозорец нахлуваха звуци и аромати, типични за лятото, но Чимп Туист не чуваше и не усещаше нищо. Цялото му внимание беше погълнато от невероятния план, в който го посвещаваше неговият стар познат и съдружник.

Обаждането на Томас Молой преди около два часа бе предизвикало противоречиви чувства в американския специалист по физическа култура. Хем се надяваше, хем не смееше да се зарадва предварително. Соупи го беше осведомил, че ги очаква голяма печалба, но Чимп държеше първо да се запознае с подробностите. Съучастникът му твърдеше, че планът го бива и ударът си заслужава труда, ала според Александър Туист добър план бе само онзи, който обещава солидна печалба за Александър Туист.

Господин Молой приключи изложението си и зачака отговор. Новодошлият за последен път засука мустак и поклати глава:

– Нещо не се връзва.

Доли войнствено се надигна от креслото. От всички слабости на мъжете най-силно ненавиждаше несъобразителността, пък и по начало не хранеше топли чувства към доктор Туист.

– Мозъкът ти съвсем се е размекнал! – възкликна разгорещено. – Какво не ти е ясно? Какво те тревожи?

– Подозирам някакъв капан. Защо на този Кармоди е забранено да продава вещите?

– Такъв е законът, глупчо. Соупи току-що ти обясни всичко.

– Да, ама не – измърмори Чимп. – Засипа ме с думи, от които нищо не разбрах. Възможно ли е в тази страна да съществува закон, който забранява да продаваш собствените си вещи?

– Тия неща не са негова собственост! – сопна се Доли. Толкова беше въбесена, че мелодичният ѝ глас бе станал писклив. – Принадлежат на фамилията и на него му е забранено да ги продава. Сега разбра ли или

ще се наложи да използваме бургия, за да вкараме нещо в дебелия ти глава? Слушай, ще ти обясня съвсем простичко.

Преди столетия предтечата Джордж слага началото на една английска фамилия. След време започва да го тормози мисълта: „Не съм безсмъртен. Какво ще се случи, като си отида от този свят? Синът ми Фреди е добро момче – умее да си служи с бойната брадва и да язди кон, но е като всички младежи. Все ще обикаля заложната къща, докато у дома се намират вещи, от които може да се изкарат пари. Подозирам, че след смъртта ми моята колекция от антики ще се разпилее.“ После му хрумва идея. Прокарва закон, според който Фреди има право да използва предметите и да се радва на картините, но не и да ги продава. От своя страна Фреди прилага същия мръсен номер на сина си Арчибалд, който го извърта на своя син и така нататък, докато се стигне до този Кармоди. Той има шанс да изкара нещо от разните там вектори само ако някой ги свие и ги скрие, а щом куките се чупят и данданията приключи, господинът се среща с този някой и разделят печалбата.

Лицето на Чимп се проясни:

– Загрях. Защо ли Соупи не умее да обяснява като теб? Е, какъв е планът? Промъквам се тайно и свивам нещата. А после какво?

– Скриваш ги.

– В „Стройни и здрави“ ли?

– Не! – в един глас извикаха господин и госпожа Молой. Невъзможно е да се определи кой от двамата бе по-настойтелен, но в резултат от възклицанието им настъпи неловко мълчание.

– Разбира се, ние напълно ти се доверяваме, Чимпи – заяви господин Молой, опитвайки се да замаже положението.

– Нима? – кисело промърмори доктор Туист.

– Лошото е, че онзи глупак Кармоди не ще да изнесем нещата от къщата. Иска да са на място, където да ги държи под око.

– Как ще ги отмъкнете, без да ги изнесете от сградата?

– Имаме план. Обсъдих го с Кармоди, след като ти телефонирах. Ето какво ще направим: напъхваш в един куфар ценните вещи и...

– Какво ли ще изкараме от неща, дето се побират в един куфар? – пренебрежително подхвърли доктор Туист.

Доли се хвана за главата, господин Молой отчаяно приглади косата си.

– За Бога! – изстена съпругата му. – Размърдай си мозъка, тъпако! Защо смяташ, че предметът трябва да е голям колкото небостъргач, за да е ценен? Сигурно ако ти предложат диамант, няма да го вземеш,

защото е по-малък от кокоше яйце.

– Диамант ли? – наостри уши Чимп. – Има ли диаманти?

– Не, но от картините и вещите ще паднат добри пари. Продължавай, Соупи, обясни му какво трябва да направи.

Господин Молой приглади косата си и продължи инструкциите си:

– Напъхваш ценните вещи в един куфар и го изнасяш в коридора.

Под стълбището има голям килер...

– Ще ти го покажем – намеси се Доли.

– Разбира се, че ще ти го покажем – великодушно се съгласи съпругът й. – Значи оставяш куфара в шкафа. С Кармоди имаме уговорка покъсно да ми го предаде, а аз да му връча чек.

– Забаламосах го, че Соупи притежава музей в Америка – поясни Доли. – Старият глупак ни мисли за фрашкани с пари.

– Естествено много преди да настъпи моментът за връчване на чекове ние ще сме отмъкнали плячката.

Доктор Туист се замисли, после попита:

– Кой ще купи нещата?

– Не се прави на толкова наивен! – тросна се Доли. – Знаеш, че отвъд океана много хора душа дават за разни старинни боклуци.

– А как смятате да ги изнесете, щом се намират в килер, за който само Кармоди има ключ?

– По този въпрос – каза господин Молой и погледна към съпругата си, сякаш искаше разрешението й да поднови разискването на деликатната тема – с госпожата сме на различни мнения. На мен ми се ще да изчакаме естествения развой на събитията, обаче Доли е за по-решителни действия. Нали знаеш, жените не обичат да чакат...

– Ще ви кажа как ще постъпим – прекъсна го нежната му половинка. – Няма да висим тук и да чакаме естествения развой на събитията. След вечеря ще пуснем няколко капки приспивателно в портвайна на стария Кармоди и ще се изпарим с плячката, докато той...

– Приспивателно ли? – благоговейно попита Чимп. – Нима разполагате с приспивателно?

– Разбира се. Соупи никога не пътува без това полезно средство.

– Когато опакова багажа, госпожата първо слага в куфара шишенцето с капките, после моите ризи – гордо заяви Томас Молой. – Както виждаш, погрижили сме се за всичко, Чимпи.

– Така ли мислиш? Май не сте предвидили мен.

– Не те разбирам.

– Струва ми се – подхвана прочутият доктор и подозрително

втрени в съучастника си жабешките си очи, – че очаквате да поема прекалено голям риск. Когато приспите нашия любезен домакин, аз ще се намирам на километри оттук. Как да съм сигурен, че няма да духнете с пляквата и да ме оставите с пръст в уста?

Рядко се случва да видите човек, който не вярва на ушите си, но ако в дадения момент се намирахте в кабинета на господин Кармоди, щяхте да наблюдавате това любопитно явление. В продължение на една безкрайна минута настъпи гробно мълчание. Зашеметеният от изумление Томас Молой навярно се питаше дали слухът не го е подвел. Щом се покопоти, възкликна:

– И таз добра! Нали не ни подозираш, че ще те извозим?

– Представи си! – намеси се нежната му половинка.

– Гледайте да не ме преметнете – с леден тон изрече прочутият лекар. – Все пак не може да отречете, че аз поемам най-големия риск. И след като заговорихме за работа, искам да знам как ще разделим парите.

– Естествено по равно, Чимпи.

– Половината за мен, другата половина за вас с Доли, нали?

Господин Молой подскочи, сякаш го бяха настъпили по мазола:

– Не, не и не! И тримата получаваме по една трета.

– За нищо на света!

– Какво?

– Тая няма да я бъде! За какъв ме вземате?

– Не знам какъв си – язвително подхвърли госпожа Молой, но към каквато и порода да принадлежиш, ти си единственият ѝ представител.

– Така ли?

– Точно така!

– Хей, по-кратко – намеси се Томас. – Престанете да се джафкате, а помислете как по-добре да свършим работата. Не проумявам защо се опъваш, Чимпи. Нали не предлагаш насериозно да получиш колкото ние с госпожата?

– Не. Искам да получа повече от двама ви!

– Какво?

– Полагат ми се шейсет и четири процента.

В кабинета екна писък – вик, изтръгнал се от дъното на страдаща душа. Темпераментната и чувствителна Доли бе на ръба на нервна криза.

– Всеки път, като обединим усилията си в полза на благородна кауза – прочувствено каза тя, – възникват дребнави спорове за подялбата. Тъкмо когато положението изглежда многообещаващо, ти разваляш

всичко с претенциите си. Защо си толкова алчен? Защо в теб няма нищо човешко?

– Престани да ме обиждаш. И аз съм представител на човешката раса.

– Докажи го.

– Защо смяташ, че не съм човек?

– Застани пред огледалото и ще разбереш.

Господин Молой реши отново да въдвори ред:

– Помолих ви да не се карате. Така няма да стигнем до никъде. Да говорим делово. Откъде ги измисли тия шейсет и четири процента, Чимп?

– Ще ти обясня. Включвам се в играта само за да ви помогна, нали? По принцип за толкова нищожна сума пръста си дори не бих помръднал. Имам си законна работа, санаториумът процъфтява. Защо да се забърквам в рисковани операции?

Доли презрително изсумтя. Миротворческите усилия на съпруга ѝ не бяха оказали върху нея желаните ефекти.

– Хабер си нямам защо си се захванал със санаториума, но бас държа, че тая работа понамирам.

– Грещиш, драга. Всеки с достатъчно ум в главата може да си изкарва хляба по честен начин. Повтарям, че ако приема предложението ви, то ще е за да помогна на двама стари приятели.

– Стари... какви?

– Приятели – повтори доктор Туист. – Ако не сте съгласни с условията ми, операцията няма да се състои. Не мислете, че ще съжалявам. Ще се върна в „Стройни и здрави“ и ще продължа да се занимавам с работата си, която процъфтява и ме удовлетворява. И без това не изгарям от желание да се включа в играта. Тази сутрин, докато се разхождах в градината, една врана прелетя на сантиметри от мен.

Доли заяви, че искрено съжалява птицата, и пожела да научи какво е общото между обира и лошият късмет на свраката, която се е озовала толкова близо до Туист, че е трябвало да го разгледа.

– Ами, суеверен съм като всеки човек – отговори докторът. – Освен това луната е в първата си фаза, което също е лоша поличба.

– Престани да дрънкаш врели-некипели! – сопна се младата жена. – Да поговорим делово.

– Съгласен съм. Получавам шейсет процента или не участвам. Нямахте да ме повикате, ако можехте да се справите без мен. Не ме мислете за толкова глупав. Не искам много, като се вземе предвид, че ще

свърша най-тежката работа.

– Тежка работа ли? – горчиво се изсмя Доли. – Кой ти каза, че ще се узориш? В къщата няма да има жив човек – всички ще отидат на някакъв концерт в селото. Влизаш през отворения прозорец и натъпкваш вещите в куфара. И това ако е тежка работа, здраве му кажи. Поднасяме ти парите на тепсия, без да се излагаш на риск.

– Шейсет! – непоколебимо отсече доктор Туист. – И нито пени по-малко!

– Чимпи... – запротестира господин Молой.

– Шейсет!

– Имай милост!

– Шейсет!

– Помислил ли си, че...

– Шейсет!

Доли отчаяно разпери ръце и възкликна:

– Дай му каквото иска, та дано се задави. Безполезно е да спорим с човек, чието бащино име е Шейлок! (Герой на Шекспир от „Венециански търговец“, прочут със скъперничеството си. – Б. пр.)

III

Предсказанието на госпожа Молой, че по време на традиционния за Ръдж драматичен и музикален спектакъл в имението няма да има жива душа, не се сбъдна напълно. Ако в десет вечерта някому хрумнеше да се разходи в задния двор, щеше да забележи, че един прозорец на жилището над конюшната е осветен; направеше ли си пък труда да се покатери по дървената стълба и да надникне, щеше да види как Джон Карол заляга над счетоводните книги.

Живеем в епоха на разгул и търсене на развлечения, затова сърцата ни се изпълват с радост при вида на младеж, който доброволно се е отказал от концерт, за да се посвети на работата си. При това Джон осъзнаваше от какво удоволствие се лишава. Известно му бе, че викарият ще открие празненството с кратка реч, след което хорът ще изпълни без акомпанимент песни на няколко гласа. В програмата бяха включени госпожиците Вивиен и Алис Понд-Понд, които бяха прочути с приспивните си песнички. Следваха множество завладяващи изпълнения, които е невъзможно да изброим поради липса на място, а гвоздеят на вечерта беше появата на господата Хюго Кармоди и Рони Фиш, пресъздаващи

един от типичните примери за Шекспировия гений – трета сцена от четвърто действие на „Юлий Цезар“. Ала Джон Карол беше устоял на изкушението. Песимистичните прогнози за упадък на Англия няма да се сбъднат, докато сред младото поколение има хора като него.

Напоследък той намираще утеха само в работата. Едва ли има по-ефикасен цяр за безнадеждно влюбения от прозаичните занимания, свързани с управлението на голямо имение. Човек забравя разбитото си сърце, когато умът му е зает с шейсетте и един паунда, осем шилинга и пет пенса, дължими на господата Траби и Гонт за поправка на бензиновия двигател, или с осемдесетте паунда и четири пенса, необходими за закупуване на семена за посев от сдружението на земеделците. Прибавете разходите за оран, за тор, за храна на свинете и незабавно ще се потопите в атмосфера, която би накарала дори Ромео да забрави Жулиета. Джон, който беше погълнат от работата си, постепенно усети как го напуска покрусата, обзела го след завръщането му от Лондон. Наистина от време на време поглеждаше снимката на Пат, поставена на полицата над камината, но ние спокойно можем да си затворим очите пред тази проява на слабост.

Рядко се случваше някой гост да посети покоите му (всъщност именно затова бе избрал да живее над конюшната вместо в къщата), а тази вечер бе сигурен, че присъствието на цялото население на Ръдж на концерта му гарантира пълно спокойствие. Ала докато преглеждаше документите за доставка на луковичи на лалета от Холандия, с изненада чу, че някой се качва по стълбата. След миг вратата се отвори и на прага застана Хюго.

Както винаги при появяването на братовчедата му, първата реакция на Джон беше да го изгони. Онези, които щом зърнеха Хюго му заповядваха да изчезне, неизменно оставаха с приятното усещане, че са постъпили правилно и разумно. Ала тази вечер братовчедът му изглеждаше толкова съсипан, че Джон се въздържа от прилагане на обичайната тактика.

– Здравей – промърмори. – Мислех, че си на концерта.

Хюго горчиво се изсмя, изтегна се на едно кресло и мрачно се втрени в една точка. Очите му бяха премрежени като очите на Мона Лиза. Приличаше на герой от руски роман, който се пита дали да убие неколцина близки родственици, преди да се обеси в хамбара.

– Бях – процеди през зъби. – Разбира се, че бях.

– Мина ли изпълнението ви с Рони?

– Да. Накараха ни да излезем на сцената след кратката реч на

викария.

– Ясно. Искали са по-бързо да приключат с най-неприятното.

Хюго вдигна ръка, сякаш да се предпази от удар. Жестът най-образно изразяваше покрусата му.

– Не ми се надсмивай, Джон! Не ми се подигравай и не ме вземай на присмех. Аз съм съсипан човек. Дойдох да получа съчувствие... и едно питие. Имаш ли нещо за пиене?

– В бюфета има бутилка уиски.

Хюго се надигна от креслото и се олюля – повече от всякога приличаше на руснак. Извади бутилката и си приготви напитка. Джон, който разтревожено го наблюдаваше, подхвърли:

– Май прекалено наблягаш на алкохола.

– Имам нужда от силно питие. – Опечаленият изпи уискито на екс, отново напълни чашата си и пак се настани на креслото. – Дори се питам дали не сгреших, като го разредах със сода.

– Какво се е случило?

– Хм, уискито си го бива – отбеляза Хюго и се пооживи.

– Знам. Какво се е случило.

Лицето на Хюго отново помръкна и той изстена:

– Джон, стари ми друже! Освиркаха ни!

– Нима?

– Не говори така, сякаш си го очаквал. Сломен съм! Мислех, че ще пожънем небивал успех. Според мен се провалихме, защото излязохме на сцената в началото на концерта. Престъпно бе да поставят нашия номер веднага след речта на викария. Публиката трябва да „загрее“, за да оцени интелектуалното ни изпълнение.

– Какво се случи?

Хюго стана и поднови съдържанието на чашата си, след което почувствено заговори:

– С прискърбие констатирам, че сред доскоро задружната общност на Ръдж-ин-дъ-Вейл се прокрадва духът на беззаконие и невъздържаност. Хората са подложени на порочно въздействие. Само преди няколко години и през ум нямаше да им мине да ме освиркат.

– И ти не ги бе подлагал на изпитание с трета сцена от четвъртото действие на „Юлий Цезар“? Всяко търпение си има граница – идва момент, когато чашата прелива.

Доводът бе съвсем основателен, но Хюго поклати глава:

– В доброто старо време щяха да се скъсат да ръкопляскаат, дори ако им рецитирах монолога на Хамлет. За всичко са виновни

болшевиките. В дъното седяха разни съмнителни елементи, живеещи на Бъд Стрийт, които изобщо не е трябвало да допускат в залата. Започнаха да се проявяват още докато викарият произнасяше кратката си реч, но аз не ги заподозрях в долни помисли. Реших, че подканват стария досадник да млъкне, за да започне забавлението. Сигурен бях, че нашето изпълнение ще ги завладее и ще прекратят хулиганските си прояви. Но след като изиграхме близо една трета от сцената, онези типове ревнаха: „Скапанияци! Разкарайте се!“

– Разбирам – не сте успели да ги завладеете.

– Никога не съм бил толкова изненадан. Признавам, че изпълнението на Рони беше под всякаква критика. Объркваше репликите си, казваше „извинете“ и ги повтаряше. Той не е лош актьор, но днес получи писмо, което го извади от равновесие. Представи си, прислужникът му, който от години се грижи за него и е ненадминат в изкуството да глади панталони, го уведомяваше, че отдавна бил тайно сгоден и че напуска, за да се ожени. Новината беше за Рони като гръм от ясно небе. Съвсем естествено е да бъде разстроен. Не биваше в това си състояние да се нагърбва с трудната роля на Брут.

– Очевидно и зрителите са били на същото мнение. Какво се случи после?

– Ами криво-ляво стигнахме до репликата на Брут за гълтането на жлъчки, но в този момент пролетариите започнаха да ни бомбардират със зеленчуци.

– Със зеленчуци ли?

– Да, по-конкретно с репи. Проумяваш ли подтекста на случилото се, Джон?

– Не. Питам се защо му отдаваш толкова голямо значение.

– Колко си наивен, драги мой. Онези нехранимайковци са възнамерявали да предизвикат размирици. Иначе защо ще тъпчат джобовите си с репи, когато отиват на концерт?

– Може би са предчувствали, че ще се наложи да ги използват.

– Грещиш. Бас държа, че са заразени от болшевишките идеи, с които напоследък ни занимава пресата.

– Смяташ, че са тайни агенти на руското правителство, така ли?

– Нищо чудно. Неочакваната бомбардировка съвсем ни изкара от релси. Една ряпа едва не контузи тежко Рони и той побърза да напусне сцената. Разбираш, че ми беше невъзможно да играя две роли едновременно, затова и аз се оттеглих зад кулисите. Мястото ми на сцената бе заето от Час. Байуотър, който взе за разправа с шведски акцент

ирландски вицове.

– Него замеряха ли го с репи?

– Дори не го освиркаха, което е най-потресаващото. Ето защо съм почти сигурен, че с Рони сме станали жертва на заговор, на проява на класовата борба. Час. Байуотър, който разказваше брадати и тъпи вицове, беше възнаграден с бурни ръкопляскания и с нито една ряпа, а ние с Рони... – Хюго замълча, а когато продължи, в гласа му се долавяше решителна нотка: – Важното е, че това беше последното ми участие в традиционния концерт в Ръдж-ин-дъ-Вейл. Догодина дори да ме молят на колене да се включа в програмата, гордо ще отговоря: „Спомнете си какво се случи по време на миналогодишното представление“. Е, братовчеде, благодаря за питието. Време е да изчезвам. – Хюго се изправи, олюля се и като се заклатушка към бюрото. – Какво правиш?

– Работя.

– Работиш ли?

– Да.

– С какво се занимаваш?

– Със счетоводство. Престани да ровиш из книжата, мътните те взели!

– Какво е туй чудо?

Джон дръпна листа от ръката му, прибора го в чекмеджето и търпеливо обясни:

– Това е диаграмата на устройство за центрофугиране на прясно мляко. Към него има приспособление за биене на масло и друго за загряване на течността. При температура над седемдесет градуса се унищожават всички бактерии.

– Без майтап?

– Говоря съвсем сериозно.

– Пет пари не давам за твоите бактерии!

IV

Хюго тръгна по посипаната с чакъл пътека към сградата, порови в джоба на панталона си за ключа и през задната врата влезе в къщата, след което се отправи към трапезарията. Чувстваше се много по-добре след изпитото уиски и разумът му подсказваше, че е открил правилния метод за лечение. Още няколко глътки от гарафата с уиски в трапезарията и току-виж е излязъл от депресията, предизвикана от безобразното

поведение на пролетариите от Бъд Стрийт.

Коридорът тънеше в мрак, но Хюго упорито напредваше към заветната цел. От време на време някой стол изскачаше от тъмнината и го цапардосваше по пищялите, но малките прекеждия не го отклоняваха от пътя му към гарафата. Скоро напипа дръжката на вратата, натисна я и прекрачи прага на трапезарията. В този момент чу странен шум.

Всъщност шумът изобщо не беше странен – когато някой стъпва по пътека, посипана с чакъл, винаги се чува стържещ звук. Но любопитството на Хюго беше възбудено от факта, че по това време на нощта някой броди под прозорците на трапезарията. Възнамерявал бе да включи осветлението, но отдръпна ръка от ключа, притаи се в мрака и зачака. След малко в рамката на прозореца се очерта силует на човек, който се промъкна през откренатото стъкло, а Хюго мислено изръкопляска на смелостта му.

Самият той не беше страхливец, което се доказваше от два факта: като студент в Кеймбридж се беше боксирал в лека категория, а веднъж, когато нямаше дребни, беше дал на гардеробиера в клуба таблетка аспирин вместо бакшиш. Нещо повече – макар да си въобразяваше, че няколкото глътки уиски изобщо не са му повлияли, всъщност беше под въздействието на изпития алкохол. В трудовете на виден лекар можем да прочетем: „При някои диатези (Диатеза – висока степен на предразположение към определени болестни състояния. – Б. пр.) уискито не винаги е патогенно. Но има случаи, когато гореспоменатата алкохолна напитка причинява кахексия (Кажексия – състояние на обща телесна отпадналост, свързано с хронично заболяване. – Б. пр.).“ Кажексията на Хюго наистина беше ярко изразена. Той разгорещено би отрекъл, че е пиян до козирката, но безсъмнено беше в състояние на кажексия.

Ето защо вместо да трепери от страх, както биха сторили разни собственици на старинни къщи, той с радост посрещаше опасността. Чувстваше, се способен и дори изгаряше от нетърпение да прегризе гърлото на най-безочливия крадец. Както беше разгорещен от кажексията, включи осветлението и се озова лице срещу лице с нисичък чипонос човек с напомадени мустаци.

– Стой на място! – нададе ликуващ вик, влизайки в духа на сцената на свадата между Брут и Касий.

В гърдите на неканения гост различни чувства се бореа за предимство, но радостното ликуване не бе между тях. Ако господин Туист имаше слабо сърце, сигурно вече щеше да лежи мъртъв на пода, защото малцина са преживявали по-голям потрес. Той се вкамени, само

изпъкналите му очички шареха насам-натам.

Междувременно Хюго беше направил интересното откритие, че пред него не стои анонимен крадец, а стар познайник.

– Да му се не види! – възкликна възторжено. – Ама това бил добрият доктор Туист! Оня, дето проповядва да мислим позитивно. – Той доволно потри ръце. Притежаваше силна памет и никога нямаше да забрави, че този тип едва не провали сделката с чичо Лестър в „Стройни и здрави“, а освен това най-коравосърдечно отказа да му вземе десет паунда. От такъв човек можеше всичко да се очаква – например да съчетава задълженията си на специалист по физическа култура с обири по домовете.

Той впери поглед в доктор Туист и зарецитира:

Помни за март, за мартенските Иди!

Нима не се проля кръвта на Юлий

във името на справедливостта?

Или тогава някой негодяй

ударил го е не за справедливост?

Отговаряй, изменнико, да или не?

(Преводът на откъсите от „Юлий Цезар“ е на Валери Петров. – Б. пр.)

Чимп Туист нервно навлажни с език устните си. Не знаеше как да тълкува последните думи на младежа. Въсщност съзнанието му беше така вцепенено от страх, че отказваше да възприема всякаква информация.

– О, как ми иде кървави сълзи да лея! – извика Хюго.

На Чимп му идваше да стори същото. Горчиво съжаляваше, че пре небрегна предупреждението на най-мъдрата сврака в Устършир и позволи на Томас Молой да го въвлече в опасното приключение. Но той бе изобретателен и лесно не се предаваше. Опита да замаже положението и се справи сравнително добре, макар да не притежаваше красноречието на приятеля си Томас Молой.

– Изплашихте ме – промърмори и пресилено се усмихна.

– Сигурен съм – съгласи се младежът.

– Дойдох да се срещна с вашия чичо.

– Моля?

– Имам среща с чичо ви.

– Лъжеш, Туист! Гледаш ме в очите и ме лъжеш!

– Слушайте, младежо... – подхвана Чимп, опитвайки да си придаде войнствено изражение.

Хюго му направи знак да замълчи и отново зарецитира:

В заплахите ти няма страх за мен,
защото аз съм обкован във честност,
и те като ветреца безобиден
прелитат край слуха ми.
Какво очакваш? Аз да се огъвам
пред твоя гняв; да тръпна в страх, защото
един безумец ми се бил изблещил?
Кълна се в боговете, ще си гълташ
самичък жлъчката, пък ако ще
да изгърмиш от нея!

После добави:

– Мисля, че това е най-справедливото наказание.

Въпреки че беше обезсърчен, Чимп Туист продължи да упорства:

– Сигурно ви се е сторило странно, че влизам през прозореца. Позвъних на входната врата, но никой не ми отвори.

– Далеч от мен, мерзавце!

– Искате ли да си отида? – обнадеедно попита Туист.

– Само ако помръднеш, ще счупя в главата ти бутилката с портвайн. И престани да се раздвояваш! – добави Хюго, който току-що беше открил още един неприятен навик на човека с маймунското лице.

– Какво? Не ви разбрах – озадачено попита Чимп, който беше готов на всичко, само и само да му угоди.

– Мразя когато се раздвояваш и силуетът ти губи очертанията си. И още нещо ме дразни у теб. В момента ми излетя от ума, но скоро ще се досетя какво е.

Той свъси вежди и се начумери, а пък господин Туист за пръв път бе осенен от мисълта, че младежът не е на себе си. Очите му налудничаво проблесваха, хвърляше кръвожадни погледи, от които сърцето на пленника спираше да тупти.

– Спомних си – след кратък размисъл обяви Хюго. – Дразнят ме мустаците ти.

– Моите мустаци ли?

– Онова, дето е поникнало на горната ти устна. Като го гледам, тръпки ме побиват. Дори Цезар да бе живял – заядливо продължи младежът, – не би се осмелил той взора ми да дразни. И още нещо, което никога няма да ти простя: как можа да дадеш на една безобидна провинциална къща противното и нелепо название „Стройни и здрави“? –

Изведнъж той се плесна по челото: – Знаех си, че нещо ми се изплъзва. Докато беседвам с теб, ти трябваше да правиш гимнастически упражнения.

– Сигурно чичо ви още не се е прибрал от концерта? – каза господин Туист, опитвайки да смени темата.

Хюго се втренчи в него, в погледа му проблесна подозрение:

– А ти беше ли на концерта?

– Аз ли? Не.

– Сигурен ли си, Туист? Погледни ме в очите!

– Никога не съм припарвал до разни концерти.

– Подозирам, че си участвал в заговора относно моето освиркване – строго каза младежът. – Сигурен съм, че те видях сред онези хулигани.

– Не съм бил аз!

– Сигурен ли си?

– Абсолютно.

– Е, няма значение. По-важно е, че ти си човекът, който принуждава горкичките шишковци да клякат и да се навеждат. Хайде, започвай!

– Какво?

– Наведи се! – изкомандва младежът. – Изправи се и разпери ръце. Навеждане, разтягане! Навеждане, разтягане! По-живо! Искам да видя как се издува гръдният ти кош и копчетата на жилетката ти изхвъркват!

Сега доктор Туист затвърди мнението си, че налудничавият блясък в очите на младежа е едно от най-неприятните и зловещи явления, с които се е сблъсквал. Премести поглед от маниакалните очи на инквизитора към мускулестото му тяло и реши да изпълни странната заповед, която онзи беше издал поради слабоумие или под влияние на алкохола!

– Започвай! – изкомандва Хюго, настани се удобно на един стол и запали цигара. Приличаше на надменен султан, който се готви да наблюдава представление на придворния акробат. Но въпреки привидното му безразличие погледът му бе все тъй зловец и сложи край на колебанията на Чимп Туист. Наведе се, изправи се, разпери ръце, дословно изпълнявайки нарежданията на маниака. В продължение на няколко минути мятеше крайници ту в една, ту в друга посока, а Хюго пускаше кълба дим и равнодушно го наблюдаваше. След малко младежът изгаси цигарата си и заповяда:

– А сега направи онова упражнение, при което се завързваш на фльонга.

Чимп стисна зъби. Най-силно скърбим при спомена за отминали щастливи мигове. В съзнанието на доктор Туист изплува

възпоминанието за утрините, когато стоеше на прозореца а кабинета си и от сърце се забавляваше с представлението, изнасяно от пациентите, които конвулсивно се гърчеха под зоркия поглед на старшина Фланъри. И през ум не му минаваше, че провидението ще го накара да прави същите упражнения. Никога не бе предполагал, че са истинско изтезание за човек с отпуснати мускули.

– Спри! – ненадейно нареди Хюго.

Чимп с удоволствие се подчини. Изпъна гръбнак, като дишаше на пресекулки.

– Мислиш ли за приятни неща?

Доктор Туист преглътна и с усилие отговори:

– Да.

– Сигурен ли си, че мислите ти са позитивни?

– Да.

– Тогава продължавай.

Чимп поднови упражненията. Въпреки че всяко мускулче го болеше, в душата му се зароди надежда. Всичко на този свят има своите предимства и недостатъци. Туист отдавна бе осъзнал недостатъците на положението си, ала едва сега откриваше едно предимство – след гърчовеите и подскоците, с които беше развличал малобройната, но критично настроена публика, неусетно се бе озовал до отворения прозорец.

– Как са мислите ти? – подхвърли Хюго. – Още ли са съсредоточени върху приятни неща?

Чимп отговори утвърдително и този път беше съвсем искрен. Беше успял да се отдалечи от инквизитора, а отвореният прозорец сякаш го подканяше да предприеме решителни действия.

– Мисля си – подхвана младежът и дръпна от цигарата си, – че си водил много безгрижен и щастлив живот. Ден подир ден си имал удоволствието да наблюдаваш как чичо Лестър прави същото, с което ти се занимаваш в момента, а тази гледка е далеч по-забавна от най-доброто цирково представление. Дори ти ме размиваш, макар да си лишен от индивидуалността и обаянието на моя сродник. Ако можеше да видиш колко глупаво изглеждаш, щеше да се пръснеш от смях. А сега – продължи той, обзет от внезапно вдъхновение – направи упражнението, при което докосваш пръстите на краката, без да свиваш колене.

Всеки човек преценява дадено събитие от своята гледна гочка, ето защо единомислието е рядко срещано явление. Докато се опитваше да изпълни заповедта, Чимп Туист си казваше, че е невъзможно страданията му да се струват забавни някому. Хюго пък беше на мнение, че

забавлението е достигнало връхната си точка. Като видя моравото лице на жертвата си, която тъкмо се изправяше след третото навеждане, той от все сърце се отдаде на веселието. Запривива се от смях, едновременно дръпна от цигарата си и се закашля.

Доктор Туист побърза да се възползва от временното отклоняване на вниманието му.

Както Рони Фиш би отбелязал, ако присъстващите на концерта бяха проявили самообладание и го бяха оставили да се доизкаже, издебнеш ли благоприятния момент, сполука ще пожънеш. Чимп не пренебрегна възможността, която му поднесе съдбата. Стремглаво се втурна към прозореца и с гъвкаво движение, безсъмнено повлияно от гимнастическите упражнения, прескочи първаза и тупна върху Емили.

Кучешката госпожица, която правеше обичайната си разходка преди лягане, тъкмо беше спряла под прозореца да проучи интересна мизансцена. Опитваше се да прецени дали е попаднала на следите на плъх, или на забравен, заровен в земята кокал, когато от небето се изсипаха тежки човечи.

V

По принцип Емили приемаше събитията със завидно хладнокръвие и животът ѝ бе подчинен на мотото, заимствано от Хорациевата фраза „Nil admirari“, но понякога и тя губеше самообладание. Тъкмо това се случи сега. Изруга стресната и за момент бе неспособна да реагира. В същия този момент Чимп, който бе не по-малко стреснат, но знаеше, че няма време за губене, се изправи на крака и потъна в мрака.

След миг и Хюго скочи през прозореца, като викаше с пълен глас – пристъпът на кашлица беше преминал.

Емили се окопоти. Крясъците събудиха спортния ѝ дух и тя забрави грубото посегателство върху крехката ѝ снага. Позна Хюго и мигом я осени прозрението, че най-сетне е дошъл моментът, който тя очакваше след разговора си с белия териер, обитаващ имението Уебли.

Наскоро Джон я беше завел на обяд във въпросното имение и докато си бърбеше под масата с кучето на семейство Уебли, Емили установи, че то я гледа отвисоко и с едва прикрито пренебрежение. По-късно стана ясно, че преди няколко нощи в къщата бил проникнал крадец и само геройското поведение на белия териер било спасило господарите от сериозна имуществена загуба. С престорено безразличие той разказа как

с пронизителния си лай е вдигнал всичко живо на крак, как е захапал крадеца и как го е преследвал в непрогледния мрак, след което намекна, че само едно необикновено куче е способно на такъв подвиг и че с подобно положение Емили изобщо няма да се справи. Оттогава тя копнееше за възможност да докаже способностите си и ето че най-сетне жадуваният миг бе настъпил. Тя изкрещя на младежа да побърза и се шмугна след Чимп в храсталака. Хюго, който още беше под влиянието на уиски-то, нерешително я последва.

Междувременно Чимп съчетаваше бързото придвижване с усилена мисловна дейност. До преди малко съдбата беше на негова страна, но сега го бе изоставила и той трябваше да разчита само на природната си интелигентност. Не бе очаквал наличност на кучета. Появата им коренно променяше положението. Беше сигурен, че ще надбяга Хюго, но Хюго в комплект с куче му идваше много. Оцеляването му вече не беше въпрос на бързина, а на изобретателност, ето защо, докато тичаше, той се озърташе за убежище от яростта на човека и четириногото, която неблагоприятно бе предизвикал.

И ето че капризната съдба отново мина на негова страна. Емили, която почти го настигаше, неблагоприятно избра по-пряк път и се заклеши сред един гъст храст. Чимп ускори не особено активната си мисловна дейност и внезапно съзря изход от положението. Покатери се по изпречилата се на пътя му каменна стена и видя смъртно проблесваща водна повърхност. За човек, който от най-ранно детство мрази да се къпе, няма нищо по-отблъскващо от водоем. Предполага се, че в дълбините се крият жаби, тритони и други слюзести гадини, които полепват по гърба ти. Ала Чимп нямаше възможност да избира.

Озърна се. Пукотът на счупени вейки подсказваше, че Емили още не се е освободила от капана и че Хюго е спрял да ѝ окаже първа помощ. Чимп безмълвно потрепери, скочи във водоема и се притаи зад една водна лилия.

С всеки изминал миг Хюго се убеждаваше, че освобождаването на Емили няма да е лесно, както му се беше сторило на пръв поглед. Трънливите вейки любвеобилно се бяха вкопчили в козината ѝ. Постепенно и двамата се изнервиха и започнаха да си разменят хапливи реплики:

- Стой мирно! – изръмжа Хюго. – Не мърдай, глупаво куче!
- Побързай! – злобно отвърна Емили. – Ама че си несръчен! Ясно ли ти е, че докато си губим времето, онзи ще офейка?
- Престани да се въртиш, мътните те взели! Как да те измъкна, като се мяташ като риба на сухо?

– Дърпай нагоре. Не, не става. Опитай да ме избуташ. Ще броя до три: едно...

Нещо поддаде. Хюго политна назад, а Емили се изтръгна от ръдете му и поднови преследването, ала без предишната жар. Операцията по освобождаването ѝ от трънака бе продължила само няколко минути, но крадецът сякаш бе потънал вдън земя. Хюго седна на каменната ограда на водоема и опитвайки да си поеме въздух, наблюдаваше как Емили тича напред-назад, оглежда пътеките и души храсталците, което подсказваше, че е загубила следата. Моментът бе особено горчив и младежът се помъчи да се утеши, като запали цигара. След малко и териерката се отказа от по-нататъшното издирване. Върна се при Хюго с изплезен език и възмутена физиономия. Двата мълчаливо се спогледаха. Емили смяташе, че виновник за провала е Хюго, той пък обвиняваше нея. След като младежът изпуши три цигари, настроението му се пооправи и той понечи да почеше Емили зад ушите, но госпожицата рязко се отдръпна и процеди:

– Проклет глупак!

Хюго се стресна и се втренчи в нея. Питаше се дали спътницата му е проговорила, защото е чула прокрадващи се стъпки в мрака.

– Тъпак! – продължи тя. – Не те бива дори да измъкнеш някого от трънака!

Изсмя се горчиво, а младежът скочи от оградата и напрегнато се заоглежда. Внезапно видя по пътеката да се отдалечава тъмен силует.

В този миг Хюго Кармоди възвърна енергията си. Нададе вик и хукна след тъмната сянка. Не бе изминал и няколко метра, земята под него внезапно изчезна. Като човек, който познаваше имението като петте пръста на ръката си, той би трябвало да знае, че пътеката минава по билото на склон, обраснал с трънливи храсталаци. Едно бе да се разхождаш по нея денем, съвсем друго да препускаш в непрогледния мрак. Само след две крачки Хюго полетя в пропастта. Отчаяно размаха ръце, търсейки за какво да се хване, ала дланите му се вкопчваха само в прохладния устърширски въздух. Сетне се изгъркаля надолу по склона и силно удари главата си в някакво дърво, което сякаш нарочно бе поставено там за тази цел.

Когато от очите му престанаха да изскачат светки и фойверките приключиха, той с усилие се изправи.

Откъм пътеката се разнесе глас... гласът на Роналд Овърбъри Фиш:

– Хей! Какво става? Какви ги вършиш?

VI

Рони Фиш, който се огъваше под бремето на неволите си, бе предприел нощната разходка, за да остане сам. Наслаждава се на уединението до момента, в който без никакво предупреждение освен пронизителен вик бившият му съученик и състудент изскочи изневиделица и очевидно се опита да се самоубие. Рони беше изумен. Естествено никой не обича да го освиркват и то на някакъв провинциален концерт, но, изглежда, Хюго приемаше провала прекалено навътре и бе решил да сложи край на живота си. Господин Фиш предпазливо погледна надолу; толкова се беше развълнувал, че дори измъкна цигарето, което вечно стискаше между зъбите си, и отново попита:

– Какво става, приятелю?

Олюлявайки се като пиян, Хюго тръгна нагоре и подвикна:

– Онова ти ли беше, Рони?

– Кое?

– Онова.

– Кое по-точно?

Хюго реши да опита друг подход:

– Видя ли някого?

– Кога?

– Преди секунди. Стори ми се, че зърнах някого на пътеката. Сигурно си бил ти.

– Тъй беше. Защо питаш?

– Стори ми се, че е някой друг.

– Не беше.

– Знам, но ми се стори.

– За кого ме помисли?

– За един тип на име Туист.

– Туист ли?

– Точно така.

– Защо?

– Преследвах го.

– Преследвал си Туист, така ли?

– Да. Залових го тъкмо когато се канеше да обере къщата.

Докато разговаряха, стигнаха до място, над което не надвисваха клони и луната осветяваше пътеката. Едва сега Рони забеляза, че приятелят му е ранен.

- Хей, ударил си главата си!
- Има си хас да не знам!
- А знаеш ли, че кървиш?
- Не думай!
- Точно така.

Забелязали ли сте как неизменно проявяваме жив интерес, чуем ли за кръв? Хюго предпазливо докосна раната, огледа пръстите си и възкликна:

- Мили Боже! Тече ми кръв!
- Нали ти казах? Някой трябва да те превърже.
- Имаш право. – Хюго се замисли. – Ще помоля Джон. Сигурно ще се справи. Спомням си, че веднъж направи шест шева на една крава.
- Коя крава?
- Забравил съм името ѝ.
- Къде ще открием този Джон?
- Обитава жилището над конюшната.
- Можеш ли да ходиш?
- Разбира се.

Рони с облекчение запали цигара и подхвана темата, която живо го вълнуваше:

- Слушай, драги, да не си обърнал една-две чашки повече?
- Глупости! Откъде ти хрумна?
- Ами... хукнал си да гониш въображаеми крадци.
- Не са въображаеми. Казах ти, че залових онзи Туист...
- Откъде знаеш, че е бил точно този човек?
- Познавам го.
- Кого? Туист ли?
- Да.
- Къде се запозна с него?
- В „Стройни и здрави“.
- Това пък какво е?
- Санаториум, посещаван от хора, които искат да отслабнат. Моят чичо прекара известно време там.
- Туист собственик ли е на това симпатично здравно заведение?
- Да.
- Нима мислиш, че този... този стълб на обществото е възнамерявал да извърши обир?
- Нали ти казах, че го залових на местопрестъплението.
- Кого? Туист ли?

– Именно.

– Тогава къде е?

– Не зная.

– Чуй ме, старче – предпазливо подхвана Рони, – крайно време е някой да превърже бедната ти кратуна.

Проследи с поглед приятеля си, който закуцука към конюшната. Тревожеше се за него, страхуваше се, че добрият стар Хюго е загубил разума си... което впрочем очакваша всекиго, който живее в глухата провинция. Още размишляваше за душевното състояние на верния си другар от ученическите години, когато чу стъпки. Обърна се и видя, че по пътеката бавно пристъпва господарят на имението.

Господин Кармоди беше напрегнат като струна. И той като Джон се бе отказал от концерта, защото искаше да присъства, когато доктор Туист проникне в къщата. Видя Чимп да влиза през прозореца на трапезарията и мигом хукна към коридора, за да се увери, че драгоценният куфар ще бъде скрит в килера под стълбището. Ала Туист така и не се появи. Сетне кучешки лай и викове нарушиха нощната тишина. Господин Кармоди, подобно на Отело, беше крайно озадачен.

– О, Кармоди – промърмори Рони Фиш и му помахаше с цигарето си. Лестър напрегнато го изгледа. Питаше се дали гостът ще му съобщи, че Чимп е бил заловен на местопрестъплението и вече се намира в полицията. Страхуваше се, че се е случило най-лошото, тъй като поради една или друга причина Хюго и нетърпимият му приятел се бяха върнали по никое време.

– Ще ти съобща неприятна новина, Кармоди – продължи Рони. – Дръж се, драги.

Лестър преглътна и запелтечи:

– К-к-какво... к-к-какво...

– Горкичкият Хюго напълно е превъртял.

– Моля? Какво говориш? – промълви Лестър, изоставяйки официалните обръщения.

– Току-що го заварих да се върти в кръг и да блъска главата си в разни дървета. Обяви, че преследвал крадец. Разбира се, нямаше и следа от подобно нещо – проверих навсякъде. Право да ти кажа, драги Кармоди, не очаквах да открия престъпник. И знаеш ли защо? Защото племенникът ти настояваше, че крадецът е не друг, а дълбокоуважаваният Туист, който ръководи санаториума „Стройни и здрави“. Разбрах, че и ти го познаваш.

– Бегло – зададено изрече господин Кармоди. – Много бегло.

– Мислиш ли, че човек с неговото положение ще седне да обира къщи? Хюго положително халюцинираше.

Лестър си отдъхна, от облекчение дори му се зави свят. Поокопоти се и заяви:

– Положително. От малък му хлопа дъската.

– Между другото – подхвана Рони, – вярно ли е, че онзи ден си станал в пет сутринта да търсиш лястовичи гнезда под стряхата?

– Не е вярно.

– И аз така си помислих. Хюго разправяше, че те е видял да се кате-риш по дървена стълба. Ясно е, че пак е халюцинирал. Драги ми Кармоди, според мен животът в това затънтено село е размекнал мозъка на бедния ми приятел. Само това ти липсва – по цял ден да общуваш с умопобъркания си племенник. Послушай съвета ми и при първа възможност го изпрати в Лондон.

Не се беше случвало Лестър да изпитва благодарност към надутия младеж заради съветите, с които го обсипваше, но сега му беше повече от признателен. Едва сега осъзнаваше, че не е трябвало да се захваща с рискованата операция, докато в дома му пребивават младежи, дето си пъхат носовете навсякъде. Толкова беше признателен на Рони, че за миг дори изпита симпатия към него.

– Хюго ми спомена, че си му предложил съдружие в някаква... сделка.

– Вярно е – оживи се младежът. – Става въпрос за солидно капиталовложение – искам да купим един нощен клуб, който се намира в...

– Племенникът ми каза, че са му необходими петстотин паунда, за да стане пълноправен съдружник – прекъсна го господин Кармоди.

– Точно така.

– Незабавно ще му дам чек за тази сума. Още сега отивам да го напиша. А утре ти ще го отведеш в Лондон. Най-удобните влакове тръгват рано сутринта. Напълно подкрепям мнението ти за умственото състояние на бедното момче. Благодаря от сърце, че насочи вниманието ми към този факт.

– Няма защо да ми благодариш, Кармоди – снизходително промърмори Рони. – За мен е удоволствие да помогна на приятел, изпаднал в беда.

VII

Джон, който отново се беше задълбочил в работата си, се сепна от повторната поява на братовчедата Хюго, този път с окървавена глава. Очите му се разшириха от изумление и гой разтревожено възкликна:

– Господи! Какво се е случило с теб?

– Изтъркалях се по склона и цапардосах китарата си в един дънер – престорено небрежно обясни Хюго. – Отбих се да попитам дали разполагаш с туткал, та да я позакърпиш.

Джон в миг се превърна в онзи хладнокръвен човек, който не се е побоял да направи цели шест шева на една крава. Проми раната с вода, взе от аптекката памук и йод и се зае да превърже пострадалия, като съчетаваше медицинската помощ със съчувствени думи. Едва когато приключи, даде воля на любопитството си:

– А сега ми разкажи какво се случи.

– Започна се с това, че спипах онзи Туист да се промъква в къщата през прозореца с безсъмнено непочтени намерения.

– Туист ли?

– Да. Онзи, дето изтезава хора в санаториума „Стройни и здрави“.

– Заварил си доктор Туист да влиза през прозореца с непочтени намерения, така ли?

– Точно така. Накарах го да прави същите упражнения, с които измъчва пациентите, но не щеш ли, той скочи в градината, а ние с Емили хукнахме да го гоним. После проклетникът изчезна, а след няколко минути го зърнах на пътеката – оная, стръмната, дето минава над трънаците. Погнах го отново, но паднах и като се изправих, видях, че това изобщо не е Туист, а Рони.

Джон се въздържа от следващи въпроси. Несвързаното бърборене на Хюго го беше убедило, че братовчедът му е на границата на умопобъркването. Спомни си как преди малко той старателно се мъчеше да удави мъката си в алкохол и стигна до заключението, че бедното момче ще се оправи, след като се наспи.

– Препоръчвам ти веднага да си легнеш. Смятам, че те позакърпих, но утре трябва да те прегледа лекар.

– Доктор Туист ли?

– Не, не – побърза да го успокои Джон. – Съветвам те да отидеш при доктор Бейн, който лекува всички жители на селото...

– Не бива да позволяваме онзи Туист да се измъкне безнаказано! –

разгорещено го прекъсна Хюго. – Трябва да съобщим за него в полицията.

– На твоето място щях да забравя за съществуването му. Най-приятелски те съветвам да го заличиш от съзнанието си.

– Нима ще стоим със скръстени ръце и ще позволим на разни негодници с намадени мустаци да ограбват къщата, когато им скимне, вместо да ги вкараме в гроба?

– Не се тревожи за щяло и нещяло, а си легни и гледай да се наспиш добре.

Хюго повдигна вежди, но почувства нетърпима болка и побърза да ги върне в изходното им положение. Изглежда Джон с хладно неодобрение – бе огорчен от малодушието на член на една горда фамилия.

– Така ли? – промърмори. – Ще последвам съвета ти.

– Лека нощ.

– Предай на-сърдечни поздравии на центрофугата за мялчо.

– Непременно – обеща Джон.

Слезе с братовчедата си по стълбите и го проследи с поглед, докато прекосяваше двора. Като се убеди, че Хюго е в състояние да се добере до къщата без чужда помощ, реши да изпуши последната си лула за деня. Тъкмо извади тютюна и Емили се появи иззад ъгъла. Очевидно беше в отлично настроение.

– Приключението си го биваше! – възкликна. – Незабравима нощ! Крадци търчат напред-назад, хора се търкалят по склоновете и си удрят главите в дънери – страхотна веселба! Ще ти кажа нещо под секрет; в критични положения едно куче не се нуждае от хора като скъпия ти братовчед. Хич го няма, да знаеш, не можеш да му се довериш. Само да го беше видял как...

– Престани да вдигаш врява и си лягай – прекъсна я Джон.

– Дадено. Но и ти не се бави, остави малко работа и за утре.

Емили хукна нагоре по стълбите – бързаше да се настани в удобно-то си кошче след бурните нощни преживявания. Джон запали лулата си и се отдаде на размисли. Обикновено изпушването на последната лула за деня бе съпроводено от мисли за Пат, ала този път беше прекалено разтревожен за Хюго, който настояваше, че е заловил доктор Туист при опит за кражба.

Джон не познаваше американския лекар, но знаеше, че е собственик на реномиран санаториум, което според него беше гаранция за почтеност; идеята, че доктор Туист е дошъл чак от „Стройни и здрави“, за да обере Ръдж Хол, бе абсурдна и той основателно се страхуваше за

душевното здраве на Хюго. Но защо братовчедът му твърди, че е видял именно доктор Туист, не викария или Час. Байуотър?

Дочу стъпки и установи, че обектът на размислите му се връща. Хюго вървеше като замаян, между пръстите му белееше парче хартия.

– Джон – промълви, – погледни туй листче и ми кажи какво виждаш. Наистина ли е чек?

– Наистина.

– Чек за петстотин паунда на мое име, който е подписан от чичо Лестър, така ли?

– Точно така.

– Значи Дядо Коледа наистина съществува – благоговейно изрече Хюго. – Джон, добри ми братовчедо, няма да повярваш какво ми се случи току-що! Прибирам се аз къщи, а чичо Лестър ме призовава в кабинета си, връчва ми настоящия чек и ми заповядва още утре с Рони да заминем за Лондон и да уредим въпроса с нощния клуб. Споменах ли ти, че Рони иска да купим едно заведение, което се намира близо до Бонд Стрийт? Или може би не съм ти казал... Няма значение, важното е, че той ми предложи да му стана пълноправен съдружник при условие, че участвам с петстотин паунда. Между другото, чичо Лестър иска утре и ти да заминеш за Лондон.

– Аз ли? Защо?

– Май се е стреснал от този опит за кражба. Доколкото разбрах, искал да повиши сумата, за която е застраховано имуществото и щял да те натовари с уреждането на въпроса. Слушай, невероятно е, че най-сетне старият е развързал кесията и хвърля пари наляво и надясно. Сякаш почувствах нещо подобно, защото сутринта казах на Пат, че...

– Нима си видял Пат?

– Днес сутринта я срещнах на моста. Казах й, че...

– А тя... ъ-ъ-ъ... попита ли за мен?

– Не.

– Наистина ли? – отчаяно избърбори Джон.

– Така си беше. По време на разговора споменах името ти и разменихме няколко думи за теб, но не си спомням Пат да ме е питала за твоя милост. – Хюго сложи ръка на рамото му. – Няма смисъл да се измъчваш, Джон. Прояви мъжество. Забрави я и се постарай да спечелиш сърцето на госпожица Молой. Мисля, че вече имаш известен напредък – снощи внимателно я наблюдавах и ми се стори, че ти хвърля нежни погледи. Почти сигурен съм, че не греша. Малко е стеснителна, но с времето ще стане по-смела. Бедата е в това, драги мой, че си прекалено

скромнен и се подценяваш. Не забравяй, че всеки може да си намери съпруга, стига да е много настоятелен. Например прислужникът на Рони – онзи, дето бил сгоден – е грозен като смъртта и носи обувки четирийсет и пети номер, ама и за него се намери жена. Поуката е, че никога не бива да се обезнадеждаваш. Сигурно си казваш, че не си достатъчно привлекателен за госпожица Молой, че тя дори няма да те погледне. Знай обаче, че в сравнение с прислужника на Рони си истински красавец. Да знаеш само какви огромни уши има...

– Лека нощ – каза Джон.

Изчисти тютюна от лулата си, обърна се и се заизкачва по стълбата, а Хюго остана малко изненадан от недружелюбното му поведение.

VIII

Старшина Фланъри – образец на способен и съвестен човек – припряно се изкачи по главното стълбище на санаториума „Стройни и здрави“. Спря пред една врата на втория етаж и почука.

Издад вратата се чу оглушителна кихавица, после някой извика:

– Влез!

Чимп Туист седеше на леглото, подпрян на куп възглавници. Носеше вълнен халат, лицето му беше пламнало от високата температура, клепачите му бяха подпухнали. Свирият му поглед би сепнал по-чувствителен човек, но за щастие Фланъри не спаднаше към тази категория. Старшината беше двуметров исполин, който прашеше от здраве, и като го гледаше, Чимп се почувства още по-зле; сигурен бе, че гръмливият глас на Фланъри, който навремето е всявал страх сред войниците, ще усили нетърпимото му главоболие. Помисли си, че човек трябва да е в цветущо здраве и във върховна физическа форма, за да се сравнява със здравеняци като старшина Фланъри.

– Какво има? – попита едва чуто, сетне се надвеси над димящата кана до леглото, а старшината го изгледа с обидното самодоволство, което здравите проявяват в присъствието на болен, и засука мустак. Този жест подсили омразата на Чимп. От пръв поглед беше завидял на старшината за мустаците му. Допреди да се запознае с Фланъри, той имаше високо мнение за растителността, никнеща под носа му, но щом зърна конкурента си, изпадна в униние. Не стига, че мустаците на старшината бяха руси, дълги и рунтави, ами умело засуканите им краища сякаш посочваха към небесата. Отглеждането на такава буйна растителност не е

по силите на цивилните. Могат да си пуснат мустаци, да ги поддържат, да ги обичат и да се гордеят с тях, но за да имаш мустаци в истинския смисъл на думата, трябва да си старшина.

– Брей! – възкликна исполинът. – Комай здравата си настинал, сър.

Чимп отново кихна, за да потвърди мнението му.

– Да, пипнал си яка настинка – продължи да вика Фланъри, сякаш командваше строени новобранци. – Трябва да вземеш мерки.

– Фземам – изфъфли през нос Чимп и отново се обърна към каната.

– Хич не си мисли, че ще ти мине, като душиш разни там кани. Няма полза, господин Туист. Трябва да се стигне до дъното на нещата, ако се сещаш кво имам наум. Налага се атака откъм стомаха – той е причината за болезките ти. Излекувай стомаха и докато се обърнеш, ще бъдеш здрав като кукуряк.

– Какфо искаш?

– Някои казват да се взема хинин, други викат, че най-добрия цяр е камфор, капнат върху бучка захар, трети вярват в канелата, ама от мен да знаеш, че най-хубавият лек за настинка е очистително от глухарче, смесено с хмел. Не ща да те дразня, господин Туист, само се мъча да ти бъда от полза. Изпрати да купят очистително от глухарче и преди да се усетиш...

– Какфо искаш?

– Тъкмо щях да ти кажа. Долу чака един господин... ама не е от нашите – обясни старшината и добави: – Пристигна с автонобил. Иска да те види.

– Не приемам никохо.

– Човекът каза, че името му е Молой.

– Молой ли?

– Така каза – отвърна Фланъри, отказвайки да бъде цитиран и да поеме каквато и да била отговорност.

– Така ли? Добре, покани го.

– Очистително от глухарчета – повтори исполинът, преди да прекрати прага.

Изчезна и след няколко секунди доведе Соупи, после остави насаме двамата приятели. Господин Молой пристъпи към леглото и със страхопочитание промълви:

– Настинал си.

Чимп подсмръкна не само от хремата, но и от раздражение.

– И ти ше си настинал, ако снощи си сетял половин час в стутената вода, а после, както си пил вир вода, си карал мотосиклет.

– Брей, да му се не види! – съчувствено възкликна Соупи.

Чимп му разказа какво се е случило, като се изрази пренебрежително за Хюго, а по адрес на Емили изрече думи, които тя за щастие не можеше да чуе.

– Излисам от икрата – завърши той.

– Не! Не!

– Край!

– Не казвай тази дума!

– Вече я казах.

– Недей така, Чимпи, уредили сме довечера да свиеш нещата.

Туист невярващо го изгледа:

– Довечера ли? Да не мислиш, че с тази хрема ще хукна да се катеря през прозорци, та после да ме събарят расни...

– Чуй ме приятелю, опасността е ликвидирана. Всичко е уредено. Днес сутринта Хюго и приятелчето му заминават за Лондон, също и другият младеж. Няма да правиш нищо, само ще влезеш в къщата.

– Нима? – избърбори Чимп, после замълча и замислено се надвеси над каната. Осъзнаваше, че тази информация напълно променя нещата и че задачата му значително се улеснява. Но като делови човек той знаеше, че трябва да се пазари и да се възползва от положението.

– Да решем, че се шъглася и ришкувам живота си... вшеки лекар ще ти каже, че е адски опасно да излизаш, като си болен...

– Чимпи! – отчаяно възкликна Томас Молой. Интуицията му беше подсказала накъде бие специалистът по физическа култура.

– ...затуй шмятам, че трябва да взема шейсет и пет процента, а вие останалото.

Господин Молой беше много красноречив човек (ако нямаш дар слово, изобщо не се захващай с продажба на акции от несъществуващи петролни компании), но никога досега не беше достигал подобна висота на ораторското си изкуство. Още първите му думи биха умилостивили доста коравосърдечни хора, ала когато след пет минути той прекъсна монолога си, за да си поеме дъх, установи, че не е успял да завладее публиката.

– Шейсет и пет на трийсет и пет! – отсече Чимп. – Неопхотим съм ви, инаше нямаше да ме повикате. Щяхте сами да си свършите работата и да не ми кажете нито дума.

– Невъзможно е аз да извърша обира. Трябва да си осигуря алиби. Довечера с госпожата ще ходим на театър в Бирмингам.

– Точно това казвам и аз. Не мошете без мен. Затуй ще делим

шейсет и пет на трийсет и пет.

Господин Молой отиде до прозореца и отчаяно се загледа в градината, после предприе пореден опит.

– Помисли какво ще каже Доли, като ѝ съобща за претенциите ти!

Чимп неучтиво отвърна, че малко го е грижа за Доли и за мнението ѝ. Томас Молой изстена като смъртноранен човек и промърмори:

– Ако настояваш...

Доктор Туист побърза да го увери, че говори съвсем сериозно.

– Не виждам друг начин, освен да се съгласим – въздъхна приятелят му.

– В такъв слушай ще дойда към единайсет. И хич не си прафи труда да отфаряш разни прозорци. Остави наоколо някоя дърфена стълба и аз ще счупя прозореца на стаята, дето дършат стоката. Пофече работа е, ама ще изглежда по-достоферно. Остафи стълбата на място, където да я намеря, и остафи трудната работа на мен.

– Много ти е трудна задачата, няма що!

– Трудна е и още как! Ами ако се шпъна в нещо в тъмното? Ами ако се подхлъзна или стълбата се счупи? Представи си, че онуй смахнатото псе пак ме погне? То не саминава за Лондон, нали? Освен тофа има опасност да хвана пневмония и да гушна босилека... Моля? Какво каза?

Господин Молой не беше обелил и дума, само печално бе въздъхнал.

ОСМА ГЛАВА

Двама души в една лодка

I

По принцип Лестър Кармоди нямаше навик да се съобразява с желанията на по-млади от него хора, но по отношение на пътуването на Джон до Лондон прояви необичайна загриженост. Заяви, че племенникът му в никакъв случай не бива да се върне още същия ден. Първо, подобно пътуване щяло да бъде много уморително, и второ, като всеки младеж Джон имал нужда да си почине и да се възползва от развлеченията, предлагани от столичния град. Съветвал го бил да вечеря в добър ресторант, да отиде на театър, да прекара нощта в луксозен хотел и на следващия ден да потегли към Ръдж.

Въпреки грижовните напътствия на чичото привечер Джон вече шофираше обратно към Устършир. Отказваше да признае дори пред себе си, че го измъчва лошо предчувствие, ала все пак усещаше смъртно безпокойство. По време на пътуването до Лондон не го напускаше мисълта за странното поведение на братовчедата му. Разбира се, твърдението му, че доктор Туист се е опитал да открадне семейните реликви, беше абсурдно, но нищо чудно наистина да е видял как крадец прониква в къщата. Макар разказът му да беше доста несвързан, очевидно се основаваше на някакви факти, ето защо Джон се възпротиви да замине за Лондон по работа, която можеше да се уреди и по телефона, докато в околността се навъртат разни крадци.

Чичо му безгрижно се засмя и заяви, че най-вероятно Хюго се е заблудил. Дори да е видял някого и да го е преследвал из парка, каква е гаранцията, че престъпникът ще се върне още на следващата нощ? Може би Джон предлага да патрулира из имението през нощните часове, в противен случай едва ли могат да разчитат на помощта му, защото жилището му се намира на голямо разстояние от къщата, но и даже и без него Ръдж Хол има достойни защитници. Естествено икономът Стърджис не се брой, тъй като е в напреднала възраст и е дюстабания, ала гарнизонът включва освен самия господин Кармоди и безстрашния Томас Молой, от когото навремето са треперели като лист измамниците и злодеите в миньорските лагери.

Въпреки че доводите на чичо му бяха много убедителни, след срещата с представителя на застрахователната компания Джон вечеря набързо и потегли обратно към имението.

Често се случва човекът, който получава най-малко облаги от дадено предприятие, най-много да милее за благополучието му. Джон подозираше, че чичо му Лестър пет пари не дава за Ръдж Хол, а за Хюго, който обожаваше живота в големия град, пребиваването в имението бе равнозначно на заточение и той горчиво се окайваше, защото е осъден да изтлее зад стените на старинната къща.

Само Джон милееше за Ръдж Хол, както би следвало да милее всеки Кармоди; гордееше се с Ръдж Хол, както се е гордеел Найджъл Кармоди, който е подкрепял крал Чарлс и е съумял да опази имението от войските на Кромуел. Изтръпваше от ужас при мисълта, че престъпници могат да осквернят дома, приютявал поколения Кармоди, ето защо продължаваше да пришпорва двуместния си автомобил. Пристигна в Ръдж Хол точно когато часовникът над конюшната удари единайсет.

Първото, което му направи впечатление, бе, че вратата на гаража е широко отворена, а луксозният автомобил „Декс Мейо“ липсва. Той паркира своята кола на обичайното ѝ място, изключи двигателя и фаровете, слезе и докато раздвижваше скованите си крайници, заблъска глава над необичайно го явление. Единственото възможно обяснение бе, че чичо му е наредил на шофьора да закара някого до Бирмингам. Бирмингам беше най-близкият град, в който жителите на Ръдж можеха да потърсят спасение от суката на селцето.

Той предположи какво се е случило. Не четеше бирмингамските вестници, но знаеше, че всяка сутрин в имението доставят „Поуст“. Безсъмнено госпожица Молой, чийто апетит за забавления не е бил доволен от концерта в селото, е прочела във вестника, че в някой от бирмингамските театри се играе американски мюзикъл. Убедила е чичо Лестър тримата с баща ѝ да посетят постановката, в резултат на което къщата се охраняваше само от иконома Стърджис, който беше на преклонна възраст още по времето, когато Джон бе малчуган.

Младежът усети силно раздразнение. След продължителното шофиране по принцип издръжливото му тяло копнееше за почивка. С нетърпение очакваше мига, когато ще се озове в леглото, а ето че сега трябваше да остане на пост до завръщането на тримата любители на оперетата. Реши да събуди Емили – не е редно кучето да спи, когато господарят му будова.

– Кой е? – сънено се обади тя в отговор на подсвирването му. –

Какво има?

– Ела веднага – извика Джон.

Чу се дращение на нокти по стълбите, после Емили изскочи навън. Беше бодра и готова за нови подвизи.

– Върна се, а? – подвикна му закачливо.

– Ела с мен.

– Какво става? Май ни очакват нови приключения...

– Престани да вдигаш шум! – прекъсна я той. – Знаеш ли колко е часът?

Двамата бавно заобиколиха сградата. Магията на нощта подежда успокояващо на Джон. Беше забравил колко прекрасна е градината през този сезон и в този късен час. Долавяха се ухания, които денем срамежливо се криеха Бог знае къде, а шепотът на дърветата се чуваше само когато наоколо цареше гробна тишина.

За разлика от Лондон тук беше прохладно и свежиет въздух действаше като балсам. Емили изчезна в мрака, което означаваше, че ще благоволит да се прибере в два след полунощ, след като се е въргала в най-голямата мръсотия, и ще наруши заслужената почивка на господаря си. Ала на Джон не му беше до нея. Обзело го беше блажено спокойствие. Сякаш вътрешен глас му нашепваше, че го очаква прекрасно преживяване. Какво ли можеше да е то, след като в близко бъдеще пред него се очертаваше само нерадостната перспектива да изкъпе Емили, когато скитницата благоволит да се прибере вкъщи?

С бавни стъпки той отново заобиколи къщата и стъпи на посипаната с чакъл пътека, водеща към конюшната. Хрущенето наруши тишината на топлата лятна нощ, в този миг от мрака изникна белезникав силует.

– Джони, ти ли си?

Той спря и се олюля, сякаш го бяха ударили. Позна гласа на Пат и му се стори, че чува шепота на лунните лъчи.

– Ти ли си, Джони?

Той се изтръгна от вцепенението и затича към нея. Сърцето му биеше до пръсване, радостта, тлееща в гърдите му, пламна като буен огън. Загадъчното предчувствие се беше сбъднало. Той дори не беше мечтал, че ще го сполети такава щастие.

II

Небето беше осеяно със звезди, но под вековните дървета цареше пълен мрак, сред който се очертаваше само силуетът на Пат. Джон безмълвно се втренчи в нея. Само веднъж в живота си беше изпитал подобно усещане – през една студена и мъглива ноемврийска вечер, след като в продължение на половин час футболният отбор на неговото училище, играещ срещу тима на Марлбъроу, с нокти и зъби беше запазил минималната си преднина, той бе чул свирката на съдията и макар да бе уморен, измръзнал и покрит с кал, беше осъзнал, че мачът е приключил с победа за неговия отбор. Оттогава бе имал много щастливи мигове, но досега не бе изпитвал същото необикновено, почти болезнено въодушевление.

За разлика от него Пат проявяваше забележително присъствие на духа.

– Страхотно куче-пазач имаш, няма що! – подхвърли с насмешка. – Хвърлях шепи чакъл към прозореца ти, но то дори не се обади.

– Емили забегна нанякъде.

– Дано да я ухапе заек – тросна се младата жена. – Смъртно съм й обидена. Наскоро се срещнахме в селото, а тя се престори, че не ме познава.

Двамата замълчаха, после Джон изрече със задавен глас:

– Пат!

– Реших да намина, за да се осведомя как я караш. В такава прекрасна нощ на човек му се иска да спи. А ти какво правиш? Да не са те наели за нощен пазач?

Думите й му напомниха, че е пренебрегнал задължението си, но той не изпита никакви угризения на съвестта. Нямаше да си мръдне пръста, ако ще хиляда крадци, въоръжени с хиляда лоста, в момента да вилнееша из сградата.

– Излязох да се поразходя – небрежно подхвърли той.

– Изненада ли се, като ме видя?

– Да.

– Напоследък почти не се срещаме.

– Не знаех... не бях сигурен дали искаш да ме видиш.

– Боже мой! Какво е предизвикало съмнението ти?

– Не зная.

Отново замълчаха. Джон се измъчваше от ужасното предчувствие,

че не ще съумее да се възползва от възможността, предоставена му от съдбата. Нима е способен само да мънка несвързани думи, които и на самия него изглеждат банални? Тази вълшебна нощ изискваше по-вдъхновени слова. Представи си какъв изглежда в очите на Пат – девойката, която бе пътувала чак до Европа и се бе запознавала с най-различни мъже: сладкодумни и ослепителни красавци, светски лъвове и изискани кавалери, очарователни и самоуверени господа, които знаят цената си. Изведнъж се почувства по-нищожен от червей.

И все пак тази вечер тя беше дошла да се срещне с него! Мисълта донякъде възвърна самочувствието му и докато отчаяно търсеше в неизследваните кътчета на съзнанието си думи, с които да изрази радостта си от нейната благосклонност, Пат наруши мълчанието:

– Джони, да се разходим с лодка в езерото.

Сърцето му сякаш запя. Никога не би предложил среднощна разходка с лодка, защото подобна идея не би му хрумнала, но сега беше възхитен. Помъчи се да изрази възторга си, но отново не намери подходящи думи.

– Май не си много въодушевен – промълви Пат. – Сигурно си казваш, че по това време трябва да съм в леглото си.

– Не.

– Може би си уморен и бързаш да си легнеш...

– Не.

– Да вървим тогава.

Мълчаливо тръгнаха към навеса за лодки по пътеката, от двете страни на която се издигаха тисови дървета. Тишината на прекрасната нощ сякаш ги обвиваше с копринен плащ. Тук мракът бе непрогледен и макар да носеше бяла рокля, Пат като че бе невидима.

– Джони!

– Какво? – попита той и я чу как възкликна, сетне в прегръдките му се озова деликатно създание, ухаещо на фин парфюм. Младежът се стресна и побърза да пусне Пат, а тя се засмя:

– Извинявай. Спънах се в нещо.

Джон не отговори. Беше загубил ума и дума. Докато я държеше в обятията си, бе прозрял причината за словесната си констипация. Не смогваше да обели и дума в присъствието на Пат, защото жадуваше да я целуне и никога да не я изпуска от прегръдките си. Спря като улучен от куршум.

– Какво ти става? – попита тя.

– Нищо.

Беше чул гласа на разсъдливостта, която често разваля удоволствието. Представяше си я като бледа и вечно намръщена жена с тънки устни, която му беше прошепнала: „Смяташ ли, че е разумно?“ и укоризнено го бе изгледала. Думите ѝ подплашиха първичните му чувства, които си плюха на петите. Пещерният човек, който се бе пробудил в Джон, побегна обратно в далечното минало, а младежът, живеещ през двайсети век, си помисли: „Разбира се, че е неразумно“. По време на разговора им в нощния клуб Пат недвусмислено бе заявила, че изпитва към него само приятелски чувства, а той едва не бе прекъснал тънката като паяжина нишка помежду им, за да задоволи нагона на някакъв далечен предтеча, който би трябвало да се срамува поведението си. Потръпна, като си представи, че е бил косъм да загуби приятелството ѝ. Беше чел много романи, в които героините възкликват: „О, защо разваляш всичко!“ Той реши да не допуска подобна грешка. Като се стараше да не докосва Пат, отвори вратичката, отвъд която бяха стъпалата към навеса за лодките, и промълви:

– Пази се.

– От какво? – попита тя, а на него му се стори, че тонът ѝ е прекалено хладен.

– Стъпалата са доста стръмни.

– Така ли? – промърмори Пат.

III

Последва я в лодката и отново го обзе неприятното чувство, че се е случило нещо, което е помрачило най-прекрасната нощ през живота му. Известно е, че младите момичета често променят настроението си – в момента Пат изглеждаше някак отчуждена, обзета от странно равнодушие. Не каза нито дума, когато той отгласна лодката от брега, продължи да мълчи и когато плавателният съд почти безшумно се плъзна във водата и ги понесе към свят на звезди и прохлада, където властваше тишината, а дърветата се очертаваха на фона на небето, като че бяха изрязани от картон.

– Как се чувстваш? – осмели се да попита Джон.

– Прекрасно – отвърна Пат. Изглежда, настроението ѝ отново се беше променило и тонът ѝ бе съвсем дружелюбен. Блажено въздъхна и добави: – Тук има големи удобства – тапицерия и прочие. Спомняш ли си времето, когато се возехме с най-обикновена лодка?

– Бяха хубави времена – печално отбеляза той.

– Вярно е – съгласи се Пат.

Магията на лятната нощ отново ги завладя и те замълчаха. Само плясъкът на вълничките и ритмичното потапяне на веслата нарушаваха тишината. Внезапно над тях прелетя прилеп, а край островчето, където птиците си бяха свили гнезда, нещо шумно подскочи във водата. Пат вдигна глава:

– Щука ли беше?

– Може би.

Девојката се приведе над него:

– Ех, ако татко беше тук! Знаеш ли, душа дава отново да полови щуки във вашето езеро. Джони, най-съкровено ми желание е някой да се намеси и да прекрати нелепата вражда между него и твоя чичо. Сигурна съм, че татко е готов да му прости, ако господин Кармоди направи първата стъпка. В края на краищата поведението му е било непрости-мо. Нека поне се извини.

Джон мълчеше и си мислеше, че който се опита да принуди чичо му да се извини за каквото и да било, се нагърбва с непосилна задача. Малко е да се каже, че господарят на Ръдж Хол е твърдоглав. Като минаваше покрай свинете, те му се покланяха, а магаретата учеха от него що е инат.

– Чичо Лестър е особен човек – промълви неохотно.

– Но може би ще се вслуша в съвета ти.

– Може би.

– Обещавах ли да опиташ? Кажи му, че единственото условие на баща ми е той да признае грешката си. Признай, че не иска много, след като едва не е загинал по вина на скъпия ти родственик.

– Ще опитам.

– Хюго твърди, че на господин Кармоди му хлопа дъската, но може и му е останала капчица разум и ще разбере, че татко с право му е сърдит, задето го е използвал като щит срещу експлозията.

– Аз пък съм на мнение, че смахнатият е Хюго – промърмори Джон. – Представи си, снощи тичаше из парка и си блъскаше главата в разни дънери. Разправяше, че преследва крадец.

Пат не желаше да се отклоняват от темата и да обсъждат умствените недостатъци на Хюго.

– Нали ще вземеш молбата ми присърце, Джони? Положението е нетърпимо, особено за мен. Онзи ден татко ме завари да разговарям с твоя братовчед и се държа като герой от мелодрама. Очевидно

съжаляваше, че не е зима, за да прогони провинилата се дъщеря сред дълбокия сняг и да причини смъртта ѝ. Ако разбере, че тази вечер съм била тук, ще побеснее от гняв. Забранил ми е да разговарям с теб, с Хюго, с господин Кармоди, с Емили – като че ли пък аз умирам да общувам с тази празноглава фръцла – както и с вашите волове, магарета и изобщо с всички, които обитават имението. Непрекъснато реди клетви по адрес на Ръдж Хол и ругае всичко живо – от членовете на семейството до мишките в килера, и честно да ти кажа, вече ми дойде до гуша. Израснала съм заедно с вас, къщата винаги е била като роден дом за мен, а ти...

Джон, който се подготвяше за поредното загребване, затаи дъх.

– ...а ти си ми бил като брат...

Той яростно цопна веслата във водата.

– ...татко жестоко се лъже, ако мисли, че не страдам от забраната.

На мое място повечето момичета щяха да пренебрегнат нарежданията му, но аз ще ги спазвам. Не се страхувам от гнева му, но знам, че дълбоко ще се наскърби, ако разбере, че общувам с врага. Ето защо дойдох тук без неговото знание, макар че от всичко на света най-много мразя потайните неща. Разговаряй с инатливия старец, Джони. Моля те от сърце.

– Пат – разпалено подхвана той, – страхувам се, че задачата е непосилна, но обещавам да направя всичко възможно.

– Браво, така те искам! Странен човек си, Джони. В някои отношения си толкова... муден, но захванеш ли се с нещо, обикновено постигаш успех.

– Муден ли съм? – засегна се той. – За какво намекваш?

– Не смяташ ли, че си малко бавен?

– По отношение на какво?

– По отношение на всичко.

При все че звездите храбро се опитваха да разсеят мрака, нощта беше тъмна и Джон не виждаше лицето на Пат, но подозираше, че тя подигравателно се усмихва, както ѝ беше обичай в миналото. Само че за разлика от миналото, когато той се спаружваше под подигравателната ѝ усмивка, сега го обзе гняв. Натисна веслата и лодката стремително се понесе в тъмата.

– Не греби толкова бързо! – обади се Пат.

– Досега ме обвиняваше, че съм прекалено бавен – подхвърли той, като мислено се върна години назад, когато разменяше остроумия със съучениците си.

Пат се изкиска и промълви:

– Обидих ли те, Джони? Извинявай. Мисля, че за всичко е виновна разсъдливостта.

Джон се стресна и се втрени в мрака, като напразно се мъчеше да види лицето ѝ. Воден плъх се стрелна край лодката, оставяйки ветрилообразна следа. На островчето някаква птица шумолеше в тръстиките. Звездите намигаха на Джон. Правилно ли беше чул? Няма тя намекваше, че...

Излезе от вцепенението си и отново загреба. Не, невъзможно е! Не може да бъде! По време на „инцидента“ на пътеката бе постъпил правилно. Поведението му щеше да бъде непростимо, ако бе послушал онзи Джон от каменната ера, който се облича с мечешки кожи и размахва брадва от кремък. Пат щеше да възкликне: „Защо разваляш всичко?“, в случай, че бе последвал съвета на онзи простак, който по своето време може би е имал успех сред обществото, но не владееше изтънчените обноси на съвременните младежи.

Въпреки че се самоуспокояваше, той отново налегна веслата, с което си навлече неодобрението на Пат:

– По-бавно, не се състезаваш! Май ми показваш, че искаш час по-скоро да се отървеш от мен и да останеш сам.

– Не – избърбори Джон, макар че жадуваше да ѝ възрази.

– Време е да се прибирам вкъщи. Ще те помоля да ме закараш до моста на река Скърм, но няма да ти се разсърдя, ако откажеш. Може би си уморен.

През деня Джон беше шофирал до Лондон и обратно, но никога не се беше чувствал толкова бодър. Готов бе цяла вечност да гребе, стига с него в лодката да бъде Пат.

– Добре, ще те закарам.

– Гребни по-бавно – помоли го тя. – Не ми се ще да профучиш край местата, които си спомням от детството си. Далеч ли е Убежището на призраците?

– Съвсем наблизко е.

– Тогава не бързай.

Крепостният ров, който опасваше Ръдж Хол, е бил изкопан по нареждане на първия от фамилията Кармоди по времето, когато се е налагало да се държат на разстояние неканените гости. След като в страната най-сетне се възцарил мир, първоначалното предназначение на рова било забравено. Всеки следващ собственик го разширявал, докато накрая тясната водна ивица се превърнала в езеро, осеяно с островчета. Непосветеният би си помислил, че отвъд внушаващите страх тисове, които

Пат наричаше Убежището на призраците, се издига солиден насип, но всъщност между дърветата имаше тесен канал. Преминеше ли по него, лодката се озоваваше в поток, който криволичеше покрай тучни ливади и се вливаше в река Скърм.

– Джони, на колко години беше, когато за пръв път се осмели да гребеш нощем край Убежището на призраците? – попита Пат.

– На шестнайсет.

– Мисля, че беше много по-голям.

– Беше точно на шестнайсетия ми рожден ден.

Тя протегна ръка към клоните, надвиснали над езерото:

– А пък аз не бих го сторила дори сега. Сигурна съм, че измежду тисовете ще се покаже костелива ръка, обраснала с дълги черни косми, и ще ме сграбчи. Изтръпвам, защото ми се струва, че в момента ръката на призрака се протяга към шията ти. Питам се какво ли те потикна да проявиш нечуван героизъм през онзи незабравим ден...

– Нали се обзаложи с мен, че няма да го сторя.

– Нима? Забравила съм подробностите.

– Предизвика ме с подигравките си...

– Не думай. Излиза, че съм ти повлияла положително. Божичко! Колко е странно, че вече не сме деца, а зрели и променени хора, обаче езерото си е същото.

– Не съм се променил.

– Грешеш, Джони.

– Защо мислиш така?

– О... не знам.

Той престана да гребе. Беше решил да изкоичи истината от нея.

– Защо твърдиш, че съм се променил?

– Погледни, нещо се белее между дърветата. Сигурно са гъски.

На Джон не му беше до гъски. Държеше да разнищи въпроса докрай.

– Ни най-малко не съм се променил. И тогава, и сега... – Усети се на време и млъкна. За малко да каже, че е бил влюбен в нея тогава, и че до ден-днешен изпитва същото чувство, което, разбира се, щеше да развали всичко. – Не съм се променил – смотолев и се изчерви.

– Тогава защо ме избягваш? Откакто съм се върнала в Ръдж, за пръв път те виждам и за целта трябваше да извървя два километра и да замерям прозореца ти с шепи чакъл. Някога ти едва ли не спеше пред вратата ми. Мислиш ли, че ми е приятно да ме зарежеш, сякаш не съществувам?

Джон се вцепени от ужас. Фактите, изложени от нейна гледна точка, говореха, че се е държал като безсърдечен грубиян. Живял бе със заблудата, че Пат ще се възхити от вежливото му и изтънчено поведение. Вярваше, че дълг на всеки мъж, отритнат от любимата, е да изпъзли в някой далечен ъгъл и да изчезне от живота ѝ, докато времето заличи спомена за безочието му. Та нали именно поради тази традиция половината зверове в Африка са загинали млади-зелени от куршумите на ловци!

– Не подозирах...

– Какво?

– Че искаш да ме видиш.

– Разбира се, че искам. Слушай, хрумна ми нещо. Имаш да някаква спешна работа утре?

– Не.

– Тогава ела да ме вземеш с таратайката. Ще си устроим истински пикник като в доброто старо време. Татко няма да бъде у дома – поканен е на обяд. Ела около един. За час ще стигнем до Уенлок Едж. Природата там е прекрасна, дано и времето да не се развали. Какво ще кажеш?

В първия момент той не каза нищо. Чувствата, които бушуваха в гърдите му, не можеха да бъдат изразени чрез думи. Загреба усилено и лодката безшумно навлезе в реката. Сънливата Скърм я прие с отворени обятия – заради нейната радушност здравомислещите хора са я обявили за най-гостоприемната река в света.

– Съгласен ли си?

– И още как!

– Чудесно! Ще те чакам в един.

Скърм се плискаше в корпуса на лодката и тихо се кискаше. Беше добродушна и учтива река, свикнала да се усмихва под мустак като възрастен джентълмен, който се радва на щастието на младежите около себе си.

– Едно време си устройвахме чудесни пикници – замечтано промълви Пат.

– Вярно е – съгласи се Джон.

– Още не проумявам как си ме търпял – бях отвратително и глупаво момиченце, което все те командваше.

– Не е вярно – опроверга я Джон.

Сред сенките се очерта силуетът на стария мост. Джон насочи лодката към брега, а високите тръстики зашумоляха, сякаш в далечината

тръбяха ловджийски рогове. Пат ловко скочи на сушата, наведе се и прошепна:

– Вече не съм онова отвратително хлапе. Може би някой ден ще го разбереш, ако проявиш достатъчно търпение. Лека нощ, скъпи ми Джо-ни. Гледай да не забравиш за пикника.

Стопи се в мрака, а младежът подскочи, сякаш го бе ударил електрически ток. Разбира се, беше невероятно, но за миг бе изпитал усещането, че Пат го е целунала.

– Пат! – извика задавено.

Никой не му отговори – чуваше се само съненият смях и Скърм, който лениво криволичеше към мястото на срещата с добрата си приятелка Севърн, за да ѝ разкаже за случилото се.

– Пат! – отново извика Джон и натисна веслата. Реката престана да се киска и изгъркори, сякаш протестираше срещу грубото му отношение. Носът на лодката се удари в брега и младежът скочи на сушата. Застана неподвижно и се ослуша, ала не долови нито звук. Внезапно опустелият свят беше обгърнат от гробна тишина.

След миг в мрака се разнесе едва доловим шум – Скърм отново се кискаше.

ДЕВЕТА ГЛАВА Приспивателно

I

На другата сутрин Джон спа до късно, а в мига на пробуждането се почувства щастлив както никога досега. Поради причина, която в момента му убягваше, светът около него се беше превърнал в най-прекрасното кътче на вселената. После в паметта му изплуваха събитията от предишната нощ и той с вик скочи от леглото.

Емили, която спеше като пън в кошчето си, тъй като бе скитала до ранни зори, сънено отвори едното си око. Обикновено се суетеше около Джон и му помагаше да се изкъпе и да се облече, но днес това не бе по силите ѝ. Реши по-късно да му съобщи за човека, когото снощи беше видяла в парка, затвори око и отново потъна в сън.

Когато Джон излезе на двора, установи, че е пропуснал няколко часа от най-прекрасната утрин в световната история. Слънцето грееше ослепително, ветрецът шепнеше в клоните на кедровите дървета, пухкави облачета плуваха по кристалносиньото небе, а откъм фермата се чуваше кудкудякане на кокошки. Джон беше толкова щастлив, че изпитваше най-сърдечни чувства към всички Божи творения. Птиците наоколо бяха съвършени, никога не беше виждал толкова мили насекоми, дори кръжачката около носа му оса предизвика в сърцето му братска обич. А когато луксозният автомобил премина по моста над крепостния ров и Болт удари спиращки, младежът си каза, че това е най-симпатичният шофьор на света.

– Добро утро, Болт! – поздрави го радушно.

– Добро утро, сър.

– Къде си бил толкова рано?

– Господин Кармоди ме изпрати в Устършир да предам една чанта на гардероба на гарата. Ако отиваше в къщата, сър, ще бъдете ли така добър да му предадете квитанцията?

Джон с удоволствие се съгласи. Жалко, че шофьорът го молеше за толкова незначителна услуга, искаше му се да направи за него много повече. Реши, че трябва да е благодарен, задето му се удава да извърши едно добро дело, с което да ознаменува прекрасната утрин. Взе

квитанцията и я пхна в джоба си.

– Как си, Болт?

– Добре. Благодаря за вниманието, сър.

– Как е госпожа Болт?

– Добре. Благодаря за вниманието, сър.

– Как е детето?

– Добре е.

– А кучето?

– И то е добре, сър.

– Прекрасно! – възкликна младежът. – Превъзходно! Великолепно!

Много се радвам. – Усмихна се до уши и се запъти към къщата. Колкото и възвишени да бяха чувствата му, стомахът му настояваше да получи своето и макар тази сутрин Джон да се чувстваше като на седмото небе, не беше толкова заслепен, че да се откаже от порция пържени яйца и чаша кафе. Като застана пред задната врата, си спомни, че не се е поинтересувал за канарчето на госпожа Болт, но вече бе пропуснал подходящия момент. Може би по-късно ще му се удаде случай да поправи пропуската си. Отвори вратата и тръгна към трапезарията, където го очакваше изобилие от пържени яйца и кафе. Преди да влезе, спря и нежно погали котката.

В трапезарията нямаш жив човек, ала по всичко личеше, че другите обитатели на къщата вече са закусили. Джон не беше разочарован от отсъствието им. Въпреки че изпитваше благоразположение към целия човешки род, предпочиташе да бъде сам. Всеки младеж, комуто предстои да прекара един прекрасен ден с любимата девойка, е мечтателно настроен и не му е до разговори. Понечи да си налее кафе, но очевидно хората преди него солидно се бяха подкрепили и каничката беше празна. Той позвъни, а когато икономът се появи, приветливо го поздрави:

– Добро утро, Стърджис. Моля те, донеси ми кафе.

Стърджис беше дребен човечец със снежнобяла коса, който от двацет години кротко вехнеше на служба при господин Кармоди. Според Джон, който от малък беше свикнал с присъствието му, икономът си оставаше все същият болнав и съсухрен добродушен старец, на когото най-много подхождаше ролята на благородния възрастен джентълмен в някоя мелодрама.

– Божичко, как ме стреснахте, господин Джон! Мислех, че сте в Лондон.

– Върнах се снощи и много съм щастлив, че съм си у дома – сърдечно отговори младежът. – Как е артритът, приятелю?

– Болките са непоносими, сър.

Джон беше потресен. Как е възможно някой да страда през този прекрасен ден?

– Не думай! – възкликна.

– Тъй си е, господин Джон. Снощи почти не мигнах.

– Трябва да се разтриеш с нещо загряващо, да си легнеш и да се напиш добре. Къде усещаш най-силна болка?

– В ставите, сър.

– Лоша работа. Бога ми, искрено ти съчувствам. Дано хубавото време се задържи – сигурно ще почувстваш облекчение.

– Дано, господин Джон.

– От сърце ти го пожелавам. Слушай, къде са останалите?

– Господин Хюго и младият джентълмен заминаха за Лондон.

– Вярно, как можах да забравя!

– Господин Молой и дъщеря му преди малко приключиха със закуската и сега се разхождат в градината.

– Добре. А чичо ми къде е?

– Заведе полица в картинната галерия.

Джон смаяно го изгледа:

– Защо му е да води полицаи в галерията?

– Навярно заради обира.

– Обир ли?

– Не сте ли разбрали, сър, че през нощта тук е била извършена кражба?

Светът е устроен така, че съдбата дебне с бухалка почти зад всеки тъгъл, поради което щастieto винаги е мимолетно. За броени секунди Джон се озова от седмото небе на земята.

– Боже мой!

– Голяма неприятност, сър. Ако разполагате с малко време, бих ви помолил...

Ала младежът не му обърна внимание. Почувства се като страж, който е заспал на поста си и е позволил на врага да се прокрадне покрай него в нощния мрак. Скочи на крака и възкликна:

– Отивам да разбера какво се е случило?

– Добре, господин Джон. Разрешете да ви съобщя нещо...

– Ще го отложим за друг път, Стърджис.

Хукна нагоре по стъпалата и влезе в галерията. Господин Кармоди и единственият полицай в Ръдж оглеждаха първаза на прозореца и преди да забележат, че вече не са сами, Джон установи безспорни

доказателства за извършения обир. Няколко рамки, от които платната бяха изрязани, се вираха в него като слепи очи. Стъклото на шкафа беше счупено, а миниатюрите, които се съхраняваха вътре, липсваха. Солницата, която самата кралица Елизабет беше подарила на Еймъс Кармоди, също бе изчезнала.

– Господи! – промълви младежът.

Господин Кармоди и човекът до него се обърнаха.

– Джон, каква изненада! Мислех, че си в Лондон.

– Върнах се снощи.

– Дали сте видели или сте чули нещо подозрително? – намеси се полицаят, който се казваше Моулд и бе сред най-глупавите хора в селото. Очите му бяха като кафяви локви, покрити с тънък слой мръсотия, но той се мъчеше погледът му да бъде проникателен, както подобава на служител на закона.

– Не – отвърна Джон.

– Как така?

– Не бях тук.

– Но нали току-що казахте, че сте се върнали снощи, сър? – съобразително отбеляза Моулд.

– Не бях в къщата! – нетърпеливо се тросна младежът. – Веднага щом се прибрах, излязох с лодката в езерото.

– Значи не сте видели, нито сте чули нещо подозрително, а?

– Не съм.

Полицаят, който беше наплюнчил върха на молива и се готвеше да запише показанията на Джон, разочаровано прибра бележника си.

– Кога се е случило? – попита младежът.

– Невъзможно е да се прецени – отговори Лестър Кармоди. – Поради печално стечение на обстоятелствата след вечеря в къщата не е имало жив човек. Както знаеш, вчера сутринта Хюго и приятелят му заминаха за Лондон. Господин Молой и дъщеря му взеха колата и отидоха на театър в Бирмингам, а аз си легнах рано, защото ме измъчваше силно главоболие. След осем вечерта крадецът е имал възможност да се промъкне незабелязано. Мисля, че обирът е извършен малко преди полунощ.

– Как е влязъл?

– Безсъмнено през прозореца. Използвал е дървена стълба.

Едва сега Джон забеляза, че стъклото на прозореца е изрязано.

– За съжаление – продължи чичо му, – макар и много ценни, откраднатите предмети не са с големи размери, което е улеснило

престъпника. Безсъмнено той вече е далеч оттук заедно с плячката си, нищо чудно дори да е в Лондон.

– Тез неща застраховани ли бяха? – поинтересува се полицаят.

– Да. Колкото и да е парадоксално, Джон вчера предприе пътуване до столицата, за да увеличи застраховката. Надявам се, че си уредил въпроса, скъпи мой племеннико.

– Да – разсеяно отвърна младежът. Като всеки, който се е озовал на местопрестъпление, и той търсеше улики.

– Хей! – възкликна ненадейно.

– Какво? – в един глас попитаха чичото и полицаят.

– Видяхте ли ей това?

– Разбира се – побърза да отговори господин Кармоди.

– Аз пръв го видях! – не остана по-назад Моулд.

– Сигурно престъпникът си е порязал пръста, докато се е прехвърлял през перваза.

– И аз стигнах до същото заключение – отбеляза полицаят.

Откритието на екипа Моулд-Кармоди-Джон бе кървав отпечатък от пръст върху перваза на прозореца и като толкова много открития на този свят на пръв поглед изглеждаше много по-важно, отколкото беше. Младежът заяви, че отпечатъкът е важно вещественно доказателство, но Лестър попари ентузиазма му, като отбеляза невъзможността да се претрси цяла Англия за човек с порязан пръст.

– Разбирам – разочаровано промълви Джон.

Полицай Моулд побърза да каже, че пръв се е досетил за тази невъзможност.

– Не ни остава друго – примирено въздъхна Лестър Кармоди, – освен да телефонираме в полицейското управление в Устършир. Не очаквам да сторят чудо и да открият откраднатите вещи, но се налага да спазим формалностите. Ела с мен, Моулд.

Двамата излязоха. Според Джон селският полицай не приемаше възторжено идеята, че има по-големи капацитети от него в борбата с престъпността. Чичо Лестър пък бе приел случилото се с изключително мъжество. Мнозина на негово място щяха да изпаднат в истерия или в отчаяние, но той бе запазил спокойствие, което говореше за силния му характер.

Младежът внимателно огледа помещението с надеждата да открие нови и по-убедителни улики. Но като новак в детективската работа не можеше да прецени кое е улика и кое не е. Може би престъпникът е оставил следи, но как да ги различи? Шерлок Холмс беше способен да

открие важна улика дори в пепел от пура. За доктор Уотсън оставаше неблагодарната работа да снесе отпечатъка и да го приложи към веществените доказателства. Джон беше принуден да признае, че от него няма да излезе прочут детектив, а само бледо копие на доктор Уотсън. Осъзнаваше, че дори не е на нивото на най-некадърния детектив от Стокланд Ярд. Размишленията му бяха прекъснати от появата на иконома.

II

– А, ти ли си? – без особен ентузиазъм измърмори младежът. Изглежда, Стърджис се канеше да дърдори празни приказки, а когато човек се е съсредоточил върху важен проблем, не му се ще наоколо да се навъртат изкуфели икономи.

– Възможно ли е да поговорим, господин Джон?

Разбира се, че беше възможно, макар перспективата да не го радваше. Уважаваше белите коси на Стърджис, но бедният старец беше избрал неподходящ момент за откровенията си.

– Както вече ви казах, снощи почти не мигнах от болки, господин Джон.

Едва сега младежът разбра, че скъпо ще плати за любезността си. В миговете, когато му се струваше, че всички хора по света са негови помалки братя, бе съвсем естествено и дори неизбежно да прояви жив интерес към артритата на Стърджис. Ала сега горчиво съжаляваше. Всички мозъчни клетки му бяха необходими за откриване на улики; непростимо бе да освободи от работа част от тях, за да изслуша оплакванията на болнавия старец. С доста студен тон той се поинтересува дали икономът е опитал лечение със средства, препоръчвани от народната медицина.

– Дълго не можах да заспя, господин Джон – упорито продължи старецът.

– Онзи ден прочетох във вестника, че понякога ужилвания от пчели помагат против артритата.

– Ужилвания от пчели ли?

– Да, така пишеше във вестника. Киселината, съдържаща се в жилото, изтегля киселината или каквото там причинява подуването на ставите.

Стърджис замълча, а Джон предположи, че следващият му въпрос ще бъде къде да намери пчели, които хубавичко да го нажилят. Ала старецът не възнамеряваше да се оплаква от болежките си. Пред Джон

стоеше Стърджис – икономът, който милее за Ръдж Хол, не грохналият Стърджис, който страда от артрит.

– Много мило от ваша страна да се интересувате от здравословното ми състояние, сър, но всъщност исках да поговорим за обира.

Младежът веднага наостри уши и стана много по-любезен:

– Главата ми не побира как се е случило, Стърджис. Очевидно престъпникът е проникнал в къщата през прозореца и е излязъл по същия начин.

– Не е вярно, господин Джон. Тъкмо за това исках да поговорим. На излизане той слезе по стълбището.

– Какво? Откъде знаеш?

– Видях го, сър.

– Така ли?

– Да, господин Джон. Видях го, защото болките ми попречиха да заспя.

Угризенията, които младежът беше почувствал, научавайки за обира, бяха несравними с терзанията, които изпита сега. С лека ръка бе причислил иконома към изкуфелите дърдорковци, само защото имаше глуповато изражение, а като говореше, блееше като овца. Не беше разбрал, че този благороден човек, който не бе виновен, че природата го е наказала с грозновато лице, нито че гласните му струни са засегнати от напредналата възраст, е бил машината на Бога (Приспособление, използвано за пръв път в гръцките амфитеатри. Когато героят в пиесата изпадне в безизходица, от небето се спуска стол, окичен с цветя, героят сяда на него и се озовава в безопасност, т.е. спасен е от Бога. – Б. пр.), изпратена му от Всевишния да му помогне при разкриване на престъплението. Не съществуват писмени доказателства, че се е случвало някой да потупа иконома си по главата като послушно куче, но Джон едва се въздържа да стори точно това, създавайки прецедент.

– Видял си го, така ли?

– Да, господин Джон.

– Как изглеждаше?

– Не съм сигурен, сър.

– Как така? Какви ги говориш?

– Ами... всъщност не го видях.

– Нали току-що заяви, че си зърнал лицето му?

– Така е, сър, но само в известен смисъл.

Младежът започна да губи търпение. Ето че предчувствието не го е подвело – старецът напълно е изкуфял и не знае какво говори.

– Как така в известен смисъл? – попита доста рязко.

– Ще ви обясня, господин Джон...

– Започни от самото начало.

Стърджис нервно погледна към вратата и заговори, снишавайки глас. Сега говорът му беше като блеене на овца, на която са запушили устата с памук:

– Снощи почти не мигнах, господин Джон. Накрая болката стана нетърпима. Мятах се в леглото и размишлявах, и след като дълго мислих, внезапно си спомних как веднъж господин Хюго бе така добър да се осведоми за здравето ми и спомена, че в някои случаи изпиването на чаша чисто уиски облекчава болката.

Джон кимна. Дотук историята беше съвсем правдоподобна. Според братовчеда му уискито беше сигурен цяр както за болки в ставите, така и за разбити сърца.

– Хрумна ми, че поради извънредните обстоятелства господин Кармоди няма да се разсърди, ако си наля една глътка. Станах, облякох си халата и тъкмо се канех да слеза по стълбата и да отида в трапезарията, чух особен звук.

– Какъв по-точно?

– Кихащ звук, господин Джон. Стори ми се, че някой киха.

– Много интересно. Карай нататък.

– Бях порязан.

– Какво? А, бил си поразен. Ясно. Какво се случи после?

– Известно време останах в неподвижност. После на пръсти се приближих до вратата на картинната галерия, защото ми се стори, че звукът идва от тази посока. В този момент човекът кихна два-три пъти – явно беше настинал. После чух стъпки, приближаващи се към вратата.

– Какво направи?

– Хукнах нагоре по стълбището, сър. Ако само преди час някой ми беше казал, че ще се движа толкова пъргаво, нямаше да му повярвам. Вратата на галерията се отвори, излезе човек, който носеше чанта и електрическо фенерче. Видях лицето му едва когато слезе по стълбите.

– Значи наистина си го видял!

– Да, сър. И бях порязан.

– Защо? Нима е бил човек, когото познаваш?

Икономът отново сниши глас:

– Почти съм сигурен, че беше доктор Туист, който онзи ден ни гостува.

– Доктор Туист ли?

– Да, господин Джон. Реших да го опазя в тайна от полица и да не казвам на никого освен на вас, защото зърнах онзи човек само за миг, както бихте се изразили вие – току-виж после ме е осъдил за клевета. Затуй когато господин Моулд ме разпитваше, му казах, че не съм чул нищо, тъй като съм бил в стаята си. Честно да си призная, страхувах се не само че ще ме осъдят за клевета, щото не смея да се закълна, че е бил онзи доктор, ами и как ще погледне господарят на идеята ми да използвам уискито му като цяр за артритата. Много ще съм ви признателен, ако не споменете пред чичо ви за намерението ми, сър.

– Бъди спокоен, гроб съм.

– Благодаря, сър.

– А сега искам да остана сам и да обмисля положението.

– Добре, господин Джон.

– Постъпи правилно, като сподели тайната с мен.

– Благодаря, сър. Ще слезете ли в трапезарията да закусите, сър?

Младежът пренебрежително махна с ръка – изобщо не му беше до храна.

– Не ми се закусва. Остави ме да помисля.

– Добре, господин Джон.

Когато остана сам, младежът застана да прозореца и намръщено се загледа навън. Сега мозъкът му работеше с бързина, на която биха завидели много професионални детективи. За пръв път, откакто беше превързал раната на Хюго, той осъзна, че историята, разказана от братовчедата му, не е била несвързано бръщолевене. Сведенията, които току-що беше получил от иконома, потвърждаваха думите на Хюго, че доктор Туист е възнамерявал да извърши обир в Ръдж Хол.

Всъщност кой е този Туист? Откъде е дошъл? Заселил се е в Устършир под претекст, че ръководи санаториум, но дали „Стройни и здрави“ не е фасада за прикриване на тъмни дела? Та нали ежедневно пресата осведомява за учени с престъпни наклонности, които винаги намират благовиден предлог за извършване на престъпленията...

Внезапно в полезрението му попаднаха господин Молой и красивата му дъщеря, които се разхождаха край крепостния ров. Джон си помисли че това е пръстът на съдбата. В момента най-много му се искаше да сподели подозренията си с някой разумен и светски човек като Томас Молой, от когото тайно се възхищаваше. Интелигентният американец сигурно ще му даде най-мъдър съвет.

Той излезе от галерията и тичешком слезе по стълбите.

III

Господин Молой посрещна младежа с обичайната си престорена любезност. Тази сутрин и той изпитваше топли чувства към цялото човечество, каквито бе изпитвал Джон допреди половин час.

– Виж ти кой се е върнал! – възкликна и широко се усмихна. – Как ви се отрази пътуването до големия град, млади момко?

– Изкарах добре, благодаря. Трябва да ви кажа...

– Навярно вече знаете за снощния инцидент.

– Да. Тъкмо за това искам...

– Нямате представа колко се разтревожих – прекъсна го събеседникът му. – За зла участ след вечеря с Доли отидохме на театър в Бирмингам и престъплението е било извършено в наше отсъствие. Осмелявам се да твърдя – добави, а лицето му придоби заплашително изражение, – че ако бях в къщата, крадецът нямаше да припари в галерията. Имам остър слух и точен мерник, господин Карол, повярвайте ми. Само гениален престъпник би успял да ми се изплъзне.

– Бас държа, че е така – обади се чаровната Доли. – Жалко за хубавите вещи. Онзи тип не е оставил никакви следи, така ли?

– Откриха на първаза на прозореца кървав отпечатък от палец, малката ми, нищо повече. Безполезна следа, не мислиш ли? Невъзможно е да арестуващ всички в Англия и да провериш дали някой е порязал пацеца си.

– Божичко, каква беда! – въздъхна Доли. – Жалко, че никой не е видял крадеца.

– Някой го е видял – намеси са Джон. – Тъкмо за това искам да поговорим. Човек от прислугата чул подозрителен шум, излязъл от стаята си и забелязал престъпника да слиза по стълбата.

Ако до този момент двамата го слушаха с половин ухо, сега цялото им внимание бе приковано в него. Красивата госпожица цялата се превърна в слух, а Томас Молой се олюля, очевидно от облекчение.

– Видял ли е лицето му? – извика Доли.

– В-в-видял ли го е? – повтори баща й, който от радост едва говореше.

– Да. Случайно да познавате човек на име Туист?

– Туист ли? – изпелтечи господин Молой и сбърчи чело. – Туист... Познавам ли този Туист, миличка?

– Името ми е някак познато – призна госпожицата.

– Управител е на санаториума „Стройни и здрави“, който се намира на трийсетина километра от тук. Заведението е специализирано за хора, които искат да възвърнат добрата си форма. Моят чичо прекара там няколко седмици.

– Да... разбира се, чувал съм господин Кармоди да споменава приятеля си Туист. Но...

– Научих, че онзи ден въпросният господин е посетил имението. Прислужникът, за когото ви говорех, го е видял, а сега твърди, че именно той е крадецът.

– Но това е невъзможно, нали? – промълви господин Молой, който от радостно вълнение още не можеше да си поеме дъх. – От думите ви съдя, че този Туист е добър приятел на вашия чичо. Защо ще краде, след като има доходна работа?

Доводите му обаче не успяха да отклонят Джон от следата. Доктор Уотсън може да е пипкав и муден, но захване ли се с нещо, упорито го преследва докрай.

– Мислил съм по въпроса. Признавам, че отначало ми се стори абсурдно. После стигнах до заключението, че най-доброто прикритие за един мошеник и крадец е да се захване с почтена работа, което ще отклони от него подозренията на местните хора.

Господин Молой поклати глава:

– Теорията ви е прекалено фантастична, драги ми Карол.

Джон започваше да се пита дали не е надценил здравомислието на американеца, ала все пак не се отказа да сподели с него намеренията си:

– Така или иначе прислужникът е сигурен, че крадецът е бил именно Туист, ето защо съм решил да поогледам отблизо този човек. Измислил съм правдоподобно извинение да го посетя. С чичо ми имат разногласия относно сумата за престоя в санаториума. Ще кажа на Туист, че съм поискал среща с него, за да обсъдим спорния въпрос.

– М-м-много хубаво – изпелтечи Томас Молой. – Обаче...

– Прекрасна идея! – Доли внезапно засия. – Личи си, че сте много умен. В никакъв случай не бива да позволите на този Туист да се усъмни, че го подозирате.

– Именно – изпъчи се Джон, който беше поласкан от похвалата. Изглежда, че красивата девойка бе по-схватлива, отколкото беше предполагал.

– И още нещо – разпалено продължи Доли. – Не забравяйте, че онзи субект, ако наистина е извършил обира, е порязал пръста си. Установите ли, че доктор Туист се разхожда с превързан палец или показалец,

ще имате сигурно доказателство за вината му.

Младежът възхитено я изгледа и кимна:

– Благодаря за съвета. Не се сещах за порязания пръст. Искях само да проверя дали Туист е хремав.

– Хрем-хрем... – заекна господин Молой.

– Разбирате ли, престъпникът е бил хремав. Моят източник събщи, че онзи непрекъснато е кихал.

– Пипнахме го! – радостно възкликна Доли. – Ако докторът има порязан пръст и хрема, със сигурност е извършил обири. Остава само да му махнете залепените изкуствени бакенбарди и да кажете: „Аз съм детектив Хокшоу!“ Хей, хрумна ми нещо. Качваме се във вашата кола и още сега отиваме в „Стройни и здрави“. Ако ви придружавам, подозренията му ще бъдат приспани. Ще му обясним, че моят брат напоследък си е похапвал доста обилно, поради което ми се иска известно време да му бъде забранен достъп до храна. Убедена съм, че сте на вярна следа. Обзалагам се на един милион долара, че този Туист е злодей. Имате право – най-доброто прикритие за един мошеник и крадец е да се захване с почтена работа. Не се бавете, господин Карол. Пригответе колата и да потегляме.

Джон се поколеба. Макар въодушевено да се бе захванал с издирването, не беше забравил, че този ден е посветен на по-възвишени преживявания, отколкото разследването на загадъчния доктор Туист.

– Трябва да бъде тук в един без петнайсет – промълви нерешително.

– Защо?

– Защото трябва.

– Какво ви притеснява? Та нали няма да останем с дни при този Туист! Хубавичко ще го огледаме, после ще се приберем по живо, по здраво и ще съобщим за него в полицията. Казвате, че санаториумът се намира на трийсетина километра от тук, значи ще се върнем преди дванайсет.

– Имате право – съгласи се Джон. – Веднага ще изкарам колата от гаража.

Той забързано се отдалечи. Вече гледаше с други очи на госпожица Молой. Вярно е, че никога не би се влюбил в девойка като нея, нито би я поканил в Ръдж Хол, но тя безсъмнено притежаваше някои положителни качества, например ум като бръснач.

Соупи Молой обаче беше на диаметрално противоположно мнение относно ума на своята спътница в живота. Очите му едва не

изхвъркнаха от орбитите, от гърлото му се изтръгна задавен стон.

– Няма страшно, глупчо – самоуверено заяви Доли и невъзмутимо го изгледа.

Соупи най-сетне си възвърна способността да говори:

– Няма страшно ли? Как да не е страшно? Страшно е и още как! Защо го подсети за порязания...

– Чуй ме! – прекъсна го тя. – Този глупак и без това си беше навил на пръста да посети Чимп. За нищо на света нямаше да го разубедим. Пък и не е сляп – сто на сто щеше да забележи превързания му пръст. А сега е убеден в моята почтеност и си въобразява, че сме в комбина.

– Каква полза от това?

– Ще ти обясня. Повярвай ми, знам какво правя. А сега тичай да ми донесеш шишенцето със сънотворното. Хайде, нямаме време за губене!

Също както в дъждовен ден сред облаците проблесва късче синьо небе, при споменаването на вълшебната дума „сънотворно“ мрачното лице на господин Молой се озари от искрица надежда.

– Не се безпокой, Соупи. Имам план. Веднага щом потеглим, ще телефонираш на Чимп и ще го предупредиш за нашето посещение. Кажи му, че съм взела шишенцето с приспивателно и тайно ще му го дам, когато пристигнем. От него се иска да сложи няколко капки в някаква напитка и да се погрижи младият глупчо да изпие няколко глътки.

– Загрях, малката ми – благоговейно прошепна господин Молой, сякаш бе обикновен войник от армията на Наполеон, който слуша как великият пълководец разяснява тактиката си за предстоящата битка.

Ала все пак го измъчваха съмнения. Безкрайно се възхищаваше от способностите на нежната си половинка, но знаеше, че в моменти на типично за младостта ѝ въодушевление е склонна да пренебрегва подробностите. – Миличка, смяташ ли, че постъпваш благоразумно? Не забравяй, че не сме в Чикаго. Съгласен съм, че ще приспиш този юнак, но рано или късно той ще се събуди и ще вдигне страхотна патардия...

– Не бой се, помислила съм и за това. Не знам дали Чимп поддържа многоброен персонал, но все има някакви помощници. Предай му да им каже, че една млада дама ще доведе брат си, който е склонен да буйства, затуй трябва да му дадат приспивателно и да го затворят под ключ, та да не нарани някого. Така ще се отървем от младия глупак достатъчно дълго, че да приберем стоката и да духнем. Повтарям – нямаме време за губене, след като Чимп се остави да го разконспирират. Още днес трябва да изчезнем от тук. Гледай, като замина, да не се улисаш в бране на цвезта из полето. Не мърдай от телефона – скоро ще ти се обадя. Ясно ли е?

– Миличка – прочувствено изрече господин Молой, – винаги съм казвал, че ти сече пипето, и ще го твърдя до гроб. Дори да живея милион години, пак няма да измисля такъв гениален план.

IV

След около час старшина Фланъри, който се бе разположил под сянката на един бряст в градината на „Стройни и здрави“, вдигна поглед от романчето, служещо за отмора на претоварения му мозък, и установи, че към него се приближава олицетворение на младостта и красотата. Беше врял и кипял в тези неща и от пръв поглед разбра, че девойката, прекосяваща моравата, е сред малобройните представителки на нежния пол, за които казваме, че са съвършени. Роклята от бежова коприна прилепваше към стройното ѝ тяло, а когато непознатата се приближи и старшината видя очите ѝ с цвят на лешник, в гърдите му затрептя нежна струна. Той пъргаво скочи на крака, отдаде чест, машинално засука мустак и избоботи:

– Прекрасна утрин, госпожице.

Стори му се, че непознатата го гледа така, сякаш внезапно се е събднала най-съкровената ѝ мечта, което го изпълни с трепет. Осъзнаваше, че красавицата едва ли ще го помоли да бъде неин верен рицар и да ѝ направи услуга, но ако по чудо това се случи, с радост щеше да ѝ се подчини. От първия миг, в който бе зърнал Доли, старшината се бе превърнал в неин покорен роб.

– Сигурно вие сте един от асистентите на доктор Туист – изчурулика видението в прилепнала бежова рокля.

– Аз съм единственият му помощник, госпожице. Позволете да се представя – старшина Фланъри е на вашите услуги.

– Вие се грижите за пациентите, така ли?

– Точно така, госпожице.

– Значи на вас ще бъде поверен бедният ми брат. – Тя тежко въздъхна и се просълзи.

– Брат ли? Вие ли сте дамата, която...

– Доктор Туист предупреди ли ви, че ще доведе горкичкия ми брат?

– Да, госпожице. Онзи, дето...

Сепна се и замълча. Замалко да се изпусне и да произнесе в присъствието на тази богиня вулгарната фраза „онзи, дето трепа хората“.

– Същият – промълви тя. – Ясно е, че вече знаете за него.

– Знам само, че преди малко докторът ме повика да ме извести за пристигането на една дама с нейния брат, който се нуждае от специални грижи. Предупреди ме, че може да ме повика на помощ, щото този тип... този пациент бил склонен към изнасилие.

– Брат ми наистина е склонен към насилие – въздъхна Доли. – Дано да не ви нарани.

Старшина Фланъри сви в юмруци пръстите си, които бяха като кебапчета, и изпъчи мощната си гръд. Усмихна се на наивността на това крехко създание и избоботи:

– Няма опасност да ме контузи, госпожице. Имам опит с... – Отново спря тъкмо навреме, преди да оскърби слуха ѝ със съществителното „откачалки“, сетне добави: – ...подобни случаи на нервно разстройство. Освен това докторът ще му даде сънотворящо, а като се събуди, брат ви вече ще е под ключ.

– Разбирам. Подходът ви е правилен.

– Вържи лудия, та да е мирно селото, както казва пословицата – мъдро отбеляза старшината. – Ако нещата могат да се уредят по мирен начин, защо да се прилага изнасилие? Откога господинът е в това състояние?

– От години.

– Отдавна е трябвало да го вкарате в луд... в някой приют, госпожице.

– Настаняха го в какви ли не заведения, но той все успяваше да избяга. Много се безпокоя за него.

– Не бойте се, госпожице. Няма начин да избяга от „Стройни и здрави“.

– Не го познавате – много е умен.

На върха на езика му бе да заяви, че не само брат ѝ е умен, но не го направи не поради прекалена скромност, а защото в този момент погълна някакво насекомо. Закашля се, а когато се поуспокои, откри, че събеседницата му е преминала към друг аспект на проблема:

– Оставих го насаме с доктор Туист. Питам се дали съм постъпила разумно.

– Успокойте се, госпожице. Погледнете – прозорецът е отворен, а кабинетът се намира на приземния етаж. Ако джентълменът реши да се прояви, докторът ще извика, а аз мълниевносно ще му се притека на помощ.

Младата жена възхитено го изгледа:

– Много по-спокойна съм, след като се запознах с вас, господин

Фланъри. Слава Богу, че докторът има служител като вас. Убедена съм, че сте незаменим при опасни ситуации.

– И други са на същото мнение – каза старшината, засука мустак и скромно се усмихна.

– Всъщност най-много се притеснявам от реакцията на брат ми, когато се събуди и разбере, че вратата на стаята му е заключена. Много е умен, повярвайте. Настанила го бях в приют, в който ми обещаха, че няма да допуснат бягството му, но той успял да заблуди пазача. Казал му, че е от едно богато семейство, живеещо в околността, и че е бил затворен по погрешка.

– На мен такива не ми минават, госпожице.

– Сигурен ли сте?

– Абсолютно. Всеки, който упражнява тази професия, бързо научава, че не трябва да вярва на пациентите. Представа си нямате колко изобретателни са някои господа. Вчера например адмирал Ръгби Ръд се просна на земята след физкултурните упражнения, заяви, че го стяга сърцето и ме помоли за глътка бренди. Да знаете само с какви хули ме обсипа, като го залях с една кофа студена вода... Винаги съм нашрек, госпожице. Не бих повярвал и на собствената си майка, ако се лекуваше тук. Няма смисъл да спориш с пациентите, да ги убеждаваш, че са дошли доброволно и че плащат добри пари, за да ги държим на разстояние от всякакви спиртни напитки и обилна храна. Те не мислят за друго, освен как да ни изиграят.

– Някой опитвал ли е да ви подкупи?

– Не, госпожице – печално въздъхна старшината. – Сигурно от пръв поглед разбират, че съм неподкупваем.

– Брат ми сигурно ще ви предложи пари.

– Колко... колко жалко – промърмори Фланъри, като отново успя да замаже положението. – Но скоро ще му стане ясно, че е безполезно.

– Няма да ги приемете, нали?

– Кой, аз ли? Как да приема пари и да злоупотребя с вашето доверие?

– Ще ви дам двойно повече, отколкото той ви предложи. Много държа да остане тук и съм сигурна, че ще го предпазвате от изкушенията. – Тя свенливо се усмихна и добави: – Моля ви да приемете това в знак на моята признателност.

Старшината съгледа чека в ръката ѝ и очите му светнаха. Посегна към хартиятата и същевременно запротестира:

– Не, не, госпожице... Не трябва...

– Зная. Но настоявам да приемете. Страхувам се, че моят брат ще ви създаде много главоболия.

– Назначен съм, за да се справям с главоболията – заяви безстрашният старшина. – За това ми плащат. Пък и джентълменът няма да е във възможност да върши бели, след като го сложим под ключ. Не се безпокойте, госпожице. Ще направим от брат ви нов човек. Ще...

– О! – възкликна Доли.

От прозореца на приземния етаж се показва доктор Туист и така изкрещя, че гласът му заглуши жуженето на пчелите и на другите насекоми:

– Фланъри!

– Тук, сър.

– Веднага ела!

– Не мърдайте от тук, госпожице – бащински посъветва старшината. – Нищо чудно да има изнасилие.

V

Когато след пет минути Доли влезе в кабинета, нищо не подсказваше, че между стените му се е разразила битка. Масата беше здрава и чиста, килимът идеално опънат. Столовете си стояха на местата, дори стъклото на картината не беше счупено. Очевидно операцията беше протекла според плана и проблемът с Джон Карол бе уреден по възможно най-тактичния начин, както би се изразил старшина Фланъри.

– Всичко наред ли е? – попита тя.

– Ъ-хъ – отвърна Чимп, но гласът му трепереше. Той беше единственото нещо в кабинета, което не изглеждаше както винаги. Лицето му беше добило зеленикав оттенък, често преглъщаше, сякаш кост бе заседнала в гърлото му. Целия си живот беше прекарал извън закона, но по природа бе миролюбив човек и мразеше онези страни на професията си, свързани с упражняване на насилие. Смяташе за насилие упояването на почтени посетители и Соупи едва го беше убедил, че това е абсолютно необходимо. Беше притеснен, подскачаше при най-лекия шум.

– Какво стана?

– Ами... изпълних дословно инструкциите на Соупи. Когато ти излезе, с младежа си поговорихме. Съгласих се на отбив от сметката на чичото, после предложих на госта питие и тайно пуснах в чашата му приспивателното. Отначало си помислих, че няма да му подейства.

– Така си е, не действа моментално. Не чувстваш нищо, докато не кимнеш или не се опиташ да станеш. Тогава те зашеметява, като да са те фраснали с железен прът.

– Сигурно е кимнал, защото внезапно се свлече на земята и повече не помръдна. – Чимп преглътна. – Страхувам се да не е... Сигурна ли си, че капките са безопасни?

Доли с презрение изгледа недостойния представител на уж силния пол:

– Разбира се, че са безвредни. Не ме мислиш за убийца, нали? Нищо му няма на момчето, ще се оправи.

– Не съм сигурен. Ако бях представител на застрахователно дружество, като нищо щях да изплатя на роднините му застраховка живот.

– Като се събуди, ще го измъчва силно главоболие, това е всичко. Ама и ти си голям паникьор – как е възможно да не знаеш как действат тези капки?

– Никога не съм бил замесен в груба игра – целомъдрено отбеляза Чимп. – Да го беше видяла как се просна, и ти щеше да си изкараш акъла. Досущ приличаше на мъртвец...

– Бъди мъж, Чимп!

– Ами че такъв съм си.

– Тогава бъди нещо друго, но се стегни. Пийни едно уиски.

– Добре – пооживи се господин Туист. Ръцете му още трепереха, но без произшествия наля в чашата си уиски и сода.

– Какво направи с тленните останки? – поинтересува се Доли.

Чимп, който тъкмо поднасяше чашата към устните си, я остави обратно на масата. Не одобряваше да се говори с подигравателен тон по сериозни въпроси.

– Престани да се шегуваш. Лесно ти е да твърдиш, че младежът ще се събуди със силно главоболие, но аз се питам дали изобщо ще се събуди.

– Престани да хленчиш! Разбира се, че ще се събуди!

– Но дали на този свят, или на онзи, как мислиш?

– Изгълтай питието си, глупчо, и си пригответи друго, по-силно – по-светва го тя.

Доктор Туист я послуша и установи, че лечението му действа благотворно.

– Нямах повод да се оплакваш – продължи Доли с присъщия си оптимизъм. – Патардията ти е повлияла добре – май си се отървал от настинката.

– Вярно, бе! – възкликна Чимп. – Вече не кихам.

– Жалко, че не успя да се излекуваш малко по-рано – нямаше да имаме толкова неприятности. Доколкото разбрах, по време на обира си се скъсал да кихаш и си вдигнал цялата къща на крак, а прислугата те е наблюдавала от стълбището.

Чимп се олюля:

– Нима някой ме е видял снощи?

– Разбира се. Соупи не ти ли го съобщи по телефона?

– Почти нищо не разбрах от бръщолевенето му. Господи! Какво ще правим?

– Не бери грижа. Вече го направихме. Най-трудното е зад гърба ни. Погрижихме се за тленните останки...

– Престани!

– Добре, де, след като обезвредихме младежа, непосредствената опасност е отстранена. Между другото, къде е той?

– Фланъри го занесе в таванската стая. Не знам за какво са я изпълвали, но прозорците са с решетки.

– Вратата здрава ли е?

– Изработена е от дъб и е много солидна. Разбирали са си от работата онези, дето преди векове са строили къщите в Англия. Големи майстори са били. Само слон може да разбие тази врата.

– Значи всичко е наред. Ето какво ще направим, Чимп... – Тя млъкна и се ослуша. – Какъв е този шум?

– Къде? – стресна се доктор Туист.

– В коридора. Провери дали зад вратата не се е спотаил някой.

Чимп безшумно прекоси стаята и широко отвори вратата. Коридорът беше празен. Той се огледа в двете посоки, а Доли, която бе пуснала нещо в чашата му, доволно се облегна на стола и промълви:

– Извинявай. Причуло ми се е...

Туист отново седна до масата. Лицето му беше изкривено от тревога.

– Иска ми се да не се бях забърквал в тази каша! – възкликна внезапно, обзет от самосъжаление. – Знаех си, че враната не вещае нищо добро...

– Престани да се вайкаш! – сръза го Доли. – Не стига, че ни изнуди и сега ще получиш лъвския пай, ами не преставаш да цивриш. Да не очакваш да те утешавам, да те галя и да ти бъда втора майка? Захвана се с работата по свое желание. Ще вземеш шейсет и пет процента от печалбата. Какво повече искаш? Нищо лошо не ти се е случило... поне засега.

Искаше му се да я попита за какво намеква с това „за сега“, но вниманието му беше погълнато от много по-важен въпрос.

- Какво ще правим сега?
- Ще се върнем в Ръдж Хол.
- За да приберем стоката, нали?
- Да. После изчезваме.

Планът напълно съвпаднаше с най-съкровенията желания на доктор Туист. Замисли се за тлъстата сума, която щеше да получи, и настроението му се повиши. Грабна чашата от масата и я пресуши, както би сторил някой смел бандит, после се изкиска:

- Междуременно Соупи ще е приспал стареца, а?
- Именно.

– Ами ако не успее? – попита Туист и почувства как безпокойството отново загриза сърцето му. – Представи си, че няма възможност да го стори...

– Винаги се намира начин да прецакаш някого. Би трябвало да го знаеш от собствен опит.

Чимп прие думите ѝ като комплимент и се изкиска:

- Вярно е, драга моя.

Кимна самодоволно и в следващия момент върху тила му се стовари метален прът или горният етаж на къщата. Краката му се подкосиха и той бавно се свлече на пода. Едва сега Доли разбра колко истина е имало в твърдението му, че Джон Карол е изглеждал така, сякаш застрахователите му са на чиста загуба. Самият Александър Туист не изглеждаше по-различно. Доли въздъхна и тъй като имаше добро сърце, взе възглавничка от креслото и я пхна под главата му.

Едва след това се приближи до масичката с телефона и със спокоен глас помоли телефонистката да я свърже с Ръдж Хол.

- Соупи, ти ли си?
- Да.

Тя одобрително се усмихна на бързината, с която се беше обадил. Скъпият ѝ съпруг сигурно беше чакал с ръка на слушалката.

- Слушай, скъпи...
- Целият съм слух, малката ми!
- Нещата са под контрол.
- Отстрани ли младока?
- Разбира се, миличък. Чимп също е във играта.
- Какво говориш? Чимп ли?
- Точно така. Нали не смяташе да му дадем лъвския пай от

печалбата? До гуша ми дойде от неговите шейсет и пет процента! Капнах му малко сънотворно в чашата и той заспа като младенец. Почакай, връщам се веднага. – Тя остави слушалката, от която звучаха хвалебствените слова на съпруга ѝ, след секунда отново я взе: – Ало?

– Защо прекъсна, скъпа? Заплашва ли те някаква опасност?

– Не. Току-що видях лилии в някаква ваза и сложих една в ръката на Чимп. Сега досущ прилича на мъртвец. Слушай внимателно, Соупи, тук съм уредила всичко, но и ти трябва да побързаш, не да дрънкаш празни приказки. Ще замина за Лондон с колата на Карол и ще отседна в „Белвидере“. Ще вземеш стоката и ще дойдеш в хотела. Ясно ли е?

– Ама... миличка...

– Сега пък какво те притеснява?

– Как да изнеса плячката?

– Божичко, все трябва да те уча! Нали можеш да шофираш? Като тръгнахме към санаториума, колата на стария Кармоди беше в задния двор и сигурно още е там. Взимаш чантата с вещите и казваш на шофьора, че господарят го вика. После се качваш на колата и отиваш в Бирмингам. Оставяш автомобила пред гарата и взимаш влак. Елементарно, нали?

Настъпи продължително мълчание – господин Молой беше занемял от възхищение.

– Скъпа моя – прошепна накрая, – няма втора като теб. Искам да ти кажа, че...

– Ще ми го кажеш в Лондон. Сега много бързам.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Патилата на Соупи Молой

I

Соупи Молой остави слушалката на вилката и излезе от помещението с размери на кабина, в което беше инсталиран телефонът. Изгаряше от желание час по-скоро да изпълни наставленията на своята съпруга и върна съратница, която бе пример за подражание и го вдъхновяваше за велики дела. Избърса потта от челото си и се зае мислено да състави план за действие. Благоразумният човек, предприемащ рисковано начинание, при което е заплашен на бърза ръка да напусне дадено място като котка, попарена с вряла пода, винаги започва подготовката с осигуряване на отстъплението си. Първата работа на господин Молой бе да се убеди, че автомобилът още е в задния двор.

Лъскавата кола не беше помръднала от мястото си. Може би чакаше някой да седне зад волана ѝ и да отпраща за Лондон.

„Дотук добре“ – каза си той. Не обичаше да се самозалъгва и знаеше, че най-трудното тепърва предстои. Шишенцето със сънотворно беше в джоба на жилетката му, но за да получи желанния резултат, се налагаше като фокусник да накара капките да се озоват в стомаха на Лестър Кармоди. Въодушевляването го напусна, след като осъзна, че няма представа как точно ще стане това.

Процедурата по пробутване на приспивателно наближния е доста деликатна и сложна. До голяма степен успехът ѝ зависи от съдействието на потърпевшия. Преди да предприемеш каквото и да било, трябва да убедиш жертвата да посегне към някакво питие. От телефонния разговор със съпругата си Соупи беше разбрал, че в санаториума всичко е минало като по ноти, но в Ръдж Хол положението беше по-сложно.

Когато си гост в нечий дом, няма как в единайсет и половина сутринта да тикнеш в ръката на домакина чаша с алкохолна напитка. Може би на Лестър Кармоди няма да му се припие дори вода, докато стане време за обяд, в трапезарията пък ще присъства икономът и зорко ще следи дали някой има нужда от нещо. Освен това обядът ще бъде сервиран най-малко след два часа, а успехът на плана зависеше от бързината на изпълнението му.

Господин Молой изпитваше неописуеми душевни терзания. Тръгна по алеята в градината, като отчаяно си блъскаше главата върху проблема; тъкмо когато реши, че умственият му багаж е недостатъчен за разрешаването на задачата, се озова пред ниската ограда, опасваща крепостния ров, и видя нещо, от което сърцето му радостно подскочи – внезапно забеляза колко прекрасен е светът и как сладко пеят птиците.

В средата на езерото се мъдреше лодка. В лодката се мъдреше господин Кармоди. В ръката му се мъдреше въдица.

Гледката не би се понравила на естета, тъй като господарят на Ръдж Хол носеше розова риза и широкопола шапка, която отдавна е трябвало да подари на някой просяк, но Соупи изпадна във възторг. Не си падаше по риболова, но познаваше привичките на любителите на този динамичен спорт. Дори в непосредствена близост до тях да стават земетресения, династии да падат от трона и смъртоносни епидемии да опустошават страната, те преспokoйно ще продължат любимото си занимание. Докато рибата кълвеше, Лестър Кармоди беше глух и сляп за света, все едно бе изпил цяло шишенце от приспивателното.

Въодушевлението действа ободрително на Соупи.

– Кълве ли? – извика.

Лестър Кармоди само измърмори нещо.

– Bravo! Продължавай в същия дух.

Окуражително махна на риболовеца и побърза да се върне в къщата. Работата, която допреди малко изглеждаше неизпълнима, сега му се струваше толкова лесна, че би могло да я свърши и дете, стига, разбира се, да умее да си служи с брадва и да притежава достатъчно сили да разбие врата на килер.

– Ще споделя с птичките, ще споделя с пчеличките – запя Соупи, докато тичаше по коридора. – Ще споделя с дръвченца, ще споделя с цветенца колко много те обичам...

– Сър, желаете ли нещо? – почтително попита Стърджис, който внезапно се беше материализирал от пространството.

Соупи се облещи, бодрата му песничка секна, от гърлото му се разнесе гъргорене. Освен че се почувства неловко като всеки човек, когото са заварили да си пее, той бе порязан, както би се изразил Стърджис. Допреди секунда в коридора нямаше и следа от икономи – главата му не побираше откъде се е взел този екземпляр. Възрастният прислужник не приличаше на човек, който има навика да изскача от отвори на пода, прикрити с капаци, но друго обяснение за внезапната му поява липсваше.

Сетне близо до килера Соупи забеляза друга врата, закрита със сукно – очевидно това бе вход към мишата дупка на стареца.

- Не! – троснато отвърна той.
- Стори ми се, че ме викате, сър.
- Не съм!
- Днес времето е хубаво, сър.

– Великолепно е – съгласи се Соупи и хвърли убийствен поглед на досадното изкопаемо. Светът около него сякаш отново бе потънал в мрак. С горчивина си даде сметка, че съществува дълбока пропаст между замисъла и изпълнението му.

Безспорно идеята да разбие вратата на килера и да избяга с плякката, докато господин Кармоди се занимава с онова, което малоумните риболовци правят, колчем се озоват сред някаква водна площ, беше блестяща, смела, дори гениална. Но замислеше ли се човек, разбираше, че осъществяването ѝ ще бъде доста шумно.

Да, шумът беше слабото място на иначе гениалния план.

Соупи дълго си блъска главата и стигна до горчивата истина, че няма начин акцията да бъде проведена безшумно. При първия удар с чук или с брадва по-малкият брат на Матусал (Дядо на Ной, който се е превърнал в символ на дълголетие, тъй като е живял деветстотин шейсет и девет години. – Б. пр.) ще изскочи от мишата си дупка и ще започне да задава неудобни въпроси.

- Мътните го взели! – измърмори Соупи.
- Казахте ли нещо, сър?
- Не, само размишлявах.

Продължи да упражнява тази неприсъща нему дейност и не след дълго му хрумна как да се справи с проблема. Няма спор, че по време на криза човешкото съзнание има странния обичай да свали самото си, да запретне ръкави и да се захване за работа в пристъп на необичайна енергия. Може би ако попитаха господин Молой, който след обилна вечеря похапва печени орехи и с наслада отпива от виното си, как би постъпил в подобен случай, той нямаше да открие разрешение. Сега обаче ножът беше допрял до кокал и за броени минути Томас се досети, че щом е невъзможно безшумно разбиване на вратата, то трябва да измисли правдоподобно оправдание за вдигане на шум. Хвана се за тази мисъл и я доразви. Шум от разцепено дърво... В коя област от човешката дейност разцепването на дървени плоскости е безнаказано и напълно законно? В дърводелството, разбира се. Ще се престори, че изработва нещо? Но какво? Каквото и да било! Все пак какво? Например къщичка за зайци.

Защо точно къщичка за зайци? Ами защото дъщеря му, като всяко съвременно разглежено момиче, ни в клин, ни в ръкав е решила да отглежда зайчета. Може би и в Ръдж Хол се отглеждат същите дългоухи животинки. Точно така! Един от арендаторите имаше зайци.

Пред очите му просветна. Оставаше да провери как Стърджис ще приеме информацията. Хората по света се разделят на две групи: едните безрезервно ще повярват, ако изневиделица го осведомиш, че възнамеряваш да сковеш няколко къщички за зайци, другите ще те изгледат с подозрение. Ако се съди по изражението му, Стърджис принадлежеше към първата и далеч по-симпатична група. Имаше вид на човек, който приема всичко за чиста монета.

– Знаеш ли какво, приятелю? – подхвана Соупи.

– Не, сър.

– Дъщеря ми ме помоли да ѝ скова колибка за зайци.

– Така ли, сър?

Господин Молой си отдъхна. Стърджис не го гледаше с подозрение. Напротив, бе обзет от въодушевление, както често реагират изкуфелите старци, заговори ли се за работа. Приличаше на иконом, който току-що е получил хубави вести от родния дом.

– Случайно да разполагаш със сандък и с брадва? – продължи окураженият Соупи.

– Да, сър.

– Ами че донеси ги.

– Веднага, сър.

Старецът се шмугна обратно в мишата си дупка, а докато чакаше, Томас Молой огледа вратата на килера. Не беше солидна и смелият човек би я разбил с един-едничък добре премерен удар. Той самодоволно се усмихна. По принцип бе мислител и философ, но станеше ли напечено, бе способен на енергични действия. Дочу се думкане и Стърджис отново цъфна иззад завесата от зелено сукно. Носеше сандък и брадва и досущ приличаше на Ной, който товари със запаси прословутия си ковчег.

– Заповядайте, сър.

– Благодаря.

– И аз като малък имах закове – сподели икономът. – Най-много обичах тях и белите мишки. Бога ми, така си е. И тиртоните в аквариума.

Усмихна се до уши и се облегна на стената, а Соупи с безпокойство установи, че последният жив човек от викторианската епоха

възнамерява да си устроят приятна сбирка пред килера.

Обзе го бездънно отчаяние. Едва сега осъзна, че неволно е попаднал в плен на досадник, жадуващ да изкаже мислите, които двацет години е таил в главата си. От устата на иконома заизхвърчаха думи като подплашени прилепи от хамбар. Разказваше за зайци, които е познавал през буйната си младост, за маниерите и обичаите им и по колко броя марули са изяждали дневно. Лекцията му със сигурност би завладяла човек, който се интересува от зайци, но го мързи да направи справка в енциклопедията. У Соупи обаче предизвика трескава възбуда, граничеща с лудост. Дойде му на ум, че брадвата може да се използва и за друга цел, освен за измайсторяване на заешки колибки. Англия бе на ръба да остане с един иконом по-малко.

Сега Стърджис разправяше надълго и нашироко любопитна случка от младостта си, но дори Соупи да я слушаше с интерес, пак нямаше да ѝ отдаде дължимото. Историята беше за един познат на иконома, който отглеждал зайци, и беше почти неразбираема както поради обичая на Стърджис да казва вместо зайци „заекови“, така и поради факта, че по странно съвпадение фамилното име на въпросния познат бе Заеков.

Изглежда, този Заеков много обичал заековите и дори ги пускал в леглото си. Накрая съпругата му се ядосала и ги удавила в езерото, а Заеков, който държал на заековите повече отколкото на съпругата си, не ѝ простил до края на живота си.

Стърджис замълча в очакване на коментара на събеседника си.

– Нима? – процеди през зъби Соупи и го изгледа кръвнишки.

– Точно тъй, сър.

– Удавила ги в езерото, а?

– В езерото, сър.

Внезапно господин Молой бе осенен от идея, сякаш беше чул вълшебните думички „Сезам, отвори се“.

– Знаеш ли какво, приятелю? Докато с теб си говорим, господарят ти умира от жажда. Забравих да те осведомя, че го видях да лови риба в езерото.

– Искате да кажете в крепостния ров, сър.

– Ров, езеро, все тая. Важното е, че той иска да му занесеш нещо за пиене.

Изведнъж в Стърджис настъпи рязка промяна – специалистът по зайци отново се превърна в иконом. Фанатичният блясък в очите му помръкна и той покорно промълви:

– Веднага ще се погрижа, сър.

– Побързай. Когато се разделихме, вече беше изплезил език.

За секунда Стърджис се поколеба дали да не му разкаже за клепоухото кученце, което беше притежавал преди много години, и което го тревожеше с навика си да диша тежко с изплезен език. После чувството за дълг надделя. Реши по-късно да намери новия си приятел и да го запознае с любопитните факти, свързани със симпатичното животинче, обърна се и се шмугна зад завесата от зелено сукно.

Соупи не пропиля нито секунда. Замахна, използвайки цялата енергия, насъбрала се в него през петнайсетте минути, които му се бяха сторили като цяла вечност, и стовари брадвата върху вратата. Дървото се разцепи. Ключалката щракна. Вратата се отвори.

Соупи натисна бутона за осветлението и се огледа. А след като се огледа, на езика му дойдоха всички нецензурни думи, които човек научава, ако е прекарал живота си сред измета на Ню Йорк, Филадельфия и Чикаго.

Килерът съдържаше овехтял дъждобран, две шапки, ръждясал стик за голф, шест топки за крокет, ръководство по животновъдство, три чадъра, миналогодишен брой на списание „Енориаш“, една обувка, една мишка и миризма на ябълки, но от куфар нямаше и следа.

От пръв поглед Соупи установи ужасяващия факт и за миг сърцето му престана да бие: в килера нямаше нито чанта, нито сандък, нито куфар.

II

Казват, че надеждата умира последна. След като попремине потрепът от сполетялото ни нещастие, започваме да си внушаваме, че положението не е чак толкова трагично. Казваме си, че скоро ще последва обяснение, което ще ни покаже нещата в друга светлина. Няколко секунди Соупи остана неподвижен, мърморейки под нос думи, подходящи за случая, после лицето му се проясни. Спомни си, че тази сутрин не е оставал насаме с гостоприемния домакин. Може би господин Кармоди е решил да скрие куфара на друго място и не е имал възможност да съобщи на съучастника си за промяната в плана. Може би несправедливо го нарича опулен, шишков и лъжлив Юда. Почувства се обнадежден, въпреки че съмнението още гризеше сърцето му. Реши незабавно да поправи недоразумението, като разговаря с господаря на имението. Докато прекосяваше градината на път към езерото, срещна Стърджис, който се

връщаше с празен поднос.

– Сигурно сте се объркали, сър – предпазливо подхвана икономът, за да не засегне човека, който споделяше симпатиите му към зайците. – Господин Кармоди заяви, че не е поръчвал никакво питие. Обаче слезе на брега и взе чашата. Ако искате да поговорите с него, ще го намерите под навеса за лодки.

Лестър наистина беше там. Изтягаше се на шезлонга и отпиваше от чашата си. Като видя Соупи, широко се усмихна:

– Ето те и теб!

Господин Молой слезе по стъпалата. Благоразумието изискваше да не произнася на висок глас онова, което беше дошъл да каже.

– Слушай – зашепна. – Цяла сутрин не можахме да разменим нито дума заради проклетия полицаи.

– Нещо тревожи ли те? – загрижено попита Лестър. – Да ти се похваля – улових два костура, една платика и една пъстърва – добави и с видима наслада довърши питието си.

Соупи беше толкова изнервен, че му идваше да прокълне и костурите, и платиката, и пъстървата в гореспоменатия ред. Ала съумя да се въздържа. Знаеше, че точно в този момент дипломатичността е най-доброто му оръжие.

– Знаеш ли... – подхвана отново – ...искам да обсъдим важен въпрос.

– Казвай.

– Питам се дали вещите са в безопасност в онзи килер. Представи си, че някой реши да надникне вътре? Може би – обнадеждено добави той – и ти си стигнал до същото заключение.

– Защо питаш?

– Ами така... просто ми хрумна...

– Нима? А пък аз си помислих, че вече си надникнал в килера.

Соупи навлажни с език пресъхналите си устни:

– Как да надникна, нали си го заключил?

– Вярно е – отговори Лестър. – Но реших, че си изпратил Стърджис за зелен хайвер, за да останеш сам и да разбиеш вратата.

Сред тишината, която последва съкрушителното изявление, ненадейно се дочу гъргорене като от пробита цистерна. Соупи вдигна очи и видя, че господарят на имението се превива от смях. Затлъстялото му тяло се тресеше като желе. Беше затворил очи, поклащаше се напред-назад, а от гърлото му изригнаха ужасяващите звуци.

Надеждата, която до този момент поддържаше духа на Томас

Молой, по рождение си беше хилава и немощна. Докато слушаше противния смях, бедничката тя срамежливо се изкашля и предаде Богу дух.

– Божичко! – едва си пое дъх господин Кармоди. – Едва не пукнах от смях.

– Мислиш, че е смешно, така ли? – засегна се Соупи.

– Разбира се – искрено отговори Лестър. – Бих дал много, за да видя изражението ти, като си погледнал в килера.

Томас Молой мълчеше. Бяха го извозили, измамили, надхитрили. Слънцето блестеше все тъй ярко, но над света на Соупи бе паднал непогледен мрак.

– Бързо разбрах що за птица си – злорадо продължи Лестър. – Признавам, че отначало успя да ме заблудиш. Започнах да се съмнявам, че имаш нечисти помисли, едва след като телеграфирах в Ню Йорк и поисках сведения за богатия финансист Томас Г. Молой, а от там ме информираха, че такава личност не съществува.

Соупи мълчеше. Горчивите мисли като че ли го стискаха за гърлото. Взираше се в дърветата и цветята и си мислеше, че никога не е виждал по-отблъскваща гледка. Природата беше положила максимални усилия, но според него бе претърпяла пълен провал.

– Случайно минавах под къщата и през отворения прозорец чух как заговорничиш с двамата ти съучастници – самодоволно продължи Лестър. – Препоръчвам ви при следващото съвещание да затваряте прозорците и да говорите по-тихо.

– Така ли? – промълви Соупи. Осъзнаваше, че отговорът му не е особено находчив, но друго не му идваше на ум. Беше в капан, а на хората, които са попаднали в капан, не им е до остроумия.

– Обмислих положението и реших, че е най-добре да се престоря, че подкрепям плана ви. Разбира се, бях разочарован, че никога няма да получа от теб чек за един-два милиона, но ми остават парите от застраховката – отбеляза философски настроеният господин Кармоди. – Сумата е нищожна за човек като теб, който е свикнал да сключва крупни сделки с милионери, но мен напълно ме задоволява.

– Грешиш, приятелю! – възкликна Томас Молой, който повече не издържаше подигравателния тон на Лестър. – Няма да пипнеш застраховката.

– Защо мислиш така?

– Защото застрахователната компания ще проведе разследване. Какво ми пречи да те изпортя?

– Моля?

– Какво ми пречи да кажа, че обирът е бил инсцениран?

Лестър кротко се усмихна:

– Здравият ти разум ще надделее. Помисли възможно ли е да скриеш участието си в заговора? Едва ли искаш да станат известни някои подробности от биографията ти. Ето защо вярвам, че ще си държиш езика зад зъбите, господин Молой.

– Така ли – отново избърбори Соупи.

– Мисля, че няма да ме издадеш.

Томас Молой се замисли и стигна до същия извод. За да изпортиш някого, трябва да ти е здрав гърбът.

– Предлагам скромна награда от хиляда паунда за онзи, който открие откраднатите вещи – заяви Лестър Кармоди и тласна лодката във водата. – Така никой няма да се усъмни, че съм замесен. Постарай се да я спечелиш. Е, май се разбърбих, повече не искам да те задържам. Безсъмнено днес ти предстои много работа.

Лодката изплува под лъчите на яркото слънце и навесът скри от погледа на Соупи затлъстелия и безсъвестен господар на имението. Откъм езерото долетя шумът от енергично гребане. Очевидно за разлика от госта си господин Кармоди беше в отлично настроение.

Соупи апатично се изкачи по стълбите. Току-що проведеният разговор го беше потресъл. Обзеха го мрачни мисли, предизвикани от откритието за подлата душа на Лестър Кармоди. Каза си, че ако всички представители на английската аристокрация (които би трябвало да служат за пример на простолудието) са като господаря на Ръдж Хол, то Великобритания едва ли задълго ще запази положението си на световна сила, а мисълта, че предтечите му са отхвърлили британското иго, за миг го накара да забрави отчаянието си. Освен дето като малък по време на едно честване на Четвърти юли беше изгорил веждите си с преждевременно избухнала бомбичка, никога не беше отдавал особено значение на Деня на независимостта, но сега се превърна в ревностен патриот. Ако генерал Уошингтън беше до него, непременно щеше да стисне десницата му.

Заразхожда се безцелно из градината, която беше озарена от яркото слънце. Изчезнало бе приповдигнатото му настроение, предизвикано от осъзнаването, че преди около сто и петдесет години Съединените щати са извоювали независимостта си от страна, чийто син е Лестър Кармоди. Чувстваше странна празнота, налегнала го бе меланхолия. Спешно се нуждаеше от онази широко рекламирана ободряваща напитка, която помага при анемия, умствена преумора, отпадналост, безпокойство,

сърцебиене, световъртеж, меланхолия, изтощение, неврастения и депресия. При него се наблюдаваха всички гореизброени оплаквания, най-вече умствена проумора и меланхолия, а внезапната поява на Стърджис, който припикаше към него по пътеката, само щеше да влоши състоянието му.

До гуша му беше дошло от бърбивия иконом. Дори най-приятната компания, взета в големи дози, влияе отрицателно, а според Соупи и половин минута в компанията на Стърджис бе прекалено голяма доза за възрастен. На драго сърце би побягнал, но пътеката беше прекалено тясна. Ето защо остана на мястото си и се постара да си придаде заплашителен вид. Някой филмов режисьор веднага би разтълкувал изражението му. Соупи демонстрираше абсолютно нежелание да разговаря за зайци.

В момента обаче на Стърджис не му беше до любимите му животинки.

– Извинете, сър, виждали ли сте господин Джон?

– Кого?

– Господин Джон, сър.

Соупи беше толкова объркан, че в първия момент името му се стори непознато.

– Питам ви за племенника на господин Кармоди, сър. За господин Карол.

– О, за него ли? Той взе колата и замина с дъщеря ми.

– Дали ще се забави, сър?

Отговорът на този въпрос беше лесен.

– Да. Днес едва ли ще се върне.

– Работата е там, че като занесох на господин Кармоди питието, той ми нареди да кажа на шофьора Болт да ми предаде квитанцията.

– Каква квитанция? – отегчено попита господин Молой.

Икономът се впусна в обяснения, само и само да продължи разговора със симпатичния американец. Успокоил се бе, че няма да му се наложи да търси Джон и разполагаше с много време.

– Ами от чантата, която тази сутрин господин Кармоди накара Болт да предаде на гардероб на гарата в Устършир, сър. Току-що разбрах от Болт, че е връчил квитанцията на господин Джон, за да я даде на чичо си...

– Какво! – извика Соупи.

– А господин Джон е заминал, без да я даде на господаря. Няма значение, щом е в него, значи е в сигурни ръце. Готова ли е къщичката, сър?

- Моля?
- Къщичката за заекови.
- Каква къщичка?

Стърджис сбърчи чело. Беше обезпокоен от странното поведение на събеседника си.

- Лошо ли ви е, сър?
- А?
- Да ви донеса ли нещо за пиене?

Колкото и да е разсеян един мъж, този въпрос винаги достига до съзнанието му. Соупи усърдно закима. В момента най-много му се искаше да се подкрепи с едно питие. Освен това донасянето на напитката поне за малко щеше да го освободи от присъствието на иконом, в когото бяха съчетани в равни пропорции отличителните белези на лейкопласт и на конска муха.

- Ако обичаш – промърмори с облекчение.
- Веднага, сър.

Соупи трескаво размишляваше. Имаше усещането, че в главата му бушува бурен океан. Пустият му дебелак -скрил е куфара в багажното отделение на гарата! При други обстоятелства, позволяващи да съди безпристрастно, щеше да се възхити от изобретателността на господин Кармоди. В багажното отделение на гарата откраднатите вещи щяха да бъдат на сигурно място, все едно се намират в банков сейф.

Ала възхищението не беше сред чувствата, които бушуваха в душата му. По едно време се отдаде на най-нерадостното умствено упражнение – обзет бе от черни мисли за пропуснатата златна възможност. Ех, ако знаеше, че квитанцията е в Джон...

Ала той беше практичен човек. Нямаше навик да губи времето си със спомени за някой провал в миналото. Много по-важно бе да гледа напред.

Какво да предприеме?

Знаеше, че не всичко е загубено. Глупаво бе да се samozаблуждава, че положението е розово, но катастрофата все още можеше да се предотврати. Разбира се, с оглед на случилото се разговорът с Чимп щеше да бъде доста неприятен, но онзи, който се стреми към забогатяване, е длъжен мъжки да понася неприятностите. Единственият възможен ход бе да отиде в санаториума, да разкаже на Туист за перипетиите си и с негова помощ да вземе от Джон квитанцията.

Изведнъж му хрумна нещо, което повиши настроението му. Незабавно трябва да отиде в „Стройни и здрави“, защото Чимп и Джон

сигурно още са под въздействие на сънотворното. Изобретателен човек като него все ще намери начин да измъкне от младежа квитанцията.

Ако познаваше творчеството на Шекспир, щеше мислено да цитира думите на Макбет: „Ако, веднъж извършено, с туй свърши, добре ще е да се извърши бърже“. Трябва му кола! А лъскавият автомобил стоеше в задния двор и нетърпеливо го очакваше. Той си плю на петите. Години наред бе водил заседнал живот, но сега бягаше като чевръст атлет, какъвто беше в младостта си.

С изплезен език заобиколи къщата и в този миг видя колата да се отдалечава.

– Хей! – изкрещя с последни сили.

Колата изчезна от погледа му. Олюлявайки се, Соупи направи още няколко крачки и съзря как шофьорът Болт заключва гаража.

Днес Болт беше олицетворение на елегантността. Носеше нова шапка, официалния си костюм и жълти обувки, които блестяха така, сякаш бяха парченца от яркото слънце. В петлицата му беше затъкнат карамфил. Изглеждаше толкова шик, че би предизвикал завистта дори на господата, поканени на градинско увеселение в Бъкингамския дворец.

Любопитно огледа Соупи и учтиво отбеляза:

– Кросът е полезен за здравето, сър.

– Колата! – изпъхтя господин Молой.

– Току-що я прибрах в гаража, сър. Господин Кармоди ми даде един ден отпуска, та да присъствам на сватбата на племенницата на жена ми, дето живее в Ъптън Снодсбъри.

– Трябва ми колата.

– Току-що я прибрах, сър – повтори Болт, произнасяйки думите по-бавно, като човек, който дава обяснения на невеж чужденец. – Господин Кармоди ми разреши днес да отсъствам от работа. Племенницата на госпожа Болт днес се омъжва в Ъптън Снодсбъри. И времето се случи хубаво – добави и погледна небето с одобрение, нетипично за шофьор – известно е, че на шофьорите е трудно да се угоди. – Хората казват: „Щастлива ще е булката, която се омъжва в слънчев ден“, въпреки че аз не съм съвсем съгласен с тези бабини деветини. Когато се венчахме с госпожа Болт, валеше като из ведро, ама общо взето с нея сме много щастливи. Е, случва се да се поскараме, обаче по принцип бракът ни е прекрасен...

Соупи започваше да подозира, че единственият критерий за назначаване на прислугата в английските имения е бърливостта. Онези членове на персонала на Ръдж Хол, с които бе имал неудоволствието да се

запознае, очевидно бяха надарени със способността да водят продължителни и безсмислени разговори. Ако го оставеха без надзор, икономът по цял ден щеше да дърдори за зайци, шофьорът пък явно се канеше да издиткува цялата си автобиография. А за господин Молой всяка секунда беше ценна. С нечовешко усилие си пое дъх и изхриптя:

– Трябва ми колата! Спешно се налага да отида в „Стройни и здрави“. Мога и сам да шофирам.

В поведението на Болт настъпи рязка промяна. До този момент се държеше като човек, който разговаря със стар познат в пушалнята на клуба, но потресавачото предложение го изкара от релси. Облещи се от ужас и недоверчиво възкликна:

– Искате да шофирате автомобил „Декс Мейо“! – Тонът му беше доста рязък, защото бедният Болт още не се бе съвзел напълно. – Господин Кармоди разрешава само на мен да карам този автомобил.

– Непременно трябва да отида в санаториума. Работата не търпи отлагане!

Шофьорът се замисли. Беше благ човек и се стремеше ежедневно да върши добри дела.

– Ако искате, вземете от конюшната стария ми велосипед. Сигурно е ръждясал, защото отдавна не съм го използвал, но все някак ще стигнете до санаториума.

За миг Соупи се поколеба. Запита се как ще измине повече от трийсет километра с превозно средство, за което смяташе, че е излязло от употреба още по времето, когато е бил невръстно дете. Но мисълта за куфара с безценните вещи му вдъхна нови сили. Беше отчаян, а отчаяните хора са способни на истински подвизи.

– Докарай велосипеда! – изрече решително, но като видя въпросното средство за придвижване, страхът му отново се пробуди. – За това ли говореше? – попита отчаяно.

– За това, сър.

На возилото прилягаше една-единствена дума – мръсник. Изражението му беше цинично като на улична котка, която е опознала всички пороци по света. Изглеждаше лукаво и потайно, ръкохватките се изви ваха нагоре като устни, разтегнати в ехидна усмивка, тук-там спиците бяха изпадали като изгнили зъби, педалите бяха голи и безсрамни. Имаше вид на велосипед, който се зъби, готов да ухапе всеки непознат.

– Х-м-м – замислено промърмори Соупи, после си спомни, че на всяка цена трябва да отиде в санаториума. – Добре! – отсече и потрепери.

Яхна возилото, едва не падна, но овладя кормилото и смело завъртя педалите. Изчезна от погледа на Болт, сетне отдалеч се разнесе отчаян писък.

Шофьорите не се смеят, но понякога се усмихват. Болт се усмихна. Случвало се бе велосипедът да ухапе и него.

III

В един и дваисет звъненето на телефона сепна Стърджис, който дремеше в мишата си дупка, и провали плановите му за заслужена почивка след изморителната утрин, изпълнена със странни събития. Първо, след най-възнуващата нощ в живота му из къщата обикаляше полицай, после американският джентълмен му каза, че господин Кармоди иска нещо за пиене, а последният отрече да е поръчвал да му занесат пиетие. След това самият американец пожела напитка, но се изпари, преди да му бъде поднесена. А най-загадъчна му се виждаше случката с килера. Господин Молой очевидно се беше отказал от майсторенето на къщичка за зайци в полза на разбиването на вратата на килера.

Стърджис беше крайно озадачен и като повечето хора с установени навици, той мразеше да се озадачава.

Вдигна слушалката и чу звънлив глас:

– Ръдж Хол ли е? Търся господин Карол.

Той позна гласа:

– Госпожице Уайвърн, вие ли сте?

– Да. Стърджис, да си виждал господин Карол? Трябваше да бъде у нас преди половин час.

– Видях го рано сутринта. Научих, че след закуска е взел колата и е заминал с госпожица Молой.

– Какво?

– Да, госпожице. Потеглили са доста отдавна.

Настъпи мълчание.

– С госпожица Молой казваш, тъй ли? – унило произнесе мелодичният глас.

– Да.

Отново се възцари тишина.

– Казал ли е кога ще се върне?

– Не, госпожице. Но доколкото разбрах, щял да се върне едва привечер.

Този път мълчанието бе доста продължително.

– Нима?

– Да, госпожице. Желаете ли да му предам някакво съобщение?

– Не, благодаря... Впрочем... Не, няма значение.

– Добре, госпожице.

Стърджис се върна в скромната си стаичка. Пат затвори телефона и излезе в градината. Лицето ѝ беше мрачно като буреносен облак.

По пътеката пълзеше охлюв. Тя не го настъпи, защото имаше добро сърце, но му хвърли поглед, който, ако беше попаднал върху Джон, за когото бе предназначен, щеше да го изпепели.

Стигна до градинската порта, облегна се на нея и мрачно впери поглед в пространството.

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Джон в плен

I

По време на разговора с доктор Туист Доли Молой беше предрекла, че след взетото сънотворно Джон ще се събуди със силно главоболие. Оказала се беше добър пророк.

Като всеки човек, който държи на добрата си физическа форма, той се въздържаше от употреба на алкохол. През студентските години в Оксфорд нарушаваше принципите си само за да ознаменува изключително важни събития – когато навърши двайсет и една, когато спечели състезанието по гребане и (най-забележителното от всички събития) когато с футболния отбор на университета извоюва най-забележителната победа на стадион „Туикнам“.

След всеки запой се събуждаше със замъглено съзнание, озовавайки се в свят, където властва непосилната болка. Обаче никога досега не беше изпитвал чувството, че главата му ще се разцепи.

Смътно осъзнаваше, че с него се е случило нещо необичайно, че е проснат на чуждо легло в непозната стая, ала беше неспособен да разсъждава трезво. Лежеше неподвижно, съсредоточавайки се върху трудното занимание да запази черепната си кутия непокътната.

След известно време много предпазливо стана от леглото и първото, което му направи впечатление, бе, че слънцето клони към заник и се е облещило точно срещу зарешетения прозорец. И въздухът, който съпровождаше слънчевите лъчи, беше прохладен и изпълнен с ухаания, подказващи приближаването на нощта.

Поети са възпявали този час на деня, ала за разлика от тях Джон не беше завладян от романтични чувства, само беше озадачен. Беше напуснал Ръдж Хол малко след единайсет, а сега беше късен следобед.

Застана до прозореца, чувстваше се като Рип ван Уинкъл (Герой на американския писател Уошингтън Ървинг, който заспа и се събудил след дълги години. – Б. пр.). След малко нахлуващият отвън уханен въздух разхлади челото му и пооблекчи главоболието му дотолкова, че той започна да прави предположения, които го доведоха до истината за случилото се. Последният му спомен бе как Туист му подава чаша с питие,

което навярно беше причината за всичките му неприятности. Беше проявил непредпазливост, която бе непростима за един любител на криминални романи, и се бе оставил да го упоят със сънотворно.

Чувстваше се като кръгъл глупак, но обстоятелствата го накараха набързо да забрави горчивите си мисли, поточно изтласкаха всички мисли от съзнанието му. Знаеше, че ако незабавно не утоли жаждата си, ще загине от самозапалване. Зърна каната, поставена на умивалника, залитайки се добра до нея и видя, че за щастие е пълна догоре. Следващите секунди посвети на проверката какво количество вода може да изпие на един дъх. Едва след това се огледа и трезво прецени обстановката.

Приблужи се до вратата и се опита да я отвори, но установи, че е заключена. Решетките на прозореца само затвърдиха убеждението му, че е затворник. Не знаеше доколко са верни останалите му предположения, но безспорен факт бе, че ще остане в тази стая, докато някой го освободи.

Първата му реакция беше раздразнение от абсурдността на положението. Нима този Туист си въобразява, че е възможно завинаги да затвори някого в таванската стая на къщата си?

Сетне мъглата, обгърнала съзнанието му, се вдигна и мозъкът му стана по-пъргав. Разбра, че постъпката на Туист съвсем не е била детинска. Целта му е била да спечели време, за да изчезне с откраднатите вещи, и със сигурност я беше постигнал. Разбра още, че ако остане още дълго пленник в тази стая, мошеникът ще се отърве безнаказано.

Трябва спешно да предприеме нещо, но какво? Отново отиде до вратата и внимателно я разгледа. Убеди се, че този път за бягство е невъзможен. Можеше до посиняване да блъска вратата с рамо, но солидният дъбов плот нямаше да поддаде.

Приблужи се до прозореца и задърпа металните пръчки, но те не помръднаха.

Изглежда, оставаше само един начин да се освободи от плен.

Той извика.

Постъпката му беше лекомислена. Горната част на главата му едва не отхвъркна. Джон се хвана за слепоочията и на косъм предотврати катастрофата, после с бавни стъпки се добра до леглото. Просна се възник и остана неподвижен, докато невидими инквизитори забиваха в главата му нажежени метални шишове.

След малко агонизиращата болка стихна. Той отново стана и със залитане се насочи към каната, която в момента беше единствената му приятелка на този свят.

Тъкмо бе подобрил собствения си рекорд по изпито на един дъх количество вода, с периферното си зрение долови някакво движение. Извърна глава и видя глава и рамене, очертани в рамката на прозореца.

– Хей! – извика човекът. Гласът му беше като трясък на камион, на товарен с метални греди, който се движи по неравен паваж. – Донесох ти чай!

II

Долната част на червендалестото лице на непознатия беше украсена с внушителни мустаци, засукани на възбог. В раменете беше широк като гардероб, очите му бяха като маслинки. Веднага се разбираше, че това видение е само мостра, тъй да се каже първа серия от един старшина. Освен ако не бе паднал от небето (което, доколкото Джон познаваше старшините, беше невероятно), непознатият по всяка вероятност се бе покачил на дървена стълба.

Предположението му се оказа правилно. Старшина Фланъри с риск за крайниците и за живота си се бе изкачил до таванския прозорец, за да нагледа пациента и да му поднесе ободряваща напитка.

– Вземи си чая, младежо! – избоботи с гръмливия си глас. Жестът му беше благороден, но твърде закъснял. Джон току-що беше изгълтал една трета от съдържанието на кана с вода и изобщо не му беше до чай. Бе принуден да откаже любезното предложение поради липса на място. В момента най-много му се искаше да поговори с някого, затова изтича до прозореца и попита:

– Кой си ти?

– Казвам се Фланъри, младежо.

– Как попаднах тук?

– В стаята ли?

– Да.

– Аз те занесох на ръце.

– Признаваш си, значи! – кресна Джон. – Веднага отключи вратата, мътните те взели!

Старшината укоризнено поклати глава:

– Не ми дръж такъв език. Няма да постигнеш нищо с ругатни, господинчо. Изпий си чая и повече да не съм те чул да говориш такива думи! Ако беше пил повече чай и по-малко от... другото, нямаше да се подредиш така.

– Ще отключиш ли вратата?

– Не, сър. Няма да я отключо. Няма да отключо никакви врати. Първо ще те държим под око ден-два, та да се убедим, че няма да има изнасилие.

– Слушай – подхвана Джон, потискайки желанието си да провере ръка между решетките и да го цапардоса с лъжичката, – не знам кой си...

– Вече ти казах, че името ми е Фланъри. Старшина Фланъри.

– ...но не вярвам да си замесен в тази работа.

– Разбира се, че работя тук, сър. Аз съм помощникът на доктор Туист.

– Ах, ти, глупако, не разбираш ли, че този човек е престъпник!

Старшината го изгледа по-скоро с огорчение, отколкото с гняв:

– Бъди малко по-учтив, момко. Твърдоглавието няма да те доведе до никъде, нали? Запомни, че блага дума заключени врати отваря.

– Този Туист снощи обра нашата къща. Ясно ли ти е, че като ме държиш заключен, ставаш негов съучастник, помагаш му да избяга?

– Обрал е къща, тъй ли? И коя ще да е тази къща?

– Нарича се Ръдж Хол.

– Никога не съм чувал туй име.

– Имението се намира близо до селцето Ръдж-ин-дъ-Вейл на трийсетина километра оттук. Принадлежи на господин Кармоди.

– На господин Лестър Кармоди, който беше наш пациент ли?

– Да. Аз съм негов племенник.

– Племенник, а?

– Да.

– Друг път!

– Защо, не ми ли вярваш?

– По една случайност – подхвана Фланъри и пусна едната си ръка от металната пръчка, за да засуче самодоволно мустаците си – съм виждал племенника на господин Кармоди. По-висок и по-слаб е от теб, пък и по-симпатичен. Един ден беше дошъл на посещение при чичо си, та ми го показах.

Макар че беше доста болезнено, на Джон му се прииска да заскърца със зъби.

– Бил е другият племенник на господин Кармоди.

– Друг племенник, а?

– Пада ми се братовчед.

– Братовчед, а?

– Казва се Хюго.

– Хюго, а?

– Престани, човече! – кресна Джон. – Папагал ли си?

Ако не се беше покатерил на дървена стълба, Фланъри щеше високомерно да се изпъчи, но поради нестабилността на опората се задоволи с изражение, демонстриращо накърнените му чувства.

– Не, младежо – отговори с достойнство, което много му прилягаше. – В отговор на въпроса ти заявявам, че не съм папагал. Назначен съм за асистент на доктор Туист, който ми плаща да се грижа за пациентите, да следя да не пушат цигари и да изпълняват съвестно физкултурните упражнения. Както споделих с младата дама, аз познавам човешката природа и никакви хитрини не ми минават. Още повече, че госпожицата ме предупреди за номерата ти. „Внимавайте, старшина – каза ми и умоляващо ме изгледа. – Горкичкото момче сигурно ще се помъчи да ви завърти главата, като заяви, че е богатият наследник на прочута фамилия, обитаваща някое съседно имение. Предупреждавам ви, старшина, опасността е сериозна.“ А пък аз й казах: „Госпожице, никой не може да надхитри Егбърт Фланъри. Врял и кипял съм в тая работа.“ Младата дама каза: „Бога ми, де да имаше повече мъже като вас, старшина. По-спокойно щеше да се живее на този свят, старшина.“

Джон притисна с пръсти пулсиращите си слепоочия:

– Млада дама ли? За коя млада дама говориш?

– Не се прави на паднал от небето, младежо. Говоря за госпожицата, дето те настани тук. За тази млада дама става въпрос.

– За тази ли?

– Да, приятелю. За онази, която те доведе.

– За онази, която ме доведе, а?

– И ни помоли да се грижим за теб.

– Помолила ви е да се грижите за мен, така ли?

– Престани, човече! – заповяда Фланъри. – Папагал ли си?

Умелият „удар“ не направи впечатление на Джон, чието съзнание беше заето с по-важни неща. Така той пропусна най-голямото остроумие, което някога е изричал старшина от армията на Негово величество. Внезапно изпита чудовищно подозрение, което му подежда като удар с юмрук. Всъщност не беше подозрение, а ужасяващо прозрение. Ако е заключен в проклетата стая по нареждане на Доли Молой, то, колкото и да е невероятно, Доли Молой е замесена в престъпната дейност на Туист. Не знаеше каква е връзката помежду им, но бе сигурен, че тя съществува.

– Говориш за... – Гласът му пресекна.

– Говоря за сестра ти, господинчо, която те доведе тук с колата си.

– Какво! Това е моята кола!

– Не можеш ме излъга, приятел. С очите си я видях как отпътува с аутонобила преди няколко часа. Махна ми с ръка – добави Фланъри, засука мустак и в гласа му се прокрадна нежност. – Да, младежо! Обърна се и ми махна с ръка!

Джон мълчеше. Беше си глътнал езика. От гледна точка на застрахователната компания кражбата на кола е по-маловажна в сравнение с изчезналите безценни вещи от галерията в Ръдж Хол, но за Джон загубата на любимия двуместен автомобил бе равнозначна на смъртоносен удар. Обичаше колата си, поддържаше я, бдеше над нея като над малка сестра. А сега беше изчезнала.

– Хей! – извика. – Пусни ме! Веднага ме пусни!

– Няма, млади момко. Обещах на сестра ти...

– Не ми е сестра! Нямам сестра! Човече, нима не разбираш...

– Разбирам и още как, приятелче. Искаш да ме преметнеш, обаче аз не съм вчерашен. – Старшината замълча, сетне замечтано добави: – Младата дама специално ме предупреди, че ще се опиташ да ме подкупиш.

Джон мълчеше и си мислеше: „Милата ми кола! Скъпата ми приятелка! Ще я видя ли отново?“

– Да ме подкупиш! – натърти Фланъри и се ококори. Личеше си, че при мисълта за подкуп на този добродетелен човек му се повдига. – Каза, че ще ме подкупиш, за да те пусна.

– Няма такава опасност – процеди младежът. – Беден човек съм.

Фланъри замълча, после изрече едно подигравателно „Ха!“ и отново настъпи тишина.

Наруши я пак той. Говореше поучително, но очевидно беше разочарован:

– Чудя се как е възможно младеж, който има толкова красива сестра, да се понижи до скотско състояние, тъй да се каже. Едно е да си пийваш умерено, съвсем друго да се наливаш до козирката и да проявяваш изнасилие. Само да беше видял онез ми ти снимки на черен дроб на пияница, щеше овреме да се откажеш от чашката. Нямаше да пръснеш всичките си пари за алкохол – гневно добави той. – Ако не се беше отдал на страстта си, която аз наричам чисто и просто пиянство, сега джобът ти щеше да е пълен. – Фланъри печално въздъхна и мрачно обяви: – Чаят ти изстина.

– Не го искам.

– Тогава си отивам. Ако искаш нещо, позвъни. Никои не обръща внимание на звънеца.

Предпазливо слезе по стълбата, а щом стъпи на земята, укорително поклати глава и се отдалечи.

Джон го изпрати с поглед без капчица съжаление. Желанието му да разговаря с някого се беше изпарило. Искаше му се да остане сам и да се отдаде на размисъл, макар че заниманието в никакъв случай нямаше да бъде приятно. Като си помислеше за двулчието на семейство Молой, сякаш нож се забиваше в сърцето му. Само да го види този мошеник Томас Молой...

В същия момент желанието му се сбъдна. От прозореца се виждаше алеята към къщата. По странно стечение на обстоятелствата по тази алея се зададе самият господин Молой, яхнал велосипед.

Джон проточи шия и хвърли убийствен поглед на колоездача, който слезе от возилото, а то, сякаш нетърпеливо бе чакало тази възможност, побърза да го фрасне с педала си по глезена. Младежът беше прекалено далеч да чуе вика на страдалеца, но виждаше лицето му – беше червено като домат, покрито с прах и изкривено от болка.

Джон пристъпи към умивалника, взе каната и жадно отпи от нея.

Току-що разигралата се сцена го накара да се почувства малко по-добре.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Неприятна сцена между двама стари приятели

I

Щом се погрижи за нуждите на пациента, старшина Фланъри побърза да отиде в кабинета на Туист, който той наричаше стая на дневалния, и да докладва на началника си. Стигна до местоназначението си само минути, след като последният дойде в съзнание. Тъкмо когато старшината подаваше на Джон чашата с чай, Чимп Туист беше отворил очи и с усилие се бе изправил на крака.

И той като Джон първо установи, че има главоболие. После се помъчи да разбере къде се намира. Постепенно съзнанието му започна да се прояснява – и той стигна до заключението, че е в Англия..., а след осмисляне на фактите – че се намира в кабинета си в санаториума „Стройни и здрави“ в Устършир. Изведнъж си спомни всичко, вкопчи се в ръба на масата, без да изпуска лилията, която бяха сложили в ръката му, и се отдаде на горчиви размисления относно лукавата госпожа Молой.

В този момент на вратата силно се почука и старшина Фланъри влезе в кабинета. Чимп още по-здравое се вкопчи в масата като човек, който е видял да подпалват фитила на бомба и очаква разрушителна експлозия. Фланъри се канеше да заговори, а доктор Туист знаеше как ще подейства на главоболието му гръмливият глас на исполина.

– Х-м-м! – прокашля се Фланъри, а Чимп прегракнало изстена, олюля се и се тръшна на най-близкия стол. Имаше усещането, че в главата му се е забил шрапнел. Разтрепери се и ужасено се втренчи в старшината.

– Брей! – провикна се помощникът му, който беше забелязал странните симптоми. – Зле изглеждаш, доктор Туист.

Чимп изпусна лилията – искаше и двете му ръце да са свободни. Притисна длани до слепоочията си и почувства леко облекчение.

– Знам каква е причината, сър – изкрещя загриженият Фланъри. – Оназ проклетата настинка е взела, че е проникнала във вътрешностите ти. Жалко, че не ме послуша и не изпи една-две лъжички очистително от глухарче...

– Върви на... – изстена Чимп и шепнешком добави подходящото

местоназначение.

Фланъри го изгледа така, сякаш началникът му беше непослушно хлапе.

– Няма смисъл да ме ругаеш, сър. Тук съм поради единствената причина, че си помислих, че ще поискаш да узнаеш за разговора ми с оня пациент в таванската стая и съм на мнение, сър, стига да го одобриш, че е най-добре да го държим под ключ още неизвестно време. Вярно, че той не се опита да ми приложи изнасилие, което безсъмнено се дължи на факта, че помежду ни имаше решетки, но през цялото време поведението му беше странно, да не кажа налудничаво, ето защо горещо препоръчвам до второ нареждане общуването с него да става през прозореца.

– Прави каквото искаш – едва чуто промълви Чимп.

– Не е важно какво искам аз – целомъдрено отговори старшината. – Важни са твоите желания и заповеди, а аз съм само служител, който е длъжен да се подчинява на нарежданията. И още нещо, сър. Както може би знаеш, младата дама отпътува с малката кола...

– Не ми споменавай за младата дама!

– Думата ми беше, господин Туист, че сигурно ще се изненадаш, като научиш, че по една или друга причина младата дама е размислила и е решила да продължи пътуването си с влак. Оставила е колата пред гарата и е наредила да я докарат обратно тук. Преди малко заварих отвън младия Джейкс, дето е син на началника на гарата. Натискаше клаксона като луд, келеша му с келеш, после заяви, че иска за услугата половин крона. По свое усмотрение му отвъртях един шамар и му дадох шест пенса. Разчитам да ми ги върнеш в удобно за теб време. Да закарам ли хубавата количка в гаража, сър?

Чимп закима. Беше готов да се съгласи с всичко, само и само да се освободи от присъствието на този човек.

– Чудя се защо госпожицата е оставила колата на гарата, сър – замислено избоботи Фланъри, при което полилеят се разлюля. – Може би тъкмо като е минавала от там, е разбрала, че пристига влак, и е решила да не се преуморява с шофиране чак до Лондон... мисля, че Лондон е целта на пътуването ѝ.

Чимп беше на същото мнение. Представи си как Доли и Соупи се отдават на забавления в столицата, след като са скрили плячката от Ръдж Хол на място, което той никога, ама никога няма да узнае. Мисълта беше толкова мъчителна, че той изстена.

– Къде те хвана сега, сър? – загрижено попита Фланъри.

– А?

– Къде те хвана болка, сър? Имаш много измъчен вид. Ако питате мен, трябва веднага да си легнеш, и то с грейка на корема. Да, сложи я на коремната област, сър, може да разкара отровата. Една моя леля...

– Не ща и да чуя за леля ти!

– Добре, сър. Както желаш.

– Друг път ще ми разкажеш за нея.

– По всяко удобно за теб време, сър – учтиво се съгласи Фланъри. – А сега отивам да прибера симпатичната количка в гаража.

Излезе от кабинета, а Чимп се отдаде на печални мисли. Всеки, който се възстановява след конска доза сънотворно, вижда нещата в черни краски, но дори Туист да бе в цветущо здраве, едва ли щеше да бъде оптимистично настроен. Накратко казано, и той като Джон копнееше, ако ще и за миг, да се срещне със Соупи Молой.

Тъкмо когато стигна до заключението, че ако има справедливост, тази среща ще се състои, на вратата се почука и прислужницата обяви:

– Дошъл е господин Молой, сър.

Чимп подскочи от изненада.

– Покани го! – изрече с глас, задавен от вълнение.

Дочуха се повлечени тежки стъпки и Соупи застана на прага.

II

Господин Молой поразително приличаше на атлет, който финишира след непосилно маратонско бягане. Косата му беше разрошена, от потта и праха по лицето му се стичаха кални вадички, краката му не бяха в синхрон с тялото, поради което изглеждаше, че той се движи едновременно в няколко посоки. Безпристрастният наблюдател неизбежно би съжалил тази развалина, която навремето е била добре сложен мъж.

Чимп обаче не беше безпристрастен наблюдател и не изпитваше и капчица съжаление към бившия си делови партньор. На пръв поглед Соупи изглеждаше така, сякаш е бил заклезен в някакъв движещ се механизъм, след което е бил прегазен от няколко камиона. Гледката беше радост за очите на Чимп. Искаше му се да издири работника, управлявал машината, и шофьорите на камионите, за да ги възнагради богато.

– Ето те и теб – процеди мрачно.

Соупи предпазливо даде на заден ход, после запристъпва по посока на креслото. Достигна го с големи усилия, сграбчи страничните

облегалки и отпусна морното си тяло. Извика от болка, когато задните му части се озоваха в досег с тапицираната повърхност, после се облегна назад, затвори очи и веднага заспа.

Чимп кръвнишки се втрени в него. Кипеше от негодувание, което усилваше главоболието му. Не стига, че след всичко случило се Соупи имаше наглостта да се изгърси в „Стройни и здрави“, ами без никакво обяснение най-безцеремонно беше обърнал кабинета на своя спалня. Чашата на търпението на Чимп преля. Той се вкопчи в буйната коса на стария си приятел и разгърси главата му.

Методът се оказа ефикасен. Соупи се поизправи, примигна и промълви:

– А?

– Какво „а“?

– Кой... Защо... Къде съм?

– Ще ти кажа къде си!

– О! – възкликна господин Молой, който на бърза ръка беше възвърнал разсъдъка си, сетне се разположи на креслото. След първия болезнен контакт беше открил колко е удобна тази мебел. Човек, който е пропътувал с раздрънкан велосипед цели трийсет километра, става много придирчив към разните там кресла.

– Божичко, колко ми е зле! – промърмори.

Може би възклицанието бе съвсем естествено за човек в неговото положение, но то прибави няколко градуса по Целзий към настроението на събеседника му, което беше близо до точката на кипене. В продължение на няколко секунди Чимп, който едва овладяваше гнева си, бе неспособен на друга форма на изразяване освен пръхтене.

– Точно така – продължи Томас Молой. – Много ми е зле. Представиш ли си, Чимпи, да дойда чак до тук с велосипед! Да знаеш само как ме болят прасците, да не говорим за ходилата! А ако ми даваха по един долар за всяка синина, причинена от проклетите педали, вече щях да съм богат човек.

– Да не мислиш, че аз съм по-добре! – възкликна Чимп, който найсетне си беше възвърнал дар слово.

– Точно така – замечтано продължи Соупи. – Навит съм дори на петдесет цента на синина. От глезените нагоре съм обринат със синини.

– Ако имаше моето главоболие...

– И моята глава ще се пръсне от болка – прекъсна го господин Молой. – По целия път слънцето ми напичаше темето. Имаше моменти, когато ми идваше да се откажа. Ако знаеш как се чувствам...

– Искаш ли да знаеш как се чувствам аз! – пискливо извика Туист и се разтрепери от самосъжаление. – Добре ме подреди скъпата ти съпруга! Хубав номер скрой на деловия си партньор! Да ми сложи в чашата някаква гадост, от която едва не пукнах! Така ли се постъпва със стар и верен приятел?

Томас Молой се замисли и призна:

– Госпожата е малко импулсивна.

– Не стига, че ме е оставила на произвола на съдбата, ами е пхнала и лилия в ръката ми, като че вече съм мъртвец.

– Млада е и игрива – снизходително се усмихна господин Молой. – Момичетата си падат по шегите.

– Хубава шега, няма що! Слушай...

Соупи реши, че е време да обясни на приятеля си поуката от случилото се:

– Сам си си виновен, Чимпи. Не трябваше да си толкова алчен и да се мъчиш живи да ни одереш. Ако не беше настоявал да получиш шейсет и пет процента, нямаше да пострадаш. Съвсем естествено е на една млада жена с буйна кръв да ѝ омръзне нахалството ти. А сега ще ти кажа защо съм дошъл. Да сложим кръст на миналото и да сключим нова сделка, но по-справедлива – по една трета от печалбата за теб, за мен и за госпожата. Ако си навит, ще ти съобща една радостна вест. Толкова радостна, че ще зачуруликаш от щастие.

– Единственото, което ще ме зарадва, – заядливо отвърна Туист, – е да науча, че си паднал от проклетия велосипед и си гушнал букета.

– Защо си толкова жесток, Чимпи – огорчено промълви господин Молой.

Туист се поинтересува дали с оглед на случилото се трябва да разцелува Соупи. Соупи отговори, че не очаква чак такива нежности, но и не вижда причина да си разменят обидни думи. Докъде ще ги доведат обидите? До никъде.

– Ако имаше като моето главоболие – добави укорително, – щеше да разбереш какво е да седа и да слушам как един стар приятел ме прави на бъз и коприва.

– Как не те е срам да говориш за главоболие! Моето главоболие е сто пъти по-силно от твоето.

– Няма начин, Чимпи.

– Ако искаш да разбереш какво е истинско главоболие, изпий от онези капки, които обичаш да даваш на приятели...

– Остави това – прекъсна го Томас Молой, като мъдро се въздържа

да влезе в спор. – Ще ти кажа защо съм дошъл. Приятелю мой, онзи Кармоди успя да ни преметне. От самото начало е знаел какви са намеренията ни.

– Какво?

– Да, сър. Съобщи ми го лично. Знаеш ли какво е направил? Взел е чантата от килера и е изпратил шофьора да я остави в багажното отделение на гарата.

– Какво?

– Да, сър.

– Брей! – възхитено възкликна господин Туист. – Хитър номер! Значи не си взел вещите, така ли?

– Точно така.

Чимп не беше очаквал, че щастието ще го осени през този ден или в близкото бъдеще, но след откровението на приятеля си изпита въодушевление, граничещо с екстаз. Засмя се от радост, но болка отново разцепи главата му и смехът му премина в приглушен стон. Когато кризата премина, той отмести длани от слепоочията си и злорадо заяви:

– Значи въпреки мръсните ви номера сме на един хал.

– Не всичко е загубено, но трябва да действаме мълниеносно.

– Какво предлагаш?

– Чакай да ти обясня. Шофьорът е оставил чантата на багаж, взел е квитанцията, и...

– И я е връчил на стария Кармоди. Не разбирам какво ни грее това.

– Грешиш, приятелю. Не я е дал на Кармоди, а на младия Карол.

Чимп моментално схвана важността на информацията. Втренчи се в Молой и попита:

– На Карол ли? На онзи, дето сме го заключили на тавана, тъй ли?

– Още ли е там?

– Че къде другаде да бъде? Заключен е в стая с решетки на прозореца. Сигурен ли си, че квитанцията е в него?

– Абсолютно. Остава ни само да я вземем.

– Само това ли?

– Да.

– Как предлагаш да го направим?

Томас Молой мълчеше. Същия въпрос си беше задавал по пътя в редките мигове, когато не се мъчеше да избегне зъбите на педалите. Все се надяваше, че от радост на Чимп спонтанно ще му хрумне някакво решение, но явно това нямаше да се случи.

– Мислех, че ти ще измислиш нещо – призна смутено.

– Нима? – озъби се Чимп.

– Разбира се. Носиш умна глава на раменете си – с уважение заяви Соупи. – Чувал съм да злословят по твой адрес, но никой не е отрекъл, че си умен. Сигурен съм, че ще ти хрумне нещо.

– Пак всичко пада на мой гръб, така ли? Докато аз си блъскам главата, твоя милост хубаво ще си подремне. И с цялото си нахалство предлагаш да получа само...

– Успокой топката, Чимпи! – разтрепери се господин Молой. Ето, че най-лошите му предчувствия се сбъдваха.

– ...една трета от печалбата! Чуй какво ще ти кажа...

– Да не започваме отново – почти изплака Соупи. – Преди малко уговорихме условията. Споразумяхме се като истински джентълмени. Въпросът е приключен.

– Така ли мислиш? Слез от облаците, че стрякаш птиците! Щом искаш да свърши цялата работа, ще ми дадеш седемдесет процента.

– Седемдесет ли? – ужасено повтори господин Молой.

– Ако не си съгласен, предложи как да вземем квитанцията от онзи младеж. Може би изгаряш от желание да си поговориш с него. Ако и той се чувства като мен, когато се свестих от проклетите капки, сигурно ще ти се зарадва. Голямо чудо, ако ти откъсне главата и я хвърли през прозореца. Веднъж се умира, нали?

Господин Молой мрачно се загледа в стената. По принцип не беше изобретателен, а след кошмарното пътуване с велосипеда вдъхновението съвсем го беше изоставило. Не му хрумваше никакъв план. Горчиво съжаляваше, че нежната му половинка отсъства. Създателят я беше надарил с ум, остър като бръснач. По време на кризисни положения тя винаги беше пълна с гениални идеи.

– Невъзможно е вечно да го държим заключен на тавана – опечалено промълви той.

– Няма... стига да се съгласиш да делим седемдесет на трийсет.

– Намислил си нещо, така ли?

– Разбира се.

Соупи съвсем увеси нос. Предчувстваше, че щом се предаде, дребният мръсник Чимп ще му съобщи план, какъвто можеше и сам да измисли, стига да имаше малко мозък в главата.

– Какво решаваш? – попита Чимп. – Побързай. И докато размишляваш, не забравяй, че трийсет е повече от нула. И още нещо – като ти обясня плана, не казвай, че същата идея ти е хрумнала отдавна.

Томас Молой напразно се мъчеше да раздвижи уморения си мозък.

Самият той беше тесен специалист. Бе ненадминат при продаване на акции от несъществуващи компании за нефтодобив, но способностите му се ограничаваха само с тази дейност.

– Съгласен съм – въздъхна. Отстъплението беше неизбежно.

– Ще делим седемдесет на трийсет, така ли?

– Да. Втриса ме обаче, като си помисля как ще реагира моята госпожа. Ще бъде тежък удар за нея...

– Да се задави дано! – безцеремонно го прекъсна Туист. – Никога няма да ѝ простя номера с лилията... А сега да преминем към същината на въпроса. Утре Фланъри ще занесе закуска на нашия квартирант, но преди това в каната с кафето ще сложим от вълшебните капки. Когато затворникът заспи, ще преровим джобовете му и ще вземем квитанцията.

Господин Молой изстена – предчувствието му се беше сбъднало.

– И сам щях да се сетя...

– Разбира се – утеши го Чимп, – ако имаше глава вместо кратуна от папие-маше. Оказва се, че тези имитации на глави не са много успешни. Съветвам те да я продадеш, без да се пазариш, и да се сдобиеш с нова. И гледай да е с по-симпатична физиономия.

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Господин Молой говори по телефона

I

Зората се сипваше над „Стройни и здрави“. Започваше ден, който щеше да бъде изпълнен със знаменателни събития. Над земята се стелеше гъста мъгла, но в седем часа слънцето си проби път през сивкавата пелена, а точно в осем един палав лъч се прокрадна през прозореца на горния етаж и озари старшина Фланъри, който спеше като младенец. Исполинът изръмжа, отвори очи и като осъзна, че е настъпило поредното утро, изпълнено с много задължения, побърза да стане от леглото и да направи редовните си гимнастически упражнения, след което се изми и облече. Като приключи с тоалета си, отиде в кухнята, където ухаеше на прясно сварено кафе и на пържен бекон – сигурен знак, че закуската е готова.

Неговите сътрапезнички – прислужницата Роза и готвачката госпожа Еванс – го поздравиха с уважението, дължимо на човек с неговото положение и способности. Старшина Фланъри беше омразен на всички пациенти в „Стройни и здрави“ (например адмирал Джеймс Ръгби-Ръд няколко пъти беше изразил желание жив да го одере), но в помещението за прислугата винаги го посрещаха най-сърдечно. Роза обожаваше мустациите му, а госпожа Еванс го смяташе за приятен събеседник.

И днес великолепните му мустаци си бяха на мястото, но той не обелваше нито дума. Беше му обичай още преди да отдаде дължимото на пържените яйца, да подхване разговор с остроумна забележка за метеорологичните условия или с описание на съня си, но тази сутрин закушваше мълчливо, ако не се броят звуците, които издаваше по време на храненето.

– Защо сте толкова умислен господин Фланъри? – озадачено попита готвачката.

Старшината се сепна и осъзна, че е проявил неучтивост към дамите.

– Мислех си, госпожо – подхвана и набоде на вилицата си парче бекон, – колко несправедлив е животът.

– Тъй си е – съгласи се готвачката.

– А-ха! – обади се и прислужницата Роза, която още беше почти дете и не биваше да се намесва в разговора на по-възрастните.

– Сетих се за лудия пациент в таванската стая – продължи Фланъри, преглътна залька си и набучи ново парче бекон. – Като си мисля за него, с извинение на масата, кръв ми капе от сърцето. Безсъмнено този младеж са го очаквали блестяща кариера и щастлив живот. Произхожда от добро семейство, получил е добро образование. А после се е отдал на порочни навици, които са го докарали до затвор, тъй да се каже.

– Има ли опасност да избяга? – попита Роза. Предишната вечер с готвачката надълго и нашироко бяха обсъждали тази възможност и двете бяха доста изплашени.

Старшината повдигна вежди:

– Първо, няма начин да излезе от стаята си. А дори да успее, аз ще го обезвредя. Няма от какво да се страхувате.

– Право да ви кажа, чувствам се спокойна, като знам, че бдите над нас, господин Фланъри – усмихна се готвачката.

– Почти същото каза вчера младата госпожица, която доведе брат си – самодоволно заяви той. – Рече ми: „Старшина, чувствам се по-спокойна, след като се запознах с вас. Сигурна съм, че сте незаменими в критични моменти, старшина“. – Въздъхна и продължи: – Като се замислих за нея, много се натъжих и си рекох, че животът е несправедлив. Как е възможно това красиво младо създание да се измъчва заради един нехранимайко...

– Не беше чак толкова красива – прекъсна го Роза.

Думите ѝ бяха последвани от зловещото мълчание, което надвисва в помещението за персонала, ако случайно някой прислужник се осмели да противоречи на иконома.

Очите на старшината едва не изскочиха от орбитите си. Той отпи от кафето си и я скастри:

– Не дрънкай врели-некипели!

– Едно момиче има право да говори, нали? Едно момиче може да изкаже мнение, нали?

– Разбира се, че има право да говори и безсъмнено може да изкаже мнение – отвърна Фланъри, после строго добави: – Но не бива да дрънка глупости. Младата дама беше най-красивата жена, която съм виждал. Очите ѝ бяха като... – Той замълча, търсейки най-подходящото сравнение, сетне разпалено продължи: – Бяха като звезди... – Обърна се към готвачката и добави: – Госпожо Еванс, когато пригответе закуската на специалния пациент, изпратете някого да я донесе в градината, а пък аз

ще се погрижа за него. Междувременно ще се скрия в храстите да изпуша една лула.

– Ама... тръгвате ли вече, господин Фланъри?

– Да, мадам.

– Не сте довършили закуската си.

– Изведнъж загубих апетит, госпожо. – Той засука мустак и излезе, като се престори, че не забелязва умолителния поглед на Роза. Знаеше, че дълбоко я е наранил, но смяташе, че ако от време на време не слагаш жените на място, ще ти се качат на главата. Роза беше симпатично девойче, ала симпатичните девойчета нямат право да говорят с пренебрежение за богините.

След оттеглянето му разговорът съвсем замря и госпожа Еванс подхвана монолог, посветен на съвременната девойка. Няма да се спираме подробно на него, тъй като мнението на възрастната дама съвпаднаше с възгледите на представителите на нейното поколение, многократно изразявани в църковните проповеди и във вестникарските статии. Накратко казано, госпожа Еванс заяви, че не знае какво е прихванало съвременните девойки. Те говорят непочтително в присъствието на по-възрастни хора. Не проявяват необходимото уважение. Обичат да се самоизтъкват. Нарушават спокойствието на симпатичните мъже и ги карат да нарежат закуската си. Бог знае какво би казала майка ѝ, ако на младини госпожа Еванс се беше държала като Роза...

Като приключи лекцията, девойката я удостои със същата забележка, с която беше накарала старшина Фланъри преждевременно да напусне масата, като остави в чинията си едно яйце и парче бекон от обичайната си дажба.

– Не беше чак толкова красива – заяви и тръсна глава, при което късите ѝ червеникави къдрици подскочиха.

Никога няма да узнаем дали безочieto ѝ щеше да накара госпожа Еванс обидено да замълчи, или още по-енергично да поднови обвиненията си, тъй като звънецът над кухненския бюфет оглушително издрънча.

– Той е – промърмори готвачката. – Иди да провериш, какво иска. – Като говореше за собственика на санаториума, винаги използваше местоимение и не одобряваше навика на помощничката си да го нарича стар маймунек, макар тайно да признаваше, че прозвището му приляга. – Ако е за закуската, кажи, че след малко ще бъде готова.

След малко Роза се върна и обяви:

– Старият маймунек се интересува дали сме приготвили закуската на специалния пациент. Искал да огледа подноса, преди да го занесат на

онзи тип.

– Не го наричай маймунек!

– Ами че точно на такъв прилича, нали?

– Божичко, каква е днешната младеж! – промърмори готвачката, сетне продължи с предположенията какво би казала майка ѝ.

– Старият господар Туист нареди да приготвим бекон с яйца, препечени филийки и кана с кафе – прекъсна я Роза, която не проявяваше никакъв интерес към майката на госпожа Еванс. – Преди да занесат подноса, искал да го разгледа – добави, после се върна на болната тема: – Щом смятате за красива една жена с боядисана коса и с очи като на вампир, то аз...

– Млъкни! – отсече готвачката.

В кухнята се възцари тишина, която се нарушаваше само от цвъртенето на бекона в тигана и от подсмърчанията на една съвременна девойка, която не споделяше мнението на по-възрастните по отношение на женската красота.

– Готово – най-сетне заяви госпожа Еванс. – Подай ми един поднос... А сега сложи солницата и бурканчето с горчица и гледай да не изпуснеш подноса.

– Че защо да го изпускам?

– Постарай се да не го изгървеш.

– Скоро гледах един филм – казваше се „Сърца и атлас“. Очите на героинята бяха като на онази жена. – Роза говореше със студеното презрение, което добродетелните жени изпитват към съгрешилите им посетители. – Какви ли злини не направи! Първо открадна документацията, свързана с велико изобретение, после...

– Ще разлееш кафето!

– Няма.

– Постарай се да не го разлееш.

Междувременно старшина Фланъри се беше разположил сред храстите, скрит от погледа на всеки, който може да му измисли някаква работа, и се отдаваше на най-голямото си удоволствие за деня – да изпуши една лула след закуска. Перушината му още беше настръхнала, защото беше възхитен от Доли и всеки намек, че тя не е свършена според него бе равнозначен на светотатство.

Разбира се, съществуваха обстоятелства, смекчаващи вината на Роза – известно му бе, че тя го боготвори и изказването ѝ навярно беше предизвикано от пристъп на неконтролируема ревност. В светлината на тези обстоятелства беше склонен да ѝ прости прегрешението.

Постепенно удоволствието от пушенето надви раздражението му и той дори почувства благоразположение към девойката.

В интерес на истината Роза по-скоро заслужаваше съжаление отколкото упрек. Трябва да посмачкаваш фасона на младите момичета, когато забравят мястото си, но сигурно и на нея не ѝ е лесно. Коя девойка няма да избухне, ако чуе как мъжът, когото обожава, превъзнася красотата на друга жена? Всъщност отровна забележка на Роза беше комплимент, поради което старшината, вече напълно успокоен, реши да ѝ прости.

В този момент чу стъпки по пътеката и наостри уши. Пушенето на територията на „Стройни и здрави“ беше забранено с цел пациентите да не се повлияят от дяволската съблазън и да започнат да буйстват. Той изгаси лулата, предпазливо надникна измежду вейките и установи, че няма повод за безпокойство – стъпките са били на Роза. Тя стоеше с гръб към него и държеше поднос, върху който бяха подредени куп съдинки. Едва сега старшината си спомни, че беше наредил да му донесат в градината таблата със закуската на специалния пациент, която му предстоеше да сервира, като се изкатери по дървената стълба.

– Господин Фланъри-и! – провикна се девойката и огледа хоризонта.

В никакъв случай не би могло да се каже, че строгият старшина бе свикнал да се държи като палав и дяволит хлапак. Ала след медитирането в храста, съчетано с успокояващото въздействие на тютюна, той беше в необичайно добро настроение. Слънцето грееше ярко, птиченцата огласяха градината с песните си и буйната кръв на старшината закипя. Той пхна лулата в джоба си, безшумно се промуши през храстите, докато се озова на сантиметри от девойката, и нежно прошепна:

– Бай!

Всички велики мъже имат своите недостатъци, които са неизбежни и които сме склонни да простим. Ето защо не го порицаваме, а само отбелязваме като факт, представляващ интерес за бъдещите му биографи, че нежното прошепване не беше сред уменията на този иначе забележителен човек. Между намерението и изпълнението му зееше дълбока пропаст. Звукът, излязъл от гърлото му, беше като вой на свирена на презоекански параход; прогърмя на сантиметри от ухото на Роза и ѝ подейства както викът на Джон Карол бе подействал на полковник Уайвърн, пазаруващ в магазина на Час. Байуотър, за който инцидент вече ви разказахме. Понякога най-прозаични причини променят хода на събитията. Роза подскочи като ужилена, изпищя и изпусна подноса, след което

притисна длан до сърцето си.

Старшината мигом прозря, че е постъпил неправилно, тъй като е бил подведен от ведрото си настроение. Ако желанието му бе да осведоми девойката, че ѝ е простил, трябваше да излезе от храста, да застане лице срещу лице с нея и да ѝ го съобщи. Ала вместо това беше действал от прикритие и преструвайки се на безпльтен глас, беше създал голяма бъркотия.

Към бъркотията спадаха кана с кафе, каничка с мляко, една купичка със захар и друга с масло, солница, бурканче с горчица, купчина препечени филии и чиния с пържени яйца и бекон, които бяха паднали на тревата. Той излезе от храста, печално ги изгледа и измърмори нещо неразбираемо.

Колкото и да е странно, девойката не изглеждаше разгневена, въпреки че в този момент беше оправдано да каже някои от неприличните думи, които напоследък младите дами непрекъснато използват. Ала на лицето ѝ се изписа облекчение и тя радостно възкликна:

– Господи, помислих си, че е онзи тип от таванската стая! Изплаших се да не е избягал.

– Няма страшно, моето момиче – избоботи той. – Старшина Фланъри е тук!

– О, господин Фланъри!

– Хайде, успокой се – каза той и макар да усещаше, че действа малко прибързано, я прегърна през кръста. После я целуна. Не му се искаше да се обвързва, но в момента нямаше друг изход.

Роза видимо се успокои и заяви:

– Изпуснах подноса.

– Да – съгласи се старшината, от чийто поглед нищо не убягваше.

– Няма как, ще отида да му кажа.

– На господин Туист ли?

– Ами да.

Той се поколеба. Докторът ще поиска обяснение за случилото се, което неминуемо ще доведе до разкрития, представящи него, старшина Фланъри, в неблагоприятна светлина. Нищо чудно Туист да реши да се освободи от помощник, който, макар и с добри намерения, се крие в храстите и вика „Бау!“ на прислужничките.

– Слушай, моето момиче – подхвана. – Доктор Туист е зает човек, сума задължения са му на главата. Едва ли ще му бъде приятно да го занимаваш с изпуснати подноси. Тичай обратно в кухнята и кажи на готвачката отново да приготви закуска за специалния пациент. Само каната

за кафе е счупена, всичко друго си е здраво и читаво. Ще подреда нещата на подноса, а ти ще го занесеш на пациента. И никому нито дума за случилото се. Докато се върнеш, ще зароя в земята остатъците от яйцата.

– Ама... господин Туист сложи нещо специално в кафето.

– А? Какви ги говориш?

– Като му занесох подноса, старият маймунок попита дали това е закуската на специалния пациент, а аз казах „да“. Тогава той изля в кафето няколко капки от едно шишенце. Помислих, че сигурно е лекарство, за да упои онзи луд и да му попречи да излезе от стаята си и да ни избие до крак.

Старшината снизходително се усмихна:

– Няма нужда да се дава успокоително на буйстващия пациент шом аз съм тук. Доктор Туист напразно се безпокои. Не разбира, че в случай на необходимост ще му се притека на помощ, за да няма изнасилие. Освен това честото вземане на тъй наречените седитиви не е препоръчително. Вчера пациентът е бил под влиянието на приспивателно и съществува опасност за здравето му, ако и тази сутрин вземе сънотворно. Ако господин Туист те попита дали онзи е изпил кафето, учтиво ще отговориш: „Да, сър“. Аз ще сторя същото и така тайната ще си остане между нас.

Половин час по-късно му се предостави възможност да изпълни собствените си указания. След като се беше покатерил по стълбата и беше поднесъл на пациента второто издание на закуската, той се сблъска в градината с работодателя си.

– Тъкмо теб търсех – каза доктор Туист.

– Какво обичате, сър?

– Онзи, буйстващият... вече закуси ли?

– Преди пет минути го нагледах през прозореца и забелязах, че се радва на завиден апетит.

Чимп замълча, после небрежно попита:

– А кафето изпи ли?

– Да, сър – учтиво отговори старшината.

– О! Добре. Благодаря.

– Аз ви благодаря, сър – искрено отвърна Фланъри.

II

По принцип старшината не беше майстор на засуканите фрази, но когато каза, че Джон се е радвал на завиден апетит, безсъмнено използва *mot juste*. Защото тъкмо това бе точното определение на подхода на бедния младеж към храната и кафето, които тъмничарят му поднесе през решетките. Нито нарастващата му неприязън към Фланъри, нито унижението да бъде третиран като опасен звяр в зоопарк можеха да се сравнят с апетита му, който се изостряше с всеки изминал час. Главоболието му беше преминало и беше заменено от глад, на който и вълците биха завидели. Още преди тъмничарят му да се спусне по стълбата, Джон вече беше излапал едното яйце. За нула време се справи с другото яйце, с бекона, с препечените филийки, с маслото, млякото и кафето, и след като вдигна чинията да провери дали отдолу не е останала някоя троха, опечалено констатира, че закуската е приключила.

Чувстваше се много по-добре. Задоволил беше животинския глад, съзнанието му вече не бе обсебено от мисълта за храна и напитка, вече можеше да насочи вниманието си към други по-важни въпроси. Лапна бучката захар, която беше открил в сгънатата салфетка, и отново се просна на леглото. Всеизвестно е, че най-добре се разсъждава в хоризонтално положение. Джон легна по гръб, втренчи се в тавана и потъна в размисъл.

Разполагаше с толкова факти, че заниманието можеше да му отнеме цяла вечност. Ала колкото и да си блъскаше главата, не проумяваше какво всъщност се случва. Логично беше да се предположи, че злодеят Туист го е заключил на тавана, за да избяга с предметите и картините, които беше откраднал от Ръдж Хол. Естествено Джон не одобряваше престъпните му методи, но признаваше, че стратегията има своите достойнства.

Ала Туист не беше избягал. Според Фланъри и той, и съучастникът му Молой още бяха в „Стройни и здрави“. Но защо? Какво са намислили? Нима си въобразяват, че вечно ще държат затворен един почтен човек, чиято единствена връзка със света е дебелоглавият старшина? Джон беше безкрайно озадачен от поведението им.

После се замисли за Пат и сърцето му се сви от тревога. Питаше се какво ще си помисли любимата му, след като вчера не бе отишъл да я вземе в уговорения час. Сигурно ще реши, че е забравил за срещата. Ще предположи...

Сигурно още дълго щеше да се терзае, но внезапно чу изшракване, сякаш ключ се превърта в ключалката. От всички съществуващи звуци само този можеше да го изтръгне от размишленията му и да привлече вниманието му.

Вдигна глава и се огледа. Вратата наистина се отваряше. По-точно се откряваше – бавно, лукаво, потайно – както би се открявала всяка врата, ако мерзавец като Туист натиска дръжката.

Джон не проумяваше какви мисловни процеси протичат в съзнанието на този демон. Започваше да се убеждава, че Туист е слабоумен. Не беше избягал, въпреки че за него бягството беше единственият изход, а след като чрез опиати, затвор и бърбивия старшина Фланъри бе потикнал един мускулист младеж към убийство, сега идваше да го навести.

Джон малко го беше грижа за душевното състояние на този преспяник с маймунска физиономия и напомадени мустачки. По-важно бе да се възползва от слабоумието му. Положението изискваше да се действа предпазливо и хитро, ето защо той отпусна глава на възглавницата, предпазливо затвори очи и хитро задиша равномерно, като че бе потънал в дълбок сън.

Очевидно успя да заблуди натрапника, защото след минута гробна тишина изскърца дъска на пода, последвана от друга. Вратата тихо се затвори, Джон чу шепот и мислено се върна години назад. Шепотът... му напомняше за нещо, което се беше случило в детството му.

Внезапно в паметта му изплува споменът за Бъдни вечер – родителите му стоят на прага на стаята му, за да се убедят, че е заспал, после на пръсти пристъпват до леглото му и пълнят чорапа с подаръци.

Джон се окуражи. Най-лесно е, когато вече си правил нещо и познаваш похватите. Никога не бе заспивал в нощта преди Коледа, но добрите влъхви така и не бяха разбрали измамата. Ако поне малко е запазил уменията си, господата Туист и Молой няма да го заподозрат. Захърка толкова силно, сякаш беше астматик.

– Заспал е – произнесе гласът на господин Туист.

– Сигурен ли си? – попита гласът на господин Молой.

– Да.

Двамата очевидно се бяха успокоили, защото се приближиха до леглото, без да стъпват на пръсти.

– Сигурно е изпил всичкото кафе – отбеляза доктор Туист.

За пореден път Джон си каза, че на този човек му хлопа дъската – и децата знаеха, че кафето не действа като сънотворно, а ободрява.

– Слушай, Соупи – продължи Туист, – излез в коридора и стой пред

вратата.

– Защо? – попита господин Молой, а на доктора му се стори, че долявя в гласа му студена нотка.

– За да ме предупредиш, ако видиш някого, разбира се.

– Тъй ли? – опъна се Соупи. – Сигурно след малко ще се появиш и ще кажеш, че си преровил всичките му джобове, но не си намерил квитанцията.

– Да не мислиш, че...

– Точно това мисля!

– Ако ми нямаш доверие...

– Чимпи, доверявам ти се колкото на отровна змия. Няма да ти повявам, дори да казваш истината.

– Е, щом имаш толкова лошо мнение за мен...

Томас Молой все така враждебно отвърна, че наистина има лошо мнение за него. Известно време двамата мълчаха, накрая Туист примилено въздъхна:

– Както искаш...

Джон още повече се озадачи. За каква квитанция говорят? В джоба му наистина беше квитанцията, която шофьорът Болт му бе заръчал да предаде на господин Кармоди, споменавайки, че е оставил чантата в багажното отделение на гарата. Защо тези двамата...

Усети как нечии пръсти се прокрадват към вътрешния джоб на самото му и реши, че е настъпил моментът да действа. Напрегна мускулите си, с акробатичен скок се озова до вратата и се облегна на нея.

III

Настъпи гробна тишина. Джон, който притискаше с гръб масивната дъбова врата и заплашително се вираше в двамата търсачи на съкровища, разбра, че ако иска да разведри атмосферата с диалог, той трябва да подхване разговора. Явно, че за известно време двамата мошеници си бяха глътнали езиците. Чимп Туист приличаше на маймуна, която е отхапала от червив орех, а Соупи Молой на американски сенатор, който е получил анонимна телеграма със следния текст: „Пипнаха ни. Бягай“. След внезапния скок на младежа, който би трябвало под въздействието на най-добрия опиат, продаван в Чикаго, се бяха почувствали като хирурзи, чийто пациент ненадейно скача от операционната маса и започва да танцува чарлстон.

И тъй, пръв заговори Джон:

– Е, какво ще кажете?

Въпросът бе риторичен и с право остана без отговор. Господин Молой издаде задавен звук като котарак, който се е задавил с рибена кост, а напомадените мустачки на Чимп сякаш провиснаха. Едновременно си помислиха: „Господи, как досега не съм забелязал какъв здравеняк е този младеж!“ Освен това им хрумна, че съществуват и изключения на правилото, според което едрите мъже винаги са добродушни. Неизбежно бе да не забележат, че Джон прилича на убиец, който чрез гимнастика се поддържа в отлична форма.

– Идва ми да ви прекърша вратовете! – процеди младежът.

Заканата накара Соупи Молой да се отърси от вцепенението и да отстъпи една крачка, при което съучастникът му остана по-близо до опасната зона. Постъпката му беше продиктувана от делови съображения. Казваше си, че щом Чимп иска седемдесет процента от печалбата, то е редно да поеме същия процент от пасивите. Настъпил бе моментът да се плащат задълженията и той на драго сърце щеше да си ги раздели с Туист в пропорция трийсет на седемдесет. Скри се зад съучастника си, горчиво съжалявайки, че Чимп не е великан с широки плещи, и предпазливо надникна иззад гърба му.

Джон, който беше изразил най-съкровено си желание, бе принуден да се заеме с по-прозаични дела. С най-голямо удоволствие би хванал тези двамата за косите и би ударил главите им една в друга, но това щеше да го отклони от най-важното. А най-важното беше да разбере къде са скрили плячката.

– Къде са онези неща? – попита.

– Кои? – невинно се обади Чимп.

– Не се прави на ударен. Къде са вещите и картините, които откраднахте от Ръдж Хол?

Туист внезапно откри, че стои между Соупи Молой и Джон и ловко отскочи назад. Съучастникът му побърза да стори същото. Джон намръщено наблюдаваше странните подскоци.

– Не мърдайте! Стойте мирно! – извика строго. Чимп застана мирно. Томас Молой, който се беше озовал зад него, застана още по-мирно.

– Е, къде са нещата? – поднови разпита младежът.

Може би дори след пълен разгром на бойното поле победеният генерал се поколебава за миг, преди да предаде оръжието си. Въпреки ясното съзнание, че единственият изход е да признаят, в първия момент двамата мошеници не отговориха. После Чимп забеляза изражението на

Джон и побърза да каже:

– В Устършир са.

– Къде по-точно?

– На гарата.

– Как така на гарата?

– Чантата се намира в багажното отделение на гарата в Устършир – намеси се господин Молой. Тонът му беше доста бодър – внезапно му беше хрумнало, че положението не е съвсем безнадеждно и че все още има вероятност да стигнат до мирно споразумение. – А квитанцията е в джоба ти, млади момко.

Джон се облещи, сетне промърмори:

– Това е квитанция за чантата, която чичо ми е изпратил на гарата по шофьора.

– Разбира се. Предметите са в тази чанта.

– Какво? Какво говориш?

– Сега ще ти обясня – усмихна се господин Молой.

– Браво, приятелю! – прошепна Чимп, който също се беше пообнадеждал. Седна на леглото, а облекчението му беше толкова голямо, че мустаците му вече не изглеждаха оклюмали.

– Да, младежо – продължи Соупи, – ще ти обясня всичко. Време е да разбереш, че този твой чичо е най-големият хитрец в скъпата ви страна. Ако искаш да знаеш, и той е замесен в кражбата. Скъпият ти родственик все се тръшкаше, че не може да продаде фамилните ценности, че му трябват пари за различни проекти – я за киносалон в селото, я за игрище за голф. Решихме Чимпи уж да извърши обир, а после аз да платя вещите на господин чичо ти, който щеше да получи и сумата от застраховката. Той се съгласи, защото отначало ме мислеше за американски милионер, който колекционира антики за своя музей. После разбра, че го премятаме, и на свой ред започна да ни играе номера. Взе чантата от скривалището, в което Чимп я беше оставил, и я изпрати в багажното на гарата с намерението да я прибере, когато нещата се уталожат. Обаче шофьорът предал квитанцията на теб, а междувреме ти дойде тук, Чимпи те упои и те заключи на сигурно място...

– А ти си с вързани ръце – обади се многоуважаваният Туист.

– Именно – кимна господин Молой. – Няма начин да ни предадеш на полицията, без да натопиш своя чичо и да го изпратиш да троши камъни в същия затвор, в който сме и ние.

– Ех, с какво удоволствие ще го гледам как се труди в каменоломната – замечтано промълви Туист.

– Аз също – съгласи се Томас Молой. – Най-голямата ми мечта е да го видя в пандиза, стига аз да не съм зад решетките.

– Нито пък аз – обади се Чимп.

– Нито пък ти – каза Соупи след кратък размисъл. – Ето как стоят нещата, драги ми Карол – ако искаш, издай ни на ченгетата, но не забравяй, че това ще бъде един от най-големите скандали във висшето общество. Гарантирам, че събитието ще бъде отразено на първа страница на всички вестници.

– Бас държа, че точно тъй ще стане – доволно отбеляза Чимп.

– Аз също – не остана по-назад съучастникът му.

Двамата съучастници, които бяха забравили противоречията си, приключиха с излагането на аргументите и с надежда впериха поглед в Джон.

Той буквално беше сломен от разкритията. Почтените младежи не обичат да ги мамят, още по-неприятно е, когато член на благородническа фамилия разбере, че най-възрастният представител на тази фамилия се е съюзил с крадци и че го очаква нерадостна съдба в каменоломната на затвора.

Дори за миг не се усъмни в достоверността на историята. Въпреки че разумният човек би приел с недоверие твърденията на господата Туист и Молой, този път те очевидно казваха самата истина.

– Хей! – изплашено възкликна Чимп, който изпод око наблюдаваше младежа. – Без грубост, ако обичаш!

Джон не възнамеряваше да си цапа ръцете с тях, дори беше забравил за присъствието им, а гневът, който изкривяваше лицето му и който бе причинил притеснения на двамата миролюбиви мъже, беше насочен само към чичо му Лестър. Ръдж Хол и семейните реликви бяха светини за него; непоносимо бе да разбере, че господин Кармоди, на когото е било оказано доверие да ги съхранява, е участвал в плана за оскверняването им.

– Не бива да ни обвиняваш – каза господин Молой, който вярваше, че желязото се кове, докато е горещо. – Чичо ти измисли плана за обира.

– Тъй си беше – потвърди Чимп.

– Тъй си беше – като ехо повтори Соупи. Отдавна не се беше случвало двамата да бъдат напълно единомислени. – Него трябва да накиснеш пред ченгетата.

– Именно – потвърди Чимп.

– Именно – повтори Соупи. – Слушай, младежо, ще ти кажа нещо радостно. Научих, че старият Кармоди ще хвърли прах в очите на

застрахователите, като обяви награда от хиляда паунда за онзи, който намери и предаде откраднатите вещи. Господин чичо ти сам ми го каза. Ако искаш да се пръсне от яд, поискай наградата. На теб няма начин да откаже.

– В никакъв случай – потвърди Чимп.

– В никакъв случай – повтори Соупи. – Бас държа обаче, че ще се пукне от мъка.

– И още как! – потвърди Чимп.

– И още как! – повтори Соупи.

– Божичко, как ми се ще да му видя изражението! – изкиска се Чимп.

– И на мен ми се ще – съгласи се Соупи. Изглежда, човеколюбивото им въодушевление оказа положително въздействие на Джон. Лицето му се проясни, той едва забележимо се усмихна, като че ли му беше хрумнало нещо забавно. Господин Молой се отпусна и се осмени да си поеме дъх, а доктор Туист почувства такова облекчение, че машинално посегна да засуче мустак.

– Ясно... – промълви Джон и замислено потърка брадичката си, мимоходом отбелязвайки, че брадата му е набола. – Имаш ли някаква кола в гаража?

– Разбира се – усмихна се Чимп. – Твоята кола.

– Какво?

– Точно така.

– Но аз разбрах, че онази... че онази жена е заминала с моя автомобил.

– Оставила го е пред гарата и е помолила да го докарат обратно тук.

Новината така зарадва Джон, че дори Чимп му стана почти симпатичен. Любимата му кола, неговата арабска кобилка беше в безопасност!

След това изумително разкритие интересът му към събеседниците му се изпари. Безмълвно се втурна към вратата, отвори я и изтича по коридора, а двамата мошеници смаяно се спогледаха.

– Какво ще кажеш? – попита Чимп.

Съучастникът му беше лишен от възможността да отговори, защото тъкмо когато се канеше да подхване поучително изказване, от дъното на коридора се чу гръмовен вик, последван от рязко изплющяване, след което се разнесе силен шум, като че отвън бяха изсипали един тон въглища.

Господата Молой и Туист отново се спогледаха.

– Майчице! – възкликна Чимп.

– Майчице! – повтори Соупи.

– Беше Фланъри – добави Чимп, макар че обяснението бе напълно излишно.

– Точно така, той беше – съгласи се Соупи.

Не изгаряха от желание да излязат от стаята и да започнат анкета или (ако се съдеше по оглушителния трясък) аутопсия. Когато най-сетне събраха смелост и бледи като платно застанаха на горната площадка, видяха в подножието на стълбата нещо, което, ако се съди по стенанията му, все още беше живо. После купчината на пода се раздвижи, изправи се и стана ясно, че това е самият старшина Фланъри. Странно защо този достоен човек изглеждаше обезпокоен.

– Ти ли беше, сър? – попита укорително. – Ти ли, господин Туист, отключи вратата на стаята на специалния пациент?

– Исках да поговоря с него – промърмори Чимп, слезе по стълбите и разкайно огледа помощника си.

– Имам честта да ти съобща – със студена учтивост каза старшината, – че пациентът фъсна.

– Ранен ли си?

– В отговор на въпроса, сър – все тъй сковано каза Фланъри, – те уведомявам, че наистина съм ранен.

Дори най-ненаблюдателният човек щеше да забележи, че изпълнът казва самата истина. Чимп и съучастникът му недоумяваха как за краткото време, с което разполагаше, Джон го е подредил така. На челото му се издигаше яйцевидна цицина, наподобяваща скалист планински връх, под едното му око вече се мъдреше огромна синина. Мисълта, че само по Божя милост Александър Туист още е сред живите, изпълни собственика на „Стройни и здрави“ с такава признателност, че той залитна и се вкопчи в парапета.

Същото чувство изпитваше и господин Молой. Не беше за вярване, че се е отгървал здрав и читав, след като е бил в една стая с екекутор, способен да смели от бой старшината, и който отгоре на всичко (и напълно основателно) му имаше зъб. Жадуваше да пийне нещо по-силно, и то веднага.

Фланъри притискаше длан към насиненото си око, ала с другото фиксираше Чимп. Погледът му бе като погледа на стария моряк (Герой от едноименната поема на Колридж, който мразел всички живи твари, докато след мъчително изпитание се разкайл за жестокостта си. – Б. пр.) и Туист не се осмеляваше да помръдне.

– Ако беше послушал съвета ми, сър – с леден тон заяви старшина-та, – това никога нямаше да се случи. Колко пъти ти казвах, господин Туист, че буйстващият пациент трябва да се държи под ключ? Казвах го, нали? А пък ти сам си търсиш белята, като отключваш оназ ми врата и оставяш лудият на воля да обикаля из къщата и да избяга, когато му скимне. Тъкмо се бях изкачил по стълбите, и го виждам. Викнах „Хей!“ , после бързам да си изпълня задълженията, за които получавам заплата, ама докато се усетя, оня ме цапардосва по окото, после заедно се изгър-каляхме надолу по стълбата. Ударих си главата в последното стъпало или в ей онзи сандък и в един миг пред очите ми причерня и изпаднах в несвяст. – Фланъри замълча, после повтори фразата, която очевидно му беше харесала: – Пред очите ми причерня и изпаднах в несвяст. – А като се освестих, както се казва, буйстващият беше изчезнал. Кой може да каже къде е сега, доктор Туист? Може би избива пациентите или... – Той прекъсна монолога си. Някъде в далечината се чу бръмчене на двигател. – Онзи е! – възкликна старшината. – Забяга!

Потъна в мрачни размисли, после отново подхвана:

– Забяга! Ще тероризирва хората в околността и може би до довечера на съвестта му ще тежат няколко убийства. Ще тежат и на твоята съвест, доктор Туист. Знаеш ли какво ще стане в деня на страшния съд, когато с теб се изправим пред Всевишния? Ще ти кажа, доктор Туист. Господ сърдито ще попита: „Кой носи вината за онези мъртъвци, дето виждам навсякъде?“ , после ще се вторачи в теб, а ти от немай къде ще станеш и ще кажеш: „Аз бях, Господи. Аз съм виновен за смъртта на тези хора. Ако бях послушал съветите на старшина Фланъри и бях държал лудия под ключ, трупове нямаше да има“. Да, точно туй ще кажеш, господин Туист. Позволи ми да се оттегля, сър. Ще помоля прислужницата Роза да намаже с някакъв мехлем синините ми. Ако желаеш още нещо, сър, ще го изпълня. Ако ли не, възнамерявам да си полегна. Приятен ден, сър.

Сержант Фланъри си бе казал последната дума, след което, накуц-вайки, с достойнство се оттегли. А Чимп, комуто внезапно шукна същото, което беше накарало Соупи да отиде в кабинета, бавно тръгна в същата посока.

Завари господин Молой на телефона.

– Какво правиш? – попита.

– Свирия на флейта – тросна се приятелят му.

– На кого се обаждаш?

– На Доли, щом си толкова любопитен. Трябва да й кажа, че ударът

се е провалил, нали? И да ѝ съобщи, след като хвърли толкова усилия, няма да получи цент, нали?

Чимп с отвращение изгледа съучастника си. Искаше му се да не е виждал господин Молой. Искаше му се никога повече да не го види. Искаше му се да не го вижда и в момента.

– Защо не заминеш да ѝ го кажеш лично? – попита кисело. – След двацет минути има влак за Лондон.

– Предпочитам да ѝ го съобщя по телефона – отвърна Соупи.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Джон научава разни новини

I

На слънцето, което тази сутрин беше събудило от сън старшина Фланъри, не се наложи да направи същата услуга на господин Кармоди. Въпреки че беше заспал едва призори, той се събуди много рано. Душевният смут е по-ефикасен от будилник.

А господин Кармоди беше обзет от неописуем душевен смут. Предишната вечер му бяха нанасяли удар след удар, всеки по-жесток от предишния. Първо, шофьорът Болт му съобщи, че е дал фаталната квитанция на Джон. После Стърджис, дърдорейки обичайните си безсмислици, случайно спомена, че господин Молой знае местонахождението на бележката, след което обясни, че младежът е заминал с Доли Молой и оттогава никой не го е виждал. Накрая Джон не само не се появи за вечеря, ами се установи, че макар да минава полунощ, не е в жилището си.

След като за разлика от друг път закуси на две-на три, Лестър, който до късна нощ се беше навъртал около конюшната, отново отиде там с надеждата, че племенникът му се е върнал. Но в жилището завари само Емили, която залая щом го видя. Той се залута из парка и в продължение на половин час броди по пътеките, а отчаянието му се задълбочаваше с всеки изминал миг. Сетне опънатите му нерви се обтегнаха до краен предел от поведението на помощник градинаря, който, изпълнен с ентузиазма на верен васал, като играчка на пружина отдаваше чест при всяко преминаване на господаря.

Господин Кармоди потърси спасение в кабинета си, където след около час го намери Джон.

Като видя племенника, когото смяташе за отвлечен, изпита радост и въодушевление.

– Джон! – възкликна и скочи от стола.

След миг въодушевлението му беше попарено от мисълта, че може би няма повод за радост. Може би Джон просто се прибира в къщи, след като мошениците са го упоили и са взели квитанцията. Не им е притрябвал, щом са получили бележката.

– Къде беше? – продължи не тъй възторжено. Младежът за миг се

усмихна. Изражението му беше особено.

– Нощувах в „Стройни и здрави“ – отговори. – Нима си се разтревожил за мен?

– Не мигнах от безпокойство.

– Съжалявам. Доктор Туист е много гостоприемен и отказа да ме пусне.

Господин Кармоди се канеше да заговори, но навреме прехапа език. Внезапно осъзна, че положението му е много деликатно. В никакъв случай не биваше да се издаде, че знае истинската самоличност на господата Туист и Молой и на госпожица Доли, които за непосветения бяха почтени хора. Ето защо се престори, че новината не му е направила впечатление.

– Така ли? – попита с привидно безразличие.

– Да. Домакинът беше много гостоприемен – отвърна младежът. – И все пак не ми допадна.

– Така ли?

– Да. А може би бях предубеден към него, защото знаех, че той е извършил обира онази нощ.

Подобно на Рони Фиш по време на концерта господин Кармоди все повече се убеждаваше, че се е нагърбил с непосилна роля. Очевидно ролята изискваше в този момент да бъде изумен и той се помъчи да бъде на висота. Ахна, но толкова неубедително, че побърза да добави:

– Какво? Какво говориш? Доктор Туист ли?

– Доктор Туист.

– Но... Но...

– Дойде ти като гръм от ясно небе, а? – попита Джон и чичото едва сега забеляза, че поведението му е доста странно и някак заплашително. Може би впечатлението се създаваше от външния вид на младежа – брадата му беше набола, а очите му бяха зачервени. Ала господин Кармоди не обичаше да се самозаблуждава. Забеляза, че очите на Джон освен зачервени са и проницателни. И тъй като съвестта му беше гузна, реши, че племенникът му го гледа с укор. След секунди убеждението му се затвърди.

– Между другото – заговори Джон, – вчера Болт ме помоли да ти предам тази квитанция, обаче аз я пъхнах в джоба си и едва по-късно си спомних за нея.

Господин Кармоди в миг престана да се пита дали племенникът му го гледа с укор. Единственото, което изпитваше в този момент, бе въодушевление. Задъха се от вълнение и протегна треперещата си ръка.

Сякаш отдалеч се чу да казва:

– О, да... Квитанцията... Съвсем ми беше излязла от ума... Разбира се. Помолих Болт да остави една чанта в багажното отделение на гарата.

– Изпълнил е поръчението ти.

– Дай ми квитанцията.

– След малко – отговори Джон и пъкна хартийката в джоба си.

Въодушевлението на Лестър се изпари. Вече беше сигурен, че пленникът му го наблюдава с укор и дори с презрение, които действат на гузната му съвест като сол на отворена рана.

– Какво? 3-3-защо... – изпелтечи.

Без да откъсва враждебния си поглед от него, Джон заговори:

– Научих, че си обявил награда от хиляда паунда за онзи, който предаде откраднатите вещи, чичо Лестър.

– Ами... да. Вярно е.

– Ще я дадеш на мен.

– Моля?

– Драги ми чичо – каза младежът, а гласът му беше не по-малко враждебен от погледа, – преди да напусна санаториума със симпатичното название „Стройни и здрави“, поговорих с още по-симпатичните господа Молой и Туист, които ми разказаха прелюбопитна история. Схващаш ли за какво говоря, или искаш по-подробни обяснения?

Господин Кармоди, който се беше наежил като скъперник, съзрял опасност за чековата си книжка, бавно се отпусна на стола, като приземяващ се балон.

– Виждам, че ме разбра – доволно отбеляза Джон. – А сега напиши чек на името на полковник Уайвърн.

– Защо?

– Отказвам се от наградата в негова полза. Имам си съображения, поради които искам да се сложи край на нелепата вражда помежду ви, и мисля, че поводът е добре дошъл. Сигурен съм, че полковникът съжалява, че сте се скарали, но чака ти да направиш първата крачка. И ти ще я направиш, като му връчиш хиляда паунда.

Лестър Кармоди преглътна и промърмори:

– Мисля, че му стигат петстотин...

– Хиляда!

– Ама това са цял куп пари!

– Прилична сума – съгласи се Джон.

Господин Кармоди имаше съвсем различна представа за това коя сума е прилична, но усети, че е излишно да спори. Тежко въздъхна и

извади от чекмеджето чековата си книжка.

Имаше чувството, че откакто се е забъркал в тази история, над него тегне някакво проклятие, свързано с огромни и непредвидени разходи. Хвърлил беше луди пари около гостуването на семейство Молой и на противния Рони Фиш... колата все пътуваше до санаториума и обратно, а напоследък цената на бензина безбожно се бе повишила... изръсил се беше с пет стотачки, за да отстрани Хюго от къщата, а последният удар му беше нанесъл Джон с претенциите си за онази потресаваща сума. Пари... пари... пари... и то хвърлени на вятъра.

Притисна попивателната към чека и го подаде на племенника си, който обаче заяви:

– Няма да го взема. Още сега отиваме при полковник Уайвърн. Ще му връчиш чека и дори ще произнесеш трогателна реч.

– Не, само това не! Не знам какво да му кажа!

– Ще ти обясня. А след това с него отново ще бъдете най-добрите приятели. – Удари с юмрук по бюрото и повтори: – Най-добри приятели! Разбра ли?

– Разбрах.

Изражението на бедния страдалец бе толкова печално, че Джон го съжали и се замисли как да го поразвесели. Изведнъж му хрумна, че знае най-сигурния цяр за мъката му.

– Чичо Лестър, какво е отношението ти към старшина Фланъри от „Стройни и здрави“?

Господин Кармоди потръпна. В паметта му изплуваха неприятни спомени.

– Преди да напусна санаториума – продължи младежът, – насиних окото му и двамата заедно се изгърсихме долу.

– Долу ли?

– Да, изгъркаляхме се надолу по стълбата и той удари главата си в някакъв шкаф.

Мъченическата физиономия на господин Кармоди за миг се озари от едва забележима усмивка.

– Знаех си, че ще те зарадвам – промърмори Джон.

II

Полковник Уайвърн сбърчи прочутите си рошави вежди, които застрашително надвиснаха над очите му, и строго се втренчи в

прислужницата Джейн. Току-що Джейн беше влязла във всекидневната, където полковникът водеше разгорещен спор с дъщеря си Патриша, и го беше смаяла с изявлението, че Лестър Кармоди чака в приемната.

– Кой? – изръмжа полковник Уайвърн като буреносен облак.

– Извинете, сър, господин Кармоди е тук, сър.

– Господин Кармоди, ли?

– Да, заедно с господин Карол, сър.

Пат, която стоеше до остъклената врата към градината, ахна, сетне процеди през зъби:

– Покани ги тук, Джейн.

– Добре, госпожице.

– Не желая да виждам онзи престъпник! – отсече полковникът.

– Покани ги, Джейн – повтори девойката, а когато прислужницата излезе, се обърна към баща си: – Трябва да направиш компромис, татко. Може би господин Кармоди е дошъл да се извини заради онази история с динамита.

– Съмнявам се. По-вероятно е да се е довлякъл заради онова, което ти току-що ми съобщи. Вече ти казах и ще повтора, че за нищо на света няма...

– Добре, татко. Ще обсъдим този въпрос по-късно. Ако ти трябва, повикай ме – ще бъда в градината.

Тъкмо когато излизаше, другата врата се отвори и господата Кармоди и Карол влязоха в дневната. Джон спря и се загледа към градината.

– Това Пат ли беше? – попита.

– Моля? – процеди полковник Уайвърн.

– Стори ми се, че зърнах Пат да излиза през остъклената врата.

– Дъщеря ми току-що отиде в градината – надутو обясни полковникът.

– Така ли? – промърмори Джон и понечи да последва девойката, но в този момент се разнесе гръмливият глас на господаря на дома.

– Е? – изрева той и възкликанието му беше като словесен пистолетен изстрел. Джон мигом забрави мечтите си и се върна към действителността, като за кой ли път осъзна, че животът е суров.

– О, да – отговори.

– Какво означава това „о, да“?

Джон се приближи до масата, без ни най-малко да се смути от изпеляващия поглед на Уайвърн.

Една стара поговорка гласи: „Всяко зло за добро“. Има нещо

положително в това да те упоят с приспивателно, да те заключат в стая със зарешетен прозорец, а храната да ти поднася старшина, когото само майка му може да обича – преживяването е отлична школа за един неуверен и стеснителен младеж и го подготвя за житейските битки. При последната си среща с човека с рунтавите вежди Джон беше загубил смелост, но сега някакви си вежди изобщо не го стряскаха. Беше закален сякаш бе преминал през леярна пеш.

- Сигурно си изненадан от посещението ни.
- Наистина съм изненадан, но неприятно.
- Чичо ми държи да разговаря с теб.
- Нямам никакво желание...
- Почакай да ти обясня...
- Повтарям, че нямам никакво желание...
- СЕДНИ! – заповяда Джон.

Полковникът се тръсна на стола, като че ли внезапно му бяха прерязали ахилесовите сухожилия. Стори го машинално, както повечето хора неволно се подчиняват, когато се обърнат към тях със заповеднически тон. Объркването му беше мимолетно – тъкмо възнамеряваше да попита наглия младеж с какво право му заповядва, последният продължи:

– Чичо ми е много разтревожен от онова, което се е случило в парка преди няколко седмици. Трагичните последствия от събитието не му дават покой.

Желанието да подхвърли нечовешки саркастична забележка и неспособността да намери най-подходящите думи попречиха на полковника да прекъсне нахалника. Вместо да го срази с унищожителен отговор, той само запелтечи нечленоразделно.

– Чичо ми осъзнава, че поведението му спрямо теб е било нетърпимо. Признава, че като те е сграбчил през кръста и те е използвал като щит, е действал импулсивно, за което сега съжалява. Оттогава все си блъска главата как да се сдобри с теб. Нали, чичо Лестър?

Господин Кармоди с усилие преглътна и едва чуто каза „Да“.

– Каза „да“ – преведе Джон, като че ли Лестър говореше на чужд език. – Той няма по-близък приятел от теб и мисълта за скарването ви не му даваше покой. Днес сутринта сподели с мен, че повече не издържа и ме попита как да постъпи. С радост го посъветвах, още по-радостен съм, че прие съвета ми. А сега той ще каже няколко думи... Чичо Лестър!

Господин Кармоди колебливо стана от стола. Изглеждаше тъкмо

като човек, който всеки момент ще се раздели с хиляда паунда. Лицето му беше бледо и изопнато, а като заговори, гласът му трепереше:

– Уайвърн, аз...

– ...реших... – подсказа му Джон.

– Реших, че при така създадите се обстоятелства...

– ...е най-уместно... – суфлира младежът.

– ...е най-уместно да...

Предварително подготвената реч се състоеше от още шейсет и три думи, но в този момент силите напуснаха мъченика Лестър Кармоди. Той остави някакво листче хартия на масата и тежко се отпусна на стола.

– Не проумявам... – възкликна полковникът, после видя какво представлява листчето и в този миг помпозните слова отлетяха от съзнанието му като отнесени от ураганен вятър. – Какво... какво е това?

– Възнаграждение за нанесени морални и материали щети – намеси се Джон. – Чичо ми смята, че е редно да го получиш.

Настъпи тишина. Полковникът взе чека и внимателно го разгледа, както естествоизпитател разглежда рядко срещано насекомо. Сключените му вежди се разделиха и се повдигнаха от учудване, което той не се постара да прикрие. Вдигна поглед към господин Кармоди, после отново се втрени в чека.

– Господи! – възкликна, скъса на две хартийката, избухна в смях и протегна ръка. – Господи! – повтори. – Нима мислиш, че искам пари? Единственото ми желание бе да признаеш, че си негодник и убиец, и то се сбъдна. Знаеш ли колко бях самотен без приятел, с когото да си поговоря. Дори когато запалвах пура, твоята компания ми липсваше...

Господин Кармоди се беше изправил. Приличаше на човек, който е станал свидетел на чудо. С благоговение се втрени в стария си приятел – познаваше го отдавна, на едва сега разбираше колко е благороден.

– Уайвърн! – прошепна със страхопочитание.

– Кармоди! – радушно се отзова полковникът. – Как са щуките?

– Щуките ли? – недоумяващо примигна Лестър, който още беше замаян от щастие. – Какви шуки?

– Онези, дето плуват в езерото. Успя ли да уловиш най-голямата?

– Още не съм.

– Да дойда ли днес следобед да си опитам късмета?

– Да.

– Той каза „да“ – отново преведе Джон.

– Господи, какъв съм глупак! – промърмори полковникът. – Преди

малко вдигнах скандал на дъщеря ми, защото иска да се омъжи за човек от твоето семейство.

– Вярно ли е? – изпъшка господин Кармоди, а Джон се вкопчи в ръба на масата. Сърцето му подскочи, за миг стаята сякаш закръжи пред очите му.

– Да – отговори Уайвърн и отново дрезгаво се изкиска, а на Джон му хрумна, че Пат със сигурност не е наследила от баща си мелодичния си глас. С умиление си спомни звънливия ѝ смях, който напомняше на подрънкване на сребърни камбанки.

– Сериозно ли говориш? – отново попита Лестър.

– Разбира се. Малко преди да дойдете ми съобщих, че възнамерява да се омъжи за твоя племенник Хюго.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Мъдри съвети от един прародител

I

Преди няколко години, когато играеше в юношеския национален отбор по ръग्би, през един дъждовен следобед на стадиона в Дъблин Джон самоотвержено беше затиснал с тялото си топката, тъкмо когато шестима ирландски нападатели, изпълнени с келтски ентузиазъм, решиха да я ритнат. Досега той смяташе, че едва ли отново ще има толкова болезнено и неприятно преживяване, но очевидно се бе лъгал.

Вкопчи се още по-здраво в масата, за да не падне, и примигна, сякаш му бяха ударили плесница. За секунда затвори очи и промълви:

– За Хюго ли?

Усети вцепенение като през онзи отдавна отминал ден в Дъблин, когато му се струваше, че по него пълзят множество стоножки с подковани обувки. За миг сърцето му престана да бие, силите го напуснаха. В момента изпитваше странно безразличие, но знаеше, че по-късно ще почувства непоносима болка.

– За Хюго ли? – повтори.

Ушите му бучаха, но все пак чу гласа на чичо си, който каза, че новината го радва. Внезапно Джон усети, че му е невъзможно да остане в една и съща стая с човек, който се радва, заедно Пат и Хюго са се сгодили. Отдръпна се от масата, със залитане тръгна към остъклената врата и излезе в градината. Като видя Пат, която се разхождаше по моравата, странното вцепенение го напусна. Сякаш се сепна и се събуди от дълбок сън. Отначало в гърдите му бушуваха различни чувства, които след малко изкристализираха в изпепеляваща ярост.

Беше жестоко наранен, но гневът му пречеше да осъзнае колко сериозна е душевната му травма. Пат изглеждаше толкова съблазнителна и толкова невъзмутима, сякаш пет пари не дава, че е направила за посмешнице един достоен младеж, като е пробудила надеждите му само за да ги стъпче в калта, че го е накарала да мечтае само за да разруши илюзорния му свят. Силната му обич към нея бе заменена от омраза.

Тя се обърна и двамата мълчаливо се спогледаха. Сетне Джон промълви с глас, който сякаш не беше неговият:

– Добро утро.

– Добро утро – отвърна Пат и отново настъпи тишина.

Девојката не извърна очи, макар Джон да беше на мнение, че при тези обстоятелства поне би могла да се престори на смутена. Продължи да се взира в него, а в погледа ѝ се четеше странно предизвикателство. После вирна брадичка. Поведението ѝ ясно говореше, че той не е човекът, когото бе обнадежила с целувка след романтичната нощна разходка с лодка, а само нежелан натрапник, който нарушава спокойствието ѝ.

– Върнал си се от пътуването... – отбеляза с леден тон.

Джон преглътна. Чувстваше, че голяма буца е заседнала в гърлото му. Трябваше да отговори, но се страхуваше, че ще започне да заеква. В подобни случаи един мъж не желае заекването му да издаде, че не е най-щастливиот и безгрижен човек на света.

– Разбрах, че с Хюго сте се сгодили. – Говореше бавно, като разделяше сричките, за да не се сблъскат, както им се искаше.

– Да.

– Поздравявам те.

– Редно е да поздравяш него, а на мен да пожелаеш щастие.

– Пожелавам ти щастие – повтори младежът, приемайки шаблонния израз, препоръчван от наръчника за добро поведение.

– Благодаря.

– Дано да бъдеш много щастлива.

– Благодаря.

Отново замълчаха.

– Решението ти е доста... внезапно – обади се Джон.

– Така ли мислиш?

– Кога се върна Хюго?

– Тази сутрин. Писмото му дойде с първата поща, след него пристигна и той.

– Писмо ли? Нима ти е писал?

– Да. Пишеше, че ме моли да му стана съпруга.

– Нима?

Пат очерта в тревата окръжност с върха на обувката си и промълви:

– Писмото е много романтично.

– Така ли?

– Да. Не подозирах, че Хюго е способен на подобни излияния.

Джон отново замълча. Напразно претърсваше съзнанието си за жизнерадостни и непринудени фрази. Накрая изтърси:

– Хюго е прекрасен човек.

- Да.
- Толкова е умен!
- Да.
- И симпатичен.
- Да.
- Бива го във всяко отношение.
- Да.

Той установи, че е изчерпал темата за качества на братовчедата си и отново потъна в мрачно мълчание. Идваше му да настъпи червея, който току-що беше допълзъл до обувката му и очевидно беше в отлично настроение.

Пат се прозина и небрежно подхвърли:

– Добре ли прекара вчера?

– Не бих казал. Може би си чула, че в Ръдж Хол бе извършен обир. Впуснах се да преследвам крадците, но те ме заловиха.

– Какво?!

– Постъпих непредпазливо и позволих да ме упоят с приспивателно, а когато дойдох в съзнание, бях заключен в стая с решетки на прозореца. Едва преди час успях да изляза на свобода.

– Джони!

– За щастие приключението ми приключи благополучно. Успях да върна в имението откраднатите вещи.

– Божичко, Джони! Каква глупачка съм била! Помислих, че си отишъл на пикник с онази Молой.

– Може би отвличането на един почтен младеж за нея е нещо като пикник. Не знам дали ще повярваш, но тя не само е от бандата на пресъпниците, но им е нещо като главатар.

Той сведе поглед, като се питаше дали все пак да не настъпи бодрягата-червей, ала внезапно чу задавен вик и изправи глава. Пат се взираше в него, очите й бяха разширени от изненада. Джон си помисли, че никога не е изглеждала толкова неземно красива. Стори му се, че невидими пръсти се вкопчиха в гърлото му, пред очите му падна мъгла, а градината колебливо направи няколко стъпки, сякаш упражняваше нов танц, по който американците са полудели.

Сетне мъглата се вдигна и той видя, че с Пат не са сами. До него стоеше грубоват и брадат мъж със зле ушита дреха от мечешки кожи. Беше неговият праотец от каменната ера, който го беше съветвал по пътя към навеса за лодки и който сега го гледаше с упрек. Приличаше си като две капки вода с Фланъри, а като заговори, стана ясно, че и гласът

му е гръмлив като на старшината.

– Хей! – провикна се, като раздражено прехвърляше каменната брадва от едната в другата си ръка. – Е, младежо, видя ли какво стана, какво се случи, какво произлезе, ако мога да се изразя така, като не послуша съвета ми? Колко пъти ти казах да се отнасяш с това момиче по начин, в чието предимство съм се убедил първо аз, сетне останалите ти предтечи във времената, когато мъжете бяха истински мъже и знаеха как се постъпва в подобни случаи? Загуби я, нали? Ако ме беше послушал...

– Недей! – прошепна някой, а Джон забеляза, че до него стои още някой.

– Но може би още не е късно... – продължи брататият.

– Не го слушай – каза новодошлият. Едва сега Джон видя, че това е по-добрата му страна. – Протестирам! Нека бъдем по-въздържани и да се държим като културни хора. Не одобрявам тези съвети, приканващи към насилствени действия.

– Които обаче са се оказали ефикасни – вметна прародителят. – Дано този път младежът да ме послуша, защото му посочвам, тъй да се каже, правилния подход.

– Смятам съветите ви за пагубни – с леден тон заяви по-добрата му страна, – и не одобрявам вашите методи. При тези обстоятелства е редно младият човек да се примири с положението като истински джентълмен. Девойката е сгодена за друг човек, който е симпатичен, умен и е наследник на прекрасно имение – прекрасна партия за всяка жена...

– Дрън-дрън! – неучтиво се тросна брататият. – Туй, дето трябва да направиш, младежо, е да хванеш момата и да я сграбчиш в прегръдките си, тъй да се каже, без да те е грижа за колко умни и симпатични мъже е сгодена. Бога ми, туй трябва да направиш. Ако ми се беше случило същото, когато бях в разцъфтели сили, нито за секунда нямаше да се колебаю. Послушай ме, момче, и няма да съжаляваш. Опичай си ума, чуваш ли? Сграбчи момата с две ръце, като истински мъж!

– О, Джони, Джони, Джони! – изстена Пат. В очите ѝ блесяха сълзи, тя безпомощно кършеше ръце, което само по себе си беше достатъчно да наклони везните към методите, прилагани в добрите стари времена, когато първобитните мъже са били истински първобитни мъже.

Джон престана да се колебае. Мътните го взели Хюго! Мътните я взели по-добрата му страна! Пет пари не дава за никого и за нищо освен за съветите на прекрасния възрастен джентълмен, който, въпреки грубоватата си външност и зле скроената си дреха, бе златна мина откъм

информация, безценна за всеки младеж. Дълбоко си пое въздух и протегна ръце, а Пат се озова в прегръдките му като лодка, която влиза в пристанището, по чудо оцеляла след силна буря. Едва чула въздишка му подсказа, че по-добрата му страна разочаровано е подвила опашка. Въздишката беше заглушена от одобрителния рев на прародителя.

„Ето какво било да си щастлив“ – каза си младежът.

– О, Джони! – изплака Пат. – Какво да правя?

– Карай в същия дух – нежно прошепна той.

– Какво да предприема относно Хюго? – отчаяно попита девойката.

Хюго ли? Кой пък е този Хюго? Джон се съсредоточи и си спомни, че съществува някакво недоразумение, свързано с братовчедата Хюго. Какво ли беше? А, да.

– Пат – промълви, – обичам те. А ти обичаш ли ме?

– Да.

– Тогава защо направи онази глупост? Защо се сгоди за Хюго?

Говореше с непривична строгост, защото благоговението, което години наред беше изпитвал към Пат, като по магия беше изчезнало. Изцяло се беше освободил от комплекса за малоценност, което навярно се дължеше единствено на факта, че най-сетне държи любимата в прегръдките си и я обсипва с целувки. През последните половин дузина години ежедневно е имал под ръка този цяр срещу пониженото самочувствие, но не се е възползвал от него. Беше поразен от нехайството си, признателността му към брадатия прародител със зле ушита дреха от мечешки кожи беше безгранична.

– Реших, че въобще не ме обичаш – изплака Пат.

Той се облещи:

– Кой, аз ли?

– Да.

– Въобще не те обичам, тъй ли?

– Да.

– Решила си, че не те обичам, така ли?

– Ами... след като обеща да ме заведеш на излет, не благоволи да се появиш, после научих, че си заминал с онази Молой. Естествено стигнах до заключението, че...

– Не е трябвало да правиш разни заключения.

– Стореното-сторено. Като получих писмото на Хюго, си казах, че това е прекрасна възможност да докажа безразличието си към теб. А сега съм в безизходица. Господи, как да постъпя? Какво да кажа на Хюго?

Джон се пораздразни, задето прекъсват размишленията му върху

жизненоважни въпроси, като го занимават с разни абсурдни годежи, но все пак реши да се справи с проблема само и само да успокои Пат.

– Хюго си въобразява, че си негова годеница, така ли?

– Да.

– Обаче не си.

– Вярно е.

– В такъв случай – решително каза Джон – единственото разрешение е да му отворим очите за истинското положение на нещата.

– Де да беше толкова лесно!

– Разбира се, че е лесно! Фасулска работа!

– Ех, ако можеше ти да му съобщиш неприятната вест...

– Разбира се, че ще му я съобщя, иска ли питане! – възкликна.

Ама че работа – как изобщо ѝ е минало през ума, че ще я остави да се обяснява с Хюго! Когато един човек със силен характер и желязна воля се сгодява за плаха и срамежлива девойка, поема на плещите си нейните проблеми и ги разрешава компетентно и бързо като всеки достоен мъж.

– Наистина ли ще го направиш, Джони?

– Разбира се.

– Не мога да го погледна в лицето...

– Няма да пропуснеш кой знае каква гледка. Знаеш ли къде е скъпят ми братовчед?

– Тръгна към селото, но нямам представа къде е.

– В „Кармоди Армс“ – досети се Джон. – Веднага отивам да му съобщя новината. – С решителни стъпки той прекоси градината и изчезна от погледа на Пат.

II

Хюго обаче не беше в кръчмата. Облягаше се на парапета на моста над река Скърм и мрачно се взираше във водата. Поведението му беше нетипично за човек, който току-що се е сгодил за любимата жена. Като чу стъпки, вдигна глава и се обърна – погледът му беше като на изкормена риба.

– Здравей, старче – произнесе апатично.

Джон подходи по заобиколен начин към истинската тема на разговор:

– Днес времето е много приятно.

– Какво, какво?

– Казах, че денят е прекрасен.

– Аз пък съм на друго мнение... Няма значение... Джон! – Той се вкопчи в ръкава на братовчедата си. – Необходим ми е съветът ти по един въпрос. В много отношения си голям досадник, но поне си здравомислещ, затова искам да се посъветвам с теб. Ако щеш вярвай, но направих голяма глупост.

– А именно?

– Взех, че се сгодих с Пат.

След като пусна бомбата, Хюго се облегна на парапета и с мрачно задоволство се втренчи в братовчедата си.

– Така ли? – невъзмутимо попита Джон.

– Май не си особено изненадан – разочаровано измърмори Хюго.

– Не съм на себе си от удивление – поправи го Джон. – Разкажи ми всичко, без да спестяваш подробностите.

Хюго, който беше пусал ръкава му, отново посегна към него, сякаш допирът го вдъхновяваше.

– Цялата бъркотия започна със сватбата на Бесъмър. Той е прислужникът на Рони, за когото наскоро ти разказах.

– Да, спомням си. Спомена, че бил надарен от природата с големички уши.

– Досуц крила на аероплан са. Но това не му попречи вчера да се ожени. Сватбената церемония се състоя в апартамента на Рони.

– Така ли? Колко интересно.

Хюго тежко въздъхна и продължи:

– Знаеш как се чувства човек по време на подобни събития, старче. Когато присъстваш на сватба, дори на сватбата на грозник като Бесъмър, неминуемо се размекваш. А може би съм станал сантиментален от червеното вино. Предупредих Рони, че тази напитка е много коварна. Обаче той заяви – с пълно право, признавам – че много се лъжа, ако си мисля, че ще почете с шампанско един неблагодарен тип, който без капчица съжаление изоставя господаря си. Ето защо по време на празненството се наливахме с евтино червено вино, в резултат на което след около час изведнъж почувствах нещо.

– Какво?

– Ами... някаква тежест и горчивина. Сякаш всички скърби и нещастия на света се бяха разпростряли пред погледа ми.

– Сигурно ти е прилошало от омарите.

– Възможно е – съгласи се Хюго. – Но все пак мисля, че е от

черненото вино. Както си седях и тъгувах за цялата човешка раса, съжалението ми се съсредоточи върху Пат.

– Че защо ще я съжالياваш?

– Разбираш ли, ненадейно си спомних как Пат въпреки старанията ми отказва да ти обърне внимание и в този миг се досетих, че го прави заради мен. Някакъв глас сякаш ми прошепна, че единствената причина тя да не желае да те погледне дори с далекоглед, е, защото години наред тайно е копнеела за мен.

– Божичко, това пък откъде ти хрумна?

– Като се замисля, отново разбирам, че причината е във виното и в сантименталната атмосфера. И знаеш ли какво направих, старче? Седнах и съчиних писмо до Пат, с което ѝ предложих да се омъжи за мен. Бях изпълнен с невъобразимо състрадание към бедната девойка...

– Защо ще я съжالياваш? Още не се е омъжила за теб, нали?

– После благоразумието ми надделя. Хрумна ми преди да пусна писмото да се поразходя и да обмисля решението си. Оставих запечатания плик на бюрото на Рони, взех си шапката и отидох в Хайд Парк. Скоро чистият въздух помогна на главата ми да се избистри и разумът отново се възкачи на престола си. Разбрах, че едва не съм извършил най-голямата глупост през живота си. В интерес на бъдещата ми кариера бе да избягвам обвързването и да се посветя на делото на живота си, а ето, че най-съзнателно бях предложил брак на една жена. Не мисли, че имам нещо против Пат. Напротив. Винаги сме били добри приятели и ако бях принуден да се ожена, изборът ми щеше да падне именно върху нея. Разбираш ли, старче, по принцип не желая да се обвързвам точно сега.

Хюго млъкна и се загледа в реката, сякаш се питаше дали да не се хвърли във водите ѝ. След няколко секунди се обърна към Джон и продължи:

– Докато хвърлях на патиците в езерото Сърпънтайн парченца от сватбената торта, стигнах до съдбоносно решение и хукнах обратно към апартамента на Рони, за да скъсам писмото. Ала пликът го нямаше на бюрото. Майката на младоженката, яка кривогледа дебелана, която се тъпчеше с остатъците от сватбеното пиршество, най-невъзмутимо ме осведоми, докато дояждаше омарите с майонеза, че е наредила на Бесъмър на път за гарата да пусне писмото.

– Добре си се наредил – отбеляза Джон.

– Наистина, старче – съгласи се Хюго. – Знаех, че младоженците ще прекарат медения си месец в Бексхил, затова веднага взех такси и

обещах на шофьора двойно по-голямо възнаграждение, ако за пет минути стигнем до гара „Виктория“. Човекът направи всичко възможно, но закъсняхме с няколко секунди. Като изтичах на перона, влакът за Бексхил тъкмо тръгваше. Бесъмър се беше надвесил от прозореца на първия вагон и се мъчеше да отвърже бялата атлазена обувка, която някой шегаджия беше прикрепил към дръжката на вратата. Облегнах се на рамото на някакъв носач и разбрах, че това е краят.

– Какво направи после?

– Върнах се в апартамента на Рони и прегледах разписанието, за да проверя кога е следващият влак за Ръдж. Известно ли ти е, драги мой, че нашето загубено село е почти откъснато от света? Бях изпуснал влака в пет и шестнайсет, а следващият заминаваше чак в девет и двайсет. Реших да похапна и така се унесох в мисли, че изпуснах и последния влак. Накрая се качих на товарния, дето тръгва в три през нощта. Не ми се ще да те занимавам с описание на кошмарното пътуване; ще ти кажа само, че когато най-сетне пристигнах в Ръдж, се понесох като стрела към дома на Пат. Възнамерявах да пресрещна пощальона и да го помоля да ми върне писмото.

– Нямахте да се съгласи, колкото и да го молиш.

– Поне това унижение си спестих, защото тъкмо когато доближих къщата, го видях да пуска писмото в кутията. После сигурно съм заспал ей тъй, на крак. Когато внезапно се сепнах, видях, че стоя пред вратата на Пат и че самата Пат стои наблизо и ме гледа. Рекох й „Здрати“, тя отвърна „Здравей“, сетне някак печално заяви, че е прочела писмото ми и че е съгласна да се омъжи за мен.

– Какво се случи после?

– Ами... промърморих: „Много благодаря“ или нещо от този род и отидох в „Кармоди Армс“ да закуся, защото бях гладен като вълк. Навярно на масата отново съм заспал. Окопитих се едва когато старият сервитьор ме хвана за косата, за да издърпа главата ми от купата с мармалада. След това дойдох тук да обмисля положението. Посъветвай ме как да постъпя, старче.

Джон замислено поклати глава:

– Неловка ситуация, няма спор.

– Именно. Непременно трябва да се измъкна, но се искам да сломя сърцето на бедното момиче.

– Да-а, работата е деликатна и изисква специален подход.

– Точно така.

Джон отново се замисли, после се плесна по челото и възкликна:

- В колко часа си се сгодил с Пат?
- Трябва да е било около девет.
- Сигурен ли си?
- Да. По това време пристига първата поща.
- Ала нали спомена, че си заспал, след като си видял пощальона.
- Вярно е. Но какво значение има този факт?
- Много голямо. Случило се е преди повече от десет минути, нали?
- Разбира се.

Джон се усмихна и лицето му се проясни:

– Тогава всичко е наред. Смятай се свободен, защото преди десет минути Пат обеща да се омъжи за мен.

III

Лек ветрец шумолеше в листата на дърветата, когато Джон се върна в градината. Слънцето позлатяваше къдриците на Пат, която стоеше до живия плет от лавандула.

- Какво се случи? – нетърпеливо попита девойката.
- Не се безпокой, уредих всичко.
- Каза ли на Хюго, че няма да се омъжиш за него?
- Разбира се.

Настъпи тишина. Само пчелите жужаха в лавандуловите храсти.

- А той беше ли...
- Питаш дали е бил сломен, нали?
- Да.
- Беше – печално промълви Джон. – Но прие удара мъжествено, а като се разделихме, настроението му беше почти ведро.

Щеше да продължи в същия дух, по усети как нещо пълзи по крака му. Изглежда, на някоя пчела ѝ беше омръзнала лавандулата и бе решила да се поразходи по прасеца му. Но когато понечи да смачка наглото насекомо. Пат отново заговори:

- Джони...
- Какво?
- О, не е важно. Мислех си нещо...

Джон беше почти сигурен, че е обект на нападение на пчела, но реши, че трябва да поддържа разговора.

- За какво си мислеше?
- За теб.

– За мен ли?

– Да.

– Какво по-точно?

– Казвах си, че си най-прекрасният човек на света.

– Пат!

– Това е самата истина – промълви тя и го изгледа от глава до пети.

– Нямам представа защо те харесвам, нито защо го открих едва сега, но ти си най-симпатичният, най-умният, най-добрият...

– Продължавай! – възторжено възкликна младежът. Взе я в прегръдките си и времето сякаш спря.

– Пат! – прошепна ѝ след млако.

Вече бе сигурен, че по крака му пълзи пчела и търси подходящо място да забие жилото си. Но той остана неподвижен. Да помръдне в този миг бе истинско светотатство.

Какво като го изтезава някаква си пчела? Известно е, че ужилванията от пчели лекуват артритата...

КРАЙ

© 1928 П. Г. Удхаус
© 2000 Весела Прошкова, превод от английски

P. G. Wodehouse
Money for Nothing, 1928

Сканиране, разпознаване и редакция: Теодора, 2008

Публикация
ИК „Ера“, София, 2000

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8461>]